Contents

དཀར་ཆག

The English Alphabet གསལ་བྱེད་རེའུ་མིག

Lesson One སློབ་ཚན་དང་པོ། I Study English བས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། <4>

Lesson Two སློབ་ཚན་གཉིས་པ། I am a Student ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན། <7>

Lesson Three སློབ་ཚན་གསུམ་པ། A Picture of My Family ངའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་འདྲ་པར་ཞིག <10>

Review: Lessons 1, 2, and 3 བསྐྱར་སྦྱོང་དང་པོ། སློབ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། <14>

Lesson Four སློབ་ཚན་བཞི་པ། Nancy’s Family ནན་ས་ཚང་གི་ཁྱིམ་མི། <19>

Lesson Five སློབ་ཚན་ལྔ་པ། What Are in These Pictures? རེ་མོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། <27>

Lesson Six སློབ་ཚན་དྲུག་པ། The Girls བུ་མོ་ཚོ། <31>

Lesson Seven སློབ་ཚན་བདུན་པ། John Turner ཇོན་ཐུར་ནེར། <35>

Lesson Eight སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ། Mary མུ་རོས། <42>

Lesson Nine སློབ་ཚན་དགུ་པ། Our Classroom ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་། <46>

Lesson Ten སློབ་ཚན་བཅུ་པ། Mary Cooper མུ་རོས་ཁོ་ཕུར། <51>

Lesson Eleven སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། What Are They Doing? ཁོ་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། <55>

Lesson Twelve སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། In the Classroom སློབ་ཁང་ནང་དུ། <61>

Lesson Thirteen སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། The Summer Palace ཡུས་ཏོ་སྐྱེད་ཚལ། <68>

Lesson Fourteen སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ། Seasons and Months དུས་ཚིགས་དང་ཟླ། <75>

Lesson Fifteen སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། Mr. Patterson སྐུ་ཞབས་ཕེ་ཕེ་རས་ཧན། <81>

Lesson Sixteen སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ། A Letter འཕྲིན་ཡིག་ཅིག <85>

Lesson Seventeen སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ། My Plan for the Summer ངའི་དབྱར་གནང་གི་འཆར་གཞི། <90>

Lesson Eighteen སློབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ། An Announcement བརྡ་སྦྱོར། <93>

Lesson Nineteen སློབ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ། Toshio and Anna ཐོ་ཞིའོ་དང་ཨན་ན། <96>

Lesson Twenty སློབ་ཚན་ཉི་ཤུ་པ། A Flight Attendant མཁའ་འགྲུལ་སྒས་མོ། <100>

Lesson Twenty-One སློབ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ། A Day in the Country ཞིང་གྲོང་གི་ཉིན་གཅིག <105>

Lesson Twenty-Two སློབ་ཚན་ཉེར་གཉིས་པ། My Family ངའི་ཁྱིམ་ཚང། <109>

Lesson Twenty-Three སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་གསུམ་པ། A New Flat སྟོད་ཁང་གསར་བ་ཞིག <114>

Lesson Twenty-Four སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་བཞི་པ། Elvis Presley ཨེལ་བི་ས་པྲེ་རའེ་ས་ལེ། <119>

Lesson Twenty-Five སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་ལྔ་པ། Jack London ཇ་ཁེ་ལན་དན། <123>

Lesson Twenty-Six སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་དྲུག་པ། My Grandfather བདེ་སྒྲོ་བོ། <127>

Lesson Twenty-Seven སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་བདུན་པ། Our Neighbor ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚོས། <132>

Lesson Twenty-Eight སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་བཅུད་པ། An Exciting Trip མི་སེམས་སྤྲོ་བའི་ཡུལ་སྐོར་ཕེབས་ཤིག <136>

Lesson Twenty-Nine སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་དགུ་པ། Trevor Portman ཁྲེ་བོར་ཕོ་ཕི་མན། <140>

Lesson Thirty སྒྲོབ་ཚན་སུམ་བཅུ་པ། The Stolen Bicycle བཀྲུས་སོང་བའི་ལྷུགས་རྟ། <144>

Lesson Thirty-One སྒྲོབ་ཚན་སོ་གཅིག་པ། Western Europe ཡོ་རོབ་ནུབ་མ། <147>

Lesson Thirty-Two སྒྲོབ་ཚན་སོ་གཉིས་པ། A Taxi གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ། <152>

Lesson Thirty-Three སྒྲོབ་ཚན་སོ་གསུམ་པ། Tibetan Horse Races བོད་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར། <156>

Lesson Thirty-Four སྒྲོབ་ཚན་སོ་བཞི་པ། Zhaxi Takes a Friend Home བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གོའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ཁྱེད་པ། <160>

Lesson Thirty-Five སྒྲོབ་ཚན་སོ་ལྔ་པ། Liz Visits a Tibetan Temple ལིས་ཟིས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་མཇལ་བ། <165>

Lesson Thirty-Six སྒྲོབ་ཚན་སོ་དྲུག་པ། King Song-tsen Gampo--Tibetan King བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། <170>

Lesson Thirty-seven སྒྲོབ་ཚན་སོ་བདུན་པ། Wild Yaks འབྲོང་། <174>

Lesson Thirty-eight སྒྲོབ་ཚན་སོ་བརྒྱད་པ། Hydatid Disease སྲིན་སྐྲན། <179>

Appendix 1 ཟུར་བཀོད་༡། དབྱིན་ཡིག་གི་བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་ངོ་སྦྱོར་དང་མིང་འགྱེལ། <184>

Appendix 2 ཟུར་བཀོད་༢། ཐ་སྙད་ཡྱོགས་བསྒྲིགས། <237>

Phonetics སྒྲ་གདངས། <252>

The English Alphabet

གསལ་བྱེད་རེའུ་མིག

བར་བྱིས།		ལག་བྱིས།		སྒྲ་རྡུགས།	བར་བྱིས།		ལག་བྱིས།		སྒྲ་རྡུགས།
གཟབ	གཤན	གཟབ	གཤན		གཟབ	གཤན	གཟབ	གཤན	
A	a	A	a	[ei]	N	n	N	n	[en]
B	b	B	b	[bi:]	O	o	O	o	[əu]
C	c	C	c	[si:]	P	p	P	p	[pi:]
D	d	D	d	[di:]	Q	q	Q	q	[kju:]
E	e	E	e	[ɪ:]	R	r	R	r	[a:]
F	f	F	f	[ef]	S	s	S	s	[es]
G	g	G	g	[dʒi:]	T	t	T	t	[ti:]
H	h	H	h	[eitʃ]	U	u	U	u	[ju:]
I	i	I	I	[ai]	V	v	V	v	[vi:]
J	j	J	j	[dʒei]	W	w	W	w	[ˊdʌblju:]
K	k	K	k	[kei]	X	x	X	x	[eks]
L	l	L	l	[el]	Y	y	Y	y	[wai]
M	m	M	m	[em]	Z	z	Z	z	[zi:]

Lesson One

སློབ་ཚན་དང་པོ།

New Words

lesson སློབ་ཕྲུན། 课程 课

like དགའ་བ། 喜欢

one གཅིག 一

work ལས་ཀ 工作

new གསར་བ། 新的

hard ཏུར་བརྩོན། མཁྲེགས་པོ། 努力

word ཡི་གེ ཐ་སྙད། 单词

conversation སྐད་ཆ། ཁ་བརྡ། 对话

I ང་། 我

good ཡག་པོ། བཟང་། 好

am ཡིན། 是

teacher དགེ་རྒན། 老师

a ཅིག ཞིག ཤིག (一)个，(一)位

drill སྦྱོང་བ། 练习

student སློབ་མ། 学生

he ཁོ། 他

study སློབ་སྦྱོང་། 学习

she མོ། 她

English དབྱིན་ཡིག 英语

several འགའ་ཞིག 几(次)，(个) 数个

Text སློབ་ཚན།

I Study English

I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

I study English. བས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན།

I like English. ང་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་དགའ།

I work hard. བས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation སྐད་ཆ།

A. Good morning, Zhaxi. སྐྱ་དོར་བཟང་། བཀྲ་ཤིས།

B. Good morning, Teacher. སྐྱ་དོར་བཟང་། དགེ་རྒན།

Drills སྦྱོང་བ།

(A)

—I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

—He is a student. ཁོ་རང་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

—She is a student. མོ་རང་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

—Mary is a student. མུ་རོས་ནི་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

(B)

—I am a teacher. ང་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།

—He is a teacher. ཁོ་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

—She is a teacher. མོ་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

—Peter is a teacher. ཕེ་ཐེར་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

Exercises གཞན་སྦྱང་།

1. Read the new words. ཚིག་གསར་རྣམས་བློག་ཤིག
2. Read the text several times. སློབ་ཚན་འདི་ཐེངས་འགར་བློག་ཤིག
3. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་སྦྱོངས་ཤིག
4. Learn the conversation. ཁ་བརྡ་དེ་སྦྱོང་བ་བྱེད་དགོས།
5. Learn the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm
Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

6. Spell the words in the table. རེའུ་མིག་ནང་གི་ཐ་སྐད་གསར་བ་སྦྱོར་ཀློག་བྱེད་པ།

L-e-s-s-o-n	Lesson	O-n-e	One
n-e-w	new	w-o-r-d	word
t-e-x-t	text	a-m	am
s-t-u-d-e-n-t	student	s-t-u-d-y	study
E-n-g-l-i-s-h	English	l-i-k-e	like
w-o-r-k	work	h-a-r-d	hard
c-o-n-v-e-r-s-a-t-i-o-n	conversation	g-o-o-d	good
m-o-r-n-i-n-g	morning	t-e-a-c-h-e-r	teacher
d-r-i-l-l	drill	h-e	he
s-h-e	she		

7. Copy the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་བཤུ་འབྲི་བྱེད་དགོས།

A. Capital letters. གཙབ་བྲིས་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད།

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

B. Small letters. གཤན་བྲིས་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད།

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

Lesson Two

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།

New Words

two གཉིས། 二

are ཡིན། རེད། 是

my ང་ཡི། 我的

you ཁྱེད། ཁྱེད་ཚོ། 你 , 你们

sister གཅེན་མོ་དང་གཡུང་མོ། 姐妹

no མ་རེད། མིན། 不, 无, 不是

is རེད། 是

not མིན། དགག་སྒྲ། 不, 没, 不是

too ཀྱང་། འང་། ཡང་། 也

soldier དམག་མི། 军人

brother བྱ་སྒྲེན། གཅེན་གཡུང་། 兄弟

doctor སྨན་པ། 医生, 大夫

father ཨ་ཕ། 爸爸, 父亲

nurse ནད་གཡོག 护士

worker བཟོ་བ། 工人

your ཁྱོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཚོའི། 你的, 你们的

mother ཨ་མ། 妈妈, 母亲

engineer བཟོ་འགོད་པ། 工程师

afternoon ཕྱི་དྲོ། 下午

technician ལག་རྩལ་པ། 技术人员

comrade གྲོགས་མཐུན། 同志

farmer ཞིང་བ། 农民

Text

I am a Student.

I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

My sister is a student, too. ངའི་སྲིང་མོ་ཡང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

My brother is a teacher. ངའི་ཕྱི་བོ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།

My father is a worker. ངའི་ཨ་ཕ་ནི་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན།

My mother is a farmer. ངའི་ཨ་མ་ནི་ཞིང་བ་ཞིག་ཡིན།

Conversation

A. Good afternoon, Losang. བློ་བཟང་། ཕྱི་དྲོར་བཟང་།

B. Good afternoon, Zhaxi. བཀྲ་ཤིས། ཕྱི་དྲོར་བཟང་།

Drills

(A)

—Are you a student? ཁྱེད་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—Yes, I am. I am a student. ཡིན། ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

—Are you a teacher? ཁྱེད་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—No, I am not. I am not a teacher. I am a student. མིན། ང་དགེ་རྒན་ཞིག་མིན། ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

(B)

—Is he a student? ཁོ་སློབ་མ་ཞིག་ཨེ་རེད།

—No, he isn't. He's a soldier. མ་རེད། ཁོ་ནི་དམག་མི་ཞིག་རེད།

—Is she a doctor? མོ་སྨན་པ་ཞིག་ཨེ་རེད།

—No, she isn't. She is a nurse. མ་རེད། མོ་ནི་ནད་གཡོག་ཅིག་རེད།

—Is your brother a worker? ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་བོ་བཟོ་བ་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—No, he isn't. He is an engineer. མིན། ཁོ་ནི་བཟོ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན།

—Is your sister an engineer, too? ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་ཅེ་ཡང་བཟོ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

—No, she isn't. She's a technician. མིན། མོ་ནི་ལག་རྩལ་པ་ཞིག་ཡིན།

Exercises

1) Read the new words several times. ཚིག་གསར་རྣམས་ཕྱིར་འགར་ཀློག་གས།

2) Read the text several times. སློབ་ཚན་དེ་ཕྱིར་འགར་ཀློག་གས།

3) Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

4) Learn the conversation. ཁ་བརྡ་སྦྱོང་བ།

5) Review the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་བསྐྱར་སྦྱོང་བྱེད་པ།

6) Spell the new words. མིང་ཚིག་གསར་བ་རྣམས་སྦྱོར་ཀློག་བྱེད་པ།

7) Learn the ABC song. ABC ཡི་གླུ་དབྱངས་སྦྱོང་བ།

ABC Song

C F G
A B C D E F G
G C F G C C
H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R.
G7 C C C G7
S and T U V W (double you) and
C G C F
X Y Z hap - py hap py shan we
C C C F G C
be when we're learned our A B CS

Lesson Three

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།

New Words

three གསུམ། 三

girl བུ་མོ། 女孩，姑娘，女儿

this འདི། 这

younger ལོ་ན་གཞོན་པའི། 年轻的，小的

picture རི་མོ། 画, 照片，图画

school སློབ་གྲྭ། 学校

of གི་སོགས་འབྲེལ་སྒྲའི་དོན། 属于(某事物)的, (某物)的

school-girl བུ་མོ་སློབ་གྲྭ་བ། (中小学)女生

family ཁྱིམ་ཚང་། 家, 家庭

boy བུ་རྒྱུད་། 男孩，儿子

the འདི། (用于名词前指已知的事物)

middle བར་དཀྱིལ། 中间，当中，中央

old རྒན་པ། 年老的

me ང་། 我

man གོ། སྐྱེས་པ། 男人

college སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། 学院

woman མོ། བུད་མེད། 女人

who སུ། 谁

young ལོ་ན་གཞོན་པའི། 年轻的

what ཅི་ཞིག 什么

elder ལོ་ན་མཐོ་བའི། (两人中)年龄较大的

evening དགོང་དྲོ། མཚན་མོ། 傍晚，晚上

Text སྐོར་ཚན།

A Picture of My Family

This is a picture of my family. The old man is my father. He is an engineer. The old woman is my mother. She is a doctor. The young woman is my elder sister. She is a teacher. The girl is my younger sister. She is a school-girl. The boy is my younger brother. He is a middle school student. This young man is me. I am a college student.

ངའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་འདྲ་བར།

འདི་ནི་ངའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་འདྲ་བར་ཡིན། རྒན་པ་འདི་ནི་ངའི་ཕ་ཕ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་བཟོ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒན་མོ་འདི་ནི་ངའི་ཨ་མ་ཡིན། མོ་རང་སྨན་པ་ཡིན། གཞོན་ནུ་མ་འདི་ནི་ངའི་ཨ་ཅེ་ཡིན། མོ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན། བུ་མོ་འདི་ནི་ངའི་སྲོང་མོ་ཡིན། མོ་ནི་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན། བུ་ཆུང་འདི་ནི་ངའི་ནུ་བོ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་སློབ་འཕྲིང་གི་སློབ་མ་ཡིན། གཞོན་ནུ་འདི་ནི་ང་ཡིན། ང་རང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བ་ཞིག་ཡིན།

Conversation སྐད་ཆ།

A. Good evening, students. སློབ་གྲྭགས་རྣམ་པ། དགོང་དྲོར་བཟང་།

B. Good evening, teacher. དགེ་རྒན་ལགས། དགོང་དྲོར་བཟང་།

Drills

(A)

—Who is the old man?
—Who is she?
—Who is he?
—Who is the young woman?

(B)

—What is your mother's job?
—Is your father a doctor, too?
—Is your elder sister a nurse?
—What is her job?

Exercises

1. Read the new words several times. མིང་ཚིག་གསར་བ་དེ་རྣམས་ཕེར་ལན་ཀློག་ཤིག

2. Read the text several times. སྒྲོབ་ཚན་དེ་ཕེར་ལན་ཀློག་ཤིག

3. Answer the questions about the text. སྒྲོབ་ཚན་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕོབས།

1) What is this? _____

2) Is this a picture of your family? _____

3) Who is the old man?_____

4) What is he? _____

5) Is this your mother? _____

6) What is she? _____

7) Who is the young woman? _____

8) Is she a student? _____

9) Who is the young man? _____

10) Are you a student? _____

11) Who is the boy?_____

12) Is he a college student?_____

13) Who is the young girl?_____

14) Is she a college student?_____

4. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

5. Turn the sentences into questions. གཞན་གྱི་ཚིག་དག་སྤྱིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) This is a picture. (Is this a picture?)_____

2) The girl is a nurse._____

3) The young man is a technician_____

4) I am an engineer._____

5) My elder sister is a doctor._____

6) This is my family._____

7) This is a middle school._____

8) This is Lesson Three._____

6. Write the questions for the answers. གལས་ཀྱི་ཚོགས་དགས་གི་འདྲི་ཚོགས་ཕྱིས།

1) What is it? (It's a picture)

2) _____
(He's my father.)

3) _____
(He's an engineer.)

4) _____mother?__
(Yes, it is.)

5) _____
(She is a doctor.)

6) _____
(She is my elder sister.)

7) _____
(No, she isn't. She is a teacher.)

8) _____young man?
(It's me.)

9) _____
(Yes, I am. I am a college student.)

10) _____
(He's my younger brother.)

11) _____college_____
(No, he isn't. He is a middle school student.)

12) _____young_____
(She is my younger sister.)

13) _____
(No, she isn't. She's a school-girl.)

Review: Lessons 1, 2, and 3

བསྐྱར་སྦྱོང་དང་པོ། སློབ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།

New Words

horse རྟ། 马

cold གྲང་བ། 寒冷

king རྒྱལ་པོ། 大王，国王

Tibetan བོད་ པ། བོད་སྐད། བོད་ ཀྱི། 藏族，藏人，藏语，藏族的

German འཇར་མན་པ། འཇར་མན་སྐད། 德国人, 德语

French རྒྱ་རན་སིའི་སྐད། རྒྱ་རན་སིའི་མི། 法语，法国人

watch (wristwatch) ལག་འདོགས་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ། 手表

chair རྩྭ་སྟྱིགས། 椅子

map ས་ཁྲ། 地图

blackboard ནག་པང་། 黑板

desk སྒྲོག་ཅོ། 桌子

clock རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ། (时) 钟

wall གྱང་། 墙

classroom སློབ་ཁང་། 教室

other གཞན་དངོས་པོ་སོགས། 其他

correct ཡང་དག་པ། 真确的

1. Write the correct *to be* verb (is, am, are) in the blanks below. བྱ་ཚིག(is, am, are)བཀོལ་ཏེ་གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་སྐོང་ས།

Singular རྒྱང་ཚིག	**Plural** མང་ཚིག
1) I _____ a student.	1) We _____ students.
2) You _____ a student.	2) You _____ students.
3) He _____ a student.	3) They _____ students.
4) She _____ a student	4) They_____ students.
5) It _____ a horse.	5) They _____ horses.

2. Write the correct *to be* verb (is, am, are) in the blanks below. བྱ་ཚིག(is, am, are)བཀོལ་ཏེ་སྟོང་ཆ་སྐོང་།

1) I _____a _____.

2) They _____ t_____.

3)You _____ a _____.

4) You _____ s_____.

5) Losang _____ a _____.

6) Beima _____ a _____.

7) Beima and Losang _____ s_____.

3. Read these questions and answer with a partner. གྲོགས་པོ་དང་མཉམ་དུ་དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕྱོགས།

1) Are you a student?
2) Is he a student?
3) Is she a student?
4) Is that a horse?
5) Are we students?
6) Are you students?
7) Are they students?

4. Do this exercise in pairs. One person asks questions and the other answers. ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་ འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་སྟྲོང་བ་བྱོས།

Are	you	cold?
Is	he she it	
Are	we they you	

	I	am.
Yes,	he she it	is.
	you they we	are.

5. Answer the questions. དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕྱོགས།

1) Is he a king? _____.
2) Am I a teacher? _____.
3) Are they students? _____.
4) Is she a student? _____.
5) Are you a king? _____.

6. Write these words. ཁེ་མོར་བཤད་ནས་གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་དག་མིང་ཚིག་གིས་ཀ་སྐོང་བྱོས།

s_____. t_____.

h_____. k_____.

7. Fill in the blanks using pronouns. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ཚབ་ཚིག་བཀོལ་ནས་ཀ་སྐོང་གྱིས།

1). _____ am a student. 2) _____ is a student.

3) _____ is a student. 4) _____ is a horse.

5) _____ are teachers. 6) _____ are a teacher.

8. Fill in the blanks using forms of the verbs that are given. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དེ་དག་བཀོལ་ནས་ཀ་སྐོང་གྱིས།

- *speak*

1) I _____ Tibetan.
2) You _____ English.
3) He _____ German.
4) She _____ Chinese.
5) We _____ Tibetan.
6) You _____ English.
7) They _____ French.

- *study*

1) We _____ Chinese.
2) I _____ English.
3) He _____ French.
4) She _____ Tibetan.
5) They _____ every day.
6) You _____ Tibetan.

- *have*

1) I _____ a pen.
2) We _____ a good teacher.
3) She _____ a horse.
4) They _____ watches.
5) He _____ a book.
6) It _____ big eyes.

9. Ask and answer questions with your partner. གྲོགས་པོ་དང་མཉམ་དུ་གཤམ་གྱི་དེ་བ་དེས་ལན་དགས་སྟོངས།

Do	you	have…?
Does	he she it	
Do	I they	

Yes,	I we	do.
	he she it	does.
	you they	do.

1) Do you speak Tibetan? Yes, _____.
2) Do they have two watches? Yes, _____.
3) Do I teach English? _____.
4) Does she have a horse? _____.
5) Does it have big eyes? _____.
6) Do you have a pen? _____.
7) Does he study German?_____.

10. Look at the pictures and learn the sentences below. ཧི་མོ་ལ་བལྟས་ནས་ཚིག་འདི་དག་སྟོངས།

chair

map

blackboard

desk

clock book

1) There is a chair in the classroom.

2) There is a map on the wall.

3) There is a blackboard on the wall.

4) There is a map and a blackboard on the wall.

5) There is a desk in the classroom.

6) There is a clock on the desk.

7) There is a book on the desk.

11. Answer the questions. ཏྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

1) Is there a chair in the classroom?_____.

2) Is there a book on the desk? _____.

3) Is there a map on the wall? _____.

4) Is there a clock on the desk? _____.

Lesson Four

སློབ་ཚན་བཞི་པ།

New Words

four བཞི། 四

child(ren) བྱིས་པ།(མང་ཚོག) 孩子（复数）

friend གྲོགས་པོ། 朋友

son བུ། 儿子

from ནས། འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པའི་སྒྲ 从… 自…

daughter བུ་མོ། 女孩，女儿

England དབྱིན་རི། 英国

year ལོ། ལོ་ཚེས། 年，年龄

professor དགེ་རྒན་ཆེན་མོ། 教授

London ལུན་ཏུན། 伦敦

only ཏག་ཏག 只，仅仅，才

Lovely ཡིད་དུ་འོང་བ།

scientist ཚན་རིག་པ། 科学家

hello, hi ཀྱེ། (འབོད་པའི་སྒྲ) 喂，你好

married གཉེན་བསྟོགས་པ། 已婚的

glad དགའ་བ། 高兴

husband ཁྱོ་བོ། 丈夫

meet རོ་ཕྱུག་པ། 遇见，相识

in ནང་། 里

where གང་ནས། གང་དུ། 在哪儿

China རྒྱ་གར། 中国

how ཇི་ལྟར། 怎样，如何

compare བསྡུར་བ། 比较

rule སྒྲིག་ལམ། 规则，规律

everyday ཉིན་རེར། 每天

food ཟས། 食物

bag ཁྱུག་མ། 包，袋子

red དམར་པོ། 红色

speak བཤད་པ། 说，讲

swim ཆུ་རྒྱལ་བ། 游泳

took pictures འདྲ་པར་བླངས་པ། 照相

rice འབྲས། 米

bowl དཀར་ཕོལ། 碗

many མང་པོ། 很多

jacket སྐོད་ལྷ། 夹克，短上衣

blue སྔོན་པོ། 蓝色

very much ཤིན་ཏུ། ཏ་ཙང་། 很，非常，十分

together མཉམ་དུ། 一起，一块儿

apartment སྐོད་ཁང་། 一套房间

phone (telephone) number ཁ་པར་ཨང་གྲངས། 电话号码

dog ཁྱི། 狗

storybook རྒྱུད་དམོ། 故事本

interesting སྒྲོ་བ་དོད་པ། 有趣的，令人关注的

more དེ་ལས་མང་བ། 更多，更

room ཁང་བ། 房间

number གྲངས་ཀ། 号码

mine ངའི། 我的

theirs ཁོ་ཚོའི། 他们的

live (live in) སྡོད་པ། (ནང་དུ་སྡོད་པ།) 居住（住宿在工作或学习地点）

usually རྒྱུན་པར། 通常地，平常地

last ཆེས་མཐའ་མའི། 最终，最后的

apple ཀུ་ཤུ། 苹果

uncle ཨ་ཁུ། 伯父，叔父，舅父，姑丈，姨丈

Text

Nancy's Family

This is my friend Nancy. She is from England. Her father is a professor. He is in London. Her mother is a scientist. She is in London, too.

Nancy is married. Her husband, John, is in China, too. They have two children, a son and a daughter. Her son is only two years old and her daughter is four. They are lovely children.

ནན་ས་ཚང་གི་ཁྱིམ་མི།

འདི་ནི་ངའི་གྲོགས་པོ་ནན་ས་ཡིན་ལ། མོ་རང་དབྱིན་རྒྱས་ཡོང་བ་ཡིན། མོའི་ཕ་ནི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བཞུགས་ཡིན་ལ་དཔལ་ལུན་ཏུན་དུ་ཡོད། མོའི་ཨ་མ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་མོའང་ལུན་ཏུན་དུ་ཡོད།

ནན་ས་གཞིན་བསྒྲིགས་བྱས་འདུག། མོའི་ཁྱོ་བོ་ཇོན་ནི་ཀྱུང་གོ་རུ་ཡོད། ཁོ་གཞིས་ལ་བྱིས་པ་གཞིས་ཏེ་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད། མོའི་བུ་ཚུང་ནི་དཔལ་ལོ་གཞིས་ཏགས་ཏགས་ཡིན་ཞིང་བུ་མོ་ནི་ལོ་བཞི་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་གཅེས་པར་འོས་པའི་བྱིས་པ་གཞིས་ཡིན།

Conversation

A. Hello, Tom. ཀ་ཡེ། ཐོ་ཙམ།

B. Hi, Betty. ཀ་ཡེ། པེ་ཐི་ས།

A. This is my sister, Helen. འདི་ནི་ངའི་སྲིང་མོ་ཏེ་ལེན་ཡིན།

B. Glad to meet you. ཁྱེད་ལ་ངོ་ཕྱག་པས་ཏ་ཅང་དགའ།

C. Glad to meet you. ཁྱེད་ལ་ངོ་ཕྱག་པས་ཏ་ཅང་དགའ།

Drills

(A)

—Is your father in Lhasa?
—No, he isn't.
—Where is he?
—He's in Amdo.

a) your sister, Chengdu, Kunming.
b) your husband, Xining, Gannan.
c) Nancy's father, China, England.
d) Nancy's children, London, Beijing.

(B)

—Where are you from?
—I'm from Kham.
—Is Zhoma from Kham, too?
—No, she isn't. She's from Amdo.

a) Mary, London, husband, Sheffield.
b) your father, Sichuan, mother, Yunnan.
c) Lhamo, Gansu, Beima, Lhasa.
d) Peter, England, Helen, the U.S.A

Exercises

1. Read the new words several times. མིང་ཚིག་གསར་བ་དེ་དག་ཕྱིར་ལན་འགར་ཀློག་གས།

2. Read the text several times. སྒྲོབ་ཚན་དེ་ཕྱིར་ལན་འགར་ཀློག་ས།

3. Answer these question: དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

1) Who is Nancy? _____

2) Where is she from? _____

3) What's her father? _____

4) Where is he? _____

5) Is her mother a professor? _____

6) Where is she? _____

7) Is Nancy married? _____

8) Who's her husband? _____

9) Is John in China? _____

10) Do they have any children? _____

11) How old are they? _____

12) Are they lovely?_____

4. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་གྱིས།

5. Turn the sentences into questions. གསལ་གྱི་ཚིག་དག་སྤྱིར་བཏང་གི་དྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) John is Nancy's husband. Is Nancy's husband John?
2) Nancy is from England._____
3) Their daughter is four. _____
4) Their children are in China. _____
5) Nancy's mother is a scientist. _____
6) Nancy's father is a professor. _____

6. Write questions for the answers. གསལ་གྱི་ཚིག་དག་ལ་འདྲི་ཚིག་ཕྱིས།

1) Who is she? (She is my friend.)

2) _____? (She's from England.)

3) _____? (He's a professor.)

4) _____? (He's in London.)

5) _____? (No, she isn't. She is a scientist.)

6) _____? (She's in London, too)

7) _____? (Yes, she is.)

8) _____? (John is her husband.)

9) _____? (Yes, he is.)

10) _____? (Yes, they do.)

11) _____? (Their son is two. Their daughter is four.)

12) _____? (Yes, they are.)

7. Fill in the blanks using pronouns. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ཀ་སྐོང་གྱིས།

he, him, his

we, us, our

I, me, my

they, them, their

she, her

you, your

1) _____ speaks Tibetan. I study with _____. This is _____ book.

2) ____ teach Tibetan. You study with _____. ____ name is Tom.

3) _____ is from Qinghai. You know _____. _____ name is Zhoma.

4) _____ live in Xining. You see _____ everyday. You buy _____food.

5) _____ are a student. I study with _____. That is _____ book.

8. Turn the sentences into general questions. ཚིག་དེ་དག་སྒྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག Move *is* or *are* to the front of the sentence. If *am* is in the sentence, begin the question with A*re you*. *is* དང་ *are* ཚིག་གི་མཚོར་འཛོག་པ་དང་གལ་ཏེ *am* ཚིག་ནང་དུ་ཡོད་ན་དེའི་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོར A*re you* འཛོག་དགོས།

1) This is a picture. _____?

2) The girl is a nurse._____?

3) The young man is a technician._____?

4) I am an engineer._____?

5) My elder sister is a doctor._____?

6) This is a middle school._____?

7) This is my family._____?

8) This is Lesson Three._____?

9) I am from Dege._____?

10) They are sisters. _____?

11) They are Tibetan. _____?

12) You are a student. _____?

9. Making questions: If the verb ends in *s*, begin the question with *Does*. If the verb does not end in *s*, begin the question with *Do*. If the sentence uses *has*, begin the question with *Does* and replace *has* with *have*. If the sentence uses *have*, begin the question with *Do* and keep *have* in the question. Turn the sentences below into questions. འདི་ཚོག་ཏུ་སྒྲུར་བ། གལ་ཏེ་བྱ་ཚོག་གི་མཇུག *s* རྫོགས་པ་ཡིན་འདི་ཚོག་གི་མགོར *Does* ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་བྱ་ཚོག་གི་མཇུག *s* ཡིས་རྫོགས་པ་མིན་ན་འདི་ཚོག་གི་མགོར *Do* ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་ཚོག་གི་ནང་དུ *has* བཀོལ་བ་ཡིན་ན་འདི་ཚོག་གི་མགོར *Does* འཛོག་དགོས་པ་དང *has* དེ*have*རུ་བསྒྲུར་དགོས།གལ་ཏེ་ཚོག་གི་ནང་དུ *have* བཀོལ་བ་ཡིན་ན་འདི་ཚོག་གི་མགོར *Do* ཡིན་པ་དང*have* དེ་ལྟར་བཞག་ཆོག་ དེ་ནི་གཤམ་གྱི་ཚོག་དེ་དག་འདི་ཚོག་གི་རྣམ་པར་བསྒྲུར་ཞིག

1) I see your red bag. <u>Do you see my red bag?</u>

2) The girls study English every day.

3) The boys work hard.

4) We come to school at half past seven.

5) I have many books.

6) Peter likes *zamba*.

7) They live in Chengdu.

8) Losang has two brothers.

9) Losang and Dorji speak English.

10) Beima speaks Tibetan.

10. Turn the sentences into questions. གཡས་གྱི་ཚིག་དག་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) I see your red bag. Do you _____ my _____?

2) The girls study English every day. Do _____?

3) The boys work hard. _____?

4) We come to school at half past seven. _____?

5) I have many books. _____?

6) Zhaxi likes *zamba*. _____?

7) Beima speaks Tibetan. _____?

11. Read the pronouns. ཚབ་ཚིག་རྣམས་གློག་གས་ཤིག

Personal Pronouns ཡིན་ཚབ་ཚིག	I	you (ཁྱོད)	he	she	it	we	you (ཁྱོད་ཚོ)	they
Possessive Pronouns བདག་པོའི་ཚབ་ཚིག	my	your (ཁྱོད་ཀྱི)	his	her	its	our	your (ཁྱོད་ཚོའི)	their

12. Fill in the blanks with the correct pronouns. གཡས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཚབ་ཚིག་བཀོལ་ནས་སྐོང་རས།

1) Where is Nancy? I want to give the clock to _____.

2) I like that book. Please, give it to _____.

3) I can't see Bob. Where is ___.

4) Uncle Dunba is very poor and the King is not good to _____.

5) The food is tasty. I like ____.

6) Mary and Tom like to swim. _____ usually go swimming together.

7) It's Tom's book. Dorji gives _____ to _____.

8) I read those two books. I like _____.

9) Bob took pictures of Mary and [I / me]. We like _____.

10) Mary and I are studying English. _____like to study English.

11) Mary lives in Xining. _____ likes this city.

12) We asked Tom to give the book to Zhoma but _____ didn't give _____ to _____.

13) I want some more rice. Please bring the bowl to _____.

14) Tom has many books. It's also _____ book.

15) Mary's jacket is the blue one. _____likes that jacket very much.

16) Tom and I live together and this is _____apartment.

17) I need to call Dorji and Losang. Could you tell me _____ phone number?

18) Bob and you have a little dog. _____ little dog is very lovely.

19) Mary and I have storybooks, but _____ books are more interesting.

20) We live in the same room and _____ room number is 305

13. Pronouns ཚབ་ཚིག

	Singular					Plural		
Person	1st	2nd	3rd M	3rd F	3rd N	1st	2nd	3rd
Subject	I	you	he	she	it	we	you	they
Object	me	you	him	her	it	us	you	them
Possessive 1	my	your	his	her	its	our	your	their
Possessive 2	mine	yours	his	hers	its	ours	yours	theirs

M = masculine ཕྱི་བ། F = feminine ཕྱི་མ། N = neuter དེ་ལས་གཞན་བའི་དངོས་པོ་ཐ་དག་ལ་གོ།

- After a preposition [to, for, from, with, by] always use the object pronoun. སྒྲོར་ཚིག[to, for, from, with, by] གི་རྗེས་སུ་ནམ་ཡང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཚབ་ཚིག་བཀོལ་བ་ཡིན།
- Possessive 1: use with a noun. My book, your hat. བདག་གི་བའི་ཚབ་ཚིག་དང་པོ་དེ་མིང་ཚིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན།
- Possessive 2: use alone, to express possession. That book is mine. The last apple is yours. བདག་གི་བའི་ཚབ་ཚིག་གཅིས་པ་དེས་རང་རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་སྟོན་ནུས་པས་གཅིག་པུ་བཀོལ་ཆོག

Lesson Five

སྒྲོ་བཅན་ལྔ་པ།

New Words

five ལྔ། 五

clock རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ། 时钟

these འདི་དག 这些

watch ལག་འདོགས་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ། 手表

we ང་ཚོ། 我们

other གཞན་པ། 其他的，另一个

see མིག་གིས་རིག་པ། 看，看到，看见

map ས་ཁྲ། 地图

a lot of མང་པོ། 许多，很多

pencil ཞ་སྒྲིག 铅笔

radio སྒྲ་སྒྱུར་འཁོར་ལོ། 收音机

thing དངོས་པོ། 东西

book དཔེ་ཆ། 书，书籍，本 册

them ཁོ་ཚོ། 他们

very ཤ་ཅང། 很，非常

pen ཡིག་སྒྲིག 钢笔

well བཟང་པོ། 好，非常，完全地

and དང། དང་རྩེ། 和，与，及

thank ཐུགས་རྗེ་ཆེ། 谢谢，感谢

fine བཟང་པོ། 健康愉快的，美好的，优秀的

Text

What Are in These Pictures?

Look at these pictures. We see a lot of things in them. This is a pen and this is a pencil. This is a clock and that is a watch. What do you see in the other four pictures? We see a map, a picture, a radio and four books in them.

རི་མོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རི་མོ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་དང་། ང་ཚོས་དེ་དག་ལས་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ། འདི་ནི་ཡུགས་སྒྲུག་ཅིག་དང་། འདི་ནི་ཞ་སྒྲུག་ཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཞིག་དང་དེ་ནི་ལག་འདོགས་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡིན། རི་མོ་འཕྲོ་མ་བཞི་ལས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མཐོང་ངམ། ང་ཚོས་དེ་དག་ལས་ས་ཁྲ་ཞིག་དང་། རི་མོ་ཞིག ཐུ་སྟུད་འཁོར་ལོ་ཞིག དཔེ་ཆ་བཞི་བཅས་མཐོང་བ་ཡིན།

Conversation

A. How are you?	ཁྱེད་བདེ་མོ།
B. Very well, thank you. And you?	བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།
A. Fine. Thank you.	བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Is this a pen?
—Yes, it is.
—Is this a pen, too?
—No, it isn't. It's a pencil.

a) a clock, a watch.
b) a picture, a map.
c) a radio, a book.
d) your book, her book.

(B)

—Is this Mary?
—No, She isn't.
—Who is she?
—She is Nancy.

a) Peter, he, Tom
b) Mr. Lee, he, Mr. Smith
c) Rose, she, Helen
d) Miss White, she, Mrs. Green

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these question:
   1) What do you see in this picture?
      (I see a pen in it.)
   2) Is this a pen, too?
   3) What's this?
   4) Is that a clock, too?
   5) Is this a picture?
   6) Is that a picture, too?
   7) What do you see in this picture?
   8) Is that a radio, too?
   9) Are these books, too?

10) How many books do you see in this picture?

11) Do you see a lot of things in these pictures?

4. Do the drills.

5. Turn these sentences into questions.

1) This is my younger brother.
(Is this your younger brother?)
2) That girl is Mary's elder sister.
3) They are Mr. Green's children.
4) These two boys are college students.
5) This is my watch.
6) That is Jane's radio.
7) These are Zhaxi's books.
8) These young men are Tom's friends.
9) This is my mother.
10) They are from my school.
11) These two girls are students.

6. Fill in the blanks with pronouns: (གཡས་མ་གྱི་འཕྲེད་ཕིག་སྟེང་དུ་ཚབ་ཚོག་གིས་ཁ་སྐོངས།)

1) __sister is a nurse. __husband is a doctor.

2) __brother is an engineer. __wife is a technician.

3) Are ___ a teacher? Are they ____ students?

4) ___ are my friends. ___children are my students.

5) These are __ children. __ are school-boys.

6) Is this ___ book? What's __name?

7) Are these __books? No, ____are not __books but Jane's books.

7. Talk about the pictures: (རི་མོར་བལྟས་ནས་སྐད་ཆ་གོད།)

1) Who is this woman? She's Helen.

2) What is she?_____

3) Is that woman a nurse, too?_____

4) What's her name?_____

5) Who is this young man?_____

6) What is he?_____

7) Is the other man a worker?_____

8) What's his name?_____

Lesson Six

སྒྲོབ་ཚན་དྲུག་པ།

New Words

six དྲུག 六

both གཉིས་ཀ 两者, 双方，俩

live སྡོད་པ། 居住

twenty ཉི་ཤུ། 二十

room ཁང་བ། 房间

other གཞན་པ། 其他的，另一个

French རྒྱ་རན་སིའི་སྐད། 法语

come ཡོང་། 来，到达

all ཚང་མ། 全部，总的

German འཇར་མན་གྱི་སྐད། 德语

new གསར་བ། 新的

Chinese རྒྱ་ཡིག རྒྱ་སྐད། 汉语

seventeen བཅུ་བདུན། 十七

people མི(མང་ཚོག) 人（复数）

eighteen བཅོ་བརྒྱད། 十八

those དེ་ཚོ། དེ་དག 那些

year ལོ། ལོ་ཚེས། 年，年龄

Japanese འཇར་པན་གྱི་སྐད། འཛམ་པན་པ། 日语，日本人

old རྒན་པ། 年老的

Text

The Girls

Four girls live in this room. Two of them study English. The other two study Tibetan. They are all very young.

Zhoma is a new student. She is seventeen. She studies English. Yangzom is a new student, too, but she studies Tibetan. She is eighteen this year. Dekey and Lhamo are old students. They are both

twenty. One studies Tibetan and the other studies English.

བྱ་མོ་ཚོ།

ཁང་བ་འདི་རྒྱུ་མོ་བཞི་བསྡད་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་གཞོན་ནུ་མ་ཏག་ཏག་ཡིན།

ཟླུལ་མ་ནི་སློབ་མ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། མོ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཡིན་ཞིང་། མོས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། གཡང་འཛོམས་ཀྱང་སློབ་མ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། མོས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ཁོ་མོ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ནི་སློབ་མ་རྙིང་བ་ཡིན་ལ། མོ་གཉིས་ཀ་ལོ་ཉི་ཤུར་སོན་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་གིས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་དང་གཅིག་གིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན།

Conversation

A. Come and meet my friend. This is Mrs. Lake. This is Miss Zhoma.
B. How do you do, Mrs. Lake?
C. How do you do, Miss Zhoma?

A. ཚུར་ཞོག་དང་བའི་གྲོགས་པོ་ལ་ཇོ་སྦྱོང་བྱེད། འདི་ནི་ལྷུམ་མོ་ལེ་ཁི་དང་འདི་ནི་བྱ་མོ་སྦྱོལ་མ་ཡིན།

B. ལྷུམ་མོ་ལེ་ཁི་ལགས། ཁྱེད་བདེ་མོ།

C. སྦྱོལ་མ་ལགས། ཁྱེད་བདེ་མོ།

Drills

(A)

—Do you speak English?
—Yes, we do.
—Do they speak English?
—No, they don't. They speak German.

a) The boys, the girls, Tibetan.
b) These people, those people, Japanese.
c) The Smiths, the Michaels, French.
d) The teachers, the school-boys, Chinese.

(B)

—Do you have a pen?
—Yes, I do.
—Does Tom have a pen?
—No, he doesn't. He doesn't have a pen.

a) You, radio, Helen
b) They, a daughter, Mr. Brown
c) The girls, a picture-book, boy
d) The Johnsons, a new clock, Nancy

Exercises

1. Read the new words several times.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions.
   1) Who live in this room? _____.
   2) What do they study? _____.
   3) What do the other two study? _____.
   4) Are the girls very young? _____.
   5) Who is Zhoma? _____.
   6) Is she a new student? _____.
   7) How old is she? _____.
   8) What does she study? _____.
   9) Does Yangdzom study English, too? _____.
   10) How old is Yangdzom?_____ _____.
   11) Are Dekey and Lhamo new students?_____.
   12) How old are they?_____ _____.
   13) What do they study? _____.

4. Do the drills.

5. Turn these sentences into questions.

1) These are Helen's books.
(Whose books are these?)
2) Henry has a new radio.
3) I see an old man in the picture.
4) Jane has a pen in her hand.
5) My elder child is six.
6) My mother is very well.
7) The boys live in Room 214.
8) Nancy comes from England.

6. Fill in the blanks with *me, you, him, her, it, us, you, them*.

1) I'm glad to meet___.

2) I don't see ___ in the room. Where is he?

3) We all like___. It is a good book.

4) Come and see___this evening.

5) Three of___study German. They don't study English.

6) Thank___. All of___work hard.

7) Both of___like the picture.

8) My friend Mary is here. Come and meet___.

7. Learn these sentences.

(A)

- I am a Tibetan.
- You are a Tibetan.
- She (He) is a Tibetan.
-
- We are Tibetan.
- You are Tibetan.
- They are Tibetan.

(B)

- I study English.
- You study English.
- He (She) studies English.
- We study English.
- You study English.
- They study English.

8. Write questions for the answers.

1) Who live in this room? (Four girls live in this room.)

2) _____? (Two of them study English.)

3) _____? (They study Tibetan.)

4) _____young? (Yes, they are.)

5) _____? (She is one of the girls.)

6) _____new_____? (Yes, she is.)

7) _____? (She is seventeen.)

8) _____? (She studies English.)

9) _____? (No, she doesn't. She studies Tibetan.)

10) _____? (She is eighteen this year.)

11) _____? (No, they aren't. They are old students.)

12) _____? (They are both twenty.)

13) _____? (One of them studies Tibetan and the other studies English.)

9. Turn these sentences into questions that begin with a *wh-* word. The *wh-* words are *where, what, who, where, when, why, which.*

1) John is Nancy's husband. Who is John?

2) Nancy is from England. _____?

3) Their daughter is four. _____?

4) Their children are in China. _____?

5) Nancy's mother is a scientist. _____?

6) Nancy's father is a professor. _____?

7) The students are Tibetan. _____?

Lesson Seven

སློབ་ཚན་བདུན་པ།

New Words

seven བདུན། 七

get along འབྲེལ་འདྲིས། (某人)保持良好的关系

American ཨ་མེ་རི་ཀা་བ། ཨ་རི་བ། 美国人

help རོགས་རམ། 帮助

university སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། 大学

each other ཕན་ཚུན། 互相

major (in) ཆེད་སྦྱོང་། ཆེད་གཞི་བསླབ་བྱ། 专业

learn སློབ་སྦྱོང་། 学习

art སྒྱུ་རྩལ། 艺术

history ལོ་རྒྱུས། 历史

excuse དགོངས་དགའ་ཞུ་བ། 原谅

interested དགའ་སྙང་སློང་བ། 感兴趣的

name མིང་། 名字

subject བསླབ་བྱ། 学科，科目

nine དགུ། 九

America ཨ་མེ་རི་ཀা ཨ་རི། 美国

Central Nationalities University ཕྱི་གནས་མི་རིགས་ སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། 中央民族大学

why ཅིའི་ཕྱིར། 为什么

with མཉམ་དུ། 和(一起)，同，跟；(某物)旁边

because རྒྱུ་མཚན་གྱིས། 因为

different མི་འདྲ་བ། 不同的

or ཡང་ན། 或

city གྲོང་ཁྱེར། 城市

translate ཡིག་བསྒྱུར། 翻译

alternative གདམ་ང་བཏང་ཆོག་པའི། 可选择的

guitar སྒྲ་སྟན། 吉他

cousin གཉེན་ཉེ། 堂(表)兄弟，堂(表)姐妹

Australia ཨོ་ས་ཏྲི་རི་ཡི་ཡ། 澳大利亚

nice (Nice to meet you.) བཟང་བ།(བྱོད་དང་མཇལ་བ་ བཟང་།) 令人愉快的，使人高兴的，(见到你高兴)

aunt ཨ་ནི། 姑母，姨母，伯母，婶母，舅母

sorry (I'm sorry.) དགོངས་པ་མ་འཚོམ། 对不起

welcome དགའ་བསུ་ཞུ། 欢迎

nephew ཚ་བོ། 侄子，外甥

niece ཚ་མོ། 侄女，甥女

class སློབ་ཁྲིད། 课

Text

John Turner

John Turner is an American. He comes from Boston and studies at our university. He majors in Chinese history. He is very interested in this subject.

He lives in Room 309 with two other boys. They are all Americans, but they come from different cities. They get along well. They help each other and learn from each other.

ཇོན་ཐུར་ནེར།

ཇོན་ཐུར་ནེར་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀা་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་པ་ས་ཁྲིན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞིང་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱུས་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད། ཁོའི་གྱང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་དུ་གཉིར་བ་དང་བསླབ་བྱ་འདི་ལ་དགའ་སྟངས་དོད་པོ་ཡོད།

ཁོ་རང་མི་གཞན་པ་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་ཁང་བའི་སྒོ་རྒྱས་༣༠༩ཅན་གྱི་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་ཨ་མེ་རི་ཀা་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་མི་འདྲ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཁོ་ཚོའི་འབྲེལ་བ་ཏཅང་བཟང་སྟེ། ཁོ་ཚོས་ཕན་རྒྱུན་ལ་རོགས་རམ་དང་ཕན་རྒྱུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Excuse me. Is your name Paul Roberts?
B. Yes. it is.
A. Oh good! I'm Sally Jones. How do you do?
B. How do you do?

A. ཐུགས་རྒྱལ་མ་བཞེངས། ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་ཕོལ་ར་ཕེར་ཚོ་ཟེར་རམ།

B. ཟེར་ལགས།

A. ཏ་ཅང་བཟང་གི། ང་རང་ས་ལིས་ཇོན་ས་ཡིན། ཁྱེད་བདེ་མོ།

B. ཁྱེད་བདེ་མོ།

Drills

(A)

—Do you have any brothers?
—Yes, I do.
—How many brothers do you have?
—I have two.

a) sisters, two.
b) English books, five
c) pictures, six
d) picture-books, nine

(B)

—Does Helen live here?
—No, she doesn't.
—Where does she live?
—She lives in Room 204.

a) your sister, work, in a middle school.
b) Mary, study, in Tibet University.
c) Professor Zhaxi, work, in Central Nationalities University.
d) Peter, come from England, America.

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is John Turner? (He is an American student.)
   2) Where does he come from?
   3) Where does he study?
   4) What does he major in?
   5) Why does he study it?
   6) Where does he live?
   7) How many students live in this room?
   8) Are the other two Americans, too?
   9) Do they come from Boston?
   10) How do they get along (with each other)?
   11) Do they help each other?
   12) They learn from each other too, don't they?
4. Do the drills.
5. Complete the sentences with the words given below. (གཡས་དུ་མིང་ཚིག་དེ་དག་བཀོལ་ནས་ཚིག་རྐང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།)

   1) What's this (that)? It's a_____. (clock, ...)

   2) What are these (those)? They're_____. (clocks, ...)

   3) What does he do? He's a (an)_____. (teacher, ...)

   4) What do they do (are they)? They're_____. (workers, ...)

6. Form alternative questions. གཡས་གྱི་ཚིག་དེ་དག་གདམ་ང་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

   1) Mr. Brown, be, an engineer, a technician. Is Mr. Brown an engineer or a technician?
   2) My child, be, a boy, a girl. _____
   3) Those young women, be, teachers, students. _____
   4) The Greens, be, from England, America._____
   5) Helen, have, son, daughter. _____
   6) Caireng, come from, Amdo, Kham. _____
   7) I, work in Qinghai University, Beijing University _____
   8) The girls, live in, this room, that room. _____
7. Read aloud.

   —Are you from China?

   —Yes, I am. Where are you from?

   —I'm from France. From Paris. Do you speak French?

   —I can only speak a few words, but I like French. I want to learn it.

   —Let me help you. You can teach me Tibetan.

   —We can help each other.
8. Copy Exercise 7 and translate it into Tibetan.

9. Turn the sentences into alternative questions using *or*.

Example: Do you play basketball or football? Are they English students or math students?

   1) Mr. Brown, be, an engineer, a technician

   _____?

2) My child, be, a boy, a girl

_____?

3) The Greens, be, from England, America

_____?

4) Those young women, be, teachers, students

_____?

5) Helen, have, son, daughter

_____?

6) Caireng, come from, Amdo, Kham

_____?

7) Zhaxi, play, piano, guitar

_____?

8) Zhoma and Huamo, live, room 5102, 5201

_____?

9) Professor Losang, teach at Fudan University, Chengdu University

_____?

10) I, study, art, history

_____?

11) Dorji, have, morning classes, afternoon classes

_____?

11. Read the conversation and answer the questions.

Tsultrim: Hey, Chomtso, how many people are in your family?
Chomtso: There are five people in my family.
Tsultrim: How many brothers do you have?
Chomtso: I have one younger brother.
Tsultrim: And how many sisters do you have?
Chomtso: I have one older sister.

A) Answer these questions.

1) How many people are there in Chomtso's family?
2) How many brothers does Chomtso have?
3) How many sons does Chomtso's mother have?
4) How many daughters does Chomtso's father have?
5) How many sisters does Chomtso have?
6) How many children does Chomtso have?

Zhaxi: Do you know who this is?
Rinchen: No, I don't know. Who is that?
Zhaxi: This is Norbu. He is my uncle's son. We are cousins.
Rinchen: I see. How many cousins do you have?
Zhaxi: I have three cousins. Two are boys and one is a girl.
Rinchen: What are their names?
Zhaxi: Their names are Norbu, Metok, and Caireng.
Rinchen: Hey, I think I know Metok. Is she in Grade Three, Class Two?
Zhaxi: Yes, she is.
Rinchen: We are classmates!

B) Answer these questions.

1) Who are cousins?
2) Who is Norbu?
3) Who are cousins?
4) How many cousins does Zhaxi have?
5) Who are Metok and Caireng?
6) Who are classmates?
7) Who is Rinchen's classmate?
8) Who is Metok's classmate?

Yontan: Excuse me, I don't know you. What are your names?

Peter: My name is Peter and this is Helen. We are students.

Yontan: Are you brother and sister?

Helen: No, we are not. Peter is English, and I am from Australia.

Yontan: Oh, my aunt lives in Australia. Her name is Somu. Do you know her?

Helen: No, I don't.

Peter: Excuse me, what is your name?

Yontan: Oh, I'm sorry, my name is Yontan.

Peter: It's nice to meet you.

Yontan: Nice to meet you, too! Welcome to our school!

C) Answer these questions.

1) Who is Peter? _____
2) Who is Helen?_____
3) Who is English?_____
4) Who is Australian?_____
5) Where does Somu live?_____
6) Who is Yontan?_____
7) How many aunts do you have?_____

8) How many uncles do you have?_____

9) How many cousins do you have?_____

10) Who is your mother’s sister? _____

11) Who is your father's brother?_____

12) Who is your father's son?_____

13) Who is your mother's daughter?_____

14) Who is your son's father?_____

15) Who is your mother's sister's daughter?_____

16) Who is your father's brother's daughter?_____

17) Who is your mother's mother?_____

18) Who is your father's mother?_____

19) Who is your mother's brother's daughter?_____

20) Who is your brother's son?_____

21) Who is your sister's son?_____

22) Who is your brother's daughter?_____

23) Who is your sister's daughter?_____

12. Fill in the blanks with the correct possessive pronoun. གཤམ་གྱི་འཕྲེད་ཕྱིག་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པའི་བདག་སྒྲའི་ཚབ་ཚིག་སྐོང་ས།

a. This is _____ classmate. (I)

b. Welcome to _____ school!(we)

c. What are _____ names? (they)

d. Are you _____ cousin? (he)

e. Who is _____ mother? (you)

13. Do the crossword puzzle. གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་གི་མདུད་རྒྱ་དེ་གྲོལ་བར་སྟོང་བ་བྱོས།

	1			2							3	
									4			
				5								
		6					7					
8												
			9	10								
									11			
	12											
				13								

Across: 1. My brother's son is my n_____.

5. She is my father's daughter. She is my s___.

6. He is my mother's father.

8. She is my father's father.

9. My father's brother is my u___.

12. My mother is my father's w____.

13. She is my father's brother's daughter. She is my c____.

Down: 2. My father is my mother's h____.

3. I am the son of my m___.

4. He is my father's son. He is my b___.

7. I am the son of my f____.

10. My brother's daughter is my n___.

11. My father's sister is my a___.

Lesson Eight

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ།

New Words

eight བརྒྱད།　八

class སློབ་ཁྲིད། འཛིན་གྲྭ།（一节）课, 班级

get up མལ་ལས་ལངས་པ།　起床

home ཡུལ།　家

every རེ་རེ།　每个

for ཆེད་དུ།　为, 为了

breakfast ནངས་རྡ།　早餐

no མེད། (དགག་སྒྲ།)　不，无

quarter སྒར་མ་བཅོ་ལྔ།　十五分钟

may ཆོག་པ།　可能, 也许, 可以, 准许

past འདས་པ།　过去的，超过

which གང་ཞིག　哪一个

day ཉིན། ཉི་མ།　一日，一天 ,白天

lunch གུང་ཆོགས། དོས་ཏ།　午餐

then རྗེས་སུ།　然后

over there ཕ་གཞི་ན།　那边

go འགྲོ།　走

welcome དགའ་བསུ།　欢迎

to ལ། (ལ་དོན་གྱི་སྒྲ།)　往, 向, 到

time དུས་ཚོད།　时间

school སློབ་གྲྭ།　学校

Text

Mary

Mary gets up at six every day. She has breakfast at a quarter past six and then goes to school.

She has three or four classes. Then she comes home for lunch. She has no classes in the afternoon. She studies at home.

ཨ་རོས།

ཨ་རོས་ཉིན་རྒྱན་དུ་དུས་ཚོད་དྲུག་གི་སྟེང་མལ་ལས་ལངས་ཏེ། དུས་ཚོད་དྲུག་དང་སྒར་མ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་ནངས་རྡ་འཐུང་བ་དང་དེ་ནས་ སློབ་གྲྭར་འགྲོ་བ་ཡིན།

མོ་རང་སློབ་ཁྲིད་གསུམ་མམ་བཞི་ལ་ཞུགས་རྗེས་ཡུལ་ལ་དོས་ཏ་འཐུང་བར་ཡོང་བ་ཡིན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་མོ་ལ་སློབ་ཁྲིད་མེད་པས་ཡུལ་ ནས་རང་སྒྲོང་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Excuse me. Are you Mr. Brown?
B. No. I'm Peter Jackson. May I help you?
A. Which is Mr. Brown's room?
B. It's over there.
A. Thank you.
B. You're welcome.

A. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁྱེད་རང་སྒྲུ་ཞབས་པོ་རོན་ཡིན་ནམ།

B. མིན། ངའི་མིང་ལ་ཕེ་ཊེར་ཇེ་ཁེ་ས་ཆེར། ཁྱེད་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

A. སྒྲུ་ཞབས་པོ་རོན་གྱི་ཁང་བ་གང་རེད།

B. ཕ་གཱིའི་དེ་རེད།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

B. དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས།

Drills

(A)

—Do you like your work?
—Yes, I do.
—Does Jack like his work?
—No, he doesn't. He doesn't like his work.

a) study English, Nancy.
b) have lunch at school, Paul
c) have classes in the afternoon, Sarah
d) get up at six, your younger brother

(B)

—Does Mary get up at six?
—Yes, she does.
—What time do you get up?
—I get up at five.

a) go to school in the morning, at eight o'clock
b) have breakfast at a quarter past six, at seven
c) go to school at seven, at a quarter past seven
d) come home in the morning, in the afternoon at three o'clock

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What time does Mary get up? She gets up at six.
   2) Does she have breakfast at home?_____
   3) What time does she have it?_____
   4) What does she do then? _____

5) How many classes does she have every day?_____

6) Does she have all the classes in the morning?_____

7) Does she have classes in the afternoon? _____

8) Does she have lunch at school or at home?_____

9) Does she go to school in the afternoon?_____

10) What does she do in the afternoon?_____

11) Where does she study in the afternoon?_____

4. Do the drills.

5. Turn these sentences into questions:

1) She majors in French. What does she major in?

2) Joe lives in Room 309._____

3) She is interested in English history._____

4) We get along with each other very well._____

5) Mrs. Lake teaches at Boston University._____

6) Helen helps me in my English study._____

7) Miss White goes to work at eight._____

8) This is Dr. Jackson's room._____

6. Complete the sentences with the words given below

1) Do you have a___? (pen, radio, clock, a map of China)

2) Does Peter have any____? (pencils, picture-books, English books, Chinese friends)

3) I don't have a____. (good radio, new watch, map of England, son)

4) Nancy has no___. (pictures, pens, French books, Japanese friends)

7. Read these sentences:

- I know English.
- You know English.
- She knows English.
- We know English.
- You know English.
- They know English.
- Do I know English?
- Do you know English?
- Does he know English?
- Does she know English?
- Do we know English?
- Do you know English?
- Do they know English?
- I don't know English.
- You don't know English.
- He doesn't know English.
- She doesn't know English.
- We don't know English.
- You don't know English.
- They don't know English.

8. Learn this song: Good Morning To You. / Happy Birthday.

Good Morning To You
(Happy Birthday)

♩=104 M Hill

Good morning to you. Good morning to you.
Happy birthday to you. Happy birthday to you.

Good morning dear teacher. Good morning to you.
Happy birthday dear Dorji. Happy birthday to you.

Lesson Nine

སློབ་ཚན་དགུ་པ།

New Words

classroom སློབ་ཁང་། 教室

small ཆུང་ཆུང་། 小的

but འོན་ཀྱང་། 但是, 可是

clean གཙང་མ། 干净的

tidy གལ་འགྲིགས་པོ། 整洁的, (某处)收拾得整整齐齐

desk ཅོག་ཙེ། 桌子

on སྟེང་ན། 在…上

chair རྒྱབ་སྟེགས། 凳子

eleven བཅུ་གཅིག 十一

twelve བཅུ་གཉིས། 十二

twenty ཉི་ཤུ། 二十

blackboard སྒྲོ་སྐམ། 黑板

wall ཀྱང་། 墙

please གནང་དགོས། ཞུ། 请

sorry དགོངས་པ་མ་ཚོམ། 对不起

right ཡང་དག་པ། 真确的

will (བྱེད)རྒྱུ། (གྲོགས་ཆོག) 将，将要，会，要，

again ཡང་བསྐྱར། 再一次, 又, 再三地

ten བཅུ། 十

thirty སུམ་བཅུ། 三十

any འགའ་ཞིག 任何一个, 无论哪个

Text
Our Classroom

This is our classroom. It is very small, but it is clean and tidy.

This is a desk. There is a clock and a book on it. There are four chairs in the room. And there is a blackboard on the wall. On these two walls there are some pictures and a map of China.

I like our classroom.

ངར་ཚོའི་སྒྲོབ་ཁང་།

འདི་ནི་ང་ཚོའི་སྒྲོབ་ཁང་ཡིན། དེ་ནི་ཅང་ཆུང་ན་ཡང་གཙང་ཞིང་གལ་འགྱིག་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་ནི་ཅོག་ཙེ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་དུས་ཚོད་འགོར་པོ་ཞིག་དང་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད། ཁང་བའི་ནང་དུ་རྒྱབ་སྟེགས་བཞི་ཡོད་ལ། གྱང་ངོས་སུ་སྒོ་སམ་ཞིག་ཡོད། གྱང་ངོས་གཉིས་སུ་འདུ་བར་འགན་འདང་གྱུང་གོའི་ས་ཁྲ་ཞིག་ཡོད།

ང་རང་ང་ཚོའི་སྒྲོབ་ཁང་ལ་དགའ།

Conversation

A. This is Room 619, isn't it?

B. Yes, it is. Come in, please.

A. May I see Mr. Tenzen?

B. Sorry, he isn't in.

A. That's all right. I'll come again this afternoon.

A. ཁང་བ་འདི་ཨང619ཡིན་ནམ།

B. རེད། ནང་ལ་ཕེབས་པར་ཞུ།

A. ངས་སྒྲ་ཤེབས་བསྟན་འཛིན་འཚོལ་བ་ཡིན།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁོ་རང་མི་འདུག

A. སྐྱོན་མེད། ང་རང་ཕྱི་དྲོར་སྒར་ཡང་ཡོང་ཚོག

Drills

(A)

—Is there a clock on the desk?
—Yes, there is. There is a clock on the desk.
—Is there a radio on the desk?
—No, there isn't. There isn't a radio on the desk.

a) a book, desk, a pen
b) a blackboard, wall, a clock
c) picture book, chair, a watch
d) a map of China, wall, a map of America

(B)

—Are there any chairs in the room?
—Yes, there are.
—How many chairs are there in the room?
—There are ten chairs in the room.

a) desks, in the room, eleven
b) books, on the desk, twelve
c) pictures, on the wall, twenty
d) boys, in the class, thirty

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) Is this a classroom? (Yes, it is.)
2) Whose classroom is this?
3) Is the room big?
4) Is it clean and tidy?
5) Is there a desk in the room?
6) What's on the desk?
7) Are there any chairs in the room?
8) How many chairs are there in the room?
9) Is there a blackboard in the room?
10) Where is it?
11) What do you see on the blackboard?
12) Are there any pictures on the wall?
13) What's on this wall?
14) Do you like your classroom?

4. Do the drills.

5. Turn these into tag questions. དེ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚོགས་ཏུ་སྦྱོར་ཅིག

1) This is your book. (This is your book, isn't it?)
2) That school is very small.
3) They are Nancy's children.
4) You're from Boston.
5) Miss Thomson lives in Room 104.
6) You study Japanese.
7) There is a clock on the wall.
8) There are twenty-one new words in this lesson.

6. Read aloud:

(A)

- one
- two
- three
- four
- five
- six
- seven
- eight
- nine
- ten
- eleven
- twelve
- thirteen
- fourteen
- fifteen
- sixteen
- seventeen
- eighteen
- nineteen
- twenty
- twenty-one
- twenty-two
- twenty-three
- twenty-four
- twenty-five
- twenty-six
- twenty-seven
- twenty-eight
- twenty-nine
- thirty

(B)

1) 2 and 7 are 9.
2) 7 and 5 are 12.
3) 1 and 2 and 3 and 4 are 10.
4) 2 from 13 is 11.

7. Look and answer. རི་མོར་བལྟས་ནས་ལན་ཕྱོགས།

—What time is it?
—It's _____.

1) It's twelve o'clock.
2) It's five past twelve. (It's twelve five).
3) It's five to two. (It's one fifty-five).
4) It's twenty past seven. (It's seven twenty).
5) It's a quarter to four. (It's three forty-five).
6) It's half pas four. (It's four thirty).
7) It's twenty to eleven. (It's ten forty).
8) It's ten to seven. (It's six fifty).
9) It's twenty-five past nine. (It's nine twenty-five).
10) It's a quarter past eleven. (It's eleven fifteen).
11) It's ten past five. (It's five ten).
12) It's twenty-five to three. (It's two thirty-five).

8. Turn these sentences into tag questions. The first one has been done for you དབེར་བརྗོད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་དེ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་དགོས།

1) It's nine o'clock. <u>It's nine o'clock, isn't it?</u>

2) The lights are off. _____?

3) There are three boys in the front row._____?

4) The tall boy is from Lhasa. _____?

5) Tenzin sits in the first row._____?

6) Mary and Tom speak English._____?

7) Losang and Zhoma come from Ganzi._____?

8) Today isn't Friday._____?

9) Lily walks to work._____?

10) Jake takes the bus home at 5:00. _____?

11) Dorji doesn't speak English._____?

12) The lights aren't on._____?

13) Dorji and Beima don't study English on Thursdays._____?

14) Caireng can't go to the party. _____?

15) We can ask the teacher. _____?

16) The blackboard isn't clean. _____?

9. Learn these phonetic symbols. སྒྲ་གདངས་འདི་དག་ལ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

/æ/	that	glad	thank	man
	blackboard	family	map	Japanese
	married	Sarah		
/e/	pen	pencil	well	text
	lesson	friend	very	seven
	eleven	twenty		
/i/	this	is	six	drill
	which	history	different	middle
	picture	interested		
/ɔ/	not	what	watch	clock
	comrade	doctor	college	sorry
	along	Thomson		
/ʌ/	but	son	come	lunch
	study	mother	London	lovely
	subject	other		

Lesson Ten

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།

New Words

hospital སྨན་ཁང་། 医院

second གཉིས་པ། 第二

building ཁང་བཟོ་གས། ཐོག་ཁང་། 楼房

number མངར་རྩིས། 号码

another གཞན་ཞིག 另一个

unite མཉམ་འབྲེལ། 联合

state ཁྱུལ། ཀྱོག 州 邦

thanks ཐུགས་རྗེ་ཆེ། 谢谢, 感谢

much ཏྭ་ཅང་མང་པོ། འབོར་ཆེན། 许多 大量

smoke དུ་བ། དུ་བ་འཕྱུར་བ། 烟, 冒烟

bed མལ་ཁྲི། 床

anyone མི་ཞིག མི་གང་རུང་། 任何人, 无论谁

half ཕྱེད་ཀ 半, 一半

know ངོ་ཤེས། ཤེས་པ། 知道, 认识

often རྒྱུན་པར། 经常

take a seat བཞུགས། 请坐, 坐下

a cup of ཕོར་བ་གང་། 一杯

tea ཇ། 茶

nice ཏྭ་ཅང་ལེགས་པ། 美好的,好看的

about ཐད་ཀྱི། འབྲེལ་ཡོད། 关于

floor བཟོ་གས་རིམ། མཐིལ་ཤིང་། (楼房)的层 地板

recording སྒྲ་ལེན། སྒྲ་ཕབ། 录音

Text

Mary Cooper

This is Mary. She's from England. Her family name is Cooper. She's nineteen.

Her father's a doctor. His name is Henry Cooper. He works in a hospital in London. Mrs. Cooper works there, too. She's a nurse.

Mary is now in China. She studies at Beijing University. She studies Chinese. She's now in her second year. She lives in that building. Her room number is 204. She lives with another girl. Her name is Betty Brown. She is from the United States. She studies Chinese, too.

The two girls are good friends. They both like China. I know them very well. We often help each other.

མྱ་རོས་ཁོ་ཕྱར།

འདི་ནི་མྱ་རོས་རེད། མོ་རང་དབྱིན་རྒྱ་ནས་ཡོང་ཞིང་། མོའི་རྒྱས་ནི་ཁོ་ཕྱར་ཡིན་ལ། ང་ལོ་ལོ་བཅུ་དགུ་ཡིན། མོའི་ཕ་ཕ་ནི་སྨན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོའི་མིང་ལ་ཧན་རོས་ཁོ་ཕྱར་ཞེར། ཁོས་ལུན་ཏན་གྱི་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། ཕྱམ་མོ་ཁོ་ཕྱར་གྱིས་ཀྱང་དེ་རུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་མོ་ནི་ནད་གཡོག་ཅིག་ཡིན།

སྤྱ་རོས་ནི་ད་ལྟ་གྱུང་གོར་ཡོད་ལ། མོས་པ་ཅིན་སྨོན་གྱ་ཆེན་མོ་ན་རྒྱ་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ད་ལྟ་མོ་རང་སློབ་རིམ་གཉིས་པ་ཡིན། མོ་རང་ཕ་གཱིའི་ཐོག་ཁང་ན་བསྡད་ཡོད་ལ། མོའི་ཁང་བའི་སྒོ་རྟགས་ནི204ཡིན། མོ་རང་བྱ་མོ་གཞན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་ཡོད་ལ། བྱ་མོ་དེའི་མིང་ལ་པེ་ཐས་པི་རོན་ཟེར་ཞིང། མོ་ཙས་མེ་རི་ཀ་ནས་ཡོང་བ་རེད། མོས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་སློང་བ་ཡིན།

བྱ་མོ་འདི་གཉིས་ནི་གྲོགས་མོ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། མོ་གཉིས་ཀ་གྱུང་གོར་དགའ། ང་རང་ཁོ་ཚོར་འདྲིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་ཕན་ཚུན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Good evening.
B. Good evening, Mr. Lake. Come in, please. Take a seat and have a cup of tea.
A. Thank you very much.
B. Do you smoke?
A. No, thanks. Your room is nice and tidy.
B. Thank you.

A. མཚན་བདེ་ལགས། ས་ས་མོ་བདེ་སྐྱིད།

B. མཚན་མོར་བཟང་། སྐུ་ཞབས་ལེ་ཁུ། ནང་ལ་ཞེབས། འདིར་བཞུགས་ཏེ་ཇ་ཕྱུངས།

A. ཕྱུགས་རྡེ་ཆེ།

B. ཁྱེད་ཀྱིས་ཕ་མཁ་འཕེན་ནམ།

A. ཕྱུགས་རྡེ་ཆེ། ངས་མི་འཕེན། ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་གྲལ་དགའ་རེད།

B. ཕྱུགས་རྡེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Which class are you in?
—I'm in Class Five.
—What's your room number?
—It's 406.

a) Helen, 6, 317
b) David, 2, 223
c) Tom and Jake, 11, 109
d) those two girls, 12, 540

(B)

—What time do you get up?
—I get up at 5:30.
—Does Sally get up at 5:30, too?
—No, she gets up at 5.

a) have breakfast, 7, 7:20
b) go to work, 7:40, 8:15
c) come home, 5:45, 6:10
d) go to bed, 10:30, 10:50

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) What is the text about? (It's about a girl.)
2) What's her name?
3) Is Cooper her family name?
4) How old is she?
5) What does her father do?
6) What's his name?
7) Where does he work?
8) Does his wife work there, too?
9) What does she do?
10) Where is Mary?
11) Where does she study?
12) What does she study?
13) Is she a new student?
14) Where does she live?
15) What's her room number?
16) Does anyone live with her?
17) Is she from England, too?
18) The two girls are good friends, aren't they?
19) You know them both, don't you?

4. Do the drills.

5. Turn these into questions:

1) The room is on the second floor. (Which floor is the room on?)
2) There are thirty-two rooms in this building.
3) She studies at Shenzhen University.
4) They meet every day.
5) There is a watch in the small box.
6) Betty Brown lives with Mary.
7) They go to bed at half past ten.
8) I like the subject very much.

6. Give the plural forms of these nouns. མིང་ཚིག་འདི་དག་གི་མང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

a) building _____
b) book _____
c) map _____
d) wall _____
e) watch_____
f) class _____
g) brush _____
h) day _____
i) radio _____
j) sister _____
k) man _____
l) child _____
m) woman _____
n) family _____
o) party _____
p) city _____
q) desk _____
r) bag _____
s) university _____
t) recording _____

7. Write the correct verbs in the blanks.

a) to speak	She _____.	g) to watch	He _____.
b) to see	He _____.	h) to go	She _____.
c) to eat	It _____.	i) to do	It _____.
d) to study	She _____.	j) to have	He _____.
e) to be	He _____.	k) to get	She _____.
f) to live	She _____.	l) to ask	He _____.

8. Answer these in negative sentences. གསལ་གྱི་དྲི་བ་འདི་དག་དགག་ཚོག་ཏུ་སྒྲུར་ཅིག

1) Do you have any sisters? No, I don't.

2) Does she have any children? _____

3) Is there any tea in the cup?_____

4) Are there any Japanese students in the class?_____

5) Do you see any girls in the room?_____

6) Do you have any interest in the subject?_____

Lesson Eleven

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།

New Words

first དང་པོ། 第一

watch བལྟ་བ། 看

TV བརྙན་འཕྲིན། 电视

third གསུམ་པ། 第三

listen ཉན་པ། 听

fourth བཞི་པ། 第四

write འབྲི་བ། 写

letter འཕྲིན་ཡིག 信

shopping ཉོ་སྒྲུབ། 购物

great རྒྱབས་ཆེན། 伟大的, 卓越的

tomorrow སང་ཉིན། 明天

fifth ལྔ་པ། 第五

play རྩེད་པ། 玩, 打(篮球等)

basketball དྲ་འཕེན་སྒྲ་ལོ།ལྷང་ལི། 篮球

would (ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་གྲོགས་ཡིན།) 将, 将要, 会

join ཞུགས་པ། ལྷན་དུ། 参加, 和…做伴

sure ཁོ་ཐག་ཆོད་པ། 肯定的, 有把握的, 确信的

love ཡིད་འཕྲོག་པ། དགའ་བ། 喜爱, 爱

film གློག་བརྙན། 电影

town གྲོང་རྡལ། གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་ཕྱི་བ། 城镇, 市镇

some འགའ་ཞིག 有些, 一部分, 若干, 少量

recorder སྒྲ་ཕབ་འཕྲུལ་འཁོར། 录音机

ping pong ཕང་ཕིང་སྒྲ་ལོ། 乒乓球

bedroom ཉལ་ཁང་། 卧室

hamburger ཚོད་མ་གོ་ར། 汉堡包

Text
What Are They Doing?

Here are five pictures. In the first picture, an old man is smoking. In the second one a child is watching TV. In the third one a boy is listening to the radio. In the fourth one a girl is writing a letter. What do we see in the fifth picture? A young man is playing basketball.

བོད་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

འདི་རྒྱའི་བར་ལྟ་ཡོད་དེ། འདི་བར་དང་པོ་རྒྱལ་རིགས་པ་ཞིག་གིས་ཐ་མག་འཕེན་བཞིན་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱུག་པ་ཞིག་གིས་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་བཞིན་ཡོད། གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁྱུང་ཞིག་གིས་སྒྲ་སྙན་འགོར་ལོ་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་ཅིང། བཞི་པ་རྒྱལ་མོ་ཞིག་གིས་འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད། འདི་བར་ལྟ་བ་ལས་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་མཐོང་མཁན་ཞེ་ན། ཕོ་གསར་ཞིག་གིས་ལྷང་ལི་རྩེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Is Mrs. Jones in?
B. No, she's in town. She's doing some shopping.

A. We're going to the Great Wall tomorrow. Would you like to join us?
A. Sure, we'd love to.

A. ལྷུམ་མོ་ཇོན་ས་ཡོད་དམ།

B. མོ་རང་མེད། མོས་གྲོང་ཁྱེར་ན་དངོས་པོ་ཉོ་བཞིན་ཡོད།

A. ང་ཚོ་ས་ཉིན་ལྷགས་རི་རིང་བོར་འགྲོ་རྩིས་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་དམ།

B. ལོས་འདོད། མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན།

Drills
(A)

—Are you having breakfast?
—Yes, I am.
—Is Tom having breakfast, too.
—No, he's listening to the radio.

a) write a letter, Betty, read the text
b) work, the children, play
c) study, Jane, do some shopping
d) watch TV, Sarah, doing the exercises

(B)

—What are you doing?

—I'm listening to the recorder.

—What is Joe doing?

—He's doing some reading.

a) have an English lesson, the girls, see a film

b) have tea, your father, smoke

c) look at some pictures, Mary, see the doctor

d) do my homework, the girl, play ping pong

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) How many pictures do you see? _____
   2) Who do you see in the first picture?_____
   3) What's the old man doing? _____
   4) Do you see a man in the second picture? _____
   5) What's she doing? _____
   6) Is there a girl in the third picture?_____
   7) What's he doing? _____
   8) Who's in the fourth picture?_____
   9) Is she listening to the radio, too?_____
   10) Who do you see in the fifth picture?_____
   11) What's he doing? _____

4. Do the drills.
5. Put the verbs in the right form. ལས་ཚོག་རྣམས་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་བཅོས་ནས་ཀ་སྐོང།
   1) She _____ (watch) TV every evening.
   2) She _____ (watch) TV now.
   3) Mr. Brown _____ (write) a book now.
   4) He _____ (write) books for children.
   5) He _____ (not listen) to the radio very often.

6) He _____ (listen) to the recording now.

7) Mrs. Green _____ (not smoke) often.

8) Mr. Green _____ (smoke) in his bedroom now.

9) They _____ (have) English classes every day.

10) They _____ (have) an English class in their classroom now.

6. Turn these into questions: དཔེར་བརྗེད་ཡུར་གཤམ་གྱི་ཚོག་རྣམས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

1) She's doing some shopping. <u>What is she doing?</u>

2) They are living in a small city. _____?

3) Nancy is doing well at school._____?

4) Helen is helping me._____?

5) Twelve students are taking these lessons._____?

6) We are studying Lesson Eleven._____?

7) She's going to town._____?

8) There are ten boys playing basketball._____?

9) They are going to Lanzhou at seven o'clock._____?

10) Li Ping is studying Chinese history._____?

11) Rinchen is talking to Dorji on the phone._____?

12) Jack is eating a hamburger._____?

7. Read the words below.

(A)

- Lesson One
- Lesson Two
- Lesson Three
- Lesson Four
- Lesson Five
- Lesson Six
- Lesson Seven
- Lesson Eight
- Lesson Nine
- Lesson Ten
- Lesson Eleven
- Lesson Twelve

- The First Lesson
- The Second Lesson
- The Third Lesson
- The Fourth Lesson
- The Fifth Lesson
- The Sixth Lesson
- The Seventh Lesson
- The Eighth Lesson
- The Ninth Lesson
- The Tenth Lesson
- The Eleventh Lesson
- The Twelfth Lesson

(B)

- the first floor
- the second floor
- the third floor
- the fourth floor
- the fifth floor
- the sixth floor
- the seventh floor
- the eighth floor
- the ninth floor
- the tenth floor
- the eleventh floor
- the twelfth floor

8. Write two questions about each of these six sentences. The first one has been done for you.
དཔེར་བརྗོད་ཡུར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཕྲི་ས།

a. Here are five pictures.

1) <u>How many people are there in the five pictures?</u>

2) <u>How many pictures are there?</u>

b. In the first picture, an old man is smoking.

1) _____?

2) _____?

c. In the second one a child is watching TV.

1) _____?

2) _____?

d. In the third one a boy is listening to the radio.

1) _____?

2) _____?

e. In the fourth one a girl is writing a letter.

1) _____?

2) _____?

f. A young man is playing basketball.

1) _____?

2) _____?

9. Learn these phonetic symbols:

/eɪ/	eight	day	state	again	radio
	take	play	great	may	name
/ɪː/	she	three	me	meet	teacher
	see	clean	please	seat	each
/aɪ/	I	like	my	child	scientist
	nice	time	five	fine	write
/əʊ/	no	old	both	go	soldier
	home	smoke	know	over	those
/juː/	new	you	student	united	university

Lesson Twelve

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།

New Words

o'clock དུས་ཚོད། …点 …点种

beautiful མཛེས་སྡུག 美丽的

so དེར་བརྟེན། 所以

ཕན་བཟོ་ལྡན་པའི་བདར་ནས། 友好地

newspaper ཚགས་པར། 报纸

around མཐའ་འཁོར། 四周, 到处, 附近

explain འགྲེལ་བཤད། 解释

something དངོས་པོ་ཞིག དངོས་པོ་གང་རྫུང། 某事, 某物, 某东西

chess མིག་མངས། 国际象棋

stay འདུག་པ། བསྡད་པ། 呆, 停留, 留宿

hotel མཁྱོན་ཁང། 旅馆, 旅社, 饭店

i)འབྲི་བ། °画(画), 描绘

dance བྱོ་འཚམ་པ། ཞབས་བྱོ། 跳舞

talk གཏམ་བཤད། ཁ་བརྡ། 说话, 谈话, 谈论

walk འགྲོ་བ། 走, 步行

歌

sing (གླུ་སོགས)ལེན་པ། 唱

visit འཚམས་འདྲི། 访问 探望

such དེ་འདྲ། 如此的, 这类的, 这样的

piano རྡོ་སྒྲོང། 钢琴

pictorial བཀྲན་པར། 有图片的, 用图片表示的

park གླིང་ཀ། 公园

picnic (have a picnic) སྒྲོ་གསེང། (སྒྲོ་གསེང་ལ་གྱོ་བ། 野餐

paint (paint a picture) རི་མོ་འབྲི་བ། 给…上油漆 画画, 描绘

movie གློག་བཀྲན། 电影

mend ཞིག་གསོ་བྱེད་པ། 修理, 修补

review (to review lessons) སྐྱར་སྒྲོང། (སློབ་ཚན་ སྐྱར་སྒྲོང་བྱེད་པ།) 复习

shirt ཚོལ་ལེན། 衬衫

milk འོ་མ། 奶, 乳

weekend གཟའ་མཇུག 周末

Text
In the Classroom

It’s three o’clock in the afternoon. The students are now in the classroom. Some are listening to the recording. Some are doing exercises. Others are talking with each other in English. The teacher is walking around. She is helping the students. Now she is explaining something to a girl student.

སློབ་ཁང་ནང་དུ།

ད་ལྟ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཚོད་གསུམ་ཡིན་ལ། སློབ་མ་རྣམས་སློབ་ཁང་དུ་ཡོད། སློབ་མ་ལ་ལས་སྒྲ་ཕབ་འགོར་ལོ་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་ཅིང། ལ་ལས་བསྒྲུར་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་དབྱིན་སྐད་བཤད་རས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དགེ་རྒན་ནི་མཐའ་འགོར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང། མོས་སློབ་མར་རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་མོས་སློབ་མ་བུད་མེད་ཅིག་ལ་དཀའ་གནད་ཅིག་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Where are you staying, Mr. Patterson?

B. I’m staying at the Tibetan Hotel.

A. Is this your first visit to Tibet?

B. Yes, I’m here for the first time.

A. How do you like Lhasa?

B. Oh, very much. It’s such a beautiful city and the people are so friendly.

A. སྐུ་ཞབས་ཞེ་ཐེར་སྡན། ཁྱེད་རང་གང་ན་བསྡད་ཡོད།

B. ང་རང་བོད་ཀྱི་མཁྱོན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད།

A. ཁྱེད་རང་ཐེངས་དང་བོར་བོད་དུ་ཡོང་བ་ཨེ་ཡིན།

B. ཡིན། ང་རང་འདི་རྡུ་ཐེངས་དང་བོར་ཡོང་བ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་བལྟས་ན་ལྷ་ས་ཇི་འདྲ་རེད།

B. ཏ་ཙང་སྐྱེད་པོ་རེད། གྲོང་ཁྱེར་འདི་ལྟར་མཛོས་ལ། མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བརྩེ་སེམས་ལྡན།

Drills

(A)

—What time is it?
—It's six o'clock.
—What's Tom doing?
—He's getting up.

a) 6:20, Joe, do morning exercises
b) 7:10, Mary, have breakfast
c) 8:30, the students, have a lesson
d) 10:45 David, listen to the recording

—Is Tom getting up?
—Yes, he is.
—Is Joe getting up?
—No, he isn't. He's doing morning exercises.

a) Joe, do morning exercises, Mary, having breakfast
b) Mary, have breakfast, these students, have a lesson
c) the students, have a lesson, David, listen to the recording
d) David, listen to the recording, Peter, read newspaper

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What time of the day is it? <u>It's three o'clock in the afternoon.</u>

2) Where are the students? _____

3) What are some of them doing?_____

4) Are some of them doing exercises? _____

5) What are the other students doing?_____

6) Are they talking in English or in Tibetan?_____

7) Is there a teacher in the classroom?_____

8) What is she doing?_____

9) Is she helping the students?_____

10) How is she helping them?_____

11) Is she talking to a boy student or a girl student?_____

12) Is she talking in Tibetan or in English?_____

4. Do the drills.
5. Talk about the pictures:

1) How many people do you see in the first picture? I see two boys in the first picture.

2) What are they doing?_____

3) Who are in the second picture?_____

4) What are they doing?_____

5) Is there a girl in the third picture?_____

6) What's she doing?_____

7) Is there a girl in the fourth picture?_____

8) Is she singing a song?_____

9) What are the people in the fifth picture doing?_____

10) What are the people in the sixth picture doing?_____

11) Is there a boy or a girl in the seventh picture?_____

12) Is she working? _____

13) Who do you see in the eighth picture? _____

14) Are they reading?_____

6. Turn these into interrogative and negative sentences. གཤམ་གྱི་ཚིག་གྲུབ་འདི་དག་དེ་ཚིག་དང་དག་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) There are some pictures on the wall. Are there any pictures on the wall? There aren't any pictures on the wall.

2) There are some colleges in the city._____

_____

3) There is some tea in the cup._____

_____

4) There is something on the desk._____

_____

5) I have some questions._____

_____

6) Mary has some song books._____

_____

7) I see some words on the blackboard._____

8) I see someone in the room._____

_____

7. Read this text.

It's evening. Mother and the girl are in. Mary is reviewing her lessons. Jane is listening to the radio and mother is doing some mending. Father is out. He's seeing a friend in town. Peter is with his teacher. She's talking to him about his studies. She's helping him.

8. What are they doing this weekend? Look at the table. Write sentences. For example: *Mary is going to the park on Saturday at ten o'clock.*

Saturday May 15 **Sunday** May 16

Mary	**Peter**	**Joe**	**Sarah**	**Activity**	**Mary**	**Peter**	**Joe**	**Sarah**
10:00		11:00		**go to the park**				
	9 a.m.		9 a.m.	**play basketball**	2 p.m.	5 p.m.	5 p.m.	
				visit friends				10 a.m.
12:00				**have a picnic**				
				hike		10:00	10:00	
		3 p.m.		**paint a picture**				2 p.m.
				listen to music	7 p.m.			
7 p.m.		7 p.m.	2 p.m.	**go to a movie**				
	8 p.m.			**have dinner**			7 p.m.	7 p.m.

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

9. Make a general question and a negative sentence for each sentence given below. དབེར་བརྗེད་ལྟར་གསལ་གྱི་ཚོག་རྣམས་ལ་དྲི་བ་དང་དགག་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

1) There are some pictures on the wall. <u>Are there any pictures on the wall?</u>
<u>There aren't any pictures on the wall.</u>

2) There are some colleges in the city._____

_____

3) There is some tea in the cup. _____

_____

4) There is something on the desk. _____

_____

5) I have some questions. _____

_____

6) Mary has some song books. _____

_____

7) I see some words on the blackboard_____

_____

8) I see someone in the room._____

_____

9) Mother is mending some shirts._____

_____

10) Father would like some milk._____

_____

10. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you.

a. It's three o'clock in the afternoon.

1) What time is it? 2) It's three o'clock in the afternoon, isn't it?

b. The students are now in the classroom.

1) _____?

2) _____?

c. Some are listening to the recording.

1) _____?

2) _____?

d. Some are doing exercises.

1) _____?

2) _____?

e. Others are talking with each other in English.

1) _____?

2) _____?

f. The teacher is walking around.

1) _____?

2) _____?

g. She is helping the students.

1) _____?

2) _____?

h. Now she is explaining something to a girl student.

1) _____?

2) _____?

Lesson Thirteen

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།

New Words

summer དབྱར་ཁ། 夏天

palace ཕོ་བྲང་། 宫殿

park གླིང་གཞ། 公园

tree ཤིང་བོ། 树

hill རི་རྒྱང་། 小山, 小丘, 山岗

lake མཚོ་ལྷ། 湖

boat གྲུ(གཏོང་བ།) 乘(划) 小船游玩

Tuesday གཟའ་མིག་དམར། 星期二

Wednesday གཟའ་ལྷག་པ། 星期三

Friday གཟའ་པ་སངས། 星期五

Saturday གཟའ་སྦེན་པ། 星期六

Monday གཟའ་ཟླ་བ། 星期一

flower མེ་ཏོག 花

Thursday གཟའ་ཕུར་བུ། 星期四

table མདུན་ཅོག ཅོག་ཙེ། 桌子

Sunday གཟའ་ཉི་མ། 星期天

big ཆེ། ཆེན་པོ། 大的

window སྒྲེ་འུ་ཤུང་། 窗户

bookcase དཔེ་སྒྲོམ། དཔེ་སྒྲིག་ས། 书架, 书柜

political ཚབ་སྲིད་ཀྱི།政治上的, 政治有关的, 政权的

good time དུས་ཚོད་བཟང་པོ། 愉快

dress (get dressed) ལྷ་བ། ལྷ་བ་གྱོན་པ། (ལྷ་བ་གྱོན་འདུག་པ།) 穿衣服

cafeteria ཟ་ཁང་། 自助餐厅(食堂)

office གཞུང་ལས་ཁང་། 办公室

restaurant ཟ་ཁང་། 餐厅, 饭馆

housework ཁྱིམ་ལས། 家务

wash (wash the clothes) འཁྱུད་པ། (ལྷ་བ་འཁྱུད་པ།) 洗(衣服)

away (put the clothes away) གནས་གཞན་ལ། (ལྷ་བ་དེ་ཚོ་ཕར་ཞོག) 离开, 向(在)另一方

supper དགོང་ཟས། 晚餐, 晚饭

TV set (television) བརྙན་འཕྲིན། 电视

Text
The Summer Palace

This is the Summer Palace. It is a park in Beijing. It is a beautiful park.

There are trees and flowers in it. There are many fine buildings in it, too. There is a hill and there is a lake.

There are a lot of people in the park now. Some are walking around. Some are boating on the lake. They are having a good time there.

ཡུས་ཏོ་སྒྲིང་ཚལ།

འདི་ནི་ཡུས་ཏོ་སྒྲིང་ཚལ་ཏེ་པེ་ཅིན་གྱི་གླིང་གཞི་ཡིན། དེ་ནི་ཏ་ཅང་མཛོས་པའི་གླིང་གཞི་ཡིན།

དེ་རྒྱལ་ཕྲེན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་ཡོད་ལ། ཁང་བ་ཡག་པོའང་ཡོད་ཅིང། རི་བོ་ཞིག་དང་མཚོའུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ད་ལྟ་གླིང་གা་འདི་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཡོད་ལ། ལ་ལས་མཐའ་འགྲོར་དུ་འཚམ་འཚམ་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལས་མཚོའུ་དེའི་ནང་དུ་གྲུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་ཏ་ཅང་སྟོན་སྒྲིང་ཀྱི་ངང་འདི་ན་རོལ་རྩེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Do you have English classes every day?
B. No, not every day. We have English classes on Tuesday, Wednesday, Friday and Saturday.
A. What classes do you have on Monday and Thursday?
B. We have Tibetan on Monday and history on Thursday.

A. ཁྱོད་ཚོར་ཉིན་རེར་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

B. ཉི་མ་རེ་རེར་མེད། ང་ཚོར་གཟའ་མིག་དམར་དང་། གཟའ་ལྷག་པ། གཟའ་པ་ས་ངས། གཟའ་སྦེན་པའི་ཉིན་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་ཡོད།

A. གཟའ་ཟླ་བ་དང་གཟའ་ཕུར་བུ་ལ་སློབ་ཁྲིད་ཅི་ཡོད།

B. གཟའ་ཟླ་བ་ལ་བོད་ཡིག་དང་། གཟའ་ཕུར་བུ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ཡོད།

Drills
(A)

—Are there any maps on the wall?
—Yes, there are.
—How many maps are there on the wall?
—There are two.

a) chairs, in the room, five
b) parks, in the city, three
c) flowers, in the picture, twelve
d) boats, on the lake, eleven

(B)

—Is there a table in the room?
—Yes, there is.
—Is there a desk in the room?
—No, there isn't.

a) radio, on the table, TV-set
b) car, in the picture, bus
c) lake, in the city, palace
d) school, here, universit

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) This is a picture of a park, isn't it?
   2) Which park is it?
   3) Where is it?
   4) Is it very beautiful?
   5) Are there many trees and flowers in it?
   6) Are there many fine buildings in it?
   7) There is a hill in the park, isn't there?
   8) There is a lake in the park, isn't there?
   9) What's its name?
   10) Are there many boats on the lake?
   11) What are others doing?
   12) Do you often go to the parks?
4. Do the drills.

5. Talk about the picture:

1) Is this a classroom or a bedroom?
2) Is the room big?
3) How many windows does the room have?
4) Is there a desk in the room?
5) What's there on the desk?
6) Are there any chairs in the room?
7) How many beds are there in the bedroom?
8) Is there a bookcase in the room?
9) Are there many books in the bookcase?
10) The room is clean and tidy, isn't it?

6. Talk about the time table:

Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
		English			
	English				
Chinese			History	English	
Chinese			History		English
Lunch time					
PT		Political Study		PT རྩལ་སྦྱོང་སློབ་ཕྲུག	League Meeting གཞོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ
		Political Study			

1) Do you have any classes on Monday? (Yes, I have three classes on Monday.)
2) How many classes do you have on Monday?
3) What classes do you have on Thursday?
4) How many English classes do you have every week?
5) On what days do you have English classes?
6) Do you have all your classes in the morning?
7) What classes do you have on Wednesday afternoon?
8) What do you do on Saturday afternoon?
9) Do you have any classes in the evening?
10) What do you do on Sundays?

7. Learn these phonetic symbols:

/ɑː/	car	park	father			
/ɔː/	wall	small	daughter			
/ɜː/	first	nurse	girl	third	worker	Thursday
/uː/	who	two	do	room	school	afternoon

8. **Reading a schedule**

Time	Lhatso	Zhoma	Tom
6:00	get up		
6:30	get dressed	get up	
7:00	say prayers	get dressed	get up, get dressed
7:30	eat breakfast at the cafeteria	eat breakfast, listen to the radio	eat breakfast, read the newspaper
9:00	go to school, study	go to the office, work	go to school, teach
12:00	eat lunch at the cafeteria	go to a restaurant	
12:30			eat lunch
4:00			play basketball
5:00	cook supper		
6:00		play with children	
7:00	do homework	eat supper	go to a restaurant
10:00	go to bed	watch TV	
11:00			go to bed

What time do they do this everyday?

Lhatso: get up, go to school, eat lunch

1) Lhatso _____ at _____.

2) She _____ at _____.

3) Lhatso _____ at _____.

Zhoma: get dressed, play with her children, eat supper

4) Zhoma _____ at_____.

5) She _____ at_____.

6) Zhoma _____ at_____.

Tom: get up, go to school, go to bed

7) Tom _____ at_____.

8) He _____ at_____.

9) He _____ at_____.

Lhatso, Zhoma and Tom: eat breakfast

10) They (eat breakfast) _____ at_____**.**

9. Read the passage and answer the questions.

Yongkyi has a big family. She has four brothers and two sisters. On Saturday she helps her mother with the housework. She helps wash the clothes. She also helps her mother put the clothes away. She makes the rooms tidy and clean. Sometimes Yongkyi doesn't know whose clothes she is washing.

1) Who has a big family? _____

2) Whose family is big? _____

3) How many brothers does Yongkyi have?_____

4) How many sisters does Yongkyi have? _____

5) How many children does Yongkyi's mother have?_____

6) What does Yongkyi do on Saturday? _____

7) What does Yongkyi help wash? _____

8) What does Yongkyi make neat and tidy? _____

9) What does Yongkyi sometimes not know? _____

10) What housework does Yongkyi do?_____

11) Do you like to do housework? Why or why not?_____

10. Numbers one to ten are answers. Write questions for these answers. The first one has been done for you. ཨང་གི་གཅིག་ནས་བཅུ་བར་ནི་དྲིས་ལན་ཡིན་པ་དང་། དྲིས་ལན་དེ་དག་ལ་འདྲི་ཚོག་ཕྲིས། དང་པོ་དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན།

1) This is the Summer Palace.
   a. What is this?
   b. Is this the Summer Palace?
2) It is a park in Beijing.
   a _____?

   b _____?
3) It is a beautiful park.
   a_____?

   b_____?
4) There are trees and flowers in it.
   a _____?

   b _____?
5) There are many fine buildings in it, too.
   a _____?

   b _____?
6) There is a hill and there is a lake.
   a_____?

   b_____?
7) There are a lot of people in the park now.
   a_____?

   b_____?
8) Some are walking around.
   a_____?

   b_____?
9) Some are boating on the lake.
   a_____?

   b_____?
10) They are having a good time there.
   a_____?

   b_____?

11. Write answers to these questions. The first one has been done for you.

Do you have English classes every day?

Yes, I have.

What classes do you have on Monday and Thursday?

I have English class on Monday and I have Tibetan class on Thursday.

1) Do you have any classes on Monday?

_____

2) How many classes do you have on Monday?

_____

3) What classes do you have on Thursday?

_____

4) How many English classes do you have every week?

_____

5) On what days do you have English classes?

_____

6) Do you have all your classes in the morning?

_____

7) What classes do you have on Wednesday afternoon?

_____

8) What do you do on Saturday afternoon?

_____

9) Do you have any classes in the evening?

_____

10) What do you do on Sundays?

_____

Lesson Fourteen

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

New Words

season དུས་ཚིགས། 季节

month (ལོ་ཟླའི)ཟླ་བ། 月

spring སྟོན་ཁ། 秋天

summer དབྱར་ཁ། 夏天

autumn དཔྱིད་ཀ 春天

winter དགུན་ཁ། 冬天

January ཟླ་བ་དང་པོ། 一月

February ཟླ་བ་གཉིས་པ། 二月

arch ཟླ་བ་གསུམ་པ། 三月

April ཟླ་བ་བཞི་པ། 四月

May ཟླ་བ་ལྔ་པ། 五月

June ཟླ་བ་དྲུག་པ། 六月

July ཟླ་བ་བདུན་པ། 七月

August ཟླ་བ་བརྒྱད་པ། 八月

September ཟླ་བ་དགུ་པ། 九月

October ཟླ་བ་བཅུ་པ། 十月

November ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པ། 十一月

December ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། 十二月

week གཟའ་འཁོར། 星期, 周

usually དུས་རྒྱུན་དུ། 通常 平常

leap year ཚེས་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ། 闰年

lovely ཡིད་དུ་འོང་བ། 美丽的, 可爱的, 动人的

campus སློབ་ར། 校园

closet གོས་སྒྲོམ། 壁橱

anywhere གང་གང་དུ། 不论何处, 任何地方

term (semester) སློབ་སྐབས། 学期

Text

Seasons and Months

There are four seasons in the year. They are spring, summer, autumn and winter.

There are twelve months in a year. They are January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November and December.

How many weeks are there in a year? There are fifty-two weeks. How many days are there in a year? There are usually three hundred and sixty-five days. In a leap year there are three hundred and sixty-six days.

དུས་ཚིགས་དང་ལོ་ཟླ།

ལོ་རེར་དུས་ཚིགས་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཡིན། ལོ་རེར་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ཟླ་བ་དང་པོ་ དང་། གཉིས་ པ། གསུམ་ པ། བཞི་ བ། ལྔ་ བ། དྲུག་ པ། བདུན་ པ། བརྒྱད་ པ། དགུ་ བ། བཅུ་ བ། བཅུ་ གཅིག་ པ། བཅུ་ གཉིས་ པ་ བཅས་ ཡིན།

ལོ་རེར་གཟའ་འཁོར་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་ན། གཟའ་འཁོར་ང་གཉིས་ཡོད། ལོ་རེར་ཉིན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུན་བར་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྷ་ཡོད། ཚེས་ལྷག་ཡོད་བའི་ལོ་ལ་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་རེ་དྲུག་ཡོད།

Conversation

A. What day is today?
B. It's Sunday.
A. Where are the students?
B. Some of them are in town. They're doing some shopping. The others are in the Summer Palace. They are boating on Kunming Lake.

A. དེ་རིང་གཟའ་འཁོར་དུ་རེད།

B. གཟའ་ཉི་མ་རེད།

A. སློབ་མ་རྣམས་གང་དུ་ཡོད།

B. ལ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཡོད་ལ་ཁོ་ཚོས་དངོས་པོ་ཉོ་བཞིན་ཡོད། གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཡུས་ཧོ་སྒྲིང་ཚལ་དུ་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ཁོན་མིན་མཚོའི་ཕི་ནང་ན་གྲུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།

Drills

(A)

—Where is Mary?
—She's in town.
—What's she doing there?
—She's seeing a film.

a) John, classroom, do his homework
b) the children, bedroom, watch TV
c) the Smiths, town, visit some friends

d) Nancy, the park, take some pictures

(B)

—Where are you going?
—I'm going to town.
—What are you going to do there?
—I'm going to do some shopping.

a) Building No. 3, see an English film
b) town, get some books
c) the bedroom, get my recorder
d) the hospital, see the doctor

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) How many seasons are there in a year? <u>There are four seasons in a year.</u>
   2) What are they? _____
   3) Which are the spring months?_____
   4) Is spring a lovely season?_____

5) Which are the summer months?_____

6) Do you like summer? Why?_____

7) What months are in autumn?_____

8) Autumn is a lovely season, too, isn't it?_____

9) Which are the winter months?_____

10) How many months are there in a year?_____

11) How many days are there in a month?_____

12) How many days are there in February?_____

4. Do the drills.

5. Answer the question with the given words. གསལ་གྱི་ཚེས་བཀོལ་ནས་དེ་ཚེས་ལ་ལན་ཕོངས།

What's the date (today)? (It's _____.)

1) May 1st	2) July 2nd	3) April 4th
4) January 12th	5) March 8th	6) August 3rd
7) November 21st	8) June 22nd	9) February 23rd
10) September 20th	11) December 31st	12) November 30th

6. Talk about the picture:

1) How many people do you see in the picture?
2) Are they a family?
3) This man is the father, isn't he?
4) What is he doing?
5) Who's the woman?
6) What's she doing?
7) What's the girl doing?
8) What about the boy?
9) Is there a clock in the room?
10) There is a radio in the room, too, isn't there?
11) Is there a desk in the room?

7. What's the date

April **2005**

Sun	*Mon*	*Tue*	*Wed*	*Thu*	*Fri*	*Sat*
					1	**2**
3	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
10	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
17	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**
24	**25**	**26**	**27**	**28**	**29**	**30**

1) …on the first Saturday in April? (It's April second.)
2) …on the fifth Friday in April? _____.
3) …on the second Monday in April? _____.
4) …on the third Tuesday in April? _____.
5) …on last Saturday in April? _____.
6) …on the fourth Wednesday in April? _____.
7) …on the third Friday in April? _____.
8)…on the third Thursday in April? _____.

8. Put the verbs in the right form.

1) John _____ (take) a picture of us.

2) John often_____ (take) pictures.

3) Usually the girl _____ (not study) at a girl's school.

4) Helen _____ (study) at a girls' school now.

5) The Thomsons usually _____ (have) lunch at twelve.

6) The Thomsons _____ (have) lunch now.

7) The teacher _____ (take) a walk in the park now.

8) He often _____ (take) a walk after supper. (ནུབ་ཧ།)

9) The boy _____ (get) up now.
10) He _____ (get) up at 5:30 every day.

9. Can you spell the month? ཟླ་བ་ཀྱི་ས་འདི་དག་འབྲི་གོ་ཐུབ་བམ།

1) uugstA_____
2) uaebyrrF_____
3) arMch_____
4) rbOtceo_____
5) erceDbme_____
6) yJlu_____
7) nrauJya_____
8) perbtemeS_____
9) bNoeevmr_____
10) irApl_____
11) enJu_____
12) yMa_____

10. Put the verbs in the right form.

Sangizhoma is a student at Kangding Teacher's College. She lives on campus and _____ (study) Tibetan, Chinese and English. This term, she _____ (not study) computers. She _____ (come from) Aba. Sangizhoma _____ (get up) every day at 6:30. Now it is 7:00, and she _____ (have) breakfast. She _____ (have) four classes in the morning. She _____ (not have) classes in the afternoon. This afternoon she _____ (go) to Guza with her friends. Usually she _____ (speak) English with the teacher in the classroom, but this morning she _____ (listen) to the recording, because her teacher is sick.

11. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you. དཔེར་བརྗོད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱམས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

1) There are four seasons in a year.
   How many seasons are there in a year?
   What are they?
2) There are twelve months in a year.
   _____?

   _____?
3) There are fifty-two weeks in a year.
   _____?

   _____?
4) There are usually three hundred and sixty-five days in a year.
   _____?

   _____?
5) In a leap year there are three hundred and sixty-six days
   _____?

   _____?

12. Read the passage and answer the questions. གཤམ་གྱི་དཔེ་མཚ�་དེ་བཀླག་ནས་དྲི་བ་དེ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

One day Yontan can't find his book. He looks in his bedroom. He looks under the chair. He looks in his closet. He can't find his book anywhere. He asks his brother, "Did you see my book?" His brother says, "No, I didn't see your book. Maybe you can ask Yongkyi." Yontan asks his sister, "Did you see my book?" Yongkyi says, "No, I didn't see your book. Did you look in the kitchen?" Yontan looks in the kitchen. His book is on the kitchen table. Yontan thinks, "Who put my book on the table?"

1) Who can't find his book?_____

2) What can Yontan not find?_____

3) Where does he look for his book?_____

4) Who does Yontan ask about his book?_____

5) Does Yontan find his book?_____

6) Where is Yontan's book?_____

7) What does Yontan think?_____

8) Who is Yongkyi?_____

9) What does Yontan's brother tell Yontan?_____

10) What does Yongkyi tell Yontan?_____

11) What is Yontan's sister's name?_____

Lesson Fifteen

སྒྲོལ་ཚན་བཅོ་ལྔ་བ།

New Words

Canada ཀ་ན་ཌ། 加拿大

think སེམས་པ། བསམ་རྩོལ་སྐྱེས་པ། 想, 思考, 认为

want མཁོ་བ། རེ་བ་བྱེད་པ། 想要, 要,希望

interesting སྤྲོ་སྙད་དོད་པོ། 有趣的

place ས་ཆ། 地方, 地点

plan འཆར་གཞི། 计划, 打算

south ལྷོ་ཕྱོགས། 南方

fly འཕུར་བ། གནམ་གྱིར་བསྡད་པ། 乘飞机

next (གཟའ)རྗེས་མ། 其次的,紧接着的,下一个的

several འགའ། དུ་མ། 几次(个)

mine ང་ཡི། 我的

give བྱིན་པ། འབུལ་བ། 给, 送给

talk སྨྲན་ཞུ། 演说, 讲话

tomorrow ས་ང་ཉིན། 明天

would like འཐད་པ་བྱུང་བ། 要, 肯

hear ཉན་པ། ཐོས་པ། 听到, 听见

about སྐོར་གྱི། 关于

when དུས་ནམ་ཞིག་ལ། …的时候,

start འགོ་རྩོམ་པ། 开始

tonight དོ་དགོང་། 今晚

train མེ་འགོར། 火车

end མཐའ། མཇུག 尽头,终点,最后,最终

else གཞན། 其他

Text

Mr. Patterson

Mr. Patterson is from Canada. He is now visiting China. He is staying at the Tibetan Hotel. He likes Lhasa. He thinks it is a beautiful city and the people are friendly. He wants to visit all the interesting places in Lhasa.

He plans to go to the south, too. He's flying to Shanghai next week. He is going to visit several big cities in the south and then take a train to Hong Kong.

སྒྲ་ཞབས་ཞེ་ཐེར་སན།

སྒྲ་ཞབས་ཞེ་ཐེར་སན་ནི་ཀ་ན་ཌ་ནས་ཡོང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཀོས་གྲུང་གོ་རྒྱ་ལྷ་སྐོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་རང་བོད་ཀྱི་མགོན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད། ཁོ་རང་ལྷ་ས་ལ་དགའ་ཞིང་། ལྷ་ས་ནི་མཛེས་སྡུག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རྣམས་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་ལྡན་པར་སེམས་ཡོད། ཁོས་མཛེས་སྡུག་གིས་ཁེངས་པའི་ལྷ་ས་འི་ཡུལ་ལྷོངས་ཚང་མར་བལྟ་བར་འདོད།

ཁོས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཀྱང་བཟོས་ཡོད། གཟའ་འཕོར་རྗེས་མའི་ནང་ཁོ་རང་གནམ་གྱིར་བསྡད་དེ་ཧྲང་ཀེང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་འགའ་ལ་ལྷ་སྐོར་བྱེད་ཅིས་ཀྱང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་ཨང་གང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

Conversation

A. A friend of mine is going to give a talk tomorrow. Would you like to come and hear it?
B. Yes, I'd love to. What's your friend going to talk about?
A. History of the United States.
B. That's interesting. When is it going to start?
A. At two-thirty in the afternoon.

Drills

(A)

—Are you going to watch TV tonight?
—Yes, I am.
—What about Peter? Is he going to watch TV, too?
—No, he isn't. He's going to see a film.

a) do some shopping tomorrow, Nancy, do some reading
b) listen to the recording this afternoon, Tom, write a letter
c) hear the English talk, Jane, draw some pictures
d) go there by bus, the children, go by train

(B)

—Where are they going?
—They're going to town.
—What are they going to do there?
—They're going to see a friend of theirs.

a) Betty, the park, take a walk
b) Joe, the classroom, help his students
c) Sarah, the bedroom, do some reading
d) Mr. Brown, Beijing University, give a talk

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about?
      It's about Mr. Patterson.
   2) Where is he from?
   3) Where is he now?
   4) Where is he staying?
   5) Does he like Lhasa?
   6) What does he think of the city?
   7) What does he want to do?
   8) Where else does he plan to go?
   9) What's he going to do next week?
   10) Which places is he going to visit?
   11) What's he going to do after that?
4. Do the drills.
5. Turn these sentences into questions. The first one has been done for you.
   1) We are going to see them on Saturday. What are we going to do on Saturday?
   2) They're going to take him to the hospital._____?
   3) Mary is going to come by train._____?
   4) My sister is going to do it for me. _____?
   5) They're going to take Room 305._____?
   6) They're going to build twenty houses here._____?
   7) We're going to visit London next year. _____?

6. Study the groups of sentences. གཞན་གྱི་ཚིག་སྒྲོར་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་གློག།

a) Tom watches TV every evening.
b) Tom is watching TV now.
c) Tom is going to watch TV tonight.

a) She usually gets up at five.
b) She is getting up now.
c) She's going to get up at five tomorrow.

a) I read the newspapers every day.
b) I'm reading newspapers now.
c) I'm going to read the newspapers this afternoon.

a) He has lunch at home.
b) He's having lunch now.
c) He's going to have lunch at school on Thursday.

7. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you. དབེར་བརྗོད་ལྟར་ གཞན་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

Mr. Patterson is from Canada. <u>Where is Mr. Patterson from?</u> <u>Is Mr. Patterson from Canada?</u>

1) He is now visiting China._____?

_____?

2) He is staying at the Tibetan Hotel_____?

_____?

3) He likes Lhasa. _____?

_____?

4) He thinks it is a beautiful city and the people are friendly.

_____?

_____?

5) He wants to visit all the interesting places in Lhasa.

_____?

6) He plans to go to the south, too._____?

7) He's flying to Shanghai next week. _____?

8) He is going to visit several big cities in the south and then take a train to Hong kong.

_____?

8. Fill in the blanks with the correct verb.

1) Tom _____ (watch) TV every evening.

2) Tom is _____ (watch) TV every evening.

3) Tom did _____ (watch) TV every evening.

4) Tom will _____ (watch) TV every evening.

5) Tom is going to _____ (watch) TV every evening.

6) I _____ (read) the newspapers every day.

7) I am _____ (read) the newspapers every day.

8) I did _____ (read) the newspapers every day.

9) I am going to _____ (read) the newspapers every day.

10) She usually _____ (get) up at five.

11) She is _____ (get) up at five.

12) She is going to _____ (get) up at five.

13) She did _____ (get) up at five.

Lesson Sixteen

སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།

New words

dear སྙིང་ཉེ་བ། 亲爱的

friendship མཛའ་བཤེ། 友情, 友谊, 朋友关系

sight ལྟད་མོར་བལྟ་ས། ཡུལ་ལྷོངས། 情景, 景象

museum དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་ཁང་། 博物馆

till བར་དུ། 直到, 至

end མཐའ། མཇུག 最后, 最终,终点

leave (for) ....ལ་བསྐྱོད་པ། 前往到…; 到…去

home ཕ་ཡུལ། 家, 家乡

miss དྲན་པ། 怀念, 想

try ཚོད་ལྟ་བྱེད་པ། 试,试图

call up ཁ་བར་རྒྱག་རྒྱུ། 打电话给 给…打电话

telephone ཁ་བར། 电话

extension ཁ་བར་ནང་མ། 分机

trip ལྟ་སྐོར། ས་ཆ་ཤེས་ལ་འགྲོ་བ། 旅行

long ཡུན་རིང་པོ། རིང་པོ། 长期的, 长的

away བྱལ་བ། མི་གནས་པ། 在远处, 离去, 到远处

northeast ཤར་བྱང་། 东北、

shop ཚོང་ཁང་། 商店

envelope ཡིག་ཐུམ། 信封

sure ཐེ་ཚོམ་མེད་པ། 肯定,

medicine སྨན། 药

yak གཡག 牦牛

U.S.A. (United States of America) ཨ་མེ་རི་ཀཱ། 美国

kite ཤོག་བྱ། 风筝

lift (lift a box) འདེགས་པ།(སྒྲོམ་རྩྭང་ཞིག་ཡང་འདེགས་པ།) 举起, 提高

meat ཤ། 肉

zip code (postal code) སྒྲགས་སྡེད་ཨང་གྲངས། 邮政编码

Text: A Letter

Dear Sarah, May 20, 1990

This is my third day in Lhasa. I'm staying at the Yak Hotel. My room number is 4230, in Building 4.

We're seeing the sights of Lhasa. Tomorrow we're going to visit the Potala Palace and the Norbu Park Museum. We plan to stay till the end of the month. We may leave for Xi'an on June 1st.

How are things at home? I miss you all. Try to call me next week. My telephone number is 89-0891, Extension 3577.

Love,

Peter Davis

འཕྲིན་ཡིག་ཅིག

སྒྲིང་ཀེ་བའི་སའི་རལ་གཏམ།

དེ་རིང་ནི་ང་རང་ལྷ་ས་ལ་འབྱོར་བའི་ཉིན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། ང་རང་གཡག་མགོན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད། བའི་ཁང་བའི་རྒྱ་རྒྱས་ནི 4230ཡིན་ལ། ཁང་བཅུར་གས་ཡང་བཞི་བ་རྩ་ཡོད།

ང་ཚོས་ལྷ་སའི་ཡུལ་ལྷོངས་ལ་ལྷ་བཞིན་ཡོད་ལ། སང་ཉིན་ང་ཚོས་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་དང་ནོར་བུགླིང་གི་ལ་ལྷད་མོ་བལྟ་རྒྱུ་ཡོད། ང་ཚོས་ཟླ་མཇུག་བར་དུ་འདུག་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཀོད་ཡོད་ལ། ཟླ6ཚེས1ཉིན་ཞི་ཨན་དུ་འགྲོ་ལས་ཆེ།

ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་རེད། ངས་ཁྱེད་ཚོ་དྲན་བཞིན་ཡོད། གཟའ་འཁོར་རྗེས་མར་ང་ལ་ཁ་བར་ཞིག་གཏོང་རོགས་གནང། བའི་ཁ་བར་ཨང་གྲངས་ནི89—0891དང་། ཁ་བར་ནང་མའི་ཨང་རྟགས་ནི3577ཡིན།

བདེ་བར་སྨོན།

ཕེ་ཏེར་ཏ་བི་སི་ནས།

སྒྲི་ལོ1990ལོའི་ཟླ5བའི་ཚེས20ཉིན་ལ།

Conversation

A. I'm going on a trip next week.

B. How long will you be away?

A. About a week

B. Where are you going?

A. To Lhasa.

A. གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་ནང་ང་རང་ལྷ་སྐོར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. དུས་ཡུན་གཅིག་ཙམ་འགོར་རྒྱུ་རེད།

A. ཚལ་ཆེར་གཟའ་འཁོར་གཅིག

B. གང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

A. ལྷ་སར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—Where are you going?
—I'm going to the shop.
—Will you get some envelopes for me?
—Sure.

a) the book store, an English-Tibetan Dictionary
b) town, flowers
c) the university, books
d) the hospital, medicine

(B)

—What are you going to do on Sunday?
—I'm going to visit a museum.
—Is Sally going to visit the museum, too?
—No, she isn't. She's going to see a friend of hers.

a) tomorrow, write some letters, do some reading
b) tonight, see a film, watch TV
c) tomorrow afternoon, play basketball, take her piano lesson
d) day after tomorrow, see the doctor, see her mother

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Where is Peter Davis? (He's in Lhasa.)
   2) Who is he writing to?
   3) Where is Peter staying?
   4) What's his room number?
   5) Which building is his room in?
   6) What's Peter doing in Lhasa?
   7) Which places is he going to visit the next day?
   8) How long does he plan to stay?
   9) When is he going to leave Lhasa?
   10) Where is he leaving for?
   11) Does Peter miss his family?
   12) What does he want Sarah to do?
   13) What's his telephone number?
4. Do the drills.
5. Read these:

(A)

Building 5 Room 3201 Page 78 Bus No. 20 Lesson 32 Hospital No. 7

(B)

65—2203 89—0736 44—0736 28—3761 417—8255 209—3976

6. Answer these questions:
   1) What are you doing now?
   <u>I'm studying English.</u>
   2) Do you study English every day?
   3) How long do you study every day?
   4) Which lesson are you studying?
   5) What's the name of the text?
   6) Are there many new words in it?
   7) Do you like this text?
   8) Why?
   9) Are you going to do the exercises?
   10) Are you going to listen to the recording?
   11) When are you going to listen to it?
   12) What are you going to do on Sunday?
7. Learn to address a letter. ཡིག་ཤུབས་ངོས་སུ་འབྲི་སྟངས་སྟོང་བ།

   Mrs. Sarah Davis
   490 East Moltke
   Daly City, CA 94014
   U.S.A.

8. Find these words in your dictionary and write the Tibetan equivalent. ཚོག་མཇོ་ལ་བལྟས་ནས་གཤམ་གྱི་ཡིང་ཚོག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ཕྱིས།

building	_____	page	_____	professor	_____
room	_____	suite	_____	mister	_____
number	_____	company	_____	The United Kingdom	_____
street	_____	department	_____		
road	_____	apartment	_____		

9. Read the passage and answer the questions. དཔེ་མཚ�་འདི་བཀླག་ནས་དེ་བ་དག་ལ་ལན་ཕྱིས།

One day after school Yontan asks his friends to come to his house to play. Yontan and his friends like to fly kites, sing songs, and ride bicycles. Some of his friends don't have a bicycle so they listen to the radio. Others cook food. Yongkyi likes to help Yontan's sister with the housework. After they clean the house they like to sing songs together.

1) Who asks his friends to come to his house to play?
2) What does Yontan ask his friends?
3) What do Yontan and his friends like to do?
4) Who don't have a bicycle?
5) What does Yongkyi like to do?
6) When do they like to sing songs together?
7) Where does Yontan ask his friends to come?
8) What do Yontan and his friends like to fly?
9) What do Yontan and his friends like to ride?
10) Who listen to the radio?

10. Practice this conversation with your partner.

a. Can you help her lift this box?	Yes, I can help _____.
b. Can Rinchen help his sister wash the clothes?	Yes, Rinchen can help _____ sister wash the clothes.
c. Can you take this book to your father?	Yes, I can take this book to _____.
d. Can you buy your uncle some meat?	Yes, I can buy _____ some meat.
e. Can you talk to the children?	Yes, I can talk to _____.
f. Can you help me do my homework?	Yes, ___ can help _____ do _____ homework.

11. Read the following descriptions. Write an envelope for each.

A. Send a letter to the American, Peter Brown. He lives at 2309 South Main Street in Mineola, New York. His zip code is 11005

B. Write an envelope to Helen Green. She lives at Holly Springs Garden, Apartment B-172. She lives in Dallas, Texas, zip code 68243

C. Address an envelope to Bubble Springs Water Company. Their offices are in the Fountain Building, Suite 10M, Melbourne. That is in New South Wales, Australia, postal code 2SN 6TB

Lesson Seventeen

སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

New Words

plan འཆར་གཞི། 计划

stop མཚམས་བཞག་པ། 停止

a couple of ཆ་ཤེས། 一对，一双，几个

rest ངལ་གསོ། 休息

during བར་དུ། 在…期间

holiday ངལ་གསོའི་ཉིན། དུས་ཆེན། 假日，假期

probably ཕལ་ཆེར། ཡིན་སྲིད་པ། 或许，大概

swim རྒྱ་རྒྱལ། 游泳

also དེ་རྗེར། 也,同样

review བསྐྱར་སྦྱོང་། 复习

hope རེ་སྨོན། 希望

a few འགའ་ཤེས། 少许，少数

novel སྒྲུང་གཏམ། 小说

get back ཕྱིར་སྒྲོལ་བས་པ། 返回，回来

around ཡི་སྐོ་གཞུས། 左右，大约

marvelous ཁ་ཅང་བཟང་བ། 惊奇的，了不起的

start off འགྲོ་འགོ་བཙུམས་པ། 出发

way ལམ། 路

tomb དུར་ས། བང་སོ། 坟墓

picnic སྒྲོ་གསེར་གཏོང་བ། (去)野餐

shall (བྱ)རྒྱུ། 将，应该

poem སྙན་ངག 诗,诗歌

Text

My Plan for the Summer

This summer I'm going home. I'll take a train to Nanjing. There I will stop for a couple of days. I have many friends there, you know. Then I will go home by bus.

I will have a good rest during the holidays. I will probably go swimming every day. I will also review my lessons and do some reading. I hope to read a few novels.

I will stay at home for about a month. I will try to get back to Beijing around August 20th.

ངའི་དབྱར་གནང་གི་འཆར་གཞི།

ང་ལོའི་དབྱར་ཁར་ང་རང་ཡུལ་ལ་འགྲོ་ཆུས་ཡོད། ང་རང་མེ་འཕོར་ལ་བསྡད་དེ་ནན་ཅིན་དུ་ས་ཁང་ནས་ཉིན་རེ་གཉིས་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རྒྱབས་ཀྱིགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་གསལ་རེད། དེ་ནས་ང་རང་སྒྲི་སྒྲོད་རྟགས་འཕོར་ལ་བསྡད་དེ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

དབྱར་གནང་སྐབས་སུ་ངས་ངལ་གསོ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཉིན་རེར་རྒྱ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་སྲིད། ངས་དེ་རྗེར་བསྐྱར་བྱ་དགོ་ལ་བསྐྱར་སྦྱང་དང་དཔེ་ཆ་ཀློག་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་གཏམ་འགའ་ཤར་བཤད་ཆུས་ཡོད།

ང་རང་ཡུལ་ནས་ཕལ་ཆེར་བླ་གཅིག་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན། བླ་བཏུད་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུའི་ཡས་མས་སུ་ཕྱིར་པ་ཅིན་དུ་ལོག་གྱབས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

Conversation

A. What's our plan for today?

B. We're going to visit the Great Wall.
A. That's marvelous. When shall we start off?
B. At half past eight.
A. Shall we be back for lunch?
B. No, on our way back, we'll stop at the Ming Tombs. We'll have a picnic there.
A. དེ་རིང་ང་ཚོའི་འཚར་གཞི་ཅི་ཡིན།

B. ང་ཚོ་ཡུགས་རི་རིང་བོར་བལྟ་རུ་འགྲོ་ཕྱིས་ཡོད།

A. དེ་ཇི་ཙང་བཟང་། ང་ཚོ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. དུས་ཚོད་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟེང་།

A. ཏོས་ཧ་འཐུང་བར་ཕྱིར་ཡོང་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན།

B. མིན། ང་ཚོ་ཕྱིར་ཡོང་སྐབས་བར་སོ་བཙུ་གསུམ་པ་རུ་བསྡད་དེ། དེ་ནས་སྨྲ་གསེང་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—Will you join us on the trip?
—Yes, I will.
—Will Jennie join us?
—No, she won't, she'll stay at home
a) be back today, Betty, be back tomorrow
b) go to the talk, Tom, go to hospital
c) go and see the film, Ruth, go swimming
d) be here tonight, Joe, go to town

(B)

—Shall we go by train?
—Yes, we shall. We shall go by train.
—Will the girls go by train?
—No, they won't. They'll go by boat.
a) have PT classes today, the boys, on Thursday
b) walk to the park, the children, go by bus
c) have lunch at school, the teachers, have lunch at home
d) take a walk in the park, the young people, go boating on the lake

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Are you going home this summer? (Yes, I am.)
   2) How are you going home?
   3) Which city are you going to first?
   4) Do you plan to stop at Nanjing for some time?
   5) How long do you plan to stay there?
   6) Why do you want to stay there?
   7) What will you do then after that?
   8) Will you go home by train or by bus from Nanjing?
   9) What do you plan to do at home?
   10) Are you going to review your lessons during the holidays?

11) What else do you plan to do?
12) How long are you going to stay at home?
13) When will you be back from home?

4. Do the drills.
5. Answer these questions:

1) What time will you get up tomorrow?
(I'll get up at 5:30 tomorrow.)
2) Will you have breakfast at home?
3) What will you do after breakfast?
4) How are you going to school?
5) When will your first class start?
6) How long are you going to have classes?
7) Will you come home for lunch?
8) What time will you come home?
9) What will you do tomorrow evening?
10) You'll have a good rest in the evening, won't you?
11) What time will you go to bed?

6. Turn these into tag questions:

1) You often have picnics.
(You often have picnics, don't you?)
2) Rose goes swimming every day.
3) Sarah is playing the piano.
4) The boys are boating on the lake.
5) You are going to sing an English song.
6) Nora is going to write a novel next year.
7) You'll write to them about it.
8) We shall stop there for a day or two.
9) There is some good news in today's newspaper.
10) There are a lot of colleges in the city.

7. Read the passage and answer the questions. དཀྱ་མཚམས་འདི་བཀྲིས་ནས་དེ་བ་དག་ལ་ལན་ཕྱིས།

Rinchen is sitting with his friends. They are talking about this weekend. One friend says he wants to go swimming. Another friend says he likes listening to the radio. Rinchen doesn't know what he wants to do. His friend asks Rinchen, "Don't you have anything interesting to do this weekend?"

Rinchen answers, "I can't think of anything to do."

"How about riding a bicycle, singing a song, drawing a picture, writing a poem, making some food, talking to friends, climbing a mountain or going to the store?" one friend asks.

Rinchen doesn't answer. He is still thinking about what he wants to do.

1) Who is sitting with his friends?
2) Who is Rinchin sitting with?
3) What are Rinchin and his friends talking about?
4) Who are talking about the weekend?
5) Who wants to go swimming?
6) Who likes listening to the radio?
7) What does Rinchen want to do?
8) What does Rinchen not know?
9) Why does Rinchen not answer his friend's question?
10) What did you do this weekend?
11) What do you like to do?

8. Learn the phonetic symbols:

/θs/	child	chair	China	teacher	picture
/dʒ/	join	German	college	soldier	engineer
/θ/	thank	think	third	fifth	something
/ð/	they	this	there	father	mother
/ʃ/	she	shall	sure	shopping	technician
/ʒ/	usually	pleasure	measure	television	decision

Lesson Eighteen

སློབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།

New words

announcement བཤད་སྒྲོན། བཤད་ཕོ། 公告, 宣告

attention ཡིད་འཇོག 注意力

movement ལས་འགུལ། 运动

hall ཚོམས་ཁང་། ཚོགས་ཁང་། 大厅, 会堂

can ཐུབ་པ། ཆོག་པ། 能, 可以

raise (གནད་དོན་སོགས)འདྲེ་བ། 提出(问题)

question དྲི་བ། 问题

need མཁོ་བ། 需要

tube མདོང་མོ། སྒྲ་གུ 管子,筒

altogether ཁྱོན་བསྡོམས། 全然,总共

answer དྲིས་ལན་འདེབས་པ། 回答

translate ལོ་ཐུག 翻译

sentence ཚིག 句子

clean ཕྱིས་པ། བཀྲུ་བ། 使干净

copy བཤུ་འབྲི། 复印, 复制, 拷贝

tell བཤད་པ། 说, 告诉

fruit ཤིང་ཏོག 水果, 果类

start མགོ་རྩོམ་པ། 开始

activity འགུལ་སྐྱོད། 活动, 行动

toothbrush འཁྲུད་བྱེད། སོ་འཁྲུད། 牙刷

toothpaste སོ་འདགས་རྫས། སོ་སྨན། 牙膏

kind རིགས། ཁྱུ། 种类

tube སྒྲ་གུ 管子, 筒

Text

An Announcement

Attention, please. An American friend will come and visit our university on Wednesday afternoon. He'll give a talk about the workers' movement in the United States. Will you please be at the hall at two o'clock. After the talk we can raise questions. There will be a film about workers' life in the States at a quarter to four.

བཤད་སྒྲོན།

བློ་མཐུན་རྒྱམ་པས་ཡིད་འཇོག་བྱ་རྒྱུ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོར་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ལྷོ་ཡུལ་ཀྱིར་རྒྱུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་ཐད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་རྒྱུ་རེད། དེའི་རྗེས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་ཐོན་པར་བྱ་དགོས། གཏམ་བཤད་མཇུག་བསྡུས་ཏེ་བདེན་ཚོས་དྲི་བ་དྲིས་ཆོག ངེས་ཚོད་གསུམ་དང་སྒོར་མ་ཞེ་ལྔའི་ཡས་མས་སུ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་བཟོ་བའི་འཚོ་བ་ཐད་ཀྱི་གློག་བརྙན་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་རེད།

Conversation

A. May I help you?
B. I want some envelopes. And I need a toothbrush and some toothpaste.
A. Which kind would you like to have?
B. I'll take one of these. Is this kind of toothpaste good?
A. I think so. Many people are using it.
B. All right. I'll take a tube. How much is it all together?
A. One *yuan* and ninety-two *fen*.
B. Here you are. Thank you.
A. You're welcome.

A. ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཞོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. ངས་ཡི་གེ་ཤུབས་འགའ་དགོས། དེ་རྗེ་སོ་འཕྲུད་ཅིག་དང་སོ་སྣན་ཞིག་དགོས།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཞིག་ཞོ་འདོད་དམ།

B. ངས་འདི་དག་ལས་གཅིག་དགོས། སོ་སྣན་འདི་བཟང་ངམ།

A. དས་བཟློས་ན་བཟང་སྟམ། མི་མང་པོས་དེ་ཞོ་བ་ཡིན།

B. བཟང་གི། ངས་མདོང་མོ་གཅིག་བཙོང་རོགས། བསྟོམས་པས་སྣོར་ཅི་ཙམ་རེད།

A. སྣོར་གཅིག་དང་ཟུར་དགུ་སྒར་གཉིས།

B. འདི་ལོངས། ཕྱུགས་རྡེ་ཆེ།

A. དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས།

Drills

(A)

—Can you answer this question?
—No, I can't. I can't answer this question.
—Who can answer this question?
—Henry can.

a) translate it into English, Nancy
b) explain this sentence, our teacher.
c) swim, my brother
d) sing this song, Miss Green

(B)

—Shall I (we) clean the windows?
—Yes, please do.
—Shall I (we) clean the desks and chairs?
—No, you needn't.

a) write the new words down, copy the text
b) tell the teacher about it, tell the students about it
c) do Exercise 4, do Exercise 7
d) get some fruit, get some flowers

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the conversation several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is coming to our university? An American friend is.
   2) When is he coming?_____

3) What's he going to do here?_____

4) What is he going to talk about?_____

5) Where is he going to give the talk?_____

6) What time will the talk start? _____

7) What will he do after the talk?_____

8) What other activity shall we have after the talk?_____

9) What's the film about?_____

10) What time is it going to start? _____

11) May I (we) go to the talk? _____

4. Do the drills.

5. Turn these into interrogative and negative sentences:

1) Rosemary can play the piano. Can Rosemary play the piano? Rosemary can't play the piano.

2) I can play Tibetan chess._____

3) They will go swimming this afternoon._____

4) We shall (will) have PT classes tomorrow._____

5) There will be some activities tonight._____

6) I have something to do this evening._____

6. Answer these questions:

1) Can you hear me? Yes, I can.

2) Can you translate the text into Tibetan?_____

3) Can you read the new words?_____

4) Can you spell all the new words?_____

5) Can you sing a Tibetan song for us?_____

6) Can you sing any English songs?_____

7) May I use your pen?_____

8) May I take this recorder home?_____

9) May I have a look at your picture-books?_____

10) May I go home now?_____

7. Give the plural forms of the following nouns:

bus	city	radio	child	class	family	month	tooth
factory	day	man	toothbrush	university	place	woman	watch

Lesson Nineteen

སློབ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ།

New Words

Japan འཇར་པན། 日本

of course སྐོས་མ་དགོས་པ། 当然

excellent ཏ་ཅང་བཟང་བ། 极好的,卓越的

speak བཤད་པ། 去说话，谈话

foreign ཕྱི་རྒྱལ་གྱི། 外国的

language སྐད་ཆ། 语言

Spanish ས་པན་གྱི་སྐད་ཡིག 西班牙语

only རྒྱང་རྒྱང་། ཁོ་ན། 只,仅仅

fair སྒྲིར་བཏང་། 一般的

Sweden ས་སྭེ་ཌེན། 瑞典

understand ཏ་གོ་བ། 知道, 理解

a little ཕན་བུ་ཞིག ཉུང་ཙམ་ཞིག 一点，少量

shut གཏན་པ། 关闭

door སྒོ། 门

must ངེས་པར་དུ། འོས་པ། 必须

put བཞག་པ། 放,摆

clothes ལྷ་བ། 衣服

wardrobe ལྷ་བའི་སྒྲོམ། 衣柜

make བཟོས་པ། 制造，进行

sweep ཕྱག་པ། 打扫

all right ཆོག་པ། འགྲིག་པ། 摆行,好吧, 没关系

dormitory ཁལ་ཁང་། 宿舍

Text

Toshio and Anna

Toshio is from Japan. Of course, his Japanese is excellent. He speaks several foreign languages. His English is excellent. He can read and write it well, too. His Spanish is good, but his German is only fair. He can read, but he can’t speak it.

Anna is from Sweden. She speaks several foreign languages, too. Her English is excellent. His Spanish is good, but her Japanese is only fair. She can understand and speak it a little. She can read and write it, but not very well.

ཐོ་ཞིའོ་དང་ཨན་ན།

ཐོ་ཞིའོ་ནི་འཇར་པན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་འཇར་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་པ་སྐོས་མ་དགོས་ལ། ཁོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་རིགས་འགའ་ཡང་བཤད་ཤེས། ཁོ་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་ཏེ། ཁོས་ལེགས་པར་ཀློག་ཐུབ་ཅིང་འབྲི་ཡང་ཤེས། ཁོ་རང་ས་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལའང་མཁས། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་འཇར་མན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་འབྲིང་ཙམ་ཡིན། ཀློག་ཐུབ་པ་ལས་བཤད་མི་ཤེས།

ཨན་ནུ་ནི་ས་ལེ་ཏེན་གྱི་མི་ཡིན། མོས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་རིགས་འགའ་ཞིག་བཤད་ཀེས། མོ་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་ཤིང་སི་བན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཡང་མཁས། འོན་ཀྱང་མོ་རང་འཐུར་བན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་འབྲིང་ཙམ་ཡིན། མོས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ལ་ཁྱད་ཙམ་བཤད་ཀྱང་ཀེས། མོས་འབྲི་ཀློག་ཐུབ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་མ་རེད།

Conversation

A. Come in, Betty. Shut the door, please. Your room isn't very tidy.
B. What must I do, Mother?
A. Put the clothes in the wardrobe and make the bed. Then sweep the floor.
B. All right, I will.

A. པེ་ཐིས། ནང་ལ་ཕེབས། སྒོ་དེ་རྒྱག་པར་ཞུ། ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་བ་བཙོག་པར་ལྷོ་ས་དང་།

B. ཨ་མ། ངས་ཅི་བྱས་ན་བཟང་།

A. ལྭ་འདི་དག་ལྭ་བའི་སྒོམ་དུ་བཞག་སྟེ་མལ་ཁྲི་གྲལ་དག་བྱོས། དེ་ཚར་རྫས་ཐང་ཕྱུགས་དགོས།

B. ཡ་ལགས། ངས་དེ་ལྟར་བྱ།

Drills

(A)

—Can't you sing this song?
—No, I can't.
—Can anybody sing this song?
—Nobody can.

a) answer this question
b) speak Japanese
c) translate it into German
d) understand this sentence

(B)

—Must we leave today?
—Yes, we must.
—Must the children leave today, too?
—No, they needn't. They may leave tomorrow.

a) I, go with them, Sally, stay at home
b) we, write to her this week, Billy, write to her later
c) we, call him up today, we call Mary up, later
d) we, have lunch at school, the teachers, have it at home

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:

1) Who is the text about?
(The text is about Toshio and Anna.)
2) Where (Which country) is Toshio from?
3) Is his Japanese good?
4) Does he know many other languages?
5) Does he know English?
6) Can he read and write English?
7) Does he know Spanish?
8) What other language does he know?
9) Does he know it well?
10) Can he read and speak it?
11) Where is Anna from?
12) Does she speak several languages too?
13) Which language does she know well?
14) Does she know Spanish?
15) What other language does she know?
16) Can she understand and speak it?
17) Can she read and write it?

4. Do the drills.
5. Turn these into the negative.

(A)

1) Shut the window. (Don't shut the window.)
2) Write everything down.
3) Put the radio on the desk.
4) Tell him about it.

(B)

1) You must speak Japanese in class. (You mustn't speak Japanese in class.)
2) You must write the words here.
3) You must sweep the floor.
4) We must answer all the questions.

(C)

1) Jane may know something about it. (Jane may not know anything about it.)

2) We may go there this summer. _____

3) She may like the plan. _____

4) He may want to join us. _____

6. Put the verbs in brackets in the right form. གྲུབ་རྒྱབས་ནང་གི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

1) She _____ (watch) TV every evening.

2) Mary _____ (go) to bed at 10:30.

3) The little boy _____ (brush) his teeth every morning.

4) My sister _____ (study) both English and Japanese.

5) Mary _____ (do) morning exercises every day.

6) Mrs. Robinson _____ (teach) history in a middle school.

7) Mr. Green _____ (fly) to China several times a year.

8) The little girl _____ (miss) her mother.

9) Nancy _____ (copy) every text.

10) Helen _____ (play) the piano very well.

7. Learn the phonetic symbols:

/g/	go	good	give	got	girl	glad
/h/	he	her	hope	who	help	hello
/j/	yes	you	year	few	united	newspaper
/ŋ/	sing	song	young	English	language	
/r/	read	write	room	raise	America	different
/z/	his	is	these	those	Chinese	Japanese

8. Read the passage and answer the questions.

This is the first day of class in the new term. The teacher's name is Mr. Smith. He is from America. The students are Tibetan. There are twenty students in Mr. Smith's class. There are sixteen girls and four boys. Every day the class begins at two o'clock. The class ends at four o'clock. Many students come to school by bus. Some students come to school from their dormitory on foot.

1) What day is it?

2) Who is the teacher?

3) Who is Mr. Smith?

4) Where is Mr. Smith from?

5) Who is from America?

6) Who are Tibetan?

7) How many students are there in Mr. Smith's class?

8) How many students does Mr. Smith have?

9) How many boys are there in the class?

10) How many girls are there in the class?

11) What time does the class begin?

12) What time does the class end?

13) How do many students come to school?

14) How do you go home?

Lesson Twenty

སློབ་ཚན་ཉི་ཤུ་པ།

New words

flight attendant མཁའ་སྒྲོད་སྲས་མོ། 空中小姐

important འགངས་ཆེན། གལ་ཆེན། 重要的,主要的

airline འཕྲུར་སྒྲོད་ཀུང་ཟི། མཁའ་ལམ། 航线

travel ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པ། 旅游 旅行

Europe ཡོ་རོབ་གླིང་། 欧洲

weather གནམ་གཤིས། 天气

cold གྲང་བ། 寒冷的

flight འཕྲུར་བ། 飞

have to མི་སྒྲུབ་ཀ་མེད། ངེས་པར་དུ། 必须, 不得不

hard ཏུར་བརྩོན། 努力

dinner དགོང་ཟས། གསོལ་སྟོན། 晚饭, 晚餐

passenger འགྲུལ་བཞུད་པ། 旅客, 乘客

safety བདེ་འཇགས། 安全, 保险

demonstration འཁྲབ་སྟོན། 示范, 演示

enjoy སྦྱོ་བ། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ། 享受 的乐趣, 欣赏

French ཐྭ་རན་སི། ཐྭ་རན་སིའི་མི། 法国人

nationality རྒྱལ་རིངས། 国籍

Italian ཨི་ཊ་ལིའི་མི། (སྐད།} 意大利人

job ལས་ཀ 工作

serve ཞབས་ཞུ། 服务

before (ཡི) སྔོན་ལ། 在前, 从前, 在 之前

every other (every other week) གཟའ་འཁོར་

གཅིས་རེའི་ནང་ཕྱེད་རེར། 每隔 (每隔一周)

grammar བར་སྦྱོང། 语法

A Flight Attendant

Barbara is a flight attendant. She works for an important airline. She likes the work. It's interesting.

She travels to Europe and South America. She likes South America. The weather is beautiful.

She likes Europe in summer. She doesn't like winter. It's very cold.

During a flight Barbara has to work very hard. She serves breakfast, lunch and dinner. She helps the passengers. She gives safety demonstrations and answers questions. She enjoys her work.

མཁའ་སྒྲོད་སྲས་མོ།

བྷར་བྷ་ནི་མཁའ་སྒྲོད་སྲས་མོ་ཞིག་ཡིན། མོས་འཕྲུར་སྒྲོད་ཀུང་ཟི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མོ་རང་ལས་ཀ་དེར་དགའ་ལ་དེ་སྦྱོ་སྣང་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

མོ་རང་ཡོ་རོབ་གླིང་དང་མེ་གླིང་ལྷོ་མར་ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པ་དང་། མེ་གླིང་ལྷོ་མར་མོ་རང་དགའ་བོ་ཡོད། དེ་གཤིས་ནམ་ཟླ་ཆུ་ཅང་བཟང་། མོ་རང་དབྱར་ཁའི་ཡོ་རོབ་གླིང་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ནའང་དེ་གཤིས་དགུན་ཁར་མི་དགའ་སྟེ། དེ་ནི་ཆུ་ཅང་འཁྲགས་པས་སོ། འཕྲུར་བསྐྱོད་བྱེད་སྐབས་བྷྲར་བྷ་ར་ཡིས་ཏུར་བརྩོན་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། མོས་ནངས་སྦྱ་དང་གྲང་ཚོགས། དགོང་སྦྱ་འཇེན་པ་དང་། འགྲུལ་བཞུད་པ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ། བདེ་འཇགས་སྐོར་གྱི་མཚན་སྟོན་བྱེད་པ་དང་དེ་བར་ལན་འདེབས་པ་ཡིན། མོ་རང་མོའི་ལས་ཀར་ཆུ་ཅང་དགའ་བོ་ཡོད།

Conversation

A. My name is Robert.	A. བདེ་མིང་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས།
B. How do you do? My name is Alice.	B. ཁྱེད་བདེ་མོ། བདེ་མིང་ལ་ཨ་ལི་སིའི་ཞེས།
A. Are you French?	A. ཁྱེད་རང་ཨ་རན་སིའི་ཨེ་ཡིན།
B. Yes, I am. Are you French, too?	B. ཡིན། ཁྱེད་ཀྱང་ཨ་རན་སིའི་ཡིན་ནམ།
A. No, I am not.	A. མིན། ང་མིན།
B. What nationality are you?	B. ཁྱེད་རང་རྒྱལ་ཁབ་གང་གི་ཡིན།
A. I'm Italian.	A. ང་རང་ཨི་ཏ་ལིའི་ཡིན།
B. What's your job?	B. ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཅི་ཡིན།
A. I'm an engineer. What's your job?	A. ང་རང་བཟོ་འགོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཅི་ཡིན།
B. I'm a flight attendant.	B. ང་རང་མཁའ་སྐྱོད་ཞབས་ཞུ་པ་ཡིན།

Drills

(A)

—Do you have to be there tonight?
—Yes, I do. I have to be there tonight.
—Does Mary have to be there tonight?
—No, she doesn't. She may go there tomorrow.

a) fly to Lhasa, your daughter, go there by train
b) get there before seven, Helen, get there at eight
c) work during the holidays, your wife, have a rest
d) go to bed at ten, your older brother, go to bed a little later

(B)

—Do we have to be back today?
—Yes, you do.
—Do the children have to be back today, too?
—No, they don't. They may come back the day after tomorrow.

a) stay there for the night, the girls, come back today
b) have lunch there, the children, come back for lunch
c) travel by train, the Dawsons, go there by boat
d) walk to the palace, our foreign friends, go there by school bus

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text for several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about?
      (It's about a flight attendant.)
   2) What's her name?
   3) Who does she work for?
   4) Does she like her work?
   5) Why does she like it?

6) Which places does she travel to?
7) Does she like South America?
8) Why does she like South America?
9) Does she like Europe?
10) Why?
11) Does Barbara have to work hard during the flight?
12) What does she do during the flight?
13) What else does she have to do?
14) She enjoys her work, doesn't she?

4. Do the drills.

5. Turn these into questions:

1) She has to work ten hours a day.
(How long does she have to work everyday?)
2) Paul has to get up before six.
3) Ruth has to be there every other week.
4) He has to teach fifty children.
5) She has to answer the passengers' questions.
6) She has to stay in her bedroom all day long.
7) Joe has to do a lot of work.
8) She has to clean Mr. Brown's room.

6. Turn these sentences (*a-n*) into questions using the first word given.

a. Barbara is a flight attendant. 1) Who is a flight attendant? 2) What does she do? 3)What's her job?

b. She works for an important airline.

1) Who _____?

2) What _____?

3) Does _____?

c. She likes the work.

1) Does _____?

2) How _____?

d. She travels to Europe and South America.

1) Where _____?

2) Does _____?

e. She likes South America.

1) What _____?

2) Does _____?

f. The weather is beautiful.

1) What _____?

2) Is _____?

g. She likes Europe in summer.

1) Does _____?

2) What _____?

h. She doesn't like winter.

1) Does _____?

2) What _____?

i. It's very cold.

1) What _____?

2) It _____?

j. During a flight Barbara has to work very hard.

1) When _____?

2) Who _____?

k. She serves breakfast, lunch and dinner.

1) What _____?

2) Does _____?

l. She helps the passengers.

1) Who _____?

2) Who _____?

m. She gives safety demonstrations and answers questions.

1) What _____?

2) Does _____?

n. She enjoys her work.

1) Who _____?

2) What _____?

3) Does _____?

7. Read these words, paying attention to the endings. གཤམ་གྱི་ཐ་སྐད་དག་བཀླགས་ཏེ་དེ་དག་རེ་རའི་མཇུག་གི་སྒྲ་གདངས་ཀློག་ཚུལ་ཡིད་འཛིན་བྱོས།

/s/	maps	cups	thanks	clocks
	stops	speaks	sweeps	makes
/z/	jobs	plans	novels	holidays
	travels	serves	enjoys	answers
/iz/	classes	brushes	nurses	sentences
	misses	watches	raises	announces
/ts/	texts	states	seats	baskets
	shuts	writes	gets	visits
/dz/	words	friends	beds	comrades
	needs	reads	ends	understands

8. Give the -ing forms of these verbs. གཤམ་གྱི་ལས་ཚིག་དག་གི -ing རྣམ་པ་ཕྱིས།

live	living	get	getting	help	helping
make	making	stop	stopping	learn	learning
serve	serving	set	setting	see	seeing
have	having	swim	swimming	sing	singing
hope	hoping	plan	planning	play	playing
give	giving	shut	shutting	try	trying

9. Read the passage and answer the questions.

Today we started class. There are twenty students in my class this term. There are four boys and sixteen girls in my class. Our teacher's name is Mr. Smith. He is taller than our teacher last term. I am the tallest student in the class. This term we are going to study grammar and writing more than last term. I like to study grammar. Do you like to study grammar? This term will be harder than the last one. Are you going to come and visit us next summer? I'm going to work hard in school this term. But I am also going to play basketball and fly kites. I am going to see my Uncle Zhaxi next week. We are going to meet in Xining. Please write to me soon.

1) What did we do today?
2) When did the class start?
3) How many students are there in the class?
4) Twenty students are in what?
5) How many boys are there in the class?
6) How many girls are there in the class?
7) Who is Mr. Smith?
8) What is the teacher's name?
9) Is Mr. Smith taller or shorter than the teacher last term?
10) Who is the tallest student in the class?
11) What student is taller than Yontan?
12) What is Yontan going to study this term?
13) Who likes to study grammar?
14) Who is going to work hard?
15) Where is Yontan going to work hard?
16) Who is going to fly kites?
17) Who is going to play basketball?
18) Who will Yontan go to see next week?
19) Where will Yontan and his Uncle Zhaxi meet?
20) Who will meet in Xining?

10. Put the verbs in brackets in the right form.

1) She _____ (listen) to the radio every morning.
2) Huamo _____ (get) up at 6:30.
3) The little boy _____ (brush) his teeth every morning.
4) My sister _____ (study) both Tibetan and Chinese.
5) Dorji _____ (read) his lessons every day.
6) Dorji _____ (do) his homework every evening.
7) Mr. Green _____ (take) a bus to Lhasa several times a year.
8) I _____ (miss) my mother.
9) Nancy _____ (copy) every text.
10) Helen _____ (play) the piano very well.

Lesson Twenty-One

སློབ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ།

New words

country རྒྱལ་ཁབ། ཞིང་གྲོང་། 国家, 乡村

large ཆེན་པོ། 大的, 巨大的

food ཟ་མ། 食物, 饭

with མཉམ་དུ། 和…一起, 以

bread གོ་རི། 面包

butter མར། 黄油, 奶油

meat ཤ 肉

milk འོ་མ། 牛奶,乳

cake སྦྲ་ཌེ་བཀ་ལེབ། 蛋糕

basket སྒྲུག་གཟེབ། སྦྲ་མ། 篮子

under འོག་ཏུ། འོག་ནས། 在…之下

eat ཟ་བ། (འདས་ཚོགs ate) 吃

field ཞིང་ཁ། 田野

pick འཐུ་བ། བཏོག་པ། 摘

drive ཁ་ལོ་བྱེད་པ། (འདས་ཚོགdrove)法开车,驾驶

plane གནམ་གྱུ། 飞机

journey ལྷ་སྐོར། 旅行

pleasant སྙིང་པོ། 令人愉快的

feel ཚོར་བ། བསམ་རྩལ། 感觉,以为

tired ཐང་ཆད་པ། 法疲劳的,疲乏的,累的

sleep གཉིད་པ། 睡觉

transcription བཀྲུད་ནས་བཤུ་བ། 转录,抄本

sit ཐོག་པ། 坐

Text

A Day in the Country

Mr. and Mrs. White live in a large city. One Sunday, they went to the country. They took some food with them. Mrs. White put bread, butter, meat, milk, fruit and cake in a basket. They sat under a large tree and ate lunch. They talked about their trip to England and they picked flowers. They drove home in the evening.

ཞིང་གྲོང་གི་ཉིན་གཅིག

སྒྲ་ཞབས་ལ་ཕེ་ཏི་དང་ལྷུམ་མོ་ལ་ཕེ་ཏི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྡད་ཡོད། གཟའ་ཉི་མ་ཞིག་ལ་ཁོ་ཚོ་ཞིང་གྲོང་དུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་ཚོས་ཟ་མཉང་ཁྱེར་ཏེ་སོང་། ལྷུམ་མོ་ལ་ཕེ་ཏི་ཡིས་གོ་རི་དང་མར། ཤ འོ་མ། ས་ལོ་ཏོག སྦྲ་ཌེ་བཀ་ལེབ་སོགས་སྦྲ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞག ཁོ་ཚོ་སྟོང་ཆེན་ཞིག་གི་རྩུར་བསྡད་དེ་གླང་ཚོགས་གསོལ་བ་རེད། ཁོ་ཚོས་དབྱིན་ཇི་ལྷ་སྐོར་དུ་སོང་ཚུལ་དང་ཁོ་ཚོའི་ཁང་བ་གསར་བ་དེའི་སྐོར་གྱི་ཁ་བརྡ་བྱས། ཕྱི་དོར་ཁོ་ཚོ་ཞིང་ཁར་འཚམ་འཚམ་དུ་སོང་སྟེ་མེ་ཏོག་བཏུས་ལ། དགོང་དོའི་དུས་སུ་རྒྱང་ལུགས་བཟོར་བསྐོར་ཏེ་ཡུལ་དུ་ལོག

Conversation

A. When did you arrive in Lhasa?
B. Only yesterday.
A. Did you come by plane?
B. Well, we took the train to Chengdu and then flew to Lhasa.
A. How did you like the journey?

B. It was pleasant and I enjoyed it.
A. Do you feel tired after the long journey?
B. No, not at all. I had a good sleep on the train.

A. ཁྱེད་ཚོ་ལྟ་ས་རན་ཐོན་པ་ཡིན།

B. ཁ་ས་ཐོན་པ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོ་གནམ་གྲུར་བསྡད་ནས་ཡོང་བ་ཧེ་ཡིན།

B. ང་ཚོ་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་ཁྲིན་ཏུའུ་ལ་ས་ཞིང་། དེ་ནས་གནམ་གྲུར་བསྡད་དེ་ལྟ་ས་ཐོན་པ་ཡིན།

A. ལྟ་སྒོར་བྱས་པའི་མྱོང་ཚོར་གཏན་རེད།

B. དེ་ནི་ཉ་ཅང་སྐྱིད་ལ་ང་རང་ཉ་ཅང་དགའ་ཡོད།

A. ལམ་ཐག་རིང་པོ་བརྒྱུད་པས་ཁྱེད་རང་ཐང་ཚད་ཡོད་དམ།

B. མེད། ང་རང་ཐང་ཚད་མེད། ང་རང་མེ་འགོར་གྱི་སྟེང་ནས་གཉིད་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ལོག་པ་ཡིན།

Drills

(A)

—Did you come by train?
—Yes, I did.
—Did Peter come by train, too?
—No, he didn't. He came by plane.

a) arrive yesterday, Helen, the day before yesterday
b) go home on Sunday, David, on Saturday
c) visit the city in spring, Nora, in autumn
d) get here on the 20th, Joe, on the 22nd

(B)

—Did you meet before?
—Yes, we did.
—When did you meet?
—In 1982.

a) see the film, in February.
b) visit the place, in April 1979
c) stay at this hotel, in 1983
d) work there, in 1970

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
   (It's about Mr. and Mrs. White.)
   2) Where do they live?
   3) What did they do on Sunday?
   4) Did they take any food with them?
   5) What food did they take with them?
   6) Where did they put the food?
   7) Where did they eat their lunch?
   8) Did they talk?
   9) What did they talk about?
   10) What did they do in the afternoon?
   11) When did they drive home?
   12) Did they have a good time?
4. Do the drills.
5. Learn the past forms of these verbs: ལས་ཚོགས་འདི་དག་གི་དུས་འདས་པའི་རྩམ་པ་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

meet (met)	come (came)	get (got)	go (went)	know (knew)
take (took)	see (saw)	do (did)	write (wrote)	sing (sang)
draw (drew)	drive (drove)	hear (heard)	fly (flew)	give (gave)
think (thought)	leave (left)	swim (swam)	have (had)	tell (told)
put (put)	make (made)	sweep (swept)	shut (shut)	speak (spoke)
feel (felt)	be (was, were)	try (tried)	marry (married)	copy (copied)
love (loved)	excuse (excused)	smoke (smoked)	plan (planned)	stop (stopped)

6. Answer these questions:

1) What time did you get up yesterday?
(I got up at half past five.)
2) What did you do after you got up?
3) Where did you have breakfast?
4) Did you drive to work?
5) What time did your work start?
6) How long did you work in the morning?
7) What time did you have lunch?
8) Did you come home for lunch?
9) What time did you come home?
10) What did you do yesterday evening?
11) What time did you go to bed?
12) Did you have a good sleep?

7. Learn to read the transcriptions. གསལ་གྱི་བརྒྱུད་འབྲི་དག་གློག་འདོན་བྱོས།

/lɑːdʒ/	/fuːd/	/mɪlk/	/keɪk/
/bred/	/miːt/	/pleɪm/	/drəʊv/
/sliːp/	/ˈtaɪəd/	/wɪð/	/pɪk/
/ˈbʌtə/	/ˈbɑːskɪt/	/ˈpleznt/	/ˈdʒɜːni/

8. Answer the questions below.

1) Who live in a large city? Mr. and Mrs. White live in a large city.
2) Where does Mr. White live? _____
3) Where does Mrs. White live? _____
4) Where do Mr. and Mrs. White live? _____
5) Do Mr. and Mrs. White live in a small city? _____
6) Where did they go on Sunday? _____
7) Who went to the country one Sunday? _____
8) Where did Mr. and Mrs. White go one Sunday? _____
9) What did they take with them? _____
10) Where did they take some food? _____
11) Who took some food? _____
12) What was in the basket? _____
13) Where did Mrs. White put the meat? _____
14) Who put milk in a basket? _____
15) Where did they sit? _____
16) Who sat under a large tree? _____
17) Where did they eat lunch? _____
18) Who ate lunch under a large tree? _____
19) What did they talk about? _____
20) Who went to England? _____
21) What did they pick? _____
22) Who picked flowers? _____
23) When did they drive home? _____
24) Who drove home in the evening? _____
25) Where did they drive in the evening? _____

9. Answer the questions using pronouns. Give long answers, not short answers.

1) Did your sister arrive on Sunday? Yes, she arrived on Sunday.

2) Did you take the train? Yes, I _____.

3) Did Tom see the film in April? Yes, _____.

4) Did Joe get here on the 22nd? Yes, _____.

5) Did Helen sing a lovely song? Yes, _____.

6) Did Bill feel sick? No, _____.

7) Did the students sweep the classroom? Yes, _____.

8) Did Dorji leave this morning? Yes, _____.

9) Did he travel alone? No, _____.

10) Did Lhamo walk to town? No, _____.

10. Write sentences using the past tense.

1) fly Lhasa last year. I flew to Lhasa last year.

2) hear Helen piano _____

3) walk and pick flowers _____

4) eat lunch large tree _____

5) take bus to work _____

6) talk about trip _____

7) come home at 5:00 _____

8) meet last year _____

9) feel tired after trip _____

10) write two letters _____

Lesson Twenty-Two

སློབ་ཚན་ཉེར་གཉིས་པ།

New Words

something དོན་བྱ་ཤིག་ དངོས་པོ་ཤིག 某事,某物

already (བྱས)ཟིན་པ། ཚར་བ། 已经

last (ཟླ་བ་སོགས།)སྟོན་མ། 最近的

company ཀུང་ཟི། 公司

ago སྟོན་ལ། 以前

architect བཟོ་བསྒྲུན་འཚར་འགོད་པ། 建筑师,设计师

office གཞུང་ལས་ཁང་། 办公室

overseas ཕྱི་རྒྱལ། 海外的,外国的

too ཏ་ཙང་། 太,非常

pass འདང་བ། བརྒལ་བ། 通过

factory བཟོ་གྲྭ། 工厂

parents ཕ་མ་གཉིས་ཀ 父母亲

Australian ཨོ་ས་ཀྲི་ཡའི་མི། 澳大 亚人

secretary དྲུང་ཡིག 秘书

director བདག་གཉེར་འགོ་གཙོ། 主管

technical བཟོ་རྩལ། 工艺的,技术的

government སྲིད་གཞུང་། 政府

center ལྟེ་བ། 中央,中心

examination རྒྱུགས། ཡིག་ཚད། 考试

bad བཅོག་པོ། 坏的,劣质的,不利的

easy སྟལ་མོ། 容易的

rest ལྷག་པའི་ཁག 其余

Text

My Family

I want to tell you something about my family. There are six people in my family altogether--two girls, two boys and my parents. Both of my sisters are already married. My younger sister got married last month. Her husband is an Australian. She lives in Canberra now and is a secretary for a company director. My eldest sister got married three years ago. She has got a young daughter. My brother Peter is a student at a technical college. He wants to be an architect. I started working six months ago. I work in a government office. I live with my parents in a small house near the center of town. I hope to go overseas one day for a holiday.

ངའི་ཁྱིམ་ཚང་།

ངས་ཁྱེད་ཚོར་ངེད་ཚང་གི་གནས་རྒྱལ་འགའ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ངེད་ཚང་ལ་བཅའ་མི་དྲུག་ཡོད་དེ། བུ་མོ་གཉིས་དང་། བུ་གཉིས། ངའི་ཕ་མ་བཅས་ཡིན། ངའི་ཟས་ཅེ་དང་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀ་གཉེན་བསྟོགས་ཟིན། ངའི་སྲིང་མོ་ནི་ཟླ་སྟོན་མའི་ནང་གཉེན་བསྟོགས་པ་ཡིན་ལ། མོའི་ཁྱོ་གা་ནི་ཨོ་ས་ཀྲི་ཡའི་མི་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་མོ་རང་ཁན་པེར་ར་རྒྱ་གཞིས་སྟོད་བྱས་ཡོད་ལ་ཀུང་ཟི་ཞིག་གི་འགོ་གཙོའི་དྲུང་ཡིག་ཡིན། ངའི་ཟས་ཅེ་ནི་ལོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལ་གཉེན་བསྟོགས་པ་ཡིན་ལ། མོ་ལ་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད། ངའི་ནུ་བོ་ཕ་ཕེར་ནི་བཟོ་རྩལ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་

མ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་བཟོ་བསྒྲུན་འཚར་འགོད་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད། ང་རང་ཟླ་དྲུག་གི་སྟོན་ནས་ལས་ཀར་ཞུགས་པ་ཡིན། དས་སྲིད་གཞུང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། ང་རང་ངའི་ཕ་མ་དང་མཉམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཁང་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཏུ་བསྡད་ཡོད། དས་ཉིན་ཞིག་ལ་ང་རང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་གསེང་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པར་རེ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. How was the examination?
B. Not too bad. I think I passed in English.
A. Were the questions easy?
B. No, not very. I could answer twelve of the questions. They were very easy. But I couldn't answer the rest. They were too difficult for me. But I think I could pass.

A. རྒྱུགས་བློངས་པ་ཅི་འདྲ་རེད།

B. དེ་འདྲའི་ཞན་པ་ཞིག་མ་རེད། དས་དབྱིན་ཡིག་གི་རྒྱུགས་ཚད་འདང་ཡོད་སྙམ།

A. འདི་གཞི་སྣ་མོ་ཕེ་རེད།

B. མ་རེད། དེ་འདྲའི་སྣ་མོ་མ་རེད། དས་དྲི་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལན་འདེབས་ཐུབ་ཕོང་། དེ་དག་ཅུ་ཅང་སྣ་མོ་རེད། ཡིན་ཡང་འགྲོ་མ་རྟམས་ལ་ལན་འདེབས་མ་ཐུབ། ང་ལ་མཚོན་ན་དེ་དག་ཅུ་ཅང་དཀའ་མོ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ལ་རྒྱུགས་ཚད་འདང་ཡོད་སྙམ།

Drills

(A)

—Where were you this morning?
—I was in the classroom.
—Where was Jane?
—She was there too.

a) in the factory, David
b) in the bedroom, Nancy
c) in the hall, your teacher
d) in the hospital, your wife

(B)

—Were you in town yesterday?
—Yes, I was.
—Was Bob in town, too?
—No, he wasn't. He was at home.

a) in the University on Friday, John, in the country
b) here last year, Mary, in London
c) in Lhasa last summer, Joe, in Amdo
d) in this city in 1985, your daughter, in Kham

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions according to the text:
   1) How many people are there in your family? (There're six people in my family.)
   2) Who are they?
   3) Are your sisters married?
   4) When did your younger sister get married?

5) What nationality is her husband?
6) Where does your younger sister live?
7) What's her job?
8) When did your eldest sister get married?
9) Has she got any children?
10) What does your brother do?
11) Where does he study?
12) What does he want to be?
13) Are you working?
14) When did you start working?
15) Where do you work?
16) Where do you live?
17) What do you hope to do one day?

4. Do the drills.

5. Fill in the blanks with *was* or *were.* ॥ were དང་ཡང་ནwas བཀོལ་ནས་ཁ་སྐོངས།

1) Where _____ you last night?

2) I _____ a school teacher in 1970.

3) How _____ things at home?

4) Father _____ not very well last week.

5) Did you go to the film? _____ it good?

6) Both my sisters _____ in England at that time.

7) Alice _____ then a school-girl.

8) We _____ not here four years ago.

9) Did you stay here last summer? What _____ your room number?

10) _____ you in town at eight o'clock this morning?

6. Turn these into interrogative and negative sentences. གསལ་གྱི་ཚིག་གྲུབ་འདྲ་ཚིག་གམ་དགག་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) I have something to say. <u>Do you have anything to say?</u> <u>I don't have anything to say.</u>

2) There's something in the basket._____

3) I have got something to read._____

4) She told me something about it._____

5) Mary knows something about it._____

6) We want to get something to eat?_____

7. Turn these sentences *(a-n)* into questions using the first word given. དབེར་བརྗོད་ལྟར་གསལ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

a. I want to tell you something about my family.

1) <u>What do you want to tell me?</u>
2) <u>Who do you want to tell something about your family?</u>
3) <u>Do you want to tell me something about your family?</u>

b. There are six people in my family altogether-- two girls, two boys and my parents.

1) How _____?

2) How_____?

3) How_____?

4) Are_____?

c. Both of my sisters are already married.

1) Are_____?

2) Who_____?

d. My younger sister got married last month.

1) Who_____?

2) Did_____?

3) When_____?

e. Her husband is an Australian.

1) Where_____?

2) Who_____?

3) Her_____?

f. She lives in Canberra now and is a secretary for a company director.

1) What_____?

2) Who_____?

3) Where_____?

g. My eldest sister got married three years ago.

1) When_____?

2) Who_____?

3) Is _____?

h. She has got a young daughter.

1) Who_____?

2) Does_____?

i. My brother Peter is a student at a technical college.

1) Who_____?

2) Is_____?

3) Where_____?

j. He wants to be an architect.

1) What_____?

2) Who_____?

k. I started working six months ago.

1) When_____?

2) You_____?

l. I work in a government office.

1) Where_____?

2) Do_____?

m. I live with my parents in a small house near the center of town.

1) Where_____?

2) Do_____?

n. I hope to go overseas one day for a holiday.

1) Where_____?

2) What_____?

Lesson Twenty-Three

སྒྲོབ་ཚན་ཉིར་གསུམ་པ།

New words

flat སྟོད་ཁང་། 公寓

move སྒྲོར་བ། 搬家,

road ལམ། 路

living room འགྲུལ་ཁང་། 海客厅,起居室

bathroom ཁྲུས་ཁང་།海浴室, 洗手间

kitchen གཡོས་ཁང་། 厨房

before (ཡི)སྔོན། 以前 从前 在 之前

neighborhood ཉེ་འགོར། 附近,邻居

poor ཕ་ཅང་ཞན་པ། དབུལ་བ། 可怜的,贫穷的

when ནམ། ཚེ། 在…的时候

rain ཆར་འབབ་པ། 下雨

everywhere གཞ་སར། 到处

quiet ཁྱུ་སིམ་པ། 安静的

garden མེ་ཏོག་རར་བ། 花园

in front of (ཡི) སྔོན་ན། 在…前面

for sale འཚོང་། 待售,出售的

cost བྱིན་པ། བཅོང་བ། (སྒྲོར་ཅི་ཙམ།) 价值为

pound པང་། (སྒྲོར་མོ་ཞིག་གི་མིང་།) 英镑

decide ཐག་གཅོད་པ། 决定

street སྒང་ལམ། 街道

dirty མི་གཙང་བ། བཅོག་པོ། 肮脏的

happy སྐྱིད་པོ། 快乐的,幸福的

dance ཞབས་བྲོ། ཞབས་བྲོ་འཁྲབ་པ། 跳舞,舞蹈

Text

A New Flat

Last month the Smiths moved into a new flat in Muir Road. The flat has three bedrooms, a large living-room, a bathroom and a kitchen.

Before they moved to Muir Road, they lived in a very poor neighborhood. The street was dirty. When it rained there was water everywhere.

The Smiths are very happy in their new flat. The house is big and clean. It is nice and quiet. There is a garden in front of the building. Their children can play there.

སྟོད་ཁང་ཞིག

ཟླ་སྟོན་མའི་ནང་སི་མེ་ཐྲི་ཚང་མུ་ཡོར་སྒང་ལམ་གྱི་སྟོད་ཁང་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་སྒྲར་བ་རེད། སྟོད་ཁང་གསར་བ་དེ་ལ་མལ་ཁང་གསུམ་དང་། འགྲུལ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག ཁྲུས་ཁང་ཞིག་དང་གཡོས་ཁང་ཞིག་བཅས་ཡོད།

ཁོ་ཚང་མུ་ཡོར་སྒང་ལམ་དུ་སྒྲོས་པའི་སྔོན་ལ་ཆ་རྒྱུན་ཕ་ཅང་ཞན་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་སྟེ། སྒང་ལམ་མི་གཙང་ཞིང་ཆར་བ་བབས་ཚེ་གཞ་ས་གང་དུའང་ཆུས་བཀང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྟད་པ་རེད།

སོ་མེ་ཐྲི་ཚང་གི་སྟོད་ཁང་གསར་བ་དེར་ཡོད་ཚོམ་ཡོད། ཁང་བ་འདི་ནི་ཆེ་ཞིང་གཙང་ལ། ཁོར་ཡུག་བཟང་ཞིང་ཁྱུ་སོམ་པ། ཁག་བཀྲེགས་ཀྱི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་ར་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་དེ་རྒྱུན་ཆོག་པ་ཡིན།

Conversation

A. Good afternoon. Is this house for sale?
B. That's right.
A. May I have a look at it?
B. Yes, of course. Come in.
A. How much does the house cost?
B. 6,500 *yuan*.
A. I like this house, but I can't decide. My wife must see it first.
B. Women always have the last word.

A. ཕྱི་དྲོར་བཟང། ཁང་བ་འདི་འཚོང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

B. བཙོང་རྒྱུ་ཡིན།

A. ངས་ནང་ལ་བལྟས་ན་ཅི་ཆོག

B. ལོས་ཆོག ནང་ལ་ཕེབས།

A. ཁང་བ་འདི་ལ་སྒོར་ཅི་ཙམ་དགོས།

B. སྒོར་སྟོང་དྲུག་དང་ལྔ་བརྒྱ།

Drills

(A)

—May I have a look at the book?
—Yes, of course.
—May I take it home?
—Sorry, you can't. You mustn't take it home.

a) have a rest here, smoke here
b) use this recorder, the flowers, take it out of the room
c) have a look at the flowers, pick them
d) go to the dance, take the children there

(B)

—Were there any hospitals in the city in those days?
—Yes, there were.
—How many hospitals were there in the city?
—There were three.

a) colleges, in this town, four
b) shops, in that street, eleven
c) fine buildings, in this city, twelve
d) garden, in the neighborhood, two

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What did the Smiths do last month? (They moved into a new flat.)
   2) Where is the house?
   3) Is it a big flat?
   4) How many rooms does it have?
   5) How many bedrooms are there in it?
   6) Does it have a bathroom?
   7) What other rooms are there in it?
   8) Where did the Smiths live before they moved to Muir Road?
   9) What was the street like?
   10) What happened when it rained?
   11) Are the Smiths happy in their new flat?
   12) Why?
   13) Is there a garden near the building?

4. Do the drills.

5. Read the figures

67	sixty-seven
89	eighty-nine
125	one hundred and twenty-five
437	four hundred and thirty-seven
1,020	one thousand and twenty
5,900	five thousand nine hundred
3,685	three thousand, six hundred and eighty-five
12,040	twelve thousand forty
500,000	five hundred thousand
674,000	six hundred and seventy-four thousand

6. Turn these sentences into questions.
   1) It's raining. (Is it raining?)
   2) It often rains here in summer.
   3) It didn't cost much.
   4) The kitchen wasn't very big.
   5) The houses were not for sale.
   6) We can't decide now.
   7) She mustn't work like that.
   8) They won't have time to do it.

7. Read the transcriptions.

/rəʊd/	/pɔː/	/flæt/	/reɪn/
/paʊnd/	/kɒst/	/ˈkwaɪət/	/ˈdɜːti/
/ˈkɪtʃɪn/	/ˈbɑːθruːm/	/ˈgɑːdn/	/ˈneɪbəhʊd/
/wen/	/dɪˈsaɪd/	/ˈevriweə/	/bɪˈfɔː/

8. Put these words in the blanks below: *in, the, of, on a, to.*

There are twenty students _____ our classroom. Mr. Smith's desk is _____ _____ front _____ _____ room. _____ world map is _____ _____ right side _____ _____ room. Six big windows are _____ _____ left side _____ _____ room. There is one blackboard _____ _____ front wall and another blackboard _____ _____ back wall. There are some extra stools _____ _____ back right corner _____ _____ room. We keep our books _____ _____ bookcase _____ _____ right side _____ _____ room. _____ top _____ _____ bookcase is _____ flowerpot. Next _____ _____ bookcase is _____ small closet where we put _____ broom and dustbin. We always keep our classroom clean and tidy.

9. Do the crossword puzzle.

Across

3. ཁྲུས་ཁང་། 5. སྟོར་བ ། 6. ཆར་འབབ་པ། 8. འཚོང་། 11. མི་ཏོག་རྡུ་བ། 13. པང་། 15. སྒང་ལམ། 16. གཡོས་ཁང་། 17. ཁྱུ་སིམ་པ། 18. མི་གཙང་པ། བཅོག་པོ།

Down

1. ཏ་ཙང་ཞན་པ། དབྱལ་བ། 2. སྟོད་ཁང་། 3. སྟོན་དུ། 4. ལམ། 7. ཅེ་འགོར། 9. གཱ་ས་གང་དུ།

10. ནམ། ཆོ། 12. ཐྲིན་པ། བཅོང་བ། 14. ཐག་གཅོད།

10. Turn these sentences *(a-j)* into questions using the first word given.

a. Last month the Smiths moved into a new flat in Muir Road.

1) <u>When did the Smiths move into a new flat in Muir Road?</u>
2) <u>Where did the Smiths move into a new flat?</u>
3) <u>Did the Smiths move into a new flat in Muir Road?</u>

b. The flat has three bedrooms, a large living-room, a bathroom and a kitchen.

1) How_____?

2) The flat_____?

c. Before they moved to Muir Road, they lived in a very poor neighborhood.

1) Where_____?

2) What_____?

d. The street was dirty.

1) What_____?

2) Was_____?

e. When it rained there was water everywhere.

1) Where_____?

2) When_____?

f. The Smiths are very happy in their new flat.

1) Who_____?

2) Why_____?

g. The building is big and clean.

1) What_____?

2) Is_____?

h. It is nice and quiet.

1) What_____?

2) Is_____?

i. There is a garden in front of the building.

1) Where_____?

2) What_____?

j. Their children can play there.

1) Who_____?

2) Where_____?

Lesson Twenty-Four

སློབ་ཚན་ཉེར་བཞི་པ།

New Words

be born སྐྱེས། འཁྱུངས་པ། 出生于

at the age of ལོ….ཡི་སྟེང་། 在…岁

record སྒྲ་ཕབ་པ། 录音

happen བྱུང་བ། 发生

quickly མགྱོགས་པོའི་ངང་། 快地,迅速地

sell, sold བཙོང་བ། 卖,销售

million ས་ཡ། 百万

record སྒྲ་ཕབ་འཁོར་ལོ། སྒྲ་ཕན། 唱片

serve ཞབས་འདེགས། 服务,供应

army དམག ཆྱམ་དམག 军队,陆军

appear ཕྱིར་མཇོན་པ། 出现

bring, brought (ས་ཆ་གা་གི་མོར) ཁྱེར་བ། 带来,拿来

together མཉམ་དུ། 一起

musical སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི། 音乐的

sound སྒྲ། 声音

black ཝུན་ནག ནག་པོ། 黑色的

period དུས་སྐབས། 一段时间

music རོལ་དབྱངས། 音乐

die ཤི་བ། 死,死亡

meeting ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ། ཚོགས་འདུ། 开会

successful ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ། 成功的,圆满的

Text

Elvis Presley

Elvis Presley was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935. At the age of 13, Elvis and his family moved to Memphis, Tennessee. There, Elvis recorded his first song in 1954. After that, things happened quickly. He sold millions of records, served in the U. S. Army, went to Hollywood and appeared in 33 films.

Elvis brought together the musical sounds of blacks and country people. His songs started a new period of American music. He died on August 16, 1977 in his home in Memphis.

ཨེལ་བེ་ས་ཕུ་རའེ་ས་ལེ།

ཨེལ་བེ་ས་ཕུ་རའེ་ས་ལེ་ནི་༡༩༣༥ལོའི་བླ་༨ཚེས་༡༡་མིས་ས་ཞིས་ཕིས་ལྷུལ་གྱི་ཕྱི་ཞེ་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱེས་པ་རེད། ཨེལ་བེ་ས་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཁོ་དང་ཁོའི་བཟའ་མི་རྣམས་ཕེན་ནེ་ཞིས་ལྷུལ་གྱི་མེམ་ཕྱི་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གནས་སྡུར་བ་རེད། ཕེལ་ཕུ་ས་ཡིས་ཁོའི་གླུ་ཐོག་མ་དེ་༡༩༥༤ལོར་ས་ཆ་དེ་ནས་སྒྲར་ཕབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཚུལ་ལ་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁོས་སྒྲ་ཕན་ས་ཡ་ལྷག་བཙོངས་ལ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་དམག་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཧོ་ལི་ཝོལ་ལ་སོང་ནས་གློག་བརྙན་སོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཁོ་མཐོང་ཕྱབ་པ་བྱུང་།

ཨེལ་བེ་ས་ཡིས་མི་ནག་དང་ཞིང་གྲོང་མི་དམངས་ཀྱི་དབྱངས་ཏུ་མཉམ་སྒྲོན་བྱས་ཡོད། ཁོའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རོལ་དབྱངས་ལ་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་རྩོམ་པ་རེད། ཁོ་རང་༡༩༧༧ལོའི་བླ་༡ཚེས་༡༦ཉིན་མེམ་ཕྱི་ས་ཡི་ཁྱིམ་ནས་སྐུ་གཤེགས།

Conversation

A. Hello, Professor Heilman!
B. Hello, Tenzin. How are you?
A. Fine, thank you. And you?
B. I'm very well. Thank you.
A. You were in Lhasa last week, weren't you?
B. Yes, I was. I was there for a meeting.
A. When did you get back?
B. Only last night.

A. དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་ཏེ་ལོ་མན་ལགས།

B. ཨོ། བསྟན་འཛིན། ཁྱེད་བདེ་མོ།

A. བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་བདེ་མོ།

B. ངཡང་བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

A. གཟའ་འཁོར་སྟོན་མར་ཁྱེད་རང་ལྷ་ས་ན་ཡོད་པ་ཕེ་བདེན།

Drills

(A)

—When were you born?
—I was born on April 4, 1968.
—Where were you born?
—I was born in Amdo.

a) your sister, July 21, 1967, Kham
b) Peter, February 3, 1973, Boston
c) Shakespeare, 1564, Stratford-on-Avon
d) Columbus, 1451, Genoa, Italy

(B)

—Where were you yesterday?
—I was in town.
—When did you get back?
—This morning.

a) last Sunday, in the country, Monday morning
b) last winter, Lhasa, on March 21
c) last year, England, at the end of the year
d) last month, Chicago, two weeks ago

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
      (It's about Elvis Presley.)
   2) What was his nationality?
   3) When was he born?
   4) Where was he born?
   5) What happened when he was 13?
   6) Where is Memphis?
   7) When did he record his first song?
   8) How old was he then?
   9) Was he successful?
   10) Did he serve in the army?
   11) Where did he go and work later?
   12) How many films did he appear in?

13) Whose music did he learn from?
14) How successful were his songs?
15) When did he die?
16) Where did he die?

4. Do the drills.
5. Turn these into tag questions:
   1) She was then a college student.
   (She was then a college student, wasn't she?)
   2) You were children when you first met.
   3) Your friend arrived the day before yesterday.
   4) You like Tibetan music.
   5) Nancy's mother knows Spanish.
   6) Your brother is serving in the army.
   7) You're going to record the song.
   8) They will play the music.

6. Answer these questions:
   1) When were you born?
      (I was born in 1967.)
   2) Where were you born?
   3) When did you come here to this school?
   4) Did you come by train or by bus?
   5) When did you start to study at this college?
   6) Did you learn English before you came here?
   7) You're now studying here, aren't you?
   8) How many English classes do you have every week?
   9) When do you have them?
   10) Who is your English teacher?
   11) Is she an old teacher or a young teacher?
   12) Does she speak good English?
   13) What kinds of exercises do you do in class?

7. Read the transcriptions:

/ˈmiːtɪŋ/	/ˈpɪəriəd/	/ˈmɪljən/
/əˈpɪə/	/bɪˈfɔː/	/əˈbaʊt/
/təˈgeðə/	/səkˈsesfl/	/rɪˈmembə/
/əˈnaunsmənt/	/ækˈtɪvəti/	/əˈtenʃn/
/ˈrekɔːd/	/ˈriˈkɔːd/	/ˈdʒænjuəri/
/ˌnæʃəˈnæləti/	/ɪmˈpɔːtnt/	/ˈɔːgəst/

8. Turn these sentences *(a-g)* into questions using the first word given. དབེར་བརྗོད་ལྡར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་དེ་བ་ཕྱིས།

   1) Elvis Presley was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935.
      a. Who was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935.
      b. When was Elvis Presley born?
      c. Where was Elvis Presley born?
   2) At the age of 13, Elvis and his family moved to Memphis, Tennessee.
      a. How old_____?
      b. Who_____?

c. Where_____?

3) There, Elvis recorded his first song in 1954.

a. Who_____?

b. When_____?

4) He sold millions of records, served in the U. S. Army, went to Hollywood and appeared in 33 films.

a. Who_____?

b. How_____?

c. How_____?

5) Elvis brought together the musical sounds of blacks and country people.

a. Who_____?

6) His songs started a new period of American music.

a. Who_____?

b. What_____?

7) He died on August 16, 1977 in his home in Memphis.

a. When_____?

b. Where_____?

Lesson Twenty-Five

སྒྲོལ་ཚན་ཉིར་ལྔ་བ།

New Words

famous མིང་དུ་གྲགས་པ། 著名的

writer རྩོམ་པ་པོ། 作者

poor དབུལ་པོ། འཚོ་བ་ངན་ངོན། 贫穷的

money སྒྲོལ་མོ། 钱

different མི་འདྲ་བ། 不同的

later རྗེས་སུ། 之后，以后

return ཕྱིར(ལོག་པ།) 返回,回来

find, found འཚོལ་བ། རྙེད་པ། 寻找

instead ཚབ་ཏུ། 代替,更换

idea དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ། 主意,想法,念头

ring, rang དྲིལ་བཏང་གཏོང(བཏང)བ། ཁ་པར་བརྒྱབ། 打(电话)

story གཏམ་རྒྱུད། 故事,小说

he take his life ཁོས་རང་སྲོག་བཅད་པ། 自杀

become, became འགྱུར་བ། གྱུར་བ། 变成，成为

rich ཕྱུག་པོ། 富裕，有钱的

health བདེ་ཕང་། 健康,卫生

own རང་ཉིད་ཀྱི། 自己的

life ཚེ་སྲོག། 生命

hold བཟུང་བ། 拿着,握住

line རྒྱུད་པ། (གློག) རྒྱུད། 线,电话线

OK ཆོག་པ། བཟང་བ། 海好,对,行

be out ཁྱིམ་ན་མེད་པ། ཕྱི་ན་ཡོད་པ། 不在(家)

Text

Jack London

Jack London is a famous American writer. He was born on January 12, 1876 in San Francisco, California. His family was very poor, and Jack had to leave school to make money. He worked hard at many different jobs.

Later, Jack returned to school, but he didn't stay. In 1897, he went to Alaska to find gold. Instead, he found ideas there for his books and stories. He returned home and started to write. His writings were successful, and he became rich and famous in his twenties.

Jack London was not a happy man. In poor health, he took his life in 1916. He was only 40 years old.

རྩེ་ཁེ་ལན་དན།

རྩེ་ཁེ་ལན་དན་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མིང་གྲགས་ཅན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་༡༩༨༤ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཁ་ལི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་ས་ནས་ཁོ་ནས་སྐྱེས་པ་རེད། ཁོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཏུ་ཅང་དབུལ་བས་རྩེ་ཁེ་སློབ་གྲྭ་ནས་བྱང་དེ་སྦྲོར་མོ་འཚོལ་དུ་མི་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང། ཁོས་ཏུར་བཙོན་གྱིས་ལས་ཀ་མི་འདུ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལས་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ། རྩེ་ཁེ་ཕྱིར་སློབ་གྲྭར་སོང་མོད་འོན་ཀང་མཐའ་མ་འཕྱོལ། ༡༩༥༧ལོར་ཁོ་རང་ཨེ་ལ་སི་ཁ་རུ་གསེར་བཙོ་རུ་སོང། ཁོས་གསེར་མ་རྒྱུད་ཀང་དཔེ་ཆ་དང་གཏམ་རྒྱུད་འཛིན་བའི་བཟོད་བྱ་མང་པོ་རྒྱུད་བྱུང་བས། ཕྱིར་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་རྩོམ་འབྲིའི་འགོ་བཙུམས། ཁོའི་རྩོམ་ཡིག་ཏུ་ཅང་ལེགས་པོ་བྱུང་བས། ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ཀྱི་ཤུའི་ནང་ནས་ཕྱུག་པོ་དང་མིང་གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་རེད།

རྩེ་ཁེ་ལན་དན་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་རོལ་མཁན་ཞིག་མ་རེད། ཁོའི་ལུས་ཤུང་གི་བདེ་ཕང་ཏུ་ཅང་ཞན་བས།༡༩༥ལོར་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད་བྱུང། ལོ་དེར་ཁོ་ནི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཏཱ་ཏཱ་རེད།

Conversations

A. Hello, John here. Can I speak to Mary?
B. Hold the line please.
A. OK.
B. Sorry, but she's out.
A. Would you tell her I rang?
B. I'd be glad to.

A. ཁྱེད་བདེ་མོ། ང་ནི་ཇོན་ཡིན། མྷ་རོས་ཡོད་དམ།

B. ཡུད་ཙམ་ལ་སྐྱུག་རོགས།

A. ལགས་སོ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁོ་མོ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུད་སོང་།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་མོར་བས་ཁ་བར་བརྒྱབ་ཡོང་བ་བཤད་ཚོགས་གམ།

B. ལོས་ཚོགས

Drills

(A)

—Do we have to go there today?
—Yes, we do. We have to go there today.
—Does Paul have to go, too?
—No, he doesn't. He doesn't have to go.

a) go to the talk, Jane
b) write to the director, David
c) read all those books, little Emily
d) walk home, the children

(B)

—We have to return these books, don't we?
—Yes, we do.
—When do we have to return them?
—We have to return them before Saturday.

a) go to the hospital, day after tomorrow
b) meet this week, Thursday afternoon
c) ring her up, sometime tomorrow
d) memorize the story, right now

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who was Jack London? He was an American writer.
   2) Was he very famous?_____
   3) When was he born?_____
   4) Where was he born?_____
   5) In which state is the city of San Francisco?_____
   6) Was his family rich?_____
   7) Did Jack go to school?_____
   8) What did he do after he left school?_____
   9) How did he work?_____
   10) Did he return to school later?_____
   11) What did he do in 1897?_____
   12) What for?_____
   13) Did he find gold there?_____
   14) Was the trip successful?_____
   15) What did he do after he returned home?_____
   16) How did people like his writings?_____
   17) What happened because of it?_____
   18) How old was he then?_____
   19) Was Jack London a happy man after he became rich?_____
   20) Why wasn't he happy?_____
   21) What happened in 1916?_____
   22) How old was he when he died?_____
4. Do the drills.

5. Make sentences after the models with the given words:
   1) Can I speak to Mary?
      a) go with you
      b) use your pen
      c) take the CDs home
      d) have a look at it
   2) Would you tell her I rang?
      a) tell me your name
      b) sit down
      c) write down your phone number
      d) find something for us to eat
   3) I'd be glad to.
      a) help you
      b) do it for you
      c) have a try
      d) be quiet

6. Learn these verb forms. བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྦྱོང་དགོས།

meet	met	leave	left	make	made
find	found	become	became	take	took
speak	spoke	hold	held	tell	told
feel	felt	ring	rang	read	read
write	wrote	go	went	do	did

7. Fill in the blanks with pronouns. ཚབ་ཚིག་བཀོལ་ཏེ་གཡས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་སྐོང་ས།

1) Tell _____ how to do it.
2) She wants to ring _____ up tonight.
3) Make _____ some tea, please.
4) Sing _____ a song, will you?
5) They asked _____ to go with _____.
6) The house cost _____ a lot of money .
7) Read the text after _____.
8) We'll put _____in room 203.

8. Do the crossword puzzle.

Across 1. བཟུང་བ། 3. རྟེས་སུ།4. འཚོལ་བ། ཆེད་པ། 6. འགྱུར་བ། ཐུར་བ། 9. ཚབ་བྱས་བ། 10. ཆོག་པ། བཟང་བ།

11. དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ། 12. མི་འདྲ་བ། 14. དབྱལ་བོ། འཚོ་བ་ངན་ངོན། 16. ཐོམ་པ་པོ། 19. གཏམ་རྒྱུད། 20. ཏེལ་བཏང་གཏོང་(བཏང)བ། ཁ་པར་བཏགས་བ། 21. བདེ་ཕྱང་།

Down: 2. སྒྲུབ་པ། (གློག་)སྒྲུབ། 3. ཚེ་སྲོག 4. ཆེད་པ། 5. ཐུར་བ། 7. He is not at home. He is o__.
8. མིང་དུ་གྲགས་པ། 10. རང་ཉིད་ཀྱི། 13. ཕྱིར་ལོག་པ། 15. སྐོར་མོ། 17. ཕྱུག་པོ། 18. ཏེལ་བཏང་གཏོང་བ།

Lesson Twenty-Six

སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་དྲུག་པ།

New Words

grandfather སྤྲུ་བོ། 头祖父,外祖父

coffee ཀ་ཕེ། 咖啡

grandmother རྒྱ་མོ། 祖母,外祖母

buy ཉོ་བ། 购物,买

cold ཆུ་བ། 感冒

funny དགོད་བྱོ་བ། 滑稽的,好笑的

nearly ཕལ་ཆེར། ཉེ་བ། 附近的

still དེ་རྒྱུད། དེ་ལྟའི་བར་དུ། 还要,还,依然

than བལྟས་ན།(བསྟུར་བའི་ཚོགས) 比较,比

if ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ། 如果,假如

afraid སྒྲག་པ། 害怕的,担心的

early སྔ་མོ། 早的

always ནམ་ཡང་། 总是

same གཅིག་འདྲ། 同一的,相同的

since ... (དུས་ཚོད)ནས་བཟུང་། 头自…以来

use to བྱེད་ཐུབ་། 以前曾是

chemist རྫས་འགྱུར་མཁས་པ། 化学家

སྨན་སྦྱོར་མཁན་པོ། 药剂师

harder ཅུང་དཀའ་བ། 更难的,更艰苦的

lead (འཚོ་བ།)རོལ་བ། 过（生活）

simple སྟབས་བདེ། སྦྱིར་བཏང་བ། 简单的,朴素的

message འཕྲིན། ཀ་ལན། 消息,信息

Text

My Grandfather

My grandfather has lived with us since my grandmother died six years ago. He used to be a chemist. He is nearly eighty but he is still in good health.

Grandfather leads a simple life. He likes to have an early breakfast and he always has the same thing for breakfast: rice, fruit and coffee.

After breakfast he takes a walk to buy the morning paper. He has done this every morning for years and everybody in the street knows him.

Grandfather has not been very well this month. He has had a bad cold for the last few weeks, and has been in bed for a few days.

I like to hear him talk about life when he was a boy. He tells us many funny stories. He always says, “Life was much harder then than it is today.”

ངའི་སྒྲོ་བོ།

ངའི་སྒྲོ་བོ་ནི་ལོ་དྲུག་གི་ཡར་སྟོན་དུ་རྩོ་མོ་ལགས་འདས་པ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོ་རང་སྟོན་ཆད་སློབ་སྦྱོར་མཁན་པོ་ཞིག་ཡིན། དཔལ་ལོ་བརྒྱད་ཙུར་ཉེ་ན་ཡང་ཁོའི་ལུས་ཟུང་སྟར་བཞིན་བདེ་ཐང་ཡིན།

སྒྲོ་བོའི་འཚོ་བ་བཙན་ཆགས་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་ནངས་ཧ་སྟ་འཐུང་བྱེད་པར་དགའ་ཞིང་། ནངས་ཧའི་བཟའ་བཏུང་ནི་ནམ་ཡང་སྟ་གཅིག་ཡིན། དེ་ནི་འབྲས་དང་ས་ལོ་ཏོག ཁ་ཐྲི་བཅས་ཡིན།

ནངས་ཧ་འཐུང་ཟ་ཁོ་རང་འཆམ་འཆམ་དུ་སོང་ནས་ཞོགས་པའི་ཚགས་པར་ཅི་བ་ཡིན། ཁོས་ལོ་དུ་མའི་ཞོགས་པ་རེ་རེར་འདི་ལྟར་བྱས་པས། སྒང་ལམ་འདིའི་ནང་གི་མི་ཚང་མས་ཁོ་རང་ངོ་ཤེས།

ཟླ་འདིའི་ནང་དུ་སྒྲོ་བོའི་ལུས་ཁམས་དེ་འདྲའི་བདེ་ཐང་ཞིག་མི་འདུག ཉེ་བའི་གཟའ་འཁོར་འགའི་ནང་ཁོ་ལ་ཆམ་པ་ཕྱི་མོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ལ། ཉིན་འགར་མལ་ས་ལྟུང་བ་རེད།

ཁོས་རང་གི་བྱིས་དུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར་གླེང་བར་ང་རང་ཉན་འདོད་ཆེ། ཁོས་ང་ཚོར་དགོད་བྱོ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བཤད་མྱོང། ཁོ་བོས་རྒྱུན་དུ་སྐབས་དེའི་འཚོ་བ་ནི་ད་ལྟ་ལས་སྟུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Hello. David Black speaking. May I have a word with Jane?
B. I'll see if she is in.
A. OK.
B. I'm afraid she's not here.
A. Could you take a message?
B Yes, of course.

A. ཞེ། ང་རང་ཏེ་ཝིད་པི་ལ་ཁི་ཡིན། ཇེད་ཀྱིས་ཧན་འབོད་པར་ཞུ། (ངས་ཧན་ལ་ཁ་བརྡ་ཚོག་འགའ་བྱས་ཚོག་གམ།)

B. ངས་ཁོ་མོ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ།

A. ལགས་སོ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། མོ་རང་མི་འདུག

A. ཇེད་ཀྱིས་ཁོ་མོར་སྐད་ཅིག་བཤད་ཐུབ་བམ།

B. ལོས་ཐུབ།

Drills

(A)

—Have you done your homework?
—Yes, I have.
—Has Tom done his homework?
—No, he hasn't.

a) write down the new words, Helen
b) memorize the text, Bill
c) listened to the recording, Betty
d) clean your room, boys

(B)

—Where's Kitty?
—She's gone to the Palace Museum.
—Have you ever been there?
—Yes, I've been there once.

a) Tom, the Summer palace, a few times
b) Sally, the History Museum, a couple of times.
c) the Greens, Lhasa, many times

d) children, Amdo, lots of times

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about?
      (It's about the writer's grandfather.)
   2) How old is he?
   3) Who is he living with?
   4) How long has he lived with them?
   5) Is he in good health?
   6) What kind of life does he lead?
   7) What does he usually have for breakfast?
   8) What does he do after breakfast?
   9) Has he always done this?
   10) Do many people in the street know him?
   11) What was his job?
   12) How has he been recently?
   13) He has had a cold, hasn't he?
   14) Has he been (stayed) in bed for a few days?
   15) Does he often tell about his life when he was a boy?
   16) He tells the children many funny stories, doesn't he?
   17) What does he often say?

4. Do the drills.

5. Learn these verb forms:

do	did	done	go	went	gone
lead	led	led	have	had	had
buy	bought	bought	take	took	taken
know	knew	known	hear	heard	heard
tell	told	told	say	said	said
meet	met	met	leave	left	left
make	made	made	find	found	found
become	became	become	come	came	come
speak	spoke	spoken	hold	held	held
feel	felt	felt	ring	rang	rung
write	wrote	written	see	saw	seen
sing	sang	sung	hear	heard	heard
think	thought	thought	draw	drew	drawn
fly	flew	flown	sweep	swept	swept
get	got	got	drive	drove	driven
give	gave	given	put	put	put
shut	shut	shut	swim	swam	swum

6. Turn these into questions:
   1) I have been here for five years. (How long have you been here?)
   2) We have had 26 lessons.
   3) Jane has put the clothes in the wardrobe.
   4) Anna has been to that place eight times.
   5) She has been a flight attendant since 1984.

6) Alice has bought a pound of fruit.
7) I have taken Room 405.
8) They have been to Qinghua University.

7. Turn these sentences *(a-l)* into questions using the first word given.

a. My grandfather has lived with us since my grandmother died six years ago.

1) Who has lived with us since my grandmother died six years ago.
2) Who died six years ago?
3) When did the grandmother die?

b. He used to be a chemist.

1) What_____?

c. He is nearly eighty but he is still in good health.

1) How_____?

2) Is_____?

d. Grandfather leads a simple life.

1) Who_____?

e. He likes to have an early breakfast and he always has the same thing for breakfast: rice, fruit and coffee.

1) What_____?

2) Who _____?

f. After, breakfast he takes a walk to buy the morning paper.

1) What_____?

2) What_____?

g. He has done this every morning for years and everybody in the street knows him.

1) How_____?

2) Who_____?

3) What_____?

h. Grandfather has not been very well this month.

1) Who_____?

i. He has had a bad cold for the last few weeks, and has been in bed for a few days.

1) What_____?

2) Where_____?

j. I like to hear him talk about life when he was a boy.

1) What_____?

k.. He tells us many funny stories.

1) What_____?

l. He always says, “Life was much harder then than it is today.”

1) What_____?

8. Read the transcriptions:

/əˊfreɪd/	/baɪ/ /ˈɜ:li/	/kɒfi/	/kəʊld/	/ˊkemɪst/
/ɪf/ /li:d/	/ˊfʌni/	/ju:zd/	/ˊmesɪdʒ/	/ˊɔ:lweɪz/
/stɪl/	/sɪns/	/seɪm/	/sɪmpl/	

Lesson Twenty-Seven

སྒྲོལ་ཚན་ཉིར་བདུན་པ།

New Words

neighbor ཁྱིམ་མཚོས། 邻居

pilot གནམ་གྱུའི་ཁ་ལོ་བ། 飞行员

moment ཡུན་ཙམ། ཁྱུག་ཙམ། 瞬间

Spain ས་ཕེན། 西班牙

just ད་ལྟ་རང་། དེ་མ་ཐག 仅仅,只是

like འདྲ་བ། 相似的,同样的

lucky ལས་ཅན། 幸运的,好运的

cinema གློག་བརྙན་ཁང་། 电影院

BBC (British Broadcasting Corporation)
 དབྱིན་ཇི་ཁྱུ་བསྒྲགས་ཀུང་ཟི། སྦི་སྦི་སི།
英国广播公司

uncle ཨ་ཁུ། ཨ་ཞང་། 叔叔,舅舅,姑父

never གཏན་ནས། 决不,永不

ever སྔོན་ཆད། 曾经,在任何时候

awful ཐབས་རྒྱགས། 可怕的,糟糕的

all the time མཐོ་ནས་མཇུག་བར། (དུས་ཚོད།) 一直,始终

world འཇམ་གླིང་། སའི་གོ་ལ། 世界,地球

supper དགོང་རྟ། 晚餐

aunt སྲུ་མོ། ཨ་ནེ། 姑妈,伯母,舅妈,婶母

bath ལུས་འཁྱུ་བ། 洗澡

television (TV set) བརྙན་འཕྲིན། 电视

program ལེ་ཚན། ལྟད་མོ། 节目

dictionary ཚིག་མཛོད། 词典

vowel sounds དབྱངས་ཡིག 元音声

Text

Our Neighbor

Mr. Hill is our new next door neighbor. He is a pilot.

He will fly to New York next month. The month after next he will fly to Tokyo.

At the moment he's in Madrid. He flew to Spain a week ago. He will return to London the week after next.

He is only forty-one years old and he has already been to every country in the world.

Mr. Hill is a very lucky man. But his wife isn't very lucky. She usually stays at home!

ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚོས།

སྒྲ་ཞབས་ཏེ་ཨོ་ནི་ང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་གསར་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་གནམ་གྱུའི་ཁ་ལོ་བ་ཞིག་རེད།

ཁོ་རང་བླ་ཇོས་མའི་ནང་ནི་ཌུ་ཡོའོ་ལ་བསྐྱོད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཇོས་མའི་ནང་ཀྱོག་ཏོ་ལ་འཕྱར་རྒྱུ་རེད།

ད་ལྟ་ཁོ་རང་མ་དྲི་ན་ཡོད། ཁོ་རང་གཟའ་འགོར་གཅིག་གི་སྦོན་ལ་ས་ཕེན་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་ལ། གཟའ་འགོར་ཇོས་མའི་ཇོས་མའི་ནང་ཕྱིར་ལྷན་ཏུན་ཏུ་ལོག་རྒྱུ་རེད།

ཁོ་རང་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་མོད། འཛམ་གླིང་སྟེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་ལ་སོང་མྱོང་། སྒྲ་ཁབས་ཅེ་ཚོ་ནི་མི་ལས་ཅན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོའི་བཟའ་ཟླ་ནི་ལས་བཅན་ཞིག་རེད། ཁོ་མོ་རྒྱུན་དུ་ཡུལ་ན་བསྡད་ཡོད།

Conversation

A. Hello, Ken.
B. Hello, George.
A. Have you just been to the cinema?
B. Yes, I have.
A. What's on?
B. "Paris in the Spring."
A. Oh, I've already seen it. I saw it on a BBC television program last year. It's an old film, but it's very good.
B. Paris is a very beautiful city.
A. I have never been there. Have you ever been there, Ken?
B. Yes, I have. I was there in April.
A. Paris in the Spring, eh?
B. It was spring, but the weather was awful. It rained all the time.
A. Just like dear old London!

A. ཁེན།

B. འཛོར་ཇི།

A. ཁྱེད་རང་དང་སོ་མ་གློག་བརྙན་ཁང་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནམ།

B. ཡིན།

A. གློག་བརྙན་ཅི་རེད།

B. "ཕེ་རི་ས་ཡི་དབྱར་ཁ།"

A. འོ། ངས་དེ་ལ་བལྟས་ཟིན། ངས་དེ་ལ་ན་ཝིང་གི BBC བརྙན་འཕྲིན་ལེ་ཚན་ལས་བལྟས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གློག་བརྙན་རྙིང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

B. ཕེ་རི་ས་ནི་མཛོས་སྡུག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་རེད།

A. ང་རང་དེ་ལ་སོང་མ་མྱོང་། ཁེན། ཁྱེད་རང་དེ་ལ་སོང་མྱོང་ངམ།

B. ང་རང་སོང་མྱོང་། ང་རང་བླ་བཞི་བའི་ནང་སོང་བ་ཡིན།

A. དེ་ནི་ཕེ་རི་ས་ཡི་དབྱར་ཁའི་དུས་ཚེ་ཡིན།

B. དབྱར་ཁ་རེད། འོན་ཀྱང་གནམ་གཤིས་ཏ་ཅང་མི་བཟང་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཆར་འབབ་པ་རེད།

A. འོ་ན། ང་ཚོའི་གནའ་མ་ལས་ལྟར་ཏུན་ཏང་གཅིག་འདྲ་རེད།

Drills

(A)

—Have you had supper?
—Yes, I have.
—Where did you have it?
—I had it at my aunt's.

a) find your pen, in my desk
b) buy any books, in the book store
c) have a bath, at my uncle's
d) see my dictionary, on your bed

(B)

—How long have you been in this college?
—I've been here for two years.
—Has Sarah been here long?
—No, she's just been here for one year.

a) in Lhasa twenty yeas, Helen, half a year
b) a teacher, five years, Joe, a few months
c) in China, more than a year, your wife, a couple of weeks
d) away, four months, Tony, half a week

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who's Mr. Hill? He's our neighbor.
   2) What's his job? _____
   3) What's he going to do next month?_____
   4) Will he fly to New York the month after next?_____
   5) Where will he fly to?_____
   6) Where's he now?_____
   7) Where's Madrid?_____
   8) When did he fly to Spain?_____
   9) When will he return to London?_____
   10) How old is Mr. Hill?_____
   11) Has he been to many countries?_____
   12) Do you think Mr. Hill is lucky?_____
   13) Do you think his wife is lucky?_____
   14) Why do you think so?_____

4. Do the drills.

5. Answer these questions.
   1) Where has George been to? He's been to the cinema.
   2) What's on at the cinema? _____
   3) Has Ken seen the film?_____
   4) When did he see it?_____
   5) Did he see it in the cinema?_____
   6) Is Paris a beautiful city?_____
   7) Has George ever been in Paris?_____
   8) What about Ken? Has he ever been there?_____
   9) When was he there?_____

10) That was spring, wasn't it?_____

11) Did he enjoy his stay there?_____

11) Why?_____

12) What is the weather like in London?_____

6. Learn the verb forms:

marry	married	married	marrying	marries
study	studied	studied	studying	studies
copy	copied	copied	copying	copies
try	tried	tried	trying	tries
plan	planned	planned	planning	plans
stop	stopped	stopped	stopping	stops
chat	chatted	chatted	chatting	chats
live	lived	lived	living	lives
smoke	smoked	smoked	smoking	smokes
pass	passed	passed	passing	passes

7. Compare the vowel sounds. དབྱངས་ཡིག་གི་སྒྲ་རྒྱུ་བསྟར་བ།

/ɛ/	/ɛɪ/	/æ/	/ɛ/	/ɑɪ/	/æ/
met	meit	bæg	beg	laik	læk
let	leit	læg	leg	baik	bæk
wet	weit	sæt	set	fait	fæt
hed	heit	fæt	fed	sait	sæt

Lesson Twenty-Eight

སློབ་ཚན་ཉེར་བཅུད་པ།

New Words

exciting སྤྲོ་སྐྱེད་ལྡན་པ། 令人兴奋的,使人激动

receive འདོར་བ། 受到,接受,收到

certainly སྨོས་མ་དགོས་པ། (ཆོག་པ།) 当然,无疑

spring ཆུ་མིག 泉

soon མི་འགྱངས་པ། མགྱོགས་པོ། 不久,即可

valid ནུས་པ་ལྡན་པ། 有法律效力的,有效的

finish ཡོངས་འགྲུབ། ཚར་བ། 完成,结束

wash བཀྲུ་བ། 洗

permission ཆོག་མཆན་གནང་བ། 许可,同意

fill (in) ཁ་སྐོང་བ། འབྲི་བ། 填写

form རེའུ་མིག 表格

abroad ཕྱི་རྒྱལ་ལ། 到国外,在海外

so དེའི་རྒྱུན་གྱིས། 所以,因而

find རྙེད་པ། ཚོར་སྣང་བྱུང་བ། 找到,发现

Italy ཨི་ཊ་ལི། 意大利

passport ཕྱི་འགྲོའི་ལག་རྟེར། ལམ་ཡིག 护照,通行证

firm ཀུང་ཟི། 公司

whole ཧྲིལ་བོ། 全体,全部,所有的

minute (དུས་ཚོད།)སྐར་མ 分,分钟

later རྗེས་སུ། 更后的,后面的

another གཞན་གྱིས 另外的,又一

noodles (a bowl of noodles) ཕྱུག་པ། (ཕྱུག་པ་དཀར་ཡོལ་གང་།) 面条

Text

An Exciting Trip

I've just received a letter from my brother, Tim. He is in Australia. He has been there for six months.

Tim is an engineer. He is working for a big firm and he has already visited a great number of different places in Australia. He has just bought an Australian car and has gone to Alice Springs, a small town in the center of Australia. He will soon visit Darwin. From there, he will drive to Perth.

My brother has never been abroad before, so he is finding this trip very exciting.

མི་ས་ཨས་ཕྱོ་བའི་ཡུལ་སྐོར་ཕེར་ཤིག

ཏཱ་ཏཱ་འདིའི་སྟོན་དུ་ང་ལ་ནུ་བོ་ཕི་ཨེམ་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འདོར་བྱུང་། ཁོ་རང་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་རུ་ཡོད་ལ། དེ་ཀ་ནས་རྒྱ་དྲུག་འགོར་སོང་བ་རེད།

ཕི་ཨེམ་ནི་བཟོ་སྒྲན་ཏུས་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོས་ཀུང་ཟི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་ཡི་ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སོང་མྱོང་། ཁོས་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་ཡི་རྒྱང་འགོར་ཞིག་ཏོས་མ་ཐག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཨེ་ལི་ས་ཞེས་པའི་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡའི་ལྷུ་བར་ཡོད་པའི་

གྲོང་རྡལ་རྒྱང་བ་དེར་སོང་ཡོད། ཁོ་རང་མི་འགྱངས་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཨར་ཁེན་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་རླངས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་ཕྱར་ཏྲི་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

སྟོན་ཚད་བའི་ནུ་བོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སོང་མ་ཐྱོང་བས། ཁོས་ཡུལ་སྐོར་འདི་ནི་ཏ་ཅང་སྟོ་སྟུང་དོད་པོ་ཞིག་རེད་སྙམ་ཡོད།

Conversation

A. Can I help you?
B. Yes, we'd like permission to stay in Italy for another month.
A. May I see your passport please?
B. Certainly.
A. You've been here for nearly three months.
B. That's right.
A. What are you doing in Italy?
B. We've come to Italy to see as much as we can.
A. Have you been in Rome the whole time?
B. No, we have been to several Italian cities.
A. How do you like our country?
B. We love it. All these beautiful cities.
A. Fill in this form please and your visa will be valid for another month.

A. ཁྱེད་ལ་དོན་དག་ཅི་ཡོད།

B. ང་རང་ཧི་པ་ལིས་ནས་དང་དུང་ཟླ་གཅིག་ལ་འདུག་འདོད་པས་ཆོག་མཆན་གནང་བར་ཞུ།

A. བས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཁྱེར་ལ་བལྟ་ཆོག་གམ།

B. ལོས་ཆོག

A. ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཕལ་ཆེར་ཟླ་གསུམ་འགོར་སོང་།

B. ཡིན་ལགས།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་ཧི་པ་ལིས་ནས་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན།

B. ང་ཚོ་ཧི་པ་ལིས་ལ་ཡོང་ནས་ལྟད་མོར་བལྟ་བ་ཡིན།

A. དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་ཁྱེད་རང་རྟོམ་བསྡད་པ་ཡིན་ནམ།

B. མིན། ང་ཚོ་ཧི་པ་ལིས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ལ་སོང་བ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོས་བལྟས་ན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཧི་འདྲ་རེད།

B. ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་དགའ། གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཚང་མ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

A. རེའུ་མིག་འདི་སྐོང་བར་ཞུ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཁྱེར་ཀྱི་སྟོད་ཡུན་ཟླ་གཅིག་བསྲིངས་པ་ཡིན།

Drills

(A)

—Have you got my letter?
—Yes, I have.
—When did you get it?
—The day before yesterday.

a) finish your work, an hour ago
b) have your examinations, last week
c) wash your clothes, this morning
d) make your plan for the work, a couple of day ago

(B)

—Has Julia been here?	a) Sally, go back home, last Saturday, in February
—Yes, she has.	b) Mr. Johnson, answer your letter, a few days ago
—When was she here?	c) Miss Black, arrive, twenty minutes ago
—A moment ago.	d) Philip, call you up, a moment ago

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) What has just happened?
(The writer of the text has just received a letter.)
2) Who wrote him the letter?
3) Where is Tim now?
4) How long has he been there?
5) What does Tim do?
6) Who's he working for?
7) Has he visited many places in Australia?
8) How is he traveling?
9) Has he just bought the car?
10) Where has he gone now?
11) Is it a big city?
12) Where is it?
13) Which city is he going to visit soon?
14) Where's he going from there?
15) Is this his first time abroad?
16) How is he finding the trip?

4. Do the drills.

5. Answer the questions after the example:

*Example **A**:* Why don't you go and see the film? (I've already seen it.)

1) Why don't you read the paper? (I've already read it.)
2) Why don't you write (a letter) to your aunt?
3) Why don't you wash your clothes?
4) Why don't you buy a nice radio?
5) Why don't you have a cup of tea?
6) Why don't you tell them some stories?

*Example **B**:* Has he read the paper? (No, not yet. He's going to read it later.)

1) Has Alice done her homework? (No, not yet. She's going to do it in a moment.)
2) Has father answered your uncle's letter?
3) Has mother put the clothes in the wardrobe?
4) Have the girls cleaned their bedroom?
5) Have the Coopers moved into their new house?
6) Have you filled in the forms?

6. Answer these questions:

1) How long have you been in this city?
(I've been here for two years.)
2) Have you done much sightseeing?
3) What places have you been to?
4) Have you visited many cities in the country?
5) Which cities, for example, have you visited?
6) Haven't you visited Xining?
7) When were you there?
8) Did you visit Kumbum?
9) How did you like the city?
10) Have you ever been abroad?
11) Would you like to visit some foreign countries?
12) Which countries, for example, would you like to visit?
13) Which cities do you want to visit?
14) You'd like to make a trip round the world, wouldn't you?

7. Do the crossword puzzle.

Across **1.** I want to study English a_____.

4. I need a p_____ to visit another country.

6. Please f____ my cup with milk tea.

7. I lost my money. Please help me f_____ it.

8. My brother works for a f____ .

10. How much money did you r____ from your family yesterday?

13. My teacher told me I was a good student s__ I was happy.

14. I will call you l_____.

15. Did you eat the w____ chicken by yourself?

16. S____ is after winter.

17. People speak Italian in I_____.

Down **2.** I'm still hungry. Can I have a_____ bowl of noodles?

3. I have a v____ passport.

4. My teacher gave me p_____ to come to class late.

5. I want to go home s_____.

7. My brother works for a f_____.

8. After we f_____ class I will eat lunch.

9. There are sixty m____ in one hour.

11. I c____ am Tibetan and I c_____ speak Tibetan.

12. It is e_____ to ride a horse.

15. Every morning I w___ my face.

8. Compare the vowel sounds.

/əu/	/ɔ:/	/ɔ/	/ə:/	/ə/	/ʌ/
nəu	nɔ:	ʃɔ:t	ʃɔt	bə:d	bʌd
səu	sɔ:	dɔ:	dɔg	hə:t	hʌt
ʃəu	ʃɔ:t	kɔ:l	kɔk	kə:s	kʌp
kəut	kɔ:t	bɔ:l	bɔks	nə:s	nʌt

Lesson Twenty-Nine

སྒྲོབ་ཚན་ཉིར་དགུ་བ།

New Words

degree ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་། 学位

engineering བཟོ་སྒྲུན་རིག་པ། 工程学

payment སྒོར་མོ་སྟེར་བ། 付款,报酬

electricity གློག 电

gas སོལ་རྩྭས། 煤气

left ལྷག་མ། 剩余的

department སྡེ་ཁག 系,部,科,局

difference མི་འདྲ་ས། 差异,不同

has got ཡོད་པ། 有,持有

worry སེམས་ཁྲུར། 担心

problem གནད་དོན། 问题

present ད་ལྟ། 现在的

perhaps ཐལ་ཆེར། 或许,

single མི་རྐྱང་། 单人的

each རེ་རེ། 每一,各自的

pay (སྒོར་མོ) སྒྲོད་པ། 支付,付清

tax ཁྲལ་དངུལ། 税款

factory བཟོ་གྲྭ། 工厂

be called … ཞེས་བ་ཡིན། 叫作…

modern དེང་རབས་ཀྱི། 现代的

shower ཆར་འཁྲུད། 淋浴

£ pounds (£) པྲང་སྒྲོར། 英镑

Text

Trevor Portman

Trevor Portman is only two years older than Ted. He is 24. He's got a degree in Engineering, and he works in the same factory as Ted (same factory, same hours of work, but in a different department).

Now here's the difference: Trevor is married. He's got a wife and small child — a girl called Sarah. He's also got his own house — a small, modern house with two bedrooms, and a small garden.

Worries or problems? No. Like Ted, he's very happy. But he hasn't got very much money. Each month, when he has paid his taxes, his payments for the house, electricity, gas, water, food and clothes for all three, there isn't much left. So — no car. He hasn't got a car at present. But next year — perhaps.

ཁྲེ་བོར་·ཕོར་ཕི་མན།

ཁྲེ་བོར་·ཕོར་ཕི་མན་ནི་ཁྲེ་ཀྱི་ཕེ་ཏེ་ལས་ལོ་གཉིས་ཏྲག་ཏྲག་གིས་ཆེ་ལ། ཁོ་རང་ལོ་༢༤ཡིན། ཁོ་ལ་བཟོ་སྒྲུན་རིག་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐོབ་ཡོད་ལ། ཕེ་ཏེ་དང་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོ་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། (བཟོ་གྲྭ་གཅིག་ལ་ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་མཐུན་ཀྱང་། སྡེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་ཡོད།)

ཁོ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་ས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱེ་བོར་ནི་བཟའ་སྒྲིག་བྱས་ཆིན། ཁོ་ལ་རང་གི་ཚུང་མ་དང་མིང་ལ་ས་རྒྱ་ཆེར་བའི་བྱ་མོ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དཔྱད་ཚུང་ཞིང་དེང་རབས་ཀྱི་མལ་ཁང་གཉིས་ལས་གྲུབ་བའི་ཁང་པ་ཞིག་དང་། ལྷུམ་ར་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ས་མས་འགྲུར་བྱེད་ས་འམ་གནད་དོན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། ཕ་ཏི་དང་འདྲ་བར་ཁོ་རང་ཅ་ཅང་སྒྲིད་པོ་རེད། ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་མང་པོ་མེད། ཟླ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁོས་ཁྲལ་དངུལ་དང་། ཁང་གླ། གློག་དང་ས་ཚལ་རྣམས། ཚུ། ཟ་མ། བཟའ་མི་གསུམ་གའི་ལྟ་རིན་བཅས་ཕྱུད་པས། ལྷག་མ་ན་སྒོར་མོ་མང་པོ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་རྣངས་འགོར་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟའང་ཁོ་ལ་རྣངས་འགོར་མེད། ཡིན་ཡང་ལོ་རྟེས་མའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད།

Conversation

A. How much are the rooms, please?
B. One single room’s four pounds. Would you like a television in the room?
A. Yes, please. We’d like a telephone, too.
B. Every room’s got a telephone.
A. Have the rooms got a bathroom?
B. Yes, every room’s got a bathroom.
A. Have the bathrooms got showers?
B Yes, every bathroom’s got a shower?
A. Good.

A. ཁང་གླ་ཅི་ཙམ་ཡིན།

B. མི་གཅིག་ཅན་གྱི་ཁང་བར་དབྱིན་སྒྲོར་བཞི་ཡིན། ཁང་བའི་ནང་ལ་བརྙན་འཕྲིན་ལྷེ་དགོས།

A. དགོས་ལགས། ང་ཚོར་ཁ་བར་ཞིག་ཀྱང་དགོས།

B. ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁ་བར་ཡོད།

A. ཁང་བའི་ནང་དུ་ཁྲུས་ཁང་ཡེ་ཡོད།

B. ཡོད་ལགས། ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁྲུས་ཁང་ཡོད།

A. ཁྲུས་ཁང་ནང་དུ་ཆར་འཁྱུད་ཡོད་དམ།

B. ཁྲུས་ཁང་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆར་འཁྱུད་ཡོད།

A. བཟང་གི

Drills

(A)

—Have you got any brothers or sisters?
—Yes, I have.
—How many brothers or sisters have you got?
—I’ve got one brother and two sisters.

a) foreign friends, more than ten
b) yaks, about twenty
c) CDs, nearly thirty
d) foreign students, more than fifty

(B)

—Have you got a song book?
—No, I haven’t.
—Who’s got one.
—Joseph has

a) a red pencil, Lily
b) a small radio, David
c) a car, my uncle
d) a Tibetan-English dictionary, our teacher

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who's older, Trevor or Ted? Trevor is older.
   2) How much older is he? _____
   3) How old is Trevor?_____
   4) Has he got a degree?_____
   5) Where does he work? _____
   6) Does he work in the same factory as Ted? _____
   7) Do they work in the same department?_____
   8) Is Ted married?_____
   9) What about Trevor?_____
   10) Has he got any children?_____
   11) Is it a boy or a girl?_____
   12) What's she called? _____
   13) Has he got his own house?_____
   14) What kind of house has he got?_____
   15) How many bedrooms has it got?_____
   16) Has it got a garden?_____
   17) Has he got worries or problems?_____
   18) He's very happy, isn't he?_____
   19) Is he very rich?_____
   20) What does he have to pay each month?_____
   21) He has to pay for food and clothes, too, doesn't he?_____
   22) Does he have much money left after he has paid all this?_____
   23) Has he got a car?_____
   24) Will he get a car next year?_____

4. Do the drills.

5. Turn these into interrogative and negative sentences:
   1) There is some milk in the glass. (Is there any milk in the glass? There isn't any milk in the glass.)
   2) There is some bread in the basket._____
   3) Rose has got some butter. _____
   4) We bought some fruit. _____

5) She had some meat left. _____

6) I need some paper. _____

7) We'll give them something to read. _____

8) I have got something to say. _____

6. Fill in the blanks with either *much* or *many*. (much དང many བཀོལ་ནས་འཛིན་ཐིག་གི་ཀ་སྐོར།)

1) There isn't _____ water in the cup.

2) There aren't _____ trees in the garden.

3) I haven't got _____ money left.

4) We didn't buy _____ milk.

5) She didn't ask me _____ questions.

6) Did they give you _____ help?

7) Is there _____ coffee left?

8) Are there _____ flowers on the tree?

9) Did they take _____ pictures?

10) I haven't got _____ hope of passing the exam.

7. Compare the vowel sounds:

/i:/	/i/	/e/	/æ/	/aɪ/	/ei/
bi:t	bit	bet	bæk	baik	beik
si:t	sit	set	sæk	said	seik
hi:t	hit	hed	hæt	haid	heit
li:d	lid	led	læd	laid	leit

Lesson Thirty

སྒྲོབ་ཚན་སུམ་བཅུ་པ།

New Words

steal, stole, stolen བཀྲུ་བ། བཀྲུས་པ། 偷盗

away ...དང་རིང་དུ་གྱེས་པ། 在远处,离去

send, sent, sent བསྐུལ་བ། སྐྱུར་བ། བསྐྱུར་བ། 送,寄

policeman བདེ་སྲུང་བ། ཅེན་རྡོག་པ། 公安人,警察

amused སྐྱིད་པོར་སེམས་པ། 愉快的,高兴的

expect ཚོད་དཔག ཤེས་འདོད་པ། 期望,要求

apartment སྡོད་ཁང་། 公寓住宅,房间

complete ཡོངས་འགྲུབ། 完成

build འཛུགས་བསྐྲུན། གསར་བཞེངས། 建造,创立

mile དབྱིན་ལི། 英里

bicycle ལྷུགས་རྟ། 自行车

worried སེམས་ཁྲིར་བྱས་པ། 焦虑的,闷闷不乐的

local ས་གནས་ཀྱི། 地方的,乡土的

most ཆ་ཅང། མང་བོས། 多数的,大部分的

surprised ཡ་མཚར་བ། 惊讶的,意外的

call (at) ཐུག་པར་འགྲོ་བ། འཚམས་འདྲི། 访问

wonder སྟོན་རྩིས། ...སེམས་པ། 惊奇,想知道

station ས་ཚིགས། ས་གནས། 车站,位置

not any more མཚམས་འཛིན་པ། མུ་མཐུད་དེ་མི་བྱེད་པ། 再不;不比…多

smile འཇུམ་པ། 微笑,

village སྡེ་བ། གྲོང་ཚོ། 村庄

Text

The Stolen Bicycle

Ted Robinson had been worried all last week. Last Tuesday, he received a letter from the local police. In the letter he was asked to call at the station. Ted wondered why he was wanted by the police. He went to the station yesterday and now he is not worried any more.

At the station he was told by a smiling policeman that his bicycle had been found. Five days ago, the policeman told him, the bicycle was picked up in a small village four hundred miles away. It is now being sent to his home by train.

Ted was most surprised when he heard the news. He was amused too, because he never expected the bicycle to be found. It was stolen twenty years ago, when Ted was a boy of fifteen!

བཀྲུས་ས་བོང་བའི་ལྷུགས་རྟ།

ཐེ་ཏི་ར་པིན་སིན་ཀྱིས་གཟའ་འཕོར་སྟོན་མའི་ནང་སེམས་ཁྲིར་ཏཱ་ཏཱ་བྱས་ནས་བསྡད་པ་རེད། གཟའ་འཕོར་སྟོན་མའི་གཟའ་མིག་དམར་ཅིན། ཁོ་ལ་དེ་གཱི་བདེ་སྲུང་ཁྲལ་ནས་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འབྱོར་ཞིང་། འཕྲིན་ཡིག་དེའི་ནང་ཁོ་རང་ཁྲལ་དེར་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཞུས་ཡོད་པས། ཐེ་ཏི་བདེ་སྲུང་བས་ཁོ་རང་འབོད་དོན་ཀྱི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། ཁ་ས་ཁང་ཁོ་རང་ཁྲལ་དེར་སོང་བས་གཞི་ནས་སེམས་ཁྲིར་མེད་པར་ཀྱུར་ཡོད།

ཁྲལ་དེ་རྒྱ་འཛུམ་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་བདེ་སྲུང་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་ཁོའི་ལྷུགས་རྟ་རྙེད་བྱུང་ཟེར། ཅིན་ཏི་གཱ་ཝ་དེས་ཁོར་ཚཤད་རྒྱུར། ཅིན་ལྕའི་སྟོན་ལ་ལྷུགས་རྟ་དེ་བར་ཐག་དབྱིན་ལི་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནས་རྙེད་ལ། དཔྱ་མི་འཕོར་ནང་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱེལ་ཡོང་བའི་སྒང་ཡིན་ཟེར།

གནས་རྒྱལ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཐེ་ཏི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚར་ཞིང་། ཁོས་དེ་ནི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་སྙམ་ཏེ། ཁོས་ལྷག་ཙ་དེ་ཕྱིར་རྟེད་ཐུབ་པ་ནི་སེམས་ལའང་འཚར་མ་མྱོང་། ལྷག་ཙ་དེ་ནི་ལོ་ཀི་ཤུའི་སྟོན་ཏེ་ཐེ་ཏི་ནི་ལོ་ཚོད་བཅོ་ལྔར་སོན་པའི་ཏྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་བོར་བ་རེད།

Conversation

A. What are those new buildings over there?
B. They are all apartment houses. They've just been completed.
A. Do you plan to build more houses like those?
B. Sure. More than two hundred houses like these are to be put up next year.

A. ཐོག་ཁང་གསར་བ་དེ་དག་ཅི་རེད།

B. དེ་ཚང་མ་སྟོད་ཁང་ཡིན། དེ་དག་གསར་དུ་བཞེངས་མ་ཐག་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོས་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་ཐོག་ཁང་གསར་བ་མང་པོ་བཞེངས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

B. ཡིན། ལོ་རྗེས་མའི་ནང་འདི་འདྲའི་ཁང་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཞེངས་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—What language is spoken in Germany?
—German is spoken there.
—Is German spoken in Spain?
—No, Spanish is spoken in Spain.

a) France, French, Italy, Italian
b) Australia, English, Mexico, Spanish
c) Spain, Spanish, Belgium, French
d) England, English, Holland, Dutch

(B)

—Was the house completed last year?
—No, it wasn't.
—When was it completed?
—It was completed the year before last.

a) the child, born, in 1980, in 1978
b) the book, written, in 1948, in 1945
c) the meeting, held, on Monday, last Saturday
d) the radio, stolen, last month, the month before last

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
      (It's about Ted Robinson.)
   2) What happened last week?
   3) What was he asked to do?
   4) How did he feel after it?
   5) Why was he worried?
   6) What did he do yesterday?
   7) What was he told there?
   8) When was the bicycle found?
   9) Where was it found?
   10) What are the police doing with the bicycle?
   11) How did Ted feel when he heard this?
   12) Why did he feel like that?
   13) What happened to the bicycle many years ago?
   14) How old was Ted then?
   15) How old is he now?
   16) How many years have passed since then?
   17) Is he worried still?
3. Do the drills.
4. Turn these into questions:
   1) The novel was written by Dongdebjeb (དོན་འགྲུབ་རྒྱལ།).
      (Who was the novel written by?)
   2) Over ten thousand copies have been sold.
   3) The TV-set was made in Japan.

4) English is taught at this school.
5) The books are being sent there by plane.
6) The story will be translated into English and French.
7) The house over there is going to be completed next month.
8) The work must be done well.

5. Put the following into the passive. གཤམ་གྱི་ཚོག་དག་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) They asked her a lot of questions.
(She was asked a lot of questions.)
2) We sang the song in Italian.
3) Everybody reads the book.
4) They clean the room every day.
.
9) We'll send more people there.
5) Have you washed the car?
6) They have put up ten apartment houses this year.
7) They're building a new road.
8) They're examining the students

6. Put *steal, stole, stolen, stealing, steals* in the blanks below:

1) Today, I _____ some money.
2) Today, she _____some money.
3) Yesterday, I _____some money.
4) I will _____ some money tomorrow.
5) Are you going to _____ some money tomorrow?
6) I was _____ some money today.
7) You were _____ some money yesterday.
8) Some of my money was _____ yesterday

7. Put *sends, send, sending, sent* in the blanks below.

1) Today, I _____ some money to my mother.
2) Today, she _____some money to me.
3) Yesterday, I _____some money to my father.
4) I will _____ some money tomorrow to you.
5) Are you going to ____ some money tomorrow?
6) I was _____ some money today.
7) You were _____ some money yesterday.
8) Some of my money was _____ yesterday.
9) How many letters have you _____ to your friends this week?

8. Fill in the blanks below:

1) I don't live in an _____ in the city, I live in a _____.
2) I was very _____ and laughed and laughed.
3) I have an old ___ that I ride everywhere in my village. Do you know how to __ a new house?
4) I will _____ you tonight on the telephone.
5) _____ of our students are Tibetan.
6) I used to drink beer but _____ _____ _____.
7) My father is a _____ and my mother is a policewoman.
8) When I _____ I feel happy.
9) I was very _____ when you said you were 60 years old because you look very young.
10) My mother is very _____about my younger brother because he doesn't like to study.

9. Compare the vowel sounds:

/əu/	/ɔ:/	/au/	/a:/	/ʌ/	/u:/	/u/
səu	sɔ:	sauə	sə:	sʌm	su:p	sut
kəut	kɔ:t	kau	kə:s	kʌp	ku:l	kuk
ʃəu	ʃɔ:t	ʃaut	ʃə:t	ʃʌt	ʃu:	ʃud
bəut	bɔ:l	bau	bə:d	bʌt	bu:t	but

Lesson Thirty-One

སྒྲོབ་ཚན་སོ་གཅིག་པ།

New Words

western ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི། 西方的

Europe ཡོ་རོབ། 欧洲

Belgium པེ་ཅུམ། 比利时

olive ཨ་རུ་པ། 橄榄树

grow སྐྱེས་པ། འདེབས་འཛུགས། 生长,种植

north བྱང་ཕྱོགས། 北,北部

rainy ཆར་འབབ་པ། 下雨的,多雨的

seldom ཉུང་ཙམ་པ། 很少,不常

hot ཚ་བ། 热的,

Mediterranean རྒྱ་སྐད་དུ་ཏི་གྱུང་ཧེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ། 地中海

orange ཚ་ལུ་མ། 桔子,橙子

lemon ལེ་མན། (རྒྱ་སྐད་དུ་ཞིན་ལྷན་ཟེར།} 柠檬

Netherlands ནེ་ཐྱུར་ལན། 荷兰

crowded འཚང་ཁ་བརྒྱབ་པ། 拥挤的,塞满的

high མཐོན་པོ། 高的

cover བཀབ་པ། 覆盖

snow ཁ་བ། 雪

mainly གཙོ་བོར། 主要地,大体上

German འཇར་མན་སྐད། 德语

Latin ལ་སྦྱིན་སྐད། 拉丁语

dry སྐམ་པོ། 干的,干燥的

consonant གསལ་བྱེད། 辅音,辅音字母

living language བཀོལ་བཞིན་པའི་སྐད་རིགས། 应用语言, 现用的语言

barley ནས། 大麦, 青稞

Text

Western Europe

This part of Europe is the home of about 330 million people. Germany has the most people, but Belgium and the Netherlands are the most crowded because they are smaller.

In the North it is rainy all the year round, and the weather is seldom very hot or very cold. Spain and Italy are Mediterranean countries because they are on the Mediterranean Sea. Here, the weather is very hot and dry in summer and rainy in winter. Oranges, lemons and olives are grown on the hot, dry hills.

The highest mountain in Europe is Mount Blanc in the Alps and the Pyrenees are covered with snow.

The languages of the countries in the north come mainly from old German. The languages of the other countries come from Latin, which was spoken in Italy 2,000 years ago.

ཡོ་རོབ་ནུབ་མ།

ཡོ་རོབ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་འདི་རུ་ཕལ་ཆེར་མི་དུང་ཕྱུར་གསུམ་དང་བྱེ་བ་གསུམ་ལྷག་གནས་ཡོད། འཇར་མན་གྱི་མི་གྲངས་ཆེས་མང་ཞིང་། མི་འབོར་འདུས་ཚད་ཆེས་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་པེ་ཅུམ་དང་ནེ་ཐྱུར་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན།

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ལོ་རྒྱལ་བོར་ཆར་འབབ་ཅིང་། ནམ་རྒྱ་ཆུ་ཅང་འཁྱགས་ཤིང་ཆ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། ས་ཕེན་དང་ཞི་ཐ་ལོས་ནི་ཏི་གྱང་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། དེ་དག་ཏི་གྱང་རྒྱ་ཡི་ཞེ་འགྱམ་དུ་ཡོད་བས་ཡིན། འདི་རྣ་དབྱར་ཁར་ཆ་བ་ཆེ་ཞིང་དགུན་ཁར་ཆར་བ་མོད་ལ། སྐམ་ཆ་ཆེ་བའི་རི་མགོ་རྣ་ཆ་ལུ་མ་དང་ལེ་མན། ཙ་རྡུར་སྐྱེས་ཡོད།

ཡོ་རོབ་གླིང་གི་ཆེས་མཐོ་བའི་རི་སྣང་ནི་ཙེ་ལོ་ཕུ་ས་ཞིའི་པི་ལན་ཁི་རི་སྣང་ཡིན་ལ། ཕས་རེ་ནེས་ས་ཞི་རི་བོ་ནི་ནམ་ཡང་ཁ་བས་གཡོགས་ཡོད།

བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནི་གཙོ་བོར་གནའ་བོའི་འཛར་མན་སྐད་ལས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྐད་ཆ་ནི་ལ་ཐྭིན་སྐད་དེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་ཞི་ཐ་ལོས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྐད་ཆ་ལས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན།

Conversation

A. I'd like to buy a recorder.
B. Is this one all right?
A. It's a little too big. Have you got smaller ones?
B. Sorry. That's the smallest we've got.
A. Then I'll take this one. How much is it?
B. Seventy-three *yuan*. Please pay at the desk over there.
A. Thank you.

A. ངས་སྒྲ་ཕབ་འགོར་ལོ་ཞིག་ཀྱེ་རྡུ་ཡིན།

B. འདི་ཅི་འདྲ་རེད།

A. འདི་ནི་ཆུང་ཙམ་ཆེ་བས་འདི་ལས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད་དམ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། འདི་ནི་ང་ཚོར་ཡོད་པ་ལས་ཆེས་ཆུང་བ་དེ་ཡིན།

A. འོ་ན་ངས་འདི་ཀྱེ་རྡུ་ཡིན། སྐོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།

B. སྐོར་མོ་དོན་གསུམ་ཡིན། སྐོར་མོ་ཕ་གའི་ཅོག་ཅེའི་སྟེང་ནས་སྒྲོད་པར་ཞུ།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Who's younger, you or Lhamo?
—Lhamo is younger than me.
—Is she the youngest in the class?
—No, Jane's the youngest (in the class).

a) Who, older, you or Peter, in the class, Joe
b) Who, taller, Rose or Mary, among the girls, Nancy
c) Which, bigger, your room or their room, in this building, Room 101
d) Which, more beautiful, this park or Beihai Park, in Beijing, the Summer Palace.

(B)

—Do you speak Tibetan as well as Helen?
—No, I don't speak Tibetan as well as she does.
—So she speaks better than you?
—Right. She speaks Tibetan better than I do.

a) sing, well, Sarah
b) work, hard, David
c) swim, fast, Tim
d) play the piano, well, Betty

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:

1) How many people live in western Europe? About 330 million people live there.

2) Which country has the most people?_____

3) Which countries are the most crowded?_____

4) Why are they so crowded?_____

5) What's the weather like in the north?_____

6) Does it rain very often there?_____

7) Where are Spain and Italy?_____

8) So they are called Mediterranean countries, aren't they?_____

9) What's the weather like in these two countries?_____

10) What fruits are grown there?_____

11) Which is the highest mountain in Europe?_____

12) Where is it?_____

13) Which mountains are covered with snow?_____

14) What languages are spoken in the countries in the north?_____

_____

15) What about the languages of the other countries in this part of Europe?_____

_____

16) Is Latin a living language?_____

4. Do the drills.
5. Memorize these words.

(A)

good	better	best	bad	worse	worst
many (much)	more	most	little	less	least

(B)

big	bigger	biggest	hot	hotter	hottest
large	larger	largest	nice	nicer	nicest
happy	happier	happiest	tidy	tidier	tidiest

(C)

interesting	more interesting	most interesting
important	more important	most important
beautiful	more beautiful	most beautiful
exciting	more exciting	most exciting

6. Answer these questions:

(A)

1) Who is younger, you or your sister? My sister is younger.

2) How much older are you?_____

3) Who sings better, you or your sister?_____

4) Who works harder, you or your sister?_____

5) Who has studied English longer, you or your sister?_____

6) Who has learned more English words?_____

7) Who speaks English better, you or your sister? _____

8) Who can read faster, you or your sister?_____

(B)

1) Which city is bigger, Nanjing or Hangzhou?_____

2) Is Nanjing as beautiful as Hangzhou?_____

3) Which city is more crowded than Beijing?_____

4) Which city is more important, Beijing or Nanjing? Why do you think so?_____

_____

5) Which is the biggest city in China?_____

6) Which is the most beautiful lake in China?_____

7) Which part of the country is hottest?_____

8) Where do we find the best weather?_____

7. Look at the new words for Lesson 31. Write a new word in the blanks to make correct sentences.

1) The Tibet Autonomous Region is in the _____ part of China.

2) F_____ and B_____ are countries in w_____ E_____

3) An o_____ is a small green fruit that grows in Italy.

4) Does your family _____ barley?

5) South is the opposite of _____.

6) The opposite of sunny is _____.

7) I _____ write a letter to my parents. I usually telephone them.

8) The opposite of cold is _____.

9) Spain is near the _____ Sea.

10) I don't like apples, I like _____.

11) The _____ is a yellow fruit.

12) Holland is another name for the _____.

13) The bus was so _____ that there was no place for me to sit.

14) The opposite of low is _____.

15) I usually _____ my head with a hat.

16) It is white and cold. It is _____.

17) At home, I _____ speak Tibetan.

18) In Germany, people speak _____.

19) _____ is an old language that people used to speak in Italy.

20) The opposite of wet is _____.

7. Review these consonants. གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་བསྒྲར་སྒྲུང་བྱེད་པ།

/θ/	/ð/	/ʃ/	/tʃ/
θiŋæk	ðɜə	ʃɔːt	tʃɜə
θiŋk	ðiːz	ʃiː	tʃæt
θɔːt	ðəuz	ʃəu	ˊtʃainə
mʌmθ	ˊmʌðə	brʌʃ	wɔtʃ
/dʒ/	/tr/	/dr/	
dʒein	trein	drai	
dʒʌst	trai	drəuv	
dʒæm	triː	driːm	
eidʒ	ˊkʌntri	drɔp	

Lesson Thirty-Two

སྒྲོལ་ཚན་སོར་གཉིས་པ།

New Words

taxi གླ་བྱེད་རྟངས་འགོར། (གནམ་གྱུ) 计程车, 出租车

captain གྱུ་དཔོན། 船长, 机长

unusual རྒྱུན་ལྡན་མིན་པ། 异常的, 不平常的

begin འགོ་རྩོམ་པ། 开始

service ཞབས་འདེགས་ཀྱི་བྱ་བ། 服务

carry སྐྱེལ་བ། ཁྱེར་བ། 携带, 运送

wonderful ཁྱད་མཚར། ཡ་མཚན། 奇妙的, 极好的

land ས་འབབ་པ། 降落, 着陆

anywhere ས་ཆ་གང་རུང་། 任何地方

refuse ཁས་མ་བླངས་པ། 拒绝

strange རྒྱས་མེད་པ། ཡ་མཚར་བ། 陌生的, 奇怪的

request རེ་བ། བླང་བྱ་འདོན་པ། 要求, 请求

businessman ཚོང་པ། 商人

island གླིང་ཕྲན། 岛, 岛屿

ocean རྒྱ་མཚོ། 大海, 海洋

dangerous ཉེན་ཁ་ཆེ་བ། 危险的

forget བརྗེད་པ། 忘记

lady ཡུམ་མོ། 女士

behind ལྷག་རྒྱབ། 再…之后

counter སྒྲོག་སྟེགས། 柜台

gentleman སྐྱེ་ཞབས། 先生

relative pronouns འབྲེལ་བའི་མཚན་ཚིག 关系代词

relative adverbs འབྲེལ་བའི་བརྡན་ཚིག 关系副词

Welsh བེལ་ཏྲིའི་སྐད་དམ་མི། 威尔士人

Wales བེལ་ཏྲི་རྒྱལ་ཁབ། 威尔士

photograph འདྲ་བར། 车照片, 相片

Text

A Taxi

Captain Ben Fawcett has bought an unusual taxi and has begun a new service. The “Taxi” is a small plane which can carry seven passengers. This wonderful plane can land anywhere.

Captain Fawcett’s first passenger was a doctor who flew from Birmingham to a small village in the Welsh mountains. Since then, Captain Fawcett has flown passengers to many unusual places.

Captain Fawcett has just refused a strange request from a businessman who wanted to fly to a small island in the Atlantic Ocean. Captain Fawcett did not take him because the trip was too dangerous.

གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ།

གནམ་གྱུའི་དེད་དཔོན་པེན་ཟོ་ཕྱོ་ཕི་ཡིས་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པའི་གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ་ཞིག་ཅོས་ཏེ་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་བྱ་བ་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་བཙུམས་པ་རེད། “གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ” འདི་ནི་འགྱུལ་བཞུད་པ་བདུན་ཕོང་པའི་གནམ་གྱུ་ཞིག་ཡིན། ཡ་མཚར་བའི་གནམ་གྱུ་འདི་ནི་གླ་ས་གང་དུའང་འབབ་ཐུབ།

དེང་དཔོན་སྟོ་ས་ཕི་ཡི་འགྲུལ་བཞུད་པ་དང་པོ་ནི་སྨན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་པིར་མྱིན་རྒན་ནས་ལྷ་ལོ་ཞི་རེ་ཁུལ་གྱི་གྲོང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བ་རེད། དེའི་རྗེས་ནས་དེང་དཔོན་སྟོ་ས་ཕི་ཡིས་མཁྱོན་པོ་དག་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་ས་ཆ་མང་པོར་བསྒྲལ་བ་རེད།

དེང་དཔོན་སྟོ་ས་ཕི་ཡིས་ཚོང་བ་ཞིག་གི་ཡ་མཚར་བའི་རེ་བ་སྟེ། ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་གླིང་ཕྲན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་རྒྱུ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་རེད། དེང་དཔོན་སྟོ་ས་ཕི་ཡིས་ཁོ་རང་མ་བསྒྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལ་འཕྱར་བསྟོད་བྱས་ན་ཅ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བས་ཡིན།

Conversation

A. I bought two dictionaries here half an hour ago, but I forgot to take them with me.
B. Who served you, sir?
A. The lady who is standing behind the counter.
B. Did you serve this gentleman half an hour ago, Miss Roberts? He says he is the man who bought two books. Is this the man that you served?
C. Yes, sir. This is the man I served. Here are the books you left here.

A. ངས་དུས་ཚོད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟོན་ལ་འདི་ནས་ཚོགས་མཛོད་ཀཱུས་མོད་ཀྱི་འོན་ཏེ་ཁྱེད་རྒྱུ་བརྗེད་སོང་།

B. སྐུ་ཞབས་ལགས། ཁྱེད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཤུ་མ་བན་དེ་ས་རེད།

A. སྒྲོག་སྟེགས་ཀྱི་ལྟག་རྒྱབ་ན་ལངས་ཡོད་པའི་ཕྱུམ་མོ་དེ་རེད།

B. བྱ་མོ་ར་པིར་ཚོ། ཁྱེད་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟོན་ལ་སྐུ་ཞབས་འདིར་ཞབས་འདེགས་ཤུས་པ་ཡིན་ནམ། ཁོས་བཤད་ན་ཁོ་ནི་དཔེ་ཆ་འདི་དག་ཉོ་མ་བན་ཡིན་ཟེར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཤུས་པའི་མི་དེ་ཁོ་རང་ཨེ་རེད།

C. རེད་ལགས། ཁོ་རང་ངས་ཞབས་འདེགས་ཤུས་པའི་མི་དེ་རེད། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྒྲར་བའི་དཔེ་ཆ་ཡིན།

Drills

(A)

—Is this the radio you bought?
—Yes, it is.
—It's very good, isn't it?
—The one Sally bought is even better.

a) the room, you took, big, the room Ms. Green took
b) the paper flowers, you made, pretty, the ones my sister made.
c) the pictures, you took in the park, nice, the ones Nancy took
d) the book, you are going to translate, difficult, the one Mary's going to translate

(B)

—Do you know the American who spoke here yesterday?
—Yes, I do. He's a friend of Peter's.
—Who's Peter?
—The man who taught here last year.

a) the girl, is standing at the door, Nora's cousin, lives in Room 304
b) the young man, is speaking to the Director, Nancy's brother, studies Tibetan History here
c) old man, is sitting behind David, Sarah's uncle, worked with us last year.
d) woman, rang you up just now, Tom's aunt, came to help us yesterday.

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer the questions.

1) What has Captain Fawcett done?
(He has bought a taxi.)
2) Is it a car?
3) Is it a big plane or a small one?
4) How many passengers can it carry?
5) What's wonderful about the plane?
6) What has Captain Fawcett done with the plane?
7) Who was his first passenger?
8) Where did he go?
9) Has Captain Fawcett had many passengers since then?
10) Has he received a strange request?
11) What was he asked to do?
12) Did he do that?
13) Why did he refuse?

4. Do the drills. གཤམ་གྱི་ཚོགས་དགས་སྒྲིལ་དགོས།

5. Join the sentences using relative pronouns or relative adverbs where necessary.

1) The man wrote the song. The man is a worker. (The man who wrote the song is a worker.)
2) A girl came to see me this morning. The girl lives on the next street.
3) We bought a new TV set last week. Here it is.
4) You want to see a gentleman. Is that the gentleman?
5) Jane told a story. What did you think of it?
6) He took a photograph. It was excellent.
7) l know a man. His father works in the army.
8) The doctor saved the boy's life. This is the boy.
9) She stayed in a hotel last summer. This is the hotel.
10) Let's sit over there. We can hear the speaker better there.
11) We first met on that day. I always remember that day.
12) We are talking about the old days. We were in college together.

6. Answer these questions:

1) What's the first English word you learnt? (The first English word I learnt was "I.")
2) What's the first English song you learnt?
3) Do you still remember the first English teacher who taught you?
4) How did you like the lesson we had last week?
5) What did you think of the film we saw last night?
6) Is the story we are reading very interesting?
7) Is there a shop around where we can buy fruit?
8) Is this the place where you heard your first English talk?
9) Do you still remember the days when you were a little boy (girl)?
10) What kind of teacher do you like?

11) What kind of people do you like?

12) What kind of books do you like to read?

7. Fill in the blanks below:

1) You can go _____ if you have an airplane.

2) When did you _____ to study English?

3) The opposite of "in front of" is _____.

4) My uncle is a _____ and makes a lot of money.

5) My older brother is an airplane _____ and flies an airplane.

6) This is heavy. Please help me _____it.

7) The woman behind the _____ helped me buy a new pair of shoes.

8) Riding a horse can be _____.

9) I'm getting older and now I _____ a lot of students' names.

10) The _____ on the bus offered his seat to a woman holding a baby.

11) Hainan Province is an _____.

12) The _____ offered her seat on the bus to the old gentleman.

13) How much _____ does your family have for its yaks?

14) The Atlantic and Pacific are _____.

15) When he asked her to marry her, she said no. She did _____.

16) He made a strange _____--that she mix noodles with his *zamba*.

17) The taxi _____ in Xining is very good.

18) What a _____ person you are to wear a large heavy coat when it is hot in summer.

19) I took a _____ to the museum because we were in a hurry.

20) The opposite of usual is _____.

21) It is a _____ idea to help poor people.

8. Read these words in transcription.

(A)

/bæk/	/faːst/	/θəːd/	/hɔt/
/ʃɔːt/	/sʌŋ/	/dʒiːp/	/θiŋk/
/fɜə/	/ðəm/	/tʃuːz/	/tauə/
/kwait/	/sɔːt/	/trei/	/drəuv/

(B)

/ˊziərəu/	/ˊteknikəl/	/ˊlaibrəri/	/ˊpækidʒ/
/ˊəraund/	/biˊhaind/	/diˊsaid/	/kəmˊbain/
/inˊdefinit/	/inˊtenʃənə/	/ˊrevəˊluːʃən/	/əˊbiliti/
/tekˊnclədʒi/	/ɪˊmeʒərbl/	/ˊbuəʒwaːˊziː/	/miˊraːʒ/

Lesson Thirty-Three

སྒྲོལ་ཚན་སོ་གསུམ་པ།

New Words

horse race ཏ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྟར། 赛马

picnic གླིང་གཱ་གཏོང་བ། 野餐

to hold (a festival)(དུས་ཆེན་གྱི)མཛད་སྒྲོ་སྒྲིལ་བ། 举行

by all means ཐབས་བརྒྱ་ཏུས་སྟོང་གི་སྒྲོ་ནས། 尽一切办法

rifle མེ་མདའ། རིང་མདའ། 步枪

woven འགྱུལ་བསྒྲོད་ཕེབས་པའི། 织物的 编织的

skill རྩལ། 技能, 本领

memorize བློ་འཛིན་པ། 记住, 记忆

to perform འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པ། 表演, 演出

passive voice ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན། 被动式

ridden at full gallop ཆེས་མྱུར་བའི་གོམ་སྟབས། 最大步幅

good chance to experience ཉམས་མྱོང་ལེན་པའི་གོ་
སྐབས་བཟང་པོ། 得(获)经验的好机会

target འབེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ། 目标

traditional སྲོལ་རྒྱུན་གྱི། 传统的

performed བྱོ་སོགས་འཁྲབས་པ། 表演, 演出

yogurt ཞོ། 酸奶酪

invite གདན་འདྲེན་ཞུ་བ། 邀请

decorated སྒྲས་པ། བརྒྱན་པ། 装饰了的, 装修过的

founded རྙེད་པ། ཤེས་པ། 发现, 感到

nomadic འབྲོག་པའི། 游牧的

area ས་ཆ། 地区, 区域

located གནས་པ། ཆགས་པ། 位于, 坐落于,

lecture གསུང་བཤད། གཏམ་བརྗོད། 演讲

attended ཞུགས་པ། 参加, 出席

sheepskin ལུག་ལྭགས། 羊皮

mutton ལུག་ཤ། 羊肉

tent སྒྲ་གུར། 帐篷

sheep ལུག 羊

Text
Tibetan Horse Races

Have you ever heard of the horse races in Kham? The largest ones are held in Yushu and Litang, although many smaller ones are held in other areas. Tibetan men ride their horses wearing traditional clothes. The horses are ridden at full gallop across the grassland. The riders use things such as rifles and *khatag* to test their riding skills. Rifles are shot at small paper targets, while in another event several *khatag* are put on the ground in a row and picked up by the riders.

Of course, Tibetans sing and dance a lot at the horse race festivals. Songs are sung in both Tibetan and Chinese. Dances are performed by men and women together.

These festivals are also a good chance to experience Tibetan food. Families and friends have picnics and eat lots of meat, yogurt, bread and noodles. Although this food is often eaten at other times as well, Tibetans may invite you to sit down and

eat with them. If you are invited to do so, by all means join them…it's part of the fun!

བོད་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར།

ཕྱེད་ཀྱིས་དཔྱ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་དེ་གོ་ཐོས་བྱུང་ཙེ་མྱོང་། རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་ཁྱད་ཁྱད་ས་ཆ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེལ་ཀྱིན་ཡོད་རྡུང་། ཡུལ་ཤུལ་དང་ཡི་ཐང་གི་དེ་ནི་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་གཏེས་རེད། བོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱན་གོས་ཀྱོན་ཞིང་རྟ་ཥོ་རྣམས་རྫུ་ཐང་ནས་བང་གིས་འཕྲེད་དུ་བཅད། རྟ་བཞོན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མདའ་དང་ཁ་བཏགས་ལ་བསྟེན་ནས་རང་རང་གི་རྟ་རྫལ་ཚོད་ཀྱིས་བཁམ་ཏེ། མི་མདའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤོག་གཡི་འབེན་སྟེང་དུ་འཕེན་ཞིང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྟ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟར་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཐང་ཁ་བཏགས་ཡར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་གྱི་མཛད་སྒོའི་སྟེང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་གར་རྩེད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། ལེན་པའི་གླུ་དག་ནི་བོད་གླུ་དང་རྒྱ་གླུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ་ཞབས་བྲོ་ནི་ཚོ་མོ་གཉིས་ཀ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་འཕྲད་པ་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དུས་ཆེན་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ཟས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལའང་རྒྱས་ལོན་བྱེད་པའི་གོ་སྒྲབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཕྱིམ་ཚང་དག་དང་གྲོགས་པོ་རྣམས་གློང་ག་གཏོང་བར་འགྲོ་བ་དང་ཤ་དང་། ཞོ། གོ་རེ། ཕྱག་པ་སོགས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ། དེ་འདྲའི་ཟས་ལ་སྒྲབས་གཞན་དུའང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་བོད་པ་ཚོས་ཕྱེད་རང་ཁོ་ཚོ་དང་མཉམ་ཏུ་ཁ་གཏིག་ནས་གཏན་ལ་བཞུགས་ནས་ཟས་ཟ་བར་གཏན་འདྲེན་ཞུ་ཡང་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་ནུས་ཚོད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་རོལ་བར་གྱིས་དང་དེ་ནི་སྤྲོ་སྐྱིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

Conversation

A: What's this called? I've never seen one before.
B: It's called a "*khatag*."
A: What are they made of?
B: They are usually made of white silk but there are also blue and yellow ones.
A: What are they used for?
B: They are used for greeting people. When we meet special people, *khatag* are put around their necks.
A: Oh… so they're for special people. Now I know why I've never seen one before!

A: འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར། ངས་སྟོན་ཆད་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་།

B: དེ་ལ་ཁ་བཏགས་ཟེར།

A: དེ་ཅི་ཞིག་གིས་གྲུབ་པ་རེད།

B: དེ་ཚོ་དར་དཀར་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཡིན།

A: དེ་ཚོ་དགོས་མཁོ་གང་གི་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཡིན།

B: དེ་ཚོ་ནི་མི་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕྱག་སྐྱབས་ཁ་བཏགས་རྣམས་ཁོང་ཚོའི་མགྲལ་ལ་བསྐོན་པ་ཡིན།

A: ཨོ། དེས་ན་དེ་ཚོ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འདུལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་དས་དེ་ཚོ་དེ་སྟོན་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་བྱུང་།

Drills

(A)

___ Have you ever been to a Tibetan festival?
___Yes, I have. It was held near Lhasa.
___Were the songs sung well?
___Yes, of course.

a) a Tibetan dance, performed, people, dressed
b) the Potala Palace, built, rooms, decorated
c) a Tibetan monastery, founded, walls, painted
d) a nomadic area, located, tents, woven

(B)

___ Was the homework done on time?
___ No, it wasn't.
___ When was it done?
___ It was done yesterday.

a) lecture, given, at half past eight
b) meeting, held, last night
c) class, started, at a quarter past nine
d) shop, shut, at eleven o'clock

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text and memorize it.
3. Circle the passive voice forms in the text.
4. Answer these questions.
   1) What is the text about? It's about a Tibetan horse race.
   2) Have you ever seen a horse race festival? _____
   3) Where are the largest ones held in Kham?_____
   4) Tibetan men ride their sheep, don't they?_____
   5) What do they wear?_____
   6) Are the horses ridden at full gallop?_____
   7) What things do the riders use to test their skills?_____
   8) Rifles are used to shoot at targets, aren't they?_____
   9) Where are *khatag* spread?_____
   10) Who picks up the *khatag*? _____
   11) Do Tibetans sing and dance a little or a lot?_____
   12) How are the songs sung?_____
   13) Whom are the dances performed by?_____
   14) What else can one experience at these festivals?_____
   15) What kind of Tibetan food is eaten?_____
   16) Do Tibetans often invite others to eat with them?_____
   17) If you are invited to join them, what should you do?_____
5. Do the drills.
6. Turn these into special ("wh~") questions.
   1) The festivals are held around Kham. Where are the festivals held?
   2) The festivals are held in early summer._____

3) They are attended by thousands of people._____

4) Horses are ridden by Tibetans._____

5) Both rifles and *khatag* are used during the festival._____

6) They are used for testing the rider's skills._____

7) Tibetan dancers are dressed beautifully._____

8) Tibetan clothes are made of yak hair and sheepskin._____

7. Change the following sentences into the passive voice.

1) He does his homework in the evening. (His homework is done in the evening.)

2) She milks the yaks near the tent._____

3) Tibetans often eat mutton._____

4) Nomads make tents with yak hair._____

5) A wolf killed the sheep._____

6) He gave us some meat._____

7) Farmers will plant barley in the spring._____

8) Students should study Tibetan hard._____

9) They are eating *zamba* now._____

Lesson Thirty-Four

སློབ་ཚན་སོ་བཞི་པ།

New Words

herdsmen འབྲོག་པ། 牧人

livestock སྲོ་ཕྱུགས། 家畜, 牲畜

yak གཡག 牦牛

goat རྩ་མ། 山羊

sheep ལུག 羊

cheese ཕྱུར་བ། 奶酪, 干酪, 乳酪

cream འོ་སྦྲེ། 乳脂

yogurt ཞོ། 酸奶酪

gracefully སྒྲིག་ཅམས་ལྡན་པར། 优美地

butter tea དཀར་གོས་ཇ། མར་ཇ། 酥油茶

festival དུས་ཆེན། 节日

worship ཕྱག་འཚལ་བ། མཆོད་འབུལ། 拜神, 敬神

local ས་གནས། 地方的, 乡土的

mountain god གཞི་བདག 土地神, 当方神

horse race རྟ་རྒྱུགས། 赛马

archery contest མདའ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར། 箭术赛

wrestling match འཛུ་རིས་འགྲན་བསྡུར། 摔跤比赛

grassland རྩྭ་ཐང་། 草原

graze (ཕྱུགས)འཚོ་བ། 放牧

mutton ལུག་ཤ 羊肉

particularly ལྷག་པར་དུ། 独特地, 显著地

long-sleeved ལུ་ཐུང་རིང་བོ། 长袖的

Tibetan robe བོད་ལུ་ཤམ་རིང་ཅན། 藏式长袍

take the animals out སྲོ་ཕྱུགས་རྒྱུན་སྲོ་ཕྱིར་ཕྱུད་པ། 在外放牧

held a festival རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྒྲོ་སྒྲེལ་བ། 举行节日

stamp the ground ས་ལ་རྐང་རྡབ་བྱེད་པ། 跺(脚),

leather boots ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་འཇུར་རྐ། 皮靴

foot of a mountain རི་བཅའི་འདབས་ས།ལམ་རི་འདབས་ཞིག 山脚

female (female yaks) མོ། (འབྲི) 雌牦牛

roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar (*zamba*) རྫམ་པ།(བཏོས་ཟིན་པའི་ནས་བྱེ་མར་དང་ཆུར་བ་ཇ་དང་ཀ་ར་ཁྱང་དུ་ཞིག་དང་བསྲེས་ནས་བཟོས་པ་ཡིན།) 糌粑

sleepy གཉིད་འོང་བ། 想睡的, 嗜眠的

Text

Zhaxi Takes a Friend Home'

Last summer, Zhaxi, an English student at Beijing University, took John, his American friend, to his home in north Tibet.

Zhaxi’s parents are herdsmen and they live in a tent. They move two times each year. In winter, they live at the foot of a mountain and in summer, they live in the mountains.

They have a large number of livestock: 37 yaks and cows, 55 goats, 77 sheep and 20 horses. They milk the female yaks, cows and goats. Zhaxi’s mother makes butter, cheese, cream and yogurt from the milk. Everyday, Zhaxi’s father takes the animals out to the grassland to graze.

John enjoyed Tibetan food. He ate roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar and drank butter tea. He also liked the boiled mutton and yak meat.

During John’s visit, local Tibetans held a festival. Many Tibetans met near a mountain to worship the local Mountain God. There were horse races, archery contests, wrestling matches and much dancing. John found the dancing particularly interesting. Several

hundred Tibetan men and women danced wearing their long-sleeved Tibetan robes. The men stamped the ground with their leather boots while the women gracefully waved their long white sleeves.

John enjoyed himself and hopes to visit Zhaxi's family again.

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁོའི་གླིགས་པོ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ཕྱིད་པ།

ན་ཞིང་དབྱར་ཁར། པེ་ཅིན་སྒྲོལ་གྱ་ཆེན་མོ་རྒྱའི་ཡིག་སྒྲོལ་སྒྲོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྒྲོལ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡ་མེ་རི་ཀའི་གླིགས་པོ་ཇོན་ཏེད་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཁོའི་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱིད་པ་རེད།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕ་མ་གཏེས་ནི་འབྲོག་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ཚོ་སྦྱ་གུར་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ལོ་རེ་ལ་རྩ་ཕེངས་གཏེས་རེར་སྤོར་ཞིང་། དགུན་ཁར་རི་འདབས་ཤིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་དབྱར་ཁར་རི་མགོར་གནས་བཅའ་བ་ཡིན།

ཁོ་ཚང་ལ་གཡག་དང་བཞོན་མ།།ཕྱེད། ར་མ།།། ལུག།ཕྱེ། རྟ།།ཀ་བཅས་ཕྱུགས་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ཚང་གིས་འཕྲི་དང་མཛོ་མོ། ར་མ་བཅས་ཀྱི་ཁོ་མ་བཞོ་ཞིང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡ་མས་མར་དང་ཕྱར་བ་ལས་པ་དང་། ཁོ་སྒྲོ་ལེན་པ། ཞོ་རྒྱག་པ་ས་ཁག་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡ་ཕས་ཕྱུགས་ཆོག་དག་ཅིན་རེར་བཞིན་དུ་རྫ་ས་དེད་ནས་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་ཡིན།

ཇོན་ནི་བོད་ཀྱི་ཟ་མར་དགའ་ཞིང་། ཁོས་ནས་བཟོས་མ་བཏགས་པ་དང་། མར། ཕྱར་བ། ཀ་ར་ཁུར་ཁུར་ཞིག་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཇ་བླུགས་ཏེ་མཉམ་དུ་བཟློས་པའི་རྩམ་པ་ཟ་བ་དང་། འོ་ཧའི་ནང་དུ་མར་འཕངས་པའི་དགུགས་ཧ་འཕྱང་བ་ཡིན། ཁོ་རང་དང་དུང་ལུག་ཤ་དང་སྐམ་ཤ་བཅོས་མ་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཡིན།

ཇོན་དེ་ག་ན་ཡོད་སྐབས། ས་གནས་དེའི་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་སྟོན་ཞིག་འཚོགས། དེ་ཡང་བོད་པ་མང་པོ་རི་བོ་ཞིག་གི་ཅི་ས་འཚོགས་ཏེ་གཞི་བདག་ལ་མཆོད་འབུལ་བྱས་པ་དང་། རྟ་རྒྱུགས། མདའ་འཕེན། འཛུ་རིས་ཀྱི་འགྲན་བསྡུར་ཀྱང་བྱས་ལ། ཞབས་བྲོའི་ལང་མང་དུ་འཕྲལ་པ་རེད། ཇོན་ནི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཞབས་བྲོ་ལ་སྤྲོ་སྟངས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཤིང་། བོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་ཕུ་ཐྱང་རིང་བོ་ཅན་ཀྱི་བོད་ལུ་ཁྱོན་ཡོད་ལ། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛུར་རྟ་ཁྱོན་པའི་ཆུ་བས་འདེགས་འཛིག་སྐྱུར་སྐབས། བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེག་པའི་ཉམས་དང་བཅས་ཁོ་ཚོའི་དཀར་ཞིང་རིང་བའི་ཕུ་ཐྱང་གཡུགས་པ་རེད།

ཇོན་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཁོས་བཀྲ་ཤིས་ཚང་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བཅངས་ཡོད་པ་རེད།

Conversation

Zhaxi: John, would you like to visit my home in north Tibet this summer?
John: Yes, very much. What are your parents' jobs?
Zhaxi: They are herdsmen. They live in tents.
John: Where do they live during the year?
Zhaxi: They move two times each year. In winter, they live at the foot of a mountain. In summer, they move to the mountains.
John: Does your family have much livestock?
Zhaxi: Yes, we do. We have yaks, cows, goats, sheep and horses. Altogether, we have more than 100 animals.
John: What kind of food does your family eat?
Zhaxi: In summer, we eat butter, cheese, cream and yogurt. And in every season we eat meat.
John: It sounds very interesting! When do we leave?
Zhaxi: As soon as you are ready!

A. རྗོན། ཁྱེད་རང་དེ་ལོའི་དབྱར་ཁར་བའི་ཕ་ཡུལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་འདོད་དམ།

B. ང་རང་ཅ་ཅང་འགྲོ་འདོད། ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་ཅི་ཡིན།

A. ཁོང་གཉིས་ཀ་འཕྲོག་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་སྨན་གྱར་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད།

B. ལོ་འདིའི་ནང་ཁོ་ཚོ་གང་དུ་བསྡད་ཡོད།

A. ཁོ་ཚོས་ལོ་རེར་འཚོར་ས་ཕྲེངས་གཉིས་རེར་སྨོར་བ་ཡིན། དགུན་ཁར་ཁོ་ཚོ་རི་འདབས་ཤིག་ཏུ་འདུག་ལ། དབྱར་ཁར་རི་མཚོར་སྨོར་
བ་ཡིན།

B. ཁྱེད་ཚང་ལ་ཕྱུགས་ཆོག་མང་པོ་ཡོད་དམ།

A. ཡོད། ངེད་ཚང་ལ་གཡག་དང་བཞོན་མ། ར་མ། ལུག ཏ་བཅས་ཡོད། བསྟོམས་པས་ངེད་ཚང་ལ་ཕྱུགས་ཆོག་བརྒྱ་ལྔག་ཡོད།

B. ཁྱེད་ཚང་གི་བཟའ་བཏུང་ཇི་འདྲ་ཡིན།

A. དབྱར་ཁར་ང་ཚོས་མར་ཕྱུར་དང་། ཙྪམ་པ་ཟ་ཞིང་ཞོ་འཕྱང་ལ། དུས་ཚོགས་བཞི་བོའི་ནང་དུ་ཤ་མི་ཚད།

B. དེ་ནི་ཅ་ཅང་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ང་ཚོ་ནམ་འགྲོ་རྒྱུ།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོ།

Drills

(A)

—Did Zhaxi take an American friend to his home last summer?

—Yes, he did.

—Where does Zhaxi study?

—At Beijing University.

a) Caireng, …British, …Qinghai Teachers' University
b) Dorji, …Swedish, …Northwest Nationalities University
c) Norwu, …French, …Southwest Nationalities University

(B)

—Where do Zhaxi's parents live in winter?

—In winter, they live at the foot of a mountain.

a) summer, …in the mountains
b) spring, …on the grassland
c) autumn, …in a tent near a lake

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Write questions about the sentences.
   1) Zhaxi studies at Beijing University. (Where does Zhaxi study?)
   2) Zhaxi studies English.
   3) Zhaxi's parents are herdsmen and they live in a tent.
   4) Zhaxi's family lives at the foot of a mountain in winter.
   5) Zhaxi's family lives in the mountain in summer.
   6) Zhaxi's family has 37 yaks and cows, 55 goats, 77 sheep and 20 horses.
   7) John ate roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar, boiled mutton and yak meat.
   8) John drank butter tea.
   9) Local Tibetans held a mountain god festival during John's visit to Zhaxi's home.
   10) John enjoyed his visit and hopes to visit Zhaxi's family again.

4. Answer the questions below:

1) Who is John?_____

2) Where is John from? _____

3) Who is Zhaxi? _____

4) Where does Zhaxi study? _____

5) Where is Zhaxi's home? _____

6) What is Zhaxi's parents' job? _____

7) Where does Zhaxi's family live? _____

8) Who live in a tent? _____

9) How many times a year do they move? _____

10) Where do they live in summer? _____

11) Where do they live in winter? _____

12) When do they live in the mountains? _____

13) What livestock do they have? _____

14) What does Zhaxi's mother make? _____

15) What did John enjoy? _____

16) What is *zamba*? _____

17) What did John eat? _____

18) What did John drink? _____

19) Who held a local festival? _____

20) Where did many Tibetans meet? _____

21) What did John find particularly interesting? _____

22) Who stamped the ground? _____

23) What did the women wave? _____

24) What does John hope? _____

5. Fill in the blanks below with new words from this lesson.

1) I won the _____during Losar in my village.

2) I like to drink _____ when I eat bread for breakfast.

3) I put dried _____ in my *zamba*.

4) I like to eat the _____ on top of milk.

5) Losar is an important Tibetan _____.

6) It looks like a sheep. It is a _____.

7) She dances very _____.

8) How many yaks and sheep can you see on the _____?

9) The sheep and yaks do _____ on the grassland.

10) My family members are all _____. We have many yaks and sheep.

11) My little brother won the _____ on our family's fast horse.

12) Sheep, cows, yaks, and horses are all _____.

13) I'm not from this place so I don't know any of the _____ people.

14) My Tibetan robe is _____.

15) People in my home place worship the local _____ _____.

16) Cooked sheep meat is _____.

17) I like meat, _____ mutton.

18) Mutton is cooked _____ meat.

19) My family has a big black yak hair _____ that we use in summer.

20) I always wear a _____ _____ when I am herding.

21) People in my home place _____ the local mountain god.

22) Boys and young men like to join the _____ _____ during the summer festival.

23) It is an important animal for Tibetans because it gives us milk, hair, and meat. It carries things. It is very big. It is the _____.

24) It is made from milk. You may feel sleepy if you eat it. It is white. It is _____

Lesson Thirty-Five

སྒྲོབ་ཚན་སོ་ལྔ་པ།

New Words

temple ལྷ་ཁང་། 寺, 神殿

New Year's Holiday ལོ་གསར་དུས་ཆེན། 元旦

Kumbum སྐུ་འབུམ། 塔尔寺

Yellow Sect of Tibetan Buddhism དགེ་ལུགས་པའི་གྲྭ་མཐའ། 格鲁巴, 黄教派

Tsongkhapa ཙོང་ཁ་པ། 宗喀巴

founder སྲོལ་འབྱེད་མཁན། 创始人

reform movement ལེགས་བཅོས། 改革

spinning prayer wheel མ་ཉི་འཁོར་ལོ། 转经筒

burning conifer needles ཤུག་ལོ་སྲེག་པ། 焚烧柏枝（刺柏）

chanting མགྲོན་མ་སོགས་འདོན་པ། 诵经

impression བག་ཆགས། འཆར་སྣང་། 印象

Lama བླ་བ། 喇嘛

pilgrim གནས་མཇལ་བ། 朝圣者

do prostrations གྱས་ཕྱག་འཚལ་བ། 叩长头

eager སྨོན་པ་ཆུ་འདོད་ལྡན་གྱི། 渴望的

significance དོན་སྙིང་། 意义, 含义

Buddha image སྐུ་འདྲ། 佛像

deity ལྷ། 神

butter sculpture མར་བཟོས་སྐུ་འདྲ། 酥油花

atmosphere ཁོར་ཡུག་ མཁའ་དབྱིངས། 气氛, 空气

remain ཤུལ་བཞག ཤུལ་ཏེན། 遗留

publishing room དཔར་ཁང་། 出版室

scripture དམ་པའི་གསུང་རབ། ཆོས་དཔེ། 经典, 佛经

wood-block པར་ལེབ། དཔར་ཤིང་། 木板的

coated བྱུགས་པ། བསྐུས་པ། 涂上一层的

religion ཆོས་ལུགས། 宗教

over the New Year Holiday ལོ་གསར་དུས་བར་སྟོན་གྱི་རིང་ལ། 元旦期间

famous སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི། 著名的

explain འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའམ་ཞིབ་བརྗོད། 解释, 阐明

various འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འམ་ཅི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། 各种各样的

especially ཁྱད་པར་དུའམ་ལྷག་པར་དུ། 特别, 尤其

carved by hand ལག་བཟོས་རོ་མཉམ་ལག་པས་བཟོས་པ། 手工雕刻

coated with ink སྣག་ཚ་བྱུགས་པ། 涂墨水

valuable collection རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤུལ་བཞག་གམ་རྒྱ་ཆེའི་བསྡུ་རྒྱ། 珍贵收藏

decide ཐག་གཅོད་པཉམ་ཚོད་པ། 决定, 决心

invitation མཁྱོན་འབོད་དམ་གདན་ཞུ། 邀请

National Day holiday རྒྱལ་སྟོན་དུས་ཆེན། 国庆节

Labor Day holiday བལ་ཙོ་ལ་དུས་ཀྱི་གྲུང་གསེང། 劳动节

not soon forget ཐུར་དུ་བརྗེད་མི་ཐུབ་པར། 不会很快忘记

...if you like གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་ན། 如果你想(要)

love to བྱེད་འདོད་པའམ་མོས་པ་བྱུང་བ། 喜爱, 热爱

Text
Liz Visits a Tibetan Temple

Lhamo, an English student at a college in Qinghai, took Liz, her English friend, to her home over the New Year holiday. Lhamo lives near Kumbum, a famous temple of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism. Tsongkhapa, the founder of the Yellow Sect, was born here in 1357 and began a reform movement in Buddhism.

Liz was eager to see the temple which they visited together. Lhamo explained the significance of the various Buddha images and other deity images. Liz was impressed with the beauty of the images and found the butter sculptures especially interesting. She also found the atmosphere of the temple very special. The spinning prayer wheels, smell of burning conifer needles, sound of chanting and ringing bells made an impression she will not soon forget.

They also saw many Lamas and pilgrims at the temple. Pilgrims had come from Tibetan areas in Gansu, Sichuan, Yunnan, Qinghai and from Tibet. Many pilgrims were doing prostrations before the temple building where some remains of Tsongkhapa are kept.

Liz and Lhamo also visited the publishing room of the temple. Here, scriptures are printed by hand from wood-blocks. Blocks of wood are carved by hand, coated with ink and then the scriptures are printed. The temple has a very valuable collection of many scriptures. Liz left the temple feeling that she had seen a very interesting example of Tibetan culture. She decided to learn more about Tibetan history and religion so that the next time she visited the temple, she would understand more.

ལིས་ཟིས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་མཇལ་བ།

མཚོ་སྨོན་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ལྷ་མོ་ཡིས་མོའི་དབྱིན་ཀི་ལན་གྱི་གྲོགས་མོ་ལིས་ཟི་ཅིད་དགུན་གནང་གི་སྒྲབས་སུ་རང་ཡུལ་དུ་ཁྱིད་པ་རེད། ལྷ་མོའི་ཕ་ཡུལ་ནི་སྒྲུ་འབུམ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྲྭབ་མཐའི་ཡ་ཀྱལ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་གནས་ལ། གྲྭབ་མཐའ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ཙོང་ཁ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ།། ༡༣༥༧ལོར་དེ་ས་གা་ནས་སྐྱེ་འཕྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ནང་བསྟན་ལ་ལེགས་བཅོས་མཛད་འགོ་བརྩམས།

ལིས་ཟིས་ལྷ་མོ་དང་མཉམ་དུ་དགོན་པ་འདི་ལ་བལྟ་བའི་རེ་བས་བརྟུས་ཤིང་། ལྷ་མོས་ནང་བའི་ལྷ་སྒྲུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་རེད། ངོ་མཚར་བའི་འདུ་སྒྲ་དེ་དག་གིས་ལིས་ཟིའི་ཡིད་ཚིམས་དྲངས་ཤིང་། མར་སྒྲ་དག་ལ་སྤྲོ་སྣང་ལྟག་ཏུ་འཕེལ་བ་རེད། མོས་ད་དུང་དགོན་པའི་ཁོར་ཡུག་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་། མ་ནི་འགོར་ལོ་དང་། ཤུག་ལོ་བསྲེགས་པའི་བདུག་བསྲུང་། དམ་པའི་གསུང་རབ་གློག་པའི་ཚོས་སྒྲ། ཅོང་སྒྲ་བཅས་ཀྱིས་མོ་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཞིག་བཞག་སྟེ་བརྟེད་དཀའ་བར་གྱུར།

ཁོ་ཚོས་ད་དུང་དགོན་པ་དེ་རྒྱ་དགེ་སློང་དང་མཇལ་བ་མང་པོ་མཐོང་ཞིང་། མཇལ་བ་རྣམས་ནི་གན་སུའུ་དང་སི་ཁྲོན། ཡུན་ནན། མཚོ་སྨོན་ཀྱི་བོད་པའི་ས་ཆ་དང་། དབུས་གཙང་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ལ། མཇལ་བ་མང་པོས་རྟེ་ཙོང་ཁ་བའི་ཤུལ་བཞག་རྟེན་བྱིན་བླབས་ཅན་རྣམས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ན་ཕྱག་འཚལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ལྷས་ཆེ་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པའི་ནང་གི་དཔར་ཁང་ལའང་མཇལ་བ་རེད། དེ་རྒྱུན་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ལག་པར་བཏེན་ནས་དཔར་ཤིང་གིས་དཔར་ཡོད་ལ། དཔར་ཤིང་ངོས་སུ་ལག་བྲིས་ཡི་གེའི་རི་མོ་བཀོས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྣག་ཚ་བྱུགས་པས་དམ་པའི་གསུང་རབ་དེ་དག་དཔར་བ་རེད། དགོན་པ་དེ་རྒྱར་ཕར་ཅུ་ཙང་ཆེ་བའི་དམ་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད། ལྷས་ཆེ་དགོན་པ་དང་འབྲེལ་སྐབས། མོ་ལ་བོད་ཀྱི་དགེ་མཚོན་རིག་གནས་མཚར་བོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་བའི་བསམ་ཚུལ་སྐྱེས་ཤིང་། མོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱའི་སེམས་ཐག་བཅད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མོ་རང་གིས་དགོན་པ་འདི་ལ་ཡང་བསྐྱར་མཇལ་སྐབས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རྟོགས་ཐུབ་འགས་ཡིན།

Conversation

Lhamo: Liz, would you like to visit my home this New Year holiday? I live near Kumbum. We could visit it together if you like. Have you ever visited a Tibetan temple before?

Liz: Oh, Lhamo! I would love to visit your home. I've always wanted to visit a Tibetan temple but I've never had the chance.

Lhamo: Do you know why Kumbum is important?

Liz: I really don't know much about Tibetan religion and culture, Lhamo. Why is Kumbum important?

Lhamo: Tsongkhapa, the founder of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism, was born in 1357 at the present temple site. Kumbum is one of the largest Tibetan temples in China. Pilgrims from many Tibetan areas come there to worship.

Liz: It sounds very interesting. Thank you so much for the invitation.

ལྷ་མོ། ལྷས་ཆེ། ཁྱེད་རང་ལོ་གསར་སྐབས་སུ་རེད་ཚང་ལ་འགྲོ་འདོད་དམ། ང་རང་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཕག་ཉེ་ན་བསྡད་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་འགྲོ་འདོད་ན་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སོང་ཆོག ཁྱེད་རང་སྔོན་ཆད་བོད་ཀྱི་དགོན་པར་མཇལ་ཟིན་ཡོད་ཀྱང་ང་ལ་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་།

ལྷ་མོ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་དེ་འདྲའི་འགངས་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ཐམ།

ལྷས་ཆེ། ང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་ལ་དངོས་གནས་ཆ་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད། ལྷ་མོ། སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་འགངས་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་རེད།

ལྷ་མོ། ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ཙོང་ཁ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༧ལོར་དགོན་པ་ཆགས་ས་དེ་རྒྱུ་འབྲུངས་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་ནི་གྲུང་གོའི་བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་ནང་ནས་ཆེ་གྲས་ཤིག་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་མང་པོའི་དད་མོས་མཁན་རྣམས་དེ་རྒྱལ་ལ་དུ་ཡོང་བ་རེད།

ལྷས་ཆེ། དེ་ནི་ཏ་ཙང་སྐྱོང་པོ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་རང་འདི་ལྟར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Who did Lhamo take home over the New Year holiday?

—She took Liz, her English friend, to her home.

a) National Day holiday, …Beth, …American friend

b) Labor Day holiday, …Louise, …French friend

(B)

—What about the temple did she find interesting?

—She found the spinning prayer wheels and smell of burning conifer needles interesting.

a) sound of the chanting and ringing bells

b) butter sculptures and many pilgrims

(C)

—What did Liz decide to learn more about?

—She decided to learn more about Tibetan history.

a) Tibetan religion and culture

b) Tibetan life

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) Where does Lhamo live? (In Qinghai, near Kumbum.)

2) Who did Lhamo take to her home?

3) What is Kumbum?

4) What was Liz eager to see?

5) What did Liz and Lhamo visit together?

6) What impressed Liz?

7) What did she find particularly interesting?

8) What made an impression she will not soon forget?

9) Where had pilgrims come from?

10) What were many pilgrims doing?

11) Where were the pilgrims doing prostrations?

12) What are printed by hand from wood-blocks?

13) How are the scriptures printed?

14) What did Liz decide to do? Why?

15) Where does Lhamo study?

16) What does Lhamo study?

17) Who is Lhamo?

18) Who is Liz?

19) Where is Liz from?

20) Who went to Lhamo's home?

21) When did Liz go to Lhamo's home?

22) Where does Lhamo live?

23) What is near Lhamo's home?

24) What is a famous temple of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism?

25) Who is the founder of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism?

26) Who was born in 1357?

27) Why is Tsongkhapa important?

28) What did Tsongkhapa begin?

29) Who began a reform movement in Buddhism?

30) What was Liz eager to see?

31) Who visited the temple together?

32) What did Liz explain?

33) What was Liz impressed with?

34) What did Liz find especially interesting?

35) What did Liz find very special?

36) What made an impression Liz will not soon forget?

37) What are pilgrims?

38) Who did they see at the temple?

39) Where had the pilgrims come from?

40) What were many pilgrims doing before one temple building?

41) What is done in the temple publishing room?

42) How are wood-block used?

43) How are scriptures printed?

44) What are carved by hand?

45) What are coated with ink?

46) The temple has a very valuable collection of what?

47) How did Liz feel when she left the temple?

48) What did Liz decide to do?

49) Why did Liz want to learn more about Tibetan history and culture?

Lesson Thirty-Six

སྒྲོལ་ཚན་སོར་དྲུག་པ།

New Words

king རྒྱལ་པོ། 国王, 君主

Songtsen Gampo སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། 松赞干布

Palace of Unchanging Compassion ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་། 永恒弥勒佛宫

AD (*Anno Domini*) སྤྱི་ལོ། 公元

reign དབང་སྒྱུར། 统治

accomplished མངོན་གྱུར། ཡོངས་འགྲུབ། 完成, 实现

alphabet གསལ་བྱེད་ཡི་གེ། 字母

seclusion མཚམས་ལ་བསྡད་པ། དབེན་གནས། 隐居, 作静

religious and political commentaries ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། (关于)政教的解说词(书)

cause of peace ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ། 为和平而…

administrative districts ཡུལ་ གྱི་ དབང་ རིས། 采邑境界, 地方行政区(松赞干布时期)

translation ལོ་ཙཱ། བསྒྱུར་ཆོས། 翻译

Buddhistic works དམ་པའི་གསུང་རབ། 佛学经典

Thonmi Sambhota ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ། 同弥散布扎

ministers བློན་པོ། 大臣

India རྒྱ་གར། 印度

Tang Dynasty ཐང་རྒྱལ་རབས། 唐朝

Nepal བལ་པོ། 尼泊尔

great accomplishment གྲུབ་ འབྲས་ ཆེན་ པོ། 伟大的成就

choose (chose) གདམ་པའམ་གསེས་པ། 选择

magnificent བརྗེད་ ཅམས་ ཆེ་ ལ་ མཛེས་ སྡུག་ ལྡན་ པའི། 宏伟的, 华丽的

architecture འཛུགས་སྒྲུན་རྒྱམ་ཚར་ལས་རིག་པ། 建筑(学)

encourage སྒྲུལ་འདེད་བྱེད་པའམ་སྒྲུལ་ལྡན། 鼓励

throughout གང་ས་གང་དུའམ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ། 到出, 始终

official གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ། གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱིའམ་དབོན་ རིགས་ཀྱི། 官员, 公务员

historical material ལོ་ རྒྱུས་ ཀྱི་ དངོས་ རྫས་ ས་མ་ ཤུལ་ རྟེན། 独史迹

folktale གནའ་གཏམ། 民间故

Text

King Song-tsen Gampo--Tibetan King

Song-tsen Gampo was born in the palace of Unchanging Compassion in 617 AD. His father was Anomyi Song-tsen and his mother was Tsebong Sadematolgar.

When he was thirteen he became king. During his reign, he accomplished several important things. At that time, Tibetans did not have a written language. King Song-tsen Gampo sent Thonmi Sambhota, one of his ministers, to India. There, he studied different languages. He chose a very good alphabet for the Tibetan language and returned to Tibet.

The king also went into seclusion, lasting more than three years. He wrote many religious and political commentaries during this time. Later, in the cause of peace, King Song-tsen Gampo divided Tibet into administrative districts and made many laws.

King Song-tsen Gampo also built the Potala Palace, a magnificent example of Tibetan architecture, and encouraged the translation of many Buddhist works into Tibetan.

He had two wives. One was the daughter of the Tang Dynasty emperor, Tangtai Zong. The other was the daughter of the King of Nepal.

For his great accomplishments, King Song-tsen Gampo is still remembered throughout Tibetan areas today.

བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྲོང་བཟའ་འབྲི་མ་ཐོད་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༦༡༧ལོར་ཐོ་བྱང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་དུ་སྐུ་འབྲུར་པ་ཡིན།

ཁོང་ཉིད་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་ལ། ཁོས་རྒྱལ་ས་སྐྱོང་སྐབས་གལ་ཆེ་བའི་དོན་བྱ་འགའ་ཞིག་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བློན་པོ་ཐོན་མི་ས་མ་ཏྲ་ཀ་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ཤིང་། ཁོས་དེ་ནས་ཡིག་རིགས་དུ་མར་བྱང་ཆུབ་པར་སྒྱུར་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དབྱངས་གསལ་ལེགས་པར་བདམས་ཤིང་བཟོས་ཏེ་ཕྱིར་བོད་ཡུལ་དུ་བོག

རྒྱལ་པོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རིང་ལ་ཁོང་གིས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་པ་རེད། ཇེས་སུ་རྒྱལ་ཁམས་བའི་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་དུ་མར་བཅད་ལ། ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་བཟོས་པ་རེད།

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ། དཔུང་བཟྱིད་ཅིང་མཛོས་སྟུག་ལྡན་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་སྟེ། བོད་ཀྱི་བཟོ་སྐྱན་ཐད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་དེ་ཉིད་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དམ་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་བོད་ཡིག་ལ་ལོ་ཙཱ་བྱེད་པར་མཐུན་རྒྱན་མང་པོ་བསྒྱུར་པ་རེད།

ཁོས་བཅུན་མོ་གཉིས་བཞེས་ཤིང་། གཅིག་ནི་རྒྱ་རྗེ་ཐང་ཏེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ་དང་། གཞན་གཅིག་ནི་བལ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གང་དེའི་སྲས་མོ་ཡིན།

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལ་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དཔལ་ལྡན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲྭ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་དྲན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

John: Zhaxi, I've heard a lot about Song-tsen Gampo. Can you please tell me why he is so important to Tibetans?

Zhaxi: He is one of the most famous Tibetan kings. He lived a long time ago.

John: When and where was he born?

Zhaxi: He was born in today's Tibet in the Palace of Unchanging Compassion in 617 AD. He became king when he was thirteen years old.

John: What is he especially remembered for?

Zhaxi: When he became king, Tibetans did not have a written language. He sent one of his officials to India. After some years of study he returned to Tibet, and made an alphabet that was later used to write Tibetan. He also passed many laws and divided Tibet into administrative districts. He also built the Potala Palace in today's Lhasa.

John: Did he marry?

Zhaxi: Yes, he had two wives. One was the daughter of a Tang emperor and the other one was the daughter of the king of Nepal. Song-tsen Gampo is still remembered by Tibetans today. There are many folktales and songs about him in Tibetan areas as well as much historical material.

རོན། བཀྲ་ཤིས། ངས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་པོས་སྨྲོང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁོང་ཉིད་བོད་པའི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་གསུང་བར་ཞུ།

བཀྲ་ཤིས། ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིང་གྲགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་རེད།

རོན། ཁོ་རང་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ས་ཆ་གང་ནས་འགྲུངས་པ་རེད།

བཀྲ་ཤིས། ཁོ་རང་ད་ལྟའི་ལྷ་ས་འི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་ཞེས་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་༥།།ལོར་འགྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྲི་ལ་བཀོད་པ་རེད།

རོན། ཁོས་ཅི་ཞིག་ཕྱུགས་ལ་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་རེད།

བཀྲ་ཤིས། ཁོ་རང་རྒྱལ་བོར་བཞུགས་སྐབས། བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ཁོས་ཐོན་མི་ས་མ་རྒྱ་ཏ་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ་རེད། ལོ་འགའི་རྗེས་སུ་ཐོན་མིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་སྟེ། ཡི་གེ་གསར་བཟོ་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བོད་ཡུལ་དུ་བཀོལ་བ་རེད། ཁོས་ད་དུང་ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་བོད་ཡུལ་དབང་རིས་དུ་མར་བཙད་ལ། དེང་དུས་ཀྱི་ལྷ་ས་འི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པ་རེད།

རོན། ཁོ་རང་གཉིན་སྒྲིག་བྱས་ཟམ།

བཀྲ་ཤིས། ཁོས་བཙུན་མོ་གཉིས་བཞེས་པ་རེད། གཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ་དང་། གཅིག་ནི་བལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡིན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟའང་རྗེས་སུ་དྲན་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་ཁོང་གི་སྐོར་གྱི་བག་རྒྱུན་དང་གླུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད།

Drill

—What did Song-tsen Gampo accomplish during his reign?

—King Song-tsen Gampo introduced a written language into Tibet.

a) wrote many religious and political commentaries

b) divided Tibet into administrative districts

c) made many laws

d) encouraged the translation of many Buddhist works into Tibetan

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer the following questions about the text.

1) Who was Song-tsen Gampo? (He was a very famous Tibetan king.)

_____

2) Was he born in 617 AD?

_____

3) Who were his parents?

_____

4) How old was he when he became king?

_____

5) Why did King Song-tsen Gampo send Thonmi Sambhota to India?

_____

6) How long was King Song-tsen Gampo in seclusion?

_____

7) What did he do while he was in seclusion?

_____

8) What did King Song-tsen Gampo do in the cause of peace?

_____

9) What did he build?

_____

10) What translations did King Song-tsen Gampo encourage?

_____

9) Is King Song-tsen Gampo still remembered today?

_____

Lesson Thirty-Seven

སློབ་ཚན་སོ་བདུན་པ།

New Words

altitudes རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད། （海拔）高度

Tibetan Plateau མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་། 青藏高原

Ladakh ལ་དྭགས། 拉达克

extinct རྒྱ་མེད་གཏོང་བཞམ་རིགས་རྒྱུད་མེད་བར་བཟོ་བ། 绝灭的, 熄灭的

harsh highlands གྲང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྒང་། 艰苦寒冷的高地

blood cells ཁྲག་གི་ཕྲ་ཕུང་། 血细胞

cope with ཁ་གཏད་པ་དང་ཐག་གིས་གཅོད་པ། 应付

violent དྲག་ཤུགས་ཀྱིས། 猛烈的, 强暴的

Celsius དོད་ཚད་ཇེ་ཡི། 摄氏度

–40 (minus forty) degrees Celsius གོང་ཕྱིག་མན་གྱི་ཇི་ཡུ་ཏུའུ་བཞི་བཅུ། 零下 40 摄氏度

sweat glands ཚ་བའི་རྩེན་བུ།

efficient adaptations ཕན་པའི་ཆ་རྐྱེན། འཕྲོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་དང་ནུས་པ། 有效适应能力

conserving heat ཚ་བ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའམ་དོད་ཚད་འཛིན་ཐུབ་པ། 保存热能

bathe ཁྲུས་བྱེད་པ། 洗浴

lead yak སྟོ་ཁྲིད་མ་ཁན་གྱི་གཡག 带领的牦牛

makes the trail རྐང་རྗེས་བཟོ་བཞམ། 留踪迹，足迹，脚印

single file གླ་ལ་སྟང་ཁེར་མཉམ་གླ་ལ་སྟང་གཅིག 一列纵队，单行

poor diet བཟའ་བཏུང་ཞན་པ། བཟའ་བཏུང་སྟུག་པོ།乏味的食物，简陋的食物

coarse grass རྒྱ་ཕྱིང་བའི་རྩྭ། 粗草

withered leaves and twigs ཏྲེད་པའི་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག 枯萎的叶子和枝条

surefooted རྐང་རྩལ་བཟང་བ། 脚踏实地的，稳当的

herds ཕྱུགས་ཁྱུ། 兽群

in search of འཚོལ་བཞིན་པའི་ཁྱོད། ''''འཚོལ་བཞམ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། 寻找

herbs སྨན་རྩྭ། 药草

lichens སྦྲང་ཅྱི། 青苔，苔藓

gregarious animals ཁྱུ་རྒྱུབ་པའི་སྦོག་ཚགས། ཁྱུ་འཚོ་བྱེད་པའི་སྦོག་ཚགས། 群居的动物

shun contact འབྲེལ་འདྲིས་དགོན་པ། 避免联系

gestation period མངལ་གྱི་དུས་ཡུན། 妊娠期

probable ཡིན་རོས་ཆེ་བའམ་ཡིན་སྲིད་པའི། 很可能的，大概的

calving pattern བེའུ་བཙའ་སྟངས། 产(犊)式

domesticated yaks སྨྲོ་གཡག 驯养的牦牛

alternate years ལོ་རེས་མོས་སུ། 隔年，每隔一年

life span ཚེ་ཚད། མི་ཚེ་གང་བོ། 生活期限，寿命

rapid decline རེ་ཁྱང་དུ་འགྱོ་མཁྱོགས་པ། 迅速下降， 迅速减少

uncontrolled ཚོད་འཛིན་མེད་པ། 未受控制的，自由的

poaching ལྷོག་གསོད། 偷猎

Text

Wild Yak

The wild yak is a very large animal. It was probably domesticated in Tibet over 2,000 years ago. It is estimated that there are now around 10,000 wild yaks. There are more than 12 million domestic yaks grazing on the Tibetan Plateau.

The domestic yak is smaller than the wild yak.

The largest wild yak may weigh 1,000 kilograms. They live at high altitudes of between 3,200 and 5,400 meters on the Tibetan Plateau. Some have been seen as far east as Gansu Province and to the south in Ladakh. They are thought to be extinct in Nepal.

These large animals are well suited to the harsh highlands. They have more blood cells than lowland cattle. This means they obtain more oxygen and this allows them to live comfortably at high altitudes.

They are able to cope with the long, cold winter months of violent winds and snowstorms. The temperature can be as low as –40 degrees Celsius.

The wild yaks have thick, long coats and few sweat glands. These are efficient adaptations for conserving heat. They can bathe in lakes and streams in extreme cold. They can travel in deep snow. A lead yak makes the trail and the others follow in single file, carefully stepping in the leader's footsteps.

In winter they survive on a poor diet of dry, coarse grass and withered leaves and twigs.

In spring these surefooted animals often travel in large herds of 100-200. They go up to the higher grasslands of the Tibetan Plateau in search of new grass, herbs and lichens. They are gregarious animals but shun contact with humans

The young are born in the spring months of April, May and June after a gestation period of nine months. It is probable that the wild yak follow the calving pattern of domesticated yaks of giving birth to a single calf in alternate years. A calf is fully grown in 6-8 years. The life span of the yak is about 25 years.

Over the last 50-60 years there has been a rapid decline in the numbers of wild yaks. Uncontrolled hunting during the second half of the twentieth century and now poaching are important reasons why there are fewer and fewer wild yaks.

Others reasons are bigger herds of domestic yaks that have moved into the places where wild yaks live and diseases that wild yaks have caught from domestic yaks.

འབྲོང་།

འབྲོང་ནི་སྦོག་ཆགས་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ལོ་བོ་ཉིས་སྟོང་ཡར་སྟོན་དུ་བོད་ཡུལ་དུ་གླེ་ཕྱུགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཤས་ཆེ། ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལྟར་ན་དཔལ་འབྲོང་ཁྲི་ཚོ་གཅིག་ཡས་མས་གནས་འདིར་འཚོ་བཞིན་ཡོད། མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་དུ་གླེ་གཡག་དུང་ཕྱུར་བཙུ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཞིག་འཚོ་བཞིན་ཡོད།

གླེ་གཡག་ནི་འབྲོང་ལས་ཆུང་བ་ཡིན།

འབྲོང་ཆེས་ཆེ་བའི་ལྷོད་ཚད་ལ་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་ཀ ༡།།།། ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་སྒྲ ༤།།།། ནས།།ཅ།།། བར་གྱི་མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་དུ་འཚོ་གནས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ས་ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཤར་གྱི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་དང་ནུབ་ཀྱི་ལ་དྭགས་བཅས་སུའང་ དེ་ ཚོ་ ཏེ་ འགའ་ མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ཚོ་བལ་ཡུལ་ནས་རིགས་རྒྱུད་ཆད་པར་སྣུམ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

སྦོག་ཆགས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་གྱང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྒང་ལ་ལེགས་པར་གོམས་ཡོད་དེ། ཁོ་ཚོར་ཡོད་པའི་ཁྲག་གི་ཕ་ཕུང་ནི་དམའ་ས་ཀན་གནས་པའི་སྒོ་ཕྱུགས་ལས་མང་བས། དེས་ ཁོ་ ཚོས་ མ་ཁལ་ དབྱུགས་ ལས་ དབྱང་ དབྱུགས་ མང་ དུ་འཕྱིན་རྟུབ་ ཐུབ་ པ་ དང་མཐོ་སྒང་ནས་བདེ་ཐང་ངང་འཚོ་བ་རོལ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་རེད།

ཁོ་ཚོ་ནི་གྱང་ཞིང་ ར་ཐང་ བའི་ དགུན་ ཟླའི་ གཤུག་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་གྱང་རྟུང་དང་ཁ་ བ་ ཏུ་ ཡུག་ ལ་ཁ་གཏད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཟླའི་འཁྱུག་ཚད་གོར་ཐིག་མན་གྱི་ཅི་ཏི་ཏུའུ་ཞིའི་བཙུ་ལ་ལྟུང་ནའང་ཁོ་ཚོ་འཚོ་ཐུབ་པ་ཡིན།

འབྲོང་ལ་སྐྱག་ཅིང་རིང་བའི་ཕྱིད་པ་དང་ཚ་བའི་ཟླིན་བུ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཚ་བ་ཆུན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པར་ཕན་བའི་ཆ ' ཀྱེན་ རེད། ཁོ་ཚོས་ཅ་ཅང་གྱང་བའི་ནམ་ཟླའི་ནང་ལའང་ 'མཚོའུ་དང་ཆུ་ཕན་ནང་ནས་ཁྱུས་བྱེད་ཐུབ་ལ་ཁ་བ་མཐུག་པོའི་

ཁོང་དུ་འགྱུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ། སྣ་དངས་མཁན་གྱི་འབྲོང་ཅིག་གིས་ལམ་ཁྲིད་ཅིང་གཞན་པ་རྣམས་བསྟར་ཕྱིང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཤིང་དལ་བུར་ངང་སྟ་ཁྲིད་མཁན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེས་སུ་སྦྲོ་ཞིང་འགྲོ་བ་ཡིན།

དགུན་ཁའི་དུས་སུ་ཚོ་ཚོས་གཟན་རྩ་ངན་ངོན་ཡིན་ཏེ་སྐམ་ཞིང་རྩི་བའི་རྩྭ་ངན་དང་། ཆུ་བའི་ལོ་མཉམ་ཡལ་གা་སོགས་ཡིན།

དཔྱིད་ཀའི་དུས་སུ་འགྲོ་རྩལ་བཟང་བའི་འབྲོ་ང་འདི་དག་ཕལ་ཆེར།།ཀ་ ནས ། ། ཁྱུ་ཚོགས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ལ་དེ་ཚོ་མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ས་མཐའི་རྩྭ་ཐང་དུ་སོང་སྟེ་གསར་དུ་འབྱས་པའི་རྩྭ་ལྷང་དང་། སྨན་རྩ། སྒང་ཏུ་སོགས་འཚོལ་བར་བྱེད། དེ་ཚོ་ནི་ཁྱུ་ཚོགས་སུ་གྱུབ་པའི་སྒོག་ཆགས་ཡིན་ཡང་མི་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཀ་ཅང་དཀོན།

འབྲོང་ཕྱུག་རྩམས་ནི་བླ་དགུའི་མངལ་སྨྱུམ་པའི་དུས་སྐབས་ཡོལ་ནས་དཔྱིད་བླ་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ། དྲུག་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། འབྲོང་ཡང་ཁྱིམ་ཐོག་གི་ཕྱུག་བཅས་སྟངས་དང་འདྲ"བར་ལོ་རེར་བཞུ་གཅིག་རེ་བཅའ་བ་ཡིན་ཞོས་ཆེ། འབྲོང་ཕྱུག་ཅིག་ཡོངས་སུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བར་ལོ ༨ ནས ། བར་དགོས་ལ་ཚེ་ཐག་གི་ཡུན་ཚད་ནི་ལོ ། ། ཙམ་ཡིན།

ཁེ་བའི་ལོ ། ། ནས ། ། ནང་དུ་འབྲོང་གི་ཁ་གྲངས་ཉུང་ནས་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཞིང ' དེ ' ཡང ' དུས་རབས་ཁེ་ཤུ་བའི་དཀྱིལ་ཏུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་རྩོན་གསོད་དང་། ད་ལྟའི་ལྷོག་གསོད་བཅས་ནི་འབྲོང་གི་ཁ་གྲངས་ཉུང་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་ཅིག་གཙོ་བོ་རེད།

དེའི་རྒྱུ་ཅིག་གཞན་ཞིག་ནི་སྒོ་གཡག་གི་ཁྱུ་ཚོགས་རྩམས་འབྲོང་འཚོ་བའི་གནས་སུ་སོང་བས་ཁོ་ཚོར་ཡོད་པའི་ནད་ཡམས་རྩམས་འབྲོང་ལ་འགོས་སོང་བས་སོ།

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times
3. Answer the following questions.
   1) Have you seen a wild yak? If you did, describe it. Where was the wild yak when you saw it? What was it doing? What did you think when you looked at it?
   2) If you have never seen a wild yak, would you like to? Why or why not?
   3) Have you heard people in your village talk about wild yaks? Who were these people and what did they say?
   4) Were there wild yaks in your home area in the past? How do you know this?
   5) There are not many wild yaks left in the world today. If you were a wild yak, what would you like to say to human beings?
4. Answer each question with a complete sentence.

1) How much does a fully-grown wild yak weigh?_____

2) At what age is a wild yak fully-grown? _____

3) Give two reasons for the decline in the numbers of wild yak._____

_____

4) What do wild yaks eat?_____

5) When was the wild yak first domesticated in Tibet?_____

6) Give two examples of how the wild yak is adapted to the harsh conditions of life on the Tibetan Plateau._____

7) What does “natural habitat” mean?_____

_____

8) What is a “gregarious animal”?_____

_____

9) Are there more wild yaks than domestic yaks on the Tibetan Plateau?_____

_____

10) What is meant by “in single file”?_____

5. Are these statements true or false? If a sentence is false, explain why.

1) There are more wild yaks today than there were fifty years ago.	True	False
2) High grasslands are favorite grazing areas for wild yaks in summer.	True	False
3) Yaks never bathe in severe cold.	True	False
4) The maximum age for a yak is about fifty years.	True	False
5) Young yaks mature in about seven years.	True	False
6) Wild yaks are sure-footed animals.	True	False

Lesson Thirty-Eight
སྒྲོལ་ཚན་སོ་བརྒྱད་པ།

New Words

Hydatid སྲིན་སྒྲན། 包虫, 水泡

nasty ཕབས་རྡུག་པོ། ‖ not pleasant, bad 令人讨厌的，威胁的

immature མ་སྐྱེས་པའི། ལོ་ན་མ་སོན་པའི། ‖ a living thing which is not fully-grown.犊不成熟的

egg སྒོ་ང། 蛋，卵

larva སྲིན་འབུ། 幼虫

tapeworm རྒྱ་སྲིན་ནར་མོ། ‖ A parasite which attaches itself to the intestines and can travel to other organs of the body. 绦虫

parasite གཞན་བརྟེན་སྲིན་འབུ། ‖ A living thing, which lives off another living thing. 寄生虫

infection འགོས་ནད་དམ་རིམས་ནད། ‖ Something that causes a disease in a body, so the body becomes infected. 传染病，感染

intestines རྒྱ་མ། ‖ The part of the body into which the remains of food passes after the stomach. 肠

liver མཆིན་པ། ‖ A large organ of the body, which is a cleaning organ for the body.肝脏

cyst རྣག་སྒྲན། ‖ A sac of fluid, which forms in the body and is usually damaging to health.囊肿

allergy སྨན་ལོག ‖ A bad body response to a substance. 敏感症

allergic སྨན་ལོག་བྱུང་བའི། ‖ People can be allergic to many substances such as some foods, dust, pollen, fur or poisonous fluids from cysts. 绦过敏的，患过敏症的

symptom ནད་རྟགས། ‖ A sign that you are ill.症状

slaughter house or abattoir བཤོས་ར། ‖ A building where animals are killed for food. 屠宰场

precaution སྔོན་འགོག ‖ Taking action to prevent something dangerous or unpleasant happening. 预防

motto ལེགས་བཤད་དམ་གདམས་ངག ‖ A sentence or some words encouraging people to do something good and helpful. 座右铭，格言

liverworm མཆིན་སྲིན། 肝虫

Text
Hydatid Disease

Hydatid is a nasty disease. People become ill when they are infected with the immature form of the tapeworm called echinococcus granulosus or liverworm. The worm lives in dogs and foxes. From these carriers the tapeworms are passed to yaks, lowland cattle, sheep, goats and humans. These tapeworms are found in many parts of the world. They are a serious health risk to people who come into contact with infected animals.

You can be infected after touching an infected animal. After that you touch your face and mouth with dirty hands. The eggs enter your body. The eggs develop into larvae that move into the intestines. From the intestines the larvae travel to the liver through blood vessels. Cysts form around the larvae within the liver. The cysts grow and grow over a long period. This may be from five to twenty years. The cysts contain infected fluid. When they have grown big, they can block blood vessels and the infected fluid can leak into the lungs, heart, brain and bones.

སྨིན་སྣོན།

སྨིན་སྣོན་གྱི་རིམས་ནད་ཐབས་རྩག་ཅིག་ཡིན། མི་རྣམས་ལ་ནར་མ་སོན་པའི་རྒྱུ་མའི་སྨིན་འབུ་སྟེ། <<འས་ཀ་ཡེ་ནུ་ཁའོ་ཁི་སི། ཤི་རྟན་ནུ་ལི་སི་ཟི>>འམ་མཆིན་སྨིན་དུ་འབོད་པ་དེ་འགོས་པ་ན་ན་བར་འགྱུར། ནད་འབུ་དེ་ནི་རྒྱན་པར་ཁྱི་དང་ལྷ་ཡི་སྟེང་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཚོ་ལས་རྒྱ་མའི་སྨིན་འབུ་རྣམས་གཡག་དང་དམའ་ས་མའི་སྨོ་ཕྱུགས། ལུག་དང་ར་མ། མི་རྣམས་ལ་འགོ་བར་བྱེད། རྒྱ་མའི་སྨིན་འབུ་འདི་དག་འཛམ་གྲིང་གི་ས་ཆ་མང་ཤོས་ན་ཡོད་ཅིང། དེ་ཚོ་ནི་འགོས་ནད་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་གི་འཛིགས་ཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འགོས་ནད་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་དང་རེག་རྡེས་ཁྱོད་ལའང་འགོ་སྨིད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་པ་མི་གཙང་བ་དེས་གདོང་དང་ཁ་ལ་རེག་པའི་ཚེ། སྦོ་ང་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སྟེང་ཞུགས་འགྱོ་ལ་སྦོ་ང་དེ་རྣམས་སྨིན་འབུ་ར་འཕེལ་ནས་རྒྱ་མའི་ནང་དུ་སོང་ཞིང། དེ་ནས་ཁྲག་རྩ་རྒྱུད་དེ་མཆིན་པའི་ནང་ལ་འགྱོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་མཆིན་པའི་ནང་གི་འབུ་སྨིན་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྣག་སྣན་སྐྱེས་ཤིང་དེ་རྣམས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཆེ་ནས་ཆེ་ར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དུས་ཡུན་ནི་ཕལ་ཆེར་ལོ་ལྔ་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་ཡིན། སྣན་རྡོག་དེ་ཚོ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཚོས་ཁྲག་ལམ་བཅད་ཅིང་འགོས་ནད་ཡོད་པའི་གཤིར་ཁུ་རྣམས་གློ་བ་དང་སྙིང། ཀླད་པ་དང་རུས་པའི་ནང་དུ་འཛག་པར་བྱེད།

These are the common symptoms of hydatid disease.

- The liver hurts and the skin and eyes become yellow or jaundiced.
- Lung cysts cause coughing and chest pains.
- The heart can become painful and the heart beats irregularly.
- Bone cysts cause bones to break easily.
- Some people develop an allergic reaction that causes skin rashes, itching and fever.

If anyone has been in contact with infected animals and develops any of these symptoms, they should visit a doctor immediately.

- X-rays and scans can take pictures of the body and show cysts.
- A surgeon can remove cysts.
- A drug called albenzadole is available, but it is only 30% successful in treating hydatid disease.

Precautions against the spread of this disease are to

- Wash your hands after touching animals.
- Keep slaughterhouses clean.
- Do not let dogs near slaughterhouses.
- Treat infected dogs and other animals as quickly as possible. This may mean killing them and burning their bodies.

སྲིན་སྣྱན་གྱི་རྒྱུན་མཚོར་ནད་རྒྱས་རྒྱས་གཤམ་གསལ།

ཀ　མཆིན་པ་ན་ཞིང་ཤ་དང་མིག་གི་མདོག་སེར་བོའམ་མཁྲིས་མདོག་ཏུ་འགྱུར།

ཁ　གློ་སྣྱན་གྱིས་གློ་ལུད་དང་བྱང་ཁར་ན་ཆུག་སློང་།

ག　སྟེང་ཏ་ཅང་ན་བར་འགྱུར་ཞིང་འཕར་ལྟིང་བྱེད་ཚད་རྒྱུན་ལྡན་མིན།

ང　རྒས་སྣྱན་གྱིས་རྒས་པ་རྣམས་ཆགས་སླ་བོར་བྱེད།

ཅ　མི་ཁ་ཤས་ལ་སླན་ལོག་བྱུང་ནས་ཤ་སྐྱི་ཐོག་དམར་ཕིག་འབབ་ཅིང་ཟ་འཕྲུག་ལང་ཏེ་ཚ་བ་རྒྱས།

མི་སུ་ཞིག་གིས་འགོས་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོག་ཆགས་ཤིག་ལ་རེག་པར་གྱུར་ནས་ནད་རྒྱས་འདི་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཚེ། ཁོ་ཚོས་མྱུར་དུ་སྣན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་ན་འགྲིག

ཀ　X འོད་དང་གློག་རྡུལ་བརྡ་སྟོན་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱིས་ལུས་པོ་འདུ་བར་རྡུབརྒྱབ་ཅིང་རྣག་སྣྱན་སྟོན་པར་བྱེད།

ཁ　གཤག་བཅོས་བྱས་ནས་རྣག་སྣྱན་མེད་པར་བྱེད་ཚོག

ག　ཚོ་པན་ཟན་རྡུལ་ལི་ཟིར་བའི་སླན་ཕྱ་ས་ཤིག་བཀོལ་སྟོད་བྱེད་ཚོག་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་སྲིན་སྣྱན་སླན་བཅོས་བྱེད་པར་ལེགས་འགྱུབ་ཡོང་ཚད་ནི 30% **ཅམ་ཡིན།**

རིམས་ནད་འདི་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བར་སྟོན་འགོག་བྱེད་པ་ལ།

ཀ　སྒོག་ཆགས་ལ་རེག་རྗེས་ལག་པ་བཀྲུ་བ།

ཁ　ཤ་ཁང་གི་གཙང་སྦྲ་རྒྱུན་འཚོངས་བྱོས།

ག　ཁྱི་རྣམས་ཤ་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་ལ་བཅར་དུ་མ་འཇོག

ང　འགོས་ནད་ཡོད་པའི་ཁྱི་དང་སྒོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་ཆོད་ཀྱིས་མྱུར་དུ་སྣན་བཅོས་བྱེད་དགོས། ཐ་ན་དེ་དག་གསོད་པའམ་མེར་བསྲེགས་པའང་བྱ་དགོས།

MOTTO	TAKE CARE	THINK CLEAN
གཙམས་དག	**བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ།**	**ཡང་དག་པར་བསམ་བློ་གཏོང་བ།**

Conversation

Dorji: Do you know anyone who has had Hydatid disease?
Zhoma: One of my classmates died of that disease two years ago.
Dorji: That's terrible!
Zhoma: Yes, we were all really sad. He was sick for a long time and then he died.
Dorji: What should someone do if they think they might have Hydatid disease?
Zhoma: They should go to a good doctor at once. He should send them to a hospital for X-rays and scans.
Dorji: What is the treatment?
Zhoma: Surgery to cut away the cysts is one treatment. Another is to take the medicine called albenzadole. This medicine is not always effective.
Dorji: What can we do to prevent getting Hydatid disease?
Zhoma: We must always be very careful when touching dogs, which may have the disease. We must wash our hands after touching these dogs. That way, we can avoid getting the eggs of the liverworm into our mouths.

ཁ་བརྗེ།

རྡོ་རྗེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་སུ་ཞིག་ལ་སྲིན་སྐྲན་བྱུང་མྱོང་བ་ཤེས་སམ།

སྒྲོལ་མ། ངའི་སློབ་གྲྭས་ཤིག་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རིམས་ནད་དེས་འདས་ཟིན།

རྡོ་རྗེ། དེ་སྐྱོ་བ་ལ།

སྒྲོལ་མ། རེད་ཡ། ང་ཚོ་ཚང་མ་དངོས་ནས་སྐྱོ་ས་ཆེ། ཁོ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ན་རྩེས་སུ་འདས་པ་རེད།

རྡོ་རྗེ། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ཁོར་སྲིན་སྐྲན་བྱུང་ཡོད་པར་སྙམ་ཚེ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་འགྲིག

སྒྲོལ་མ། ཁོ་ཚོས་སྨན་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོན་དུ་སོང་ན་བཟང་ཞིང་དེས་ཁོ་ཚོ་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏuX ཏོད་དང་གློག་རྡུལ་བརྡ་སྟོན་འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ཕྱེ་བྱེད་པར་མངགས་ན་འགྲིག

རྡོ་རྗེ། སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

སྒྲོལ་མ། གཤག་བཅོས་**བྱེད**་དེ་རྣག་སྐྲན་གཅོད་པ་ནི་སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཅིག་ཡིན་ལ། གཞན་ཞིག་ནི་ཕོ་བན་ཟན་རྡུལ་ལི་ཟེར་བའི་སྨན་དེ་འཐུང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྨན་འདིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ནུས་ལེགས་པོ་ཐོན་པ་ཞིག་མིན།

རྡོ་རྗེ། ང་ཚོས་སྲིན་སྐྲན་འགོག་པར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།

སྒྲོལ་མ། ང་ཚོས་ཏེས་པར་དུ་རིམས་ནད་འདི་ཡོད་སྲིད་པའི་ཁྱི་རྣམས་ལ་རེག་དུས་ནམ་ཡང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཤིང། ཁྱི་འདི་དག་ལ་རེག་རྗེས་ཏེས་པར་དུ་ལག་པ་བཀྲུ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ། ང་ཚོ་མཆིན་པའི་སྲིན་འབྱའི་སྒོ་ང་རྣམས་ང་ཚོའི་ཁ་ནང་དུ་ཡོང་བ་ལས་བྱོལ་ཐུབ།

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Try to be aware of these kinds of diseases in our life.

4. Discuss these questions in a small group.
   1) What causes Hydatid disease?

   2) What should someone do if they think they have Hydatid disease?

   3) What can a doctor do to know if a person has Hydatid disease?

   4) Had you heard of Hydatid disease before reading this text? If so when did you hear about it, who told you and where were you?

   5) Is there a Tibetan name for Hydatid disease in your home area? If there is, what is it?

   6) What can people do to not get this disease?

   7) Tell me about any people you know who have or have had this disease.

   8) What are the symptoms of this disease?

5. Are these statements true or false? Explain why the false statements are untrue.
   1) All animals are infected with Echinococcus.
   2) Hydatid disease occurs in many parts of the world.
   3) Hydatid disease is common in the Tibetan grasslands.
   4) There is no treatment for Hydatid disease.
   5) Surgery is one treatment for Hydatid disease.
   6) It is a good idea to wash your hands after touching an infected animal or if you suspect an animal to be infected.
   7) Hydatid disease is easy to treat.

རྒྱར་བཀོད།། དབྱིན་ཡིག་གི་བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་ཡོངས་བསྡུས།

དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད།

དབྱིན་ཡིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ 26 ཡོད་ལ། ཡིག་གཟུགས་ལ་གཉིས་བྱས་དང་གཤར་བྱས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། རེའུ་མིག་ནང་གི་གཞུང་གལ་དང་པོ་ནི་པར་བྱས་ཀྱི་གཉིས་དང་། གཞུང་གལ་གཉིས་པ་ནི་པར་བྱས་ཀྱི་གཤར་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་ཆ་པར་སྒྲུན་བྱེད་སྒྲབས་ཡིག་གཟུགས་འདི་ཉིད་བཀོལ་བ་ཡིན། གཞུང་གལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ནི་ལག་བྱེས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་གཉིས་བྱས་དང་གཤར་བྱས་ཏེ་ཡིག་གཟུགས་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་བཀོལ་ཞུབ་ཆེ་བ་མ་ཟད། འབྲི་ཐབས་གསལ་ཞིང་གོ་རིམ་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན། གོང་གི་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ལས་ད་དུང་འབྲི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རེས་གཏན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་མ་ཕྱི་དང་བསྟུན་དགོས། དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟོན་སྒྲབས་གཤམ་གྱི་ཚད་གཞི་གསུམ་ལ་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས། དང་པོ་ནི་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ། གཉིས་པ་ནི་གསལ་བོར་གློག་ཐུབ་པ། གསུམ་པ་ནི་ཚད་དང་མཐུན་པར་འབྲི་ཐུབ་པའོ། ། དེ་ཡང་ངོས་ཆིན་ཚེ་གློག་འདོན་བྱེད་ཐུབ་ལ། གསལ་བོར་གློག་ཐུབ་ཚེ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟོར་གློག་དང་སྒྲར་འབྲི་བྱེད་པར་གོགས་བྱེད་ཐུབ་བོ། ཚད་གཞི་དང་མཐུན་པར་འབྲི་ཐུབ་པ་ནི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་རྒྱུན་གཞི་ཡིན།

གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ལས་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་དང་པོ a དང་། ལྷ་བ e དགུ་བ i བཅོ་ལྷ་བ o ཉིར་གཅིག་པ u བཅས་ལ་དབྱངས་ཡིག(vowel)ཟེར་ཞིང་། འཕྲོ་མ་རྣམས་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ(consonant)ཟེར། མིང་གཞིའི་ཡི་གེyནི་སྒྲབས་འགར་དབྱངས་ཡིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ནས་བཀོལ་སྟོར་བྱེད་པཉང་ཡོད།

དབྱངས་ཡིག་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན། འབོད་སྒྲ་དང་བརྡེ་སེམས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཁུངས་ཤིག་ལས་དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་གཞན་རྣམས་སུ་ཁུངས་མཐར་ཡང་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་འདུ་བ་ཡིན།

སྟོན་ཚན་དང་པོ།

ཡིག་གཟར།

ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྱས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ནི་གཙོ་བོར་ས་མིང་དང་མིའི་མིང་། ལས་ཞུངས། རྒྱ་འཛིན་ཁོག་ཀྱི་མིང་ཡིན། དཔེར་ན་ཐ་སྙད་ལས English ནི་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ཡིན་ལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ E ནི་ནམ་ཡང་གཟབ་བྱེས་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་དུIནི་ང་ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྟོར་སྒྲབས་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གཟབ་བྱེས་བྱེད་དགོས།

སྟོན་ཚན།

1. སྟོན་ཚན་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཡིག་དང་འགོ་བརྗོད་རྒྱུན་པར་གཟབ་བྱེས་ཡིན་དགོས། དཔེར་ན། Text, Conversation ལྟ་བུ།
2. སྒྲད་ཆ་ཚིག་རིའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྱེས་ཡིན་དགོས་ལ། ཚིག་རིའི་མཇུག་ཏུ་རྗེས་རྟགས(period) “.”འཇོག་དགོས། དབྱིན་ཡིག་གི་རྗེས་རྟགས་ནི་ཚིག་ཕྱིག་བར་སྟོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡིག་གི་རྗེས་རྟགས་དང་མི་མཐུན། དབྱིན་ཡིག་གི་ཚིག་མཚམས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཝཡ་ཆེར་རྒྱ་ཡིག་གི་མཚམས་གཅོད་རྟགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན།

3.དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚོག་ནི་རྒྱན་པར་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་གི་འགྱུར་དང་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་དང་རེད་ཅེས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ལས་ཚོག་འགའ་སྟེ། སྨྲ་བ་ཚན་འདི་རྣམ་བཞི am.are.is སོགས་ལ་ལས་ཚོག be ཟེར། ལས་ཚོག be ཡི་འགྱུར་སྟངས་ནི་གསལ་ལྟར།

I am a student. (ང་རང་སློབ་མ་ཡིན།)

You are a student. (ཁྱེད་རང་སློབ་མ་རེད།)

He is a student. (ཁོ་རང་སློབ་མ་རེད།)

གོང་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག I, You, He སོ་སོའི་རྟེས་སུ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ཚོག am.are.is བཀོལ་དགོས་པ་ཡིད་ལ་རེས་པར་བྱ་དགོས།

སྐད་ཆ།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་སུ་སྤྲ་དགོང་དུས་ཚོད་སོ་སོའི་མིང་སྨྲས་ཏེ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྲ་ངོའི་མིང་སྨྲས་སྟེ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་ལུགས་ནི Good morning. Zhaxi. (སྤྲ་ངོ་བཟང་། བཀྲ་ཤིས།) ལྟར་ཡིན།

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. འདིའི་ནང་གི father, mother སོགས་ལས། th མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེའི་སྒྲ་རྣགས་ནི/ð/ཡིན། སྒྲ་འདི་ཉིད་འབྱིན་སྟངས་ནི། ཕྱེ་རྩེ་སོ་བར་དུ་བསྲིངས་ཏེ་ཕྱེ་ཕྱིར་ལ་བསྒོམ་སྐབས་གཙུབ་བརྡར་བྱུང་བ་ལས་སྒྲ་དེ་ཐོན་ཐུབ།
2. too ནི་སྟྲད་པའི་སྒྲ་ཀྱང་ཡང་འང་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཚོག་གི་གོང་འོག་སྟྲད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། སྐབས་འགར too ནི་མི་ཟད་པའི་ཚོག་ཏུ་ཅང་དང་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། too large ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན།
3. doctor ནི་སྨན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་སྟེ་རབ་འབྱམས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ་བསྟུས་ན Dr. ཞེས་བྱེས་ཚོག

སློབ་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་ནང་བུ། སྒྲ་གངས་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་དང་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་དུ་མ་མཉམ་དུ་འདྲས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། it, two ལྟ་བུ། སྐབས་འགར་དབྱངས་ཡིག་ཆེག་ཀྱང་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་གངས་ཤིག་གྱུབ་ཐུབ་པ་དཔེར་ན a ལྟ་བུ།
2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ལ་སྒྲ་གངས་ཅི་ཙམ་འདྲས་པའི་ཁ་གྲངས་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་གངས་གཅིག་ཅན་དང་གཉིས་ཅན། སྒྲ་གངས་མང་པོ་ཅན་བཅས་རིགས་གསུམ་དུ་དགར་ཚོག དེ་དག་སོ་སོར་དཔེ་རེ་བཀོད་ན། my, farmer, engineer ལྟ་བུའོ།
3. སྒྲ་གངས་གཉིས་ཅན་དང་སྒྲ་གངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནང་བུ། སྒྲ་གངས་གཅིག་ནི་ཕྱི་ཞིང་གསལ་བོར་གློག་དགོས། སྒྲ་གངས་དེ་ལ་གསལ་གློག་སྒྲ་གངས་ཟེར། ཞན་པར་གློག་པའི་སྒྲ་གངས་གཞན་རྟམས་ལ་ཞན་གློག་སྒྲ་གངས་ཟེར། དཔེར་ན།

worker, mother ནང་གི་སྒྲ་གདངས་དང་པོ་གསལ་ཞིང་དྲག་པོར་གྱོག་དགོས། technician ཡི་སྒྲ་གདངས་གཉིས་པ་དང་། engineer ཡི་སྒྲ་གདངས་གསུམ་པ་གསལ་པོར་གྱོག་དགོས།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ yes དང་ཡང་ན no བཀོལ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་པའི་གནད་དོན་མང་ཆེ་བ་ལ་སྒྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚོག་ཟིར་ཞིང་། དཔེར་ན། Are you a student? (ཁྱོད་རང་སློབ་མ་ཡིན་ནམ།) Is your brother a worker? (ཁྱོད་ཀྱི་གཅེན་པོ(གཙུང་པོ)བཟོ་བ་ཡིན་ནམ།)ལྟ་བུ། སྒྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚོག་གྱོག་སྐབས་སྒྲ་ཞན་པ་ནས་དྲག་པར་གྱོག་དགོས། འདྲི་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་གཞན་རྣམས་སྒྲ་དྲག་པ་ནས་ཞན་པར་གྱོག་དགོས།
2. འདྲི་ཚོག་གི་ནང་དུ་ལས་ཚོག be ཏེ are, is, am སོགས་གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེའི་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་རྣམས་སུ་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ།།

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. of ནི་མིང་སྔ་ཕྱི་དང་ཚོག་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་དེ། འབྲེལ་སྒྲའི་ཕྱད་གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི་ལྟ་བོ་དང་དོན་འདྲ། དཔེར་ན། the father of the boy. ཡི་དོན་ནི་བུ་ཕུག་འདིའི་ཨ་ཕ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དབྱིན་ཡིག་ཏུ of བཀོལ་སྐབས་འབྲེལ་ཚོས་སྟོན་དུ་བཀོལ་ཞིང་འབྲེལ་གཞི་རྟེས་སུ་འཛིག་པ་ཡིན།
2. old ནི་རྒྱིང་བ་ལའང་འཛུག་སྟེ། དཔེར་ན། old hat ནི་ཞྭ་རྒྱིང་བའི་དོན།
3. middle ལ་འབྲིང་གི་དོན་ཀྱང་ཡོད། དཔེར་ན། middle school ནི་སློབ་འབྲིང་གི་དོན་ཡིན།

སློབ་ཚན།

1. a དང་ an ཡི་དོན་ནི་ཀ་གྲངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་རྩང་ཅིག་ཞིག་ཤིག་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་བཀོལ་སྟངས་ནི། དེའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡི་གེའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཕོག་མ་ནི་དབྱངས་ཡིག་སྟེ། a.e.i.o.u ལས་གང་རུང་ཡིན་སྐབས an བཀོལ་དགོས་ལ། དེར་འཕྲོས་གཞན་མང་ཤོས་ལ a བཀོལ་དགོས།
2. the ཡིས་མིའམ་དངོས་པོ་ཞིག་ངོས་བཟུང་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། the old man (མི་རྒན་པ་འདི།), the girl (བུ་མོ་འདི།)ལྟ་བུ། this དང that ཡི་བཀོལ་སྟངས་ནི་འདི་དང་དེ་ཡི་བཀོལ་སྟངས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་ཚོད་དམ་བར་ཐག་ཕྱང་ཁ་བའི་མིའམ་དངོས་པོ་ཆེག་གྲངས་ཤིག་སྟོན་པ་ལ this བཀོལ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ that བཀོལ་བ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

མིང་ཚོག་མང་ཆེ་བའི་རྟེས་སུ s སྒྲུབ་ན་ཀ་གྲངས་གཉིས་སམ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཡོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མང་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། boys, students, comrades ལྟ་བུ།

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

1. “who is …” ནི་མི་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། who is he? (ཁོ་སུ་རེད།) ལྟ་བུ། “what is …” བཀོལ་ནས་མི་ཞིག་གི་ལས་ཀ་སོགས་འདི་བ་སྟེ་ཅི་ཞིག་རེད(ཡིན) ཅེས་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། what is his name? (ཁོའི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར།) ལྟ་བུའོ།། who དང what སོགས་འདི་བའི་ཚིག་གིས་མགོ་དྲངས་པའི་འདི་ཚིག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འདི་ཚིག་ཟེར་ཞིང། དེ་དག་གློག་སྐབས་སྒྲ་གདངས་དྲག་པོ་ནས་ཞན་པར་འགྱུར་དགོས།

2. is.are.am བཅས་བཀོལ་ནས་དེ་ཚོག་བཟོ་སྐབས་དེ་དག་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲོར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Is she a doctor? (མོ་རང་སྨན་པ་རེད་དམ།) Are you a Tibetan? (ཁྱེད་རང་བོད་པ་ཡིན་ནམ།) Am I a student? (ང་རང་སློབ་མ་རེད་དམ།) ལྟ་བུ། ལན་འདེབས་པཱལམ་འདི་ཚོག་མིན་པའི་ཚོག་གཞན་དུ་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་དེའི་གཞུག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། She is a doctor. (མོ་རང་སྨན་པ་རེད།) You are Tibetan. (ཁྱེད་ནི་བོད་པ་རེད།) I am a student. (ང་རང་སློབ་མ་ཡིན།)ལྟ་བུ།

3. དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཚོག་སྟུད་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་འགལ་ཡོད་དེ། I’m = I am. He’s = He is. She’s = She is. Isn’t = is not. འདི་དག་ལས་བསྟུས་རྟགས“ ‘ ”ལapostrophe ཟེར་ཞིང། བསྟུས་ཚོག I’m དེ་ཚོག་བརྡར་བྱེད་སྐབས I-apostrophe-m ཞེས་གློག་དགོས།

སློབ་ཚན་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

1. from ནི་འཕྲུང་ས།ལྷཱསར་ཀྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་ནས་ལས་གཞིས་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། I am from Lhasa. ནི་ང་རང་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་ཞེས་བའི་དོན་ནོ།།

2. in ནི་གནས་གཞི་སྟོན་བྱེད་དེ། He is in Kham. ནི་ཁོ་རང་ཁམས་ན་ཡོད་ཅེས་བའི་དོན།

3. child ནི་གཅིག་ཚོག་དང་ children ནི་མིང་ཚོག་ཡིན་ཏེ། a child, two children ལྟ་བུའོ།།

སློབ་ཚན།

Nancy’s family ཞེས་བའི“s”སྒྲ་སྒྲོར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་རྒྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། Mary’s husband, (ཟླ་རེ་ཡི་སྐྱེས་པ།) My sister’s children (ངའི་སྲིང་མོའི་ཕྲུ་གུ)ལྟ་བུའོ།། དེ་ཡང་ཁ་གྲངས་གཞིས་ས་མ་གཞིས་ཡན་ཆད་སྟོན་པའི་མིང་ཚོག་གི་མཐའ་རུ s ཡོད་ན། བསྟུས་རྟགས(apostrophe) “,” ཁོ་ན་སྒྲོར་བས་ཆོག་སྟེ། My sisters’ children. (ངས་སྲིང་མོ་ཚོའི་ཕྲུ་གུ)ལྟ་བུའོ།།

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

1. Where ནི་བོད་ཡིག་ནང་གི་གནས་འདི་བའི་གང་སྒྲ་དང་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། Where is her home? (མོའི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད།) Where are you from? (ཁྱེད་རང་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།)ལྟ་བུའོ།།

2. གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གང་ཟག་གི་ཚབ་ཚོག་ཟེར་ལ། དེ་དག་ནི།

I you he she it (དེ) (གཅིག་ཚོག)

We you they (མང་ཚོག)

3. གང་ཟག་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་ཟེར།

my your his her its (དེ་ཡི)

our your their
གོང་གི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་དག་འོས་བར་དུ་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

སློབ་ཚན་ལྔ་བ།

ཡིག་གསར།

watch ལ་བལྟས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། watch television ནི་བརྙན་འཕྲིན་ལ་ལྟ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སློབ་ཚན།

1. look at ནི(ལ)བལྟས་པའི་དོན།

2. them དང they ཡི་དོན་འདྲ་ཡང། them ནི་མང་ཆེ་བར་ཚོག་གི་མཐའ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན།

3. do ནི་ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གྲོགས་ཡིན། དཔེར་ན། I do, you do, we do, they do སོ་སོའི་དོན་ནི་བས། ཁྱེད་ཀྱིས། ང་ཚོས། ཁོ་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁིད་གང་ཟག་གསུམ་པ་སྟེ་ཁོ་དང་མོ་དེ་བཅས་ལ་བཀོལ་སྒྲབས does ལྟར་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། he does, she does, it does ཡི་དོན་ནི་ཁོས། མོས། དེ་ཡིས་ཞེས་པའོ།། བྱ་བ་ཞིག་བྱས་མིན་ནམ་གྲུབ་མིན་སྐོར་གྱི་དྲི་ཚོག་བཟོ་སྒྲབས do སོགས་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན་སློབ་ཚན་ནང་གི་ What do you see in the picture? ལྟ་བྱ། འདིའི་ནང་གི do ཡིས see ལ་རམ་འདེགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད།

སྐད་ཆའི་སྒྱུར་གཞི།

it’s = it is

གཞན་སྒྱུར།

འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན་ནི། (ཁ་སྐོང་འདི་ལ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་གམ་གང་ཟག་གི་ཚབ་ཚིག་འཛིན་དགོས། དེས་ལན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས་ཚོག་ཆ་ཚང་ཡིན་ན་ཆོག)

1) my/her (my/my ཡང་ཆོག)

2) my/his (his/his ཡང་ཆོག)

3) you/your
4) they/their
5) my (his, her/their/our) / they
6) your/its
7) your/they/my(their/they/their)

སྒྲོབ་ཚན་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. French, German, Chinese, Japanese བཅས་ནི་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཐྲ་རན་སིའི་སྐད་དང་། འཇར་མན་གྱི་སྐད།(འཇར་མན་པ།) རྒྱ་སྐད།(ཀྱུང་གོའི་མི།) འཇར་བན་གྱི་སྐད།(འཇར་བན་པ།)ཡིན་ཞིང་། ད་དུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པའང་ཡོད་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་གསལ་བྱེད་ཡི་ཀེ་ཕོག་མ་གཟབ་བྱིས་ཡིན་དགོས།

2. Chinese ཞེས་པ་མིང་ཚིག་ལྟར་བཀོལ་སྐབས། གཅིག་ཚིག་དང་མིང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་འདྲ་སྟེ། a Chinese, two Chinese ལྟ་བུ།

3. People ནི་མི་གཉིས་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་སྟོན་སྐབས་བཀོལ་བ་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. two of them ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཁོ་ཚོའི་ནང་གི (མི) གཉིས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲའི་ཚིག་ཕྱང་ཁ་ཅང་བཀོལ་ཞུབ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། three of us, (ང་ཚོ་ལས་མི་གསུམ།) some of you, (ཁྱེད་ཚོ་ལས་འགའ་ཞིག) many of them, (ཁོ་ཚོ་ལས་མང་པོ་ཞིག) one of the girls, (བུ་མོ་ཚོ་ལས་མི་གཅིག) ལྟ་བུ།

2. གོང་ལས me, you, him, her, it, us, you, them བཅས་ནི་ཚིག་གི་རྫས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚིག་གི་སྟོན་དུ་སྟོན་སྐབས་མི་འགྱུར་བ་ནི you, it ཡིན།

3. སྒྲོབ་ཕྱན་འདིའི་སྒྲོབ་ཚན་དང་གཤར་སྦྱང་ནང་དུ། བར་སྒྲོད་རིག་པའི་དུས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ངོ་སྒྲོད་བྱས་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རགས་ཙམ་འགྲེལ་ཆེད། ཕོག་མར་དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་དག་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་མང་ཆེ་བར་རྣམ་པ་བཞི་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ལས་ཚིག་རྩྭ་བ(the base form of the verb) དང་། འདས་ཚིག(the past tense form) འདས་པའི་མིང་རྩྭ(the past participle) ད་ལྟ་བའི་མིང་རྩྭ(the present participle)བཅས་སོ།། དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་གི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྟྲིན་ནང་གསེས་བཞི་རྒྱ་དབྱེ་ཡོད་དེ། སྟྲིན་བཏང་བ་དང་།(the simple form) བྱེད་བཞིན་པ།(the continuous form) བྱས་ཟིན་པ།(the perfect form) འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྗོགས་པ།(the perfect continuous form)བཅས་ཡིན། དེ་རེ་རེ་ལའང་དུས་ད་ལྟ་བ(the present tense)དང་། འདས་པ།(the past tense) མ་འོངས་པ།(the future tense) འདས་པའི་དུས་ཀྱི་མ་འོངས་པ(the past future tense)བཅས་བཞི་བཞི་རྒྱ་དབྱེ་བས་དུས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། སྒྲོབ་ཚན་འདི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་སྟྲིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་གསེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་ཡོད་པ་ལས་སྟྲིན་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བ་ངོ་སྒྲོད་བྱས་ཡོད།

ཕྱིན་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བ(the simple present form)ཡིས་རྒྱུན་དུ་འཕྲུང་བའི་བྱ་སྟྲོད་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚམས་མ་ཆད་པར་འཕྲུང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚེ། ཕྱིན་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བར་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་ལས་ཚིག་ནི་གཅོ་བོར་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་བཞི་བོ་ལས་ལས་ཚིག་རྩྭ་བ་བཀོལ་ནས་མཚོན་དགོས། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ནི་གང་ཟག་གསུམ་པ་སྟེ་ཁོ་དང་མོ་སོགས་ཚིག་རྩྭ་ཡིན། ཕྱིན་བཏང་དུ་ལས་ཚིག་རྩྭ་བའི་མཐའ་རུ s དང་ es སྦྱར་ནས་ཕྱིན་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བའི་ལས་ཚིག་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྟོར་ལུགས་

ནི་རེའུ་མིག་ཏུ་གསལ་ལ། གཤན་སྒྲུང་གི་འདི་གཞི་བདུན་པའི (B) ཡི་ནང་དུ་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་ས་སོའི་རྗེས་ཀྱི་སྒྲིར་བཏང་གི་ལས་ཚིག་ གི་འགྱུར་ལྡོག་བསྟན་ཡོད། ལས་ཚིག be ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དེ་འདི་གཞི་བདུན་པའི(A)ཡི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད།

གནས་རྒྱལ།	སྒྲོར་ཕབས།	དཔེར་བརྗོད།
སྒྲིར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ།	s	works, learns, comes, eats, plays, says
མཐའ་མཇུག་ནི sདང x, sh, ch, o ཡིན་ཚེ།	es	passes, discusses, washes, pushes, teaches, watches, boxes, fixes, goes
མཐའ་མཇུག་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གི y ཡིན་ཚེ།	y དེ i རྒྱ་བཅོས་ནས་ es སྒྲོར་དགོས།	carry-carries, cry-cries, fly-flies, hurry-hurries, study-studies, try-tries

དཔེར་ན་སློབ་ཚན་ནང་གི they study, she studies ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོ་དང་མོས་སློབ་པ་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ན་ནི་བློ་ཁ་ལོ་ཡང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པར་མ་ཟད་ཕྱི་ལོ་ཡང་སྒྲོང་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

4. ལས་ཚིག be (am, is, are སོགས)བཀོལ་ནས་སྒྲིར་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བའི་དྲི་བ་འདྲེན་རྒྱལ་དང་ལན་འདེབས་རྒྱལ་ནི།

Am I not? (Aren't I?) Yes, you are. (You aren't.)
Are you not? (Aren't you?) Yes, I am. (No, I am not.)
Is he not? (Isn't he?) Yes, he is. (No, he isn't.)
Are we not? (Aren't we?) Yes, you are. (No, you aren't.)
Are you not? (Aren't you?) Yes, we are. (No, we aren't.)
Are they not? (Aren't they?) Yes, they are. (No, they aren't.)

སྐད་ཆ།

How do you do ནི་ཕན་རྒྱུན་ཕེངས་དང་ཡོར་ངོ་ཕྱག་སྐབས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་རང་བདེ་མོ་ཞེས་པ་ཡིན། འདི་ནི་དྲི་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་ལན་ལ་ཚིག་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཟློས་ཆོག

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. the Smiths ནི Smith ཚང་གི་བཟའ་མི་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ Johnsons སོགས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ཆོག

2. school-boy, picture-book སོགས་ནི་མིང་ཚིག་ལྷན་འདུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་མིང་ཚིག་དག་རྒྱགས"__" ཡིས་སྒྲིལ་ ཡོད།

གཤན་སྒྲུང།

1. Whose ནི who དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་སྟེ་ས་ཡི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

2. འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

1) you 2) him 3) it 4) me 5) them 6) you, you 7) us (them) 8) her

སྒྲོབ་ཚན་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

1. major ཡི་རྟེས་སུ་རྒྱུན་པར་སྤྱོར་ཚོག་ཡོད་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བློར་བཟུང་བར་བྱ། འདི་དང་རིགས་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དབེར་ན། look at, be interested in, come from ལྟ་བྱ།
2. with ནི་དེའི་རྟེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་གཞན་པའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱོར་ཚོག(prepositions བསྟུས་ཏེ prep) ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཁན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I live with my mother. (ང་རང་ཨ་མ་དང་མཁན་དུ་བསྡད་ཡོད།) Come with us, please. (ང་ཚོའི་གྲས་སུ་ཡོང་བར་ཞུ།) ལྟ་བྱ། with ལ་ད་རྩང་བཀོལ་བའི་དོན་ཡང་ཡོད།
3. get along ནི་ཚོག་རྒྱང་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ལས་ཚོག་ཅིག་དང་འདྲ་ལ་ལས་ཚོག + བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཚོག་མང་དུ་ཡོད་དེ། get up (མལ་ལས་བཞེངས།) sit down (སྡོད་ལ་བཞུགས།) ལྟ་བྱ།
4. each other ནི་རྒྱུན་པར་མཁན་དུ་བཀོལ་བའི་ཚབ་ཚོག(pronouns བསྟུས་ཏེpron) ཅིག་ཡིན་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན། They love each other. (ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་དགའ།) They don't like each other. (ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་མི་དགའ།)ལྟ་བྱ།
5. because ནི་ རྒྱུ་མཚན་ བརྗོད་ སྐབས་ ཚོག་ འགོ་ ཙོམ་ བྱེད་ ཡིན་ ལ། དེའི་ དོན་ ནི་ རྒྱུ་ མཚན་ གྱིས་ ས་མ་ ད་ ཡང…ཡིན་ པས་ཞེས་ པའོ།། because དང or སོགས་ ནི་ ཐ་ སྙད་ དང་ ཐ་ སྙད། ཡང་ ན་ ཚོག་ དང་ ཚོག་ སྦྲེལ་ བྱེད་ ཀྱི་སྦྲེལ་ ཚོག (conjunctions བསྟུས་ ཏེ conj)ཡིན། oh ནི་ སྨོན་ ས་མས་ དང་ ཡ་ མཚར་ བ། དགའ་ བ། སྐྱོ་ སྙང་ སོགས་ མཚོན་ བྱེད་ ཀྱི་ འགོད་ སྒྲ(interjections བསྟུས་ ཏེ interj) ཞེག་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. སྤྱིར་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བས་གཙོ་བོར་རྒྱུན་ལྟན་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟོན་ལ། གཤིས་སྤྱོད་དང་སྐབས་དེའི་རྣམ་པའང་སྟོན་པ་ཡིན། སྒྲོབ་ཚན་འདི་རྣ་ཡྱོགས་འདི་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། He comes from Boston. (ཁོ་རང་པ་ས་ཐན་ནས་ཡོང་།)ལ་ མཚོན་ན། བརྗོད་བྱ་ཁོ་ཞེས་པ་དེའི་ཁྱད་རྫོགས་ཤིག་བསྟན་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་བསྟན་མེད། འདི་དང་རིགས་ འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། He lives in Room 309. (ཁོ་རང་ཁང་པ309རུ་བསྡད་ཡོད།) They come from Lhasa. (ཁོ་ཚོ་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་།)
2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཚོག་རེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་དུ་གཙོ་ཚོག(subject)སྟེ། ཚོག་དེའི་ནང་མིའམ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་དོན་སྟོན་ བྱེད་ཅིག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སྒྲོབ་ཚན་ནང་གི John Turner, he, they བཅས་ ནི་གཙོ་ཚོག་ཡིན། གཙོ་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ལས་ཚོག་ཅིག་འབྱུང་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྗོད་ཚོག(predicate)ཟེར། རྗོད་ཚོག་ གིས་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱ་གང་དེའི་བྱ་སྤྱོད་དམ་རྣམ་པ། ཡང་ན་ཁྱད་རྫོགས་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་བྱ་བ་དང་ཆ་ འདྲ་བ་ཡིན། སྒྲོབ་ཚན་ནང་གིcomes, studies, majors, lives get along, are Americans བཅས་ནི་རྗོད་ཚོག་ཡིན། སྐབས་འགར་ལས་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་མིང་ཚོག (ཡང་ན་ཚབ་ཚོག་སོགས) ཅིག་འབྲངས་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཕེབས་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་

ཡུལ་ཚོག(object)ཞེས། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། I study English. ལ་མཚོན་ན། I ནི་གཙོ་ཚིག་ དང་། study ནི་རྩོད་ཚིག English ནིstudy ཡི་ཡུལ་ཚིག་ཡིན།

སྐད་ཆ།

Excuse me ནི་དགོངས་པ་མ་ཚོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་མི་གཞན་ལ་དོན་དག་ཅིག་འདྲི་བའམ་གཞན་ལ་ཐད་ཀར་དུ་ཕྱུགས་ཀྱིན་བན་པ་བཟོས་པ། ཡང་ན་གཞན་གྱི་བྱ་བར་བར་ཆད་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚིག་འདི་བཀོལ་ནས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ་བ་ཡིན།

གཤར་སྒྲུང།

ཁག་གཉིས or བཀོལ་ནས་སྒྲེལ་ཡོད་པའི་འདྲི་ཚོག་ལ་བརྟག་བྱ་མ་ཏེས་པའི་དྲི་ཚོག(form alternative questions)ཞེས། འདྲི་ཚོག་ འདི་རིགས་ནི་ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི“དཀར་པོ་རེད་དམ་ནག་པོ་རེད།”ལྟ་བུའི་འདྲི་ཚོག་དང་མཐུན་པ་ཡིན། གཤར་སྒྲུང་གི་འདྲི་གཞི་ དྲུག་པ་རྩ་བཀོད་པའི་འདྲི་ཚོག་ནི་རིགས་འདི་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན།

སྒོོ་ཚན་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གཟར།

1. quarter ནི་སྒར་མ་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཡུན་ཏེ། དུས་ཚོད་དྲུག་དང་སྒར་མ་བཅོ་ལྔ་ལ a quarter past six ཞེས་པ་དང་། a quarter to six སྒར་མ་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཚོད་དྲུག་ལ་ཐོན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དུས་ཚོད་ལྔ་དང་སྒར་མ་ཞེ་ལྔ་ཡིན། quarter ལ་བཞི་ཆའི་གཅིག་ གི་དོན་ཀྱང་ཡོད།
2. then ལ་སྒྲབས་དེར་ཞེས་པའི་དོན་དང་འོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། I was in Lhasa then. (སྒྲབས་དེར་ང་ལྷ་ས་ན་ ཡོད།) Then let’s begin. (འོ་ན་འགོ་རྩོམ།)
3. time ཞེས་པ་ཐེངས་གྲངས་ལའང་འཇུག་སྟེ། one time, two times ནི་ཐེངས་གཅིག་དང་ཐེངས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན།
4. may དང་can གཉིས་ཀྱི་བཀོལ་སྟངས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་། གཉིས་ཀར་ཚོག་པའི་དོན་ཡོད་ལ། can ནིmay ལས་བཀོལ་ཁྱབ་ཆེ། དེ་དག་རྒྱུན་པར་ལས་ཚོག་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། may ཡི་བཀོལ་སྟངས་ནི། You may go. May I come in?/Yes, you may. No, you may not. (ཁྱེད་རང་སོང་ཆོག ང་ནང་ལ་ཡོང་ཆོག་གམ། ཡོང་ཆོག ཡོང་མི་ཆོག)

སྒོོ་ཚན།

1. at ཡིས་དུས་ཚོད་ཅིག་གི་སྟེང་ཞེས་པའི་སྟེང་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། at five, at seven, at ཡིས་ད་དུང་གནས་གཞི་ཡང་སྟོན་ཏེ། at home ལྷ་བྱ།
2. སྒོ་ཚན་ནང་གི for དང to, past, ད་དུང་ཡིག་གསར་ནང་གི over བཅས་ནི་སྒྲོར་ཚོག་ཡིན། ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོས་བསྒྲབས་ ཆེན་པའི་སྒྲོར་ཚོག་ནི at, from, with, to, for, over, past, then བཅས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཚོག་མང་པོའི་ནང་དུ་དེ་དག་ བཀོལ་ཡོད་ལ་བཀོལ་སྟངས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བས། ཡིད་འཛིག་བྱ་དགོས།

3. དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ་དགར་ཚོག(articleབསྡུས་ཏེartart)ཀྱང་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མིང་ཚིག་མང་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་སྦྱོར་དགོས། དེ་ཡང་དགར་ཚོག་ནི་མིང་ཚིག་གི་སྟོན་དུ་འཇུག་ཅིང། མིང་ཚིག་དེས་སྟོན་པའི་མིའམ་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཁོ་ནའམ་སྣོར་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཡིན། དཔེར་ན། Do you have a radio? (ཁྱེད་ལ་སྒྲ་སྤྲུད་འཁོར་ལོ་ཡོད་དམ།) Do you like the book? (ཁྱེད་རང་དཔེ་ཆ་འདིར་དགའ་འམ།) She is an American. (མོ་ནི་ཡ་མེ་རི་ཀ་བ་ཞིག་རེད།) བཅས་ལས a དང an, the ནི་དགར་ཚོག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་འོག་ཏུ་དགར་ཚོག་མི་བཀོལ་ཏེ། go to school(སློབ་གྲྭར་འགྲོ), come home for lunch (ཡུལ་ལ་དྲོས་ཧ་འཐུང་བར་ཡོང།) སོགས་ལས school དང lunch ཡི་སྟོན་ལ་དགར་ ཚོག་མི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ། སྐབས་འདིར་ཚང་མས་སློབ་དེ་བ་ནང་གི་དགར་ཚོག་བཀོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོག་རྒྱུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས།

4. སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ། དགོང་མོའི་དུས་ཚོད་ནི་སོ་སོར in the morning, in the afternoon, in the evening བཅས་ཀྱི་མཚོན་པ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

1. May I help you? ནི་རྒྱུན་དུ་བཀོལ་བའི་གྲས་ཚོག་ཅིག་སྟེ་ངས་ཁྱེད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་བམ། ཡང་ན་ཁྱེད་ལ་དོན་དག་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚོང་བས་འདི་ལྟར་འདྲི་སྐབས་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཏོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

2. You're welcome. ནི་གྱས་ཚོག་ཅིག་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ Thank you.སོགས་ཀྱི་ཚོག་གིས་བཀའ་དྲིན་ཞུ་སྐབས་དེའི་ལན་ལ་བཀོལ་བ་ཡིན།

3. བྱ་བ་བྱས་མིན་ཐད་ཀྱི་དྲི་ཚོག་འདྲི་བའམ་ལན་འདེབས་སྐབས། གང་ཟག་གཉིས་པའི you ལ do འཇུག་དགོས་ཤིང། གང་ཟག་གསུམ་པ he, she, ལdoes འཇུག་དགོས།

4. aren't = are not doesn't = does not

གཞན་སྒྲུང།

1. help … in … ཡིས་ཕྱོགས་གང་ཞིག་ལ་རོགས་རམ་ཐོབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། help us in our work (ང་ཚོའི་ལས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱོས།)

2. Happy birthday to you. འདི་ནི་སྐྱེས་སྐར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་ཚོག་ཡིན།

སློབ་ཚན་དགུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. on ནི་སྦྱོར་ཚོག་ཡིན་ལ་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་དོན། དཔེར་ན། on desk, (ཅོག་ཙེའི་སྟེང་ན།) on wall (ཀྱང་དོས་ན།) དེ་བཞིན་དུ but ནི་སྒྲེལ་ཚོག་དང་། will ནི་ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གྲོགས་ཤིག་ཡིན།

2. come in ལས in ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག(adverb བསྡུས་ཏེ ad ཡང་ན adv)ཡིན། དེ་ཡང་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་ནི་ལས་ཚོག་གམ་རྒྱན་ཚོག(adjective བསྡུས་ཏེ adj དེ་ནི་མིའམ་དངོས་པོའི་ཁྱད་རྫས་མཚོན་བྱེད།)ཡང་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་

བའི་ཚོགས་གཞན་ཞིག་ ཡང་ན་ཚོགས་ཏེལ་བོ་ཞིག་གསལ་འདོན་བྱས་ཏེ། དུས་ཚོད་དམ་ས་གནས། ཚད་སོགས་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན། སྟྱོར་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་དེ། དཔེར་ན།

He’s in (སྟྱོར་ཚོགས) the room. (ཁོ་རང་ཁྱིམ་ན་ཡོད།)

He isn’t in (བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོགས) (ཁོ་རང་ནང་ན་མེད།)

Put it on (སྟྱོར་ཚོགས) the desk. (དེ་ཅོག་ཅེའི་ཐོག་ཞོགས།) Put it on.(བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོགས) (དེ་ཐོག་ལ་ཞོགས།)

3. Please ནི་ཞུ་བ་བྱེད་པའི་གྲས་ཚོགས་ཅིག་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། Help me, please. (ང་ལ་རོགས་རམ་གནང་བར་ཞུ།) please ལ་ད་དུང་དགའ་བའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སྒྲོབ་ཚན།

1. there is དང there are སོགས་ལ “there + be གྱུབ་སྟངས།”ཞེས། དེ་ནི་ས་ཆ(དུས་ཚོད།)ཀ་གི་མོ་རྒྱ་དངོས་པོ(མི)ཀ་གི་མོ་ཡོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་འདང་རྟོད་ཚོགས་ཡིན། བྱེད་པོ་ནི་དེའི་རྟེས་ནུ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེད་པོ་ནི་གཅིག་ཚོགས་ཡིན་སྐབས there is འཇུག་དགོས་ཏེ། There is a clock on the wall. (གྱང་དོས་ན་དུས་ཚོད་འགོར་ལོ་ཞིག་ཡོད།) ལྷ་བྱ། བྱེད་པོ་ནི་མིང་ཚོགས་ཡིན་སྐབས there are འཇུག་དགོས་པ་དཔེར་ན། There are two boys in the room. (ཁང་པ་དེ་རྒྱལ་ཕྲུག་གཉིས་ཡོད།) དེ་ཡང་བྱེད་པོ་ནི་གཉིས་ས་མ་དུ་མ་ཡོད་སྐབས། ཐོག་མར་བརྟོད་པའི་བྱེད་པོ་གང་དེའི་ཁ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོད་ཚོགས་གང་རྒྱང་ཞིག་འཇུག་ཐུག་ཐགས་གཅོད་དགོས། དཔེར་ན། There is a clock and two books on the desk. (ཅོག་ཅེའི་སྟེང་ན་དུས་ཚོད་འགོར་ལོ་ཞིག་དང་དཔེ་ཆ་གཉིས་ཡོད།)

2. any དང some གཉིས་ཀ་ནི་འགའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་མོད། འཇུག་སྟངས་མི་འདྲ་སྟེ། ཚོགས་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་ཚོགས་སྟེ་ སྒྲུབ་ཚོགས་ཏུ་ some འཇུག་དགོས་ཤིང་། ཏེ་ཚོགས་དང་དགག་སྒྲ་བཀོལ་བའི་ཚོགས་ཏུ་ any འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

There are some pictures on the wall. (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་འགའ་ཡོད།)

Are there any pictures on the wall? (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་འགའ་ཡོད་དམ།)

There aren’t any pictures on the wall? (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་གཅིག་ཀྱང་མེད།)

སྐད་ཆ།

1. This is Room 619, isn’t it? འདི་ནི་འདྲ་ཚོགས་ཀི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡི་ཁག་སྒ་མ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོད་པའི་སྒྲུབ་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཁག་ཕྱི་མ་ནི་སྟངས་བདེའི་དྲི་ཚོགས་ཅིག་ཡིན། སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་ཀྱིས་དོན་དགག་ཅིག་བརྟོད་དེ་བཤད་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་འཕད་མིན་འདྲ་བའི་ཚོགས་འདི་རིགས་ལ་དྲི་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚོགས(tag-question)ཞེས། གོང་གི་དཔེ་བརྟོད་དེ་རིགས་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁག་སྒ་མ་ནི་ཚོགས་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཚོགས་ཡིན་ན། ཁག་རྟེས་མ་ལ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་བའི་ཚོགས་འཇོག་དགོས། དཔེར་ན། You live here, don’t you? (ཁྱེད་རང་འདི་རྒྱོད་པ་ཡིན་ནམ།)

གལ་ཏེ་ཁཁ་སྟ་མ་ནི་དགག་སྒྲར་འཇུག་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། ཁཁ་རྗེས་མ་ལ་ཚིག་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཚིག་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། You don't have any classes, do you? (ཁྱེད་ལ་སློབ་ཁྲིད་མེད་པ་ཡིན་ནམ།)དེ་ཚིག་འདི་རིགས་ཀྱི་ཁཁ་གཉིས་ཀའི་དུས་སྐབས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་དགོས། གཤན་སྦྱང་གི་འདྲི་གཞི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ན། དེ་ཚིག་འདི་རིགས་ཡིད་ལ་ངེས་ཐུབ།

2. I'll ནི I will ཡི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ། ངས་བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསྡུན་ཡོད། འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་རྒྱུས་པར་འགྲེལ་ཡོད། that's = that is

གཤན་སྦྱང།

1. There is one in it. (དེའི་ནང་དུ་གཅིག་ཡོད།) འདིའི་ནང་གི one ནི་ཚབ་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ལ། སྟོན་ལ་གློ་ཆེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Which pen do you want? I want the green one. (= pen) (ཁྱེད་ལ་ཡུགས་སྒྲུག་གང་དགོས། ང་ལ་ལྷང་ཁུ་དེ་དགོས།)

2. འདྲི་གཞི་དྲུག་པའི་ནང་གི 2 and 7 are 9 ནི 2 + 7 = 9 ཡི་དོན་ཡིན་ལ། 2 from 13 is 11 ཡིས13-2=11བསྡུན་ཡོད།

3. འདྲི་གཞི་བདུན་པ་ལས་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་ཀློག་ཐབས་ཤེས་ནུས། དེ་དག་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་ན་གཤམ་གྱི་གནད་འགའ་ལ་འདུ་སྟེ།

(1) དུས་ཚོད་ཧིལ་ཆུང་ལ་གྲངས་ཚད་དམ་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚིག(Numerals བསྡུས་ན num) དང o'clock བཀོལ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གྲངས་ཀ + 'o' clock བཀོལ་ནས་སྟོན་ཞིང o'clock དེ་རྒྱུན་པར་བསྡུས་ཏེ་མ་བྱིས་ཀྱང་ཚོག

(2) སྐར་མ་སྒྲམ་ཅུའི་ནང་ཚུན་གྱི་དུས་ཚོད་ནི "སྐར་མའི་གྲངས+ past + དུས་ཚོད་གྲངས"ཡིས་མཚོན་པ་ཡིན།

(3) དུས་ཚོད་ཀ་གི་མོ་དང་ཕྱེད་ཀའམ་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ནི half past དང a quarter past…སོ་སོའི་མཚོན་པ་ཡིན།

(4) སྐར་མ་སྒྲམ་ཅུ་ལས་བརྒལ་ན…to…བཀོལ་ནས་མཚོན་དགོས། དེ་ཡང to ཡི་སྟོན་ལ་མི་འདང་བའི་སྐར་མའི་གྲངས་དང། to ཡི་རྗེས་ལ་ཐོན་ཉེ་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་འབྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ten to six. (སྐར་མ་བཅུའི་དུས་ཚོད་དྲུག་ལ་ཐོན་ཡོད།)

(5) འདྲི་གཞིའི་ནང་གི་གྱུག་རྒྱས་ནང་བྲིས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་དུས་ཚོད་ཀློག་ཐབས་ཤེག་ཡིན་པས། ཐབས་འདི་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ།

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. take a seat, a cup of ནི་ཚིག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས། ལྟག་པར a cup of དང་གྲུབ་སྦྱངས་འདུ་བའི་ཚིག་གྲུབ་མང་སྟེ། a lot of (མང་པོ་ཞིག), a number of (འགའ་ཞིག), a box of (སྒྲམ་ཞིག)

2. thanks ནི་མིང་ཚིག་ཡིན་ལ་རྒྱུན་པར་མང་ཚིག་ཏུ་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Thanks a lot ནི་ཐུགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན།

3. about ཡང་སྟོར་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི "སྐོར་གྱི" "ཐད་ཀྱི"ཞེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་ལྟར་ཐད་བསྡུར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། What is the book about? (དཔེ་ཆ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་རེད།) Do you know anything about him? (ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོའི་གནས་ཚུལ་འདུ་ཤེས་ཨམ།)

སྒྲོབ་ཚན།

1. family name ནི་རྒྱས་མིང་ལས་རྒྱས་ཀྱི་དོན།

2. the United States ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མིང་གཞན།

སྐད་ཆ།

no བཀོལ་ནས་དགག་ཚིག་འགྲུབ་ཐུབ་སྟེ། not any དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། We have no classes in the afternoon. (ཕྱི་དྲོར་བ་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་མེད།) We don't have any classes in the afternoon. དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན། འདི་ཚིག་འདི་རིགས་ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེ་རིས་བྱེད་ཤེས་དགོས། འདི་གཞི་བདུན་པས no ཡི་བཀོལ་སྟངས་འདི་ལ་སྟོང་བརྡར་བྱེད་ཐུབ།

སྐད་ཆའི་སྟྲུང་གཞི།

ད་ལྟའི་བར་དུ་བ་ཚོས་དྲི་ཚིག་རིགས་བཞི་སྟྲུངས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་གློག་སྟངས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གདངས་རིམ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས། Are you a student? རིམ་གྱིས་ཞན་པར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། What are you? ཐོག་མར་དྲག་པོ་དང་དེ་ནས་ཞན་པར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། Are you a boy or a girl? ཐོག་མར་ཞན་པ་དང་དེ་ནས་དྲག་པོར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། You're a student, aren't you? ལྟ་བུ་ཡིན། དྲི་ཚིག་དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲིར་བཏང་གི་དྲི་ཚིག་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དྲི་ཚིག བརྡག་བྱ་མ་རེས་པའི་དྲི་ཚིག དེ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་བཅས་ཡིན།

གཤར་སྟྲུང།

འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

buildings	families	watches	men	women
cities	scientists	children	radios	classes
days	studies	buses	brushes	matches

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།

ཡིག་གཟར།

1. watch ལ་ལག་འདོགས་ཆུ་ཚོད་འགོར་ལོའི་དོན་ཡང་ཡོད།

2. TV ནི་television ཡི་ཚིག་སྡུད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ U. S. A.ནི་the United States ཡི་ཚིག་སྡུད་དང་། U. N. དང U. K.ནི the United Nations (མཁན་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས།), the United Kingdom (དབྱིན་ཇི།)ཡི་ཚིག་སྡུད་ཡིན།

3. listen ནི་རྒྱུན་པར to དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པས། Listen to ཡང look at དང་འདྲ་བར་མིང་ཚིག་ཅིག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཡིད་ལ་བཟུང་བར་བྱ།

4. དབྱིན་ཡིག་གི་ཨང་གྲངས་ནི་སྒྲིར་བཏང་དུ་གྲངས་ཚིག་དེའི་མཇུག་ཏུth སྒྲར་ཏེ་གྱུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། four--fourth (བཞི་བ།), eleven--eleventh (བཅུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ།) དེ་དུང་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། first (དང་པོ།),

second (གཉིས་པ།), third (གསུམ་པ།), fifth (ལྔ་པ།), eighth (བརྒྱད་པ།), ninth (དགུ་པ།), twelfth (བཅུ་གཉིས་པ།) ལྟ་བུ། གཤན་སྦྱངས་ནང་གི་དོན་ཚན་བདུན་པ་སྦྱངས་ཀྱི་འདི་དག་བློར་འཛིན་དགོས།

སྒྲོབ་ཚན།

1. སྒྲོབ་ཚན་འདི་རྒྱབ་སྒྲོད་རིག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད། བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བ(the present continuous tense)ནི་རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I am working. (ངས་ལས་ཀ་ལས་བཞིན་ཡོད།) They are having a lesson. (ཁོ་ཚོས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།) ལྟ་བུ་ཡིན། བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བའི་བཀོལ་སྤྱངས་ཐད་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་སློབ་ཚན་ཀྱི་སྦྱང་གཞིའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད། འདི་དང་སྤྱི་བཏང་གི་ད་ལྟ་བའི་མི་འདྲ་ས་གཙོ་བོ་ནི། འདི་ཡིས་ད་ལྟར་འགྱུར་བཞིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བཏང་གི་ད་ལྟ་བས་བརྒྱད་མའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད(འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀར་བསྒྲབ་སྲིད་པའི་དོན་དག)དམ་ད་ལྟའི་རྣམ་པ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན། འདི་གཞི་ལྟ་བ་རྒྱུ་མི་འདྲ་ས་དེ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

2.བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་ལ་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་བཀོལ་དགོས། དེ་ཡང་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བའི་སྒྲ་གྲུབ་ཚུལ་ནི། is (am, are) + ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང(ལས་ཚིག+ ing)

གནས་ཚུལ།	སྒྲོར་ཐབས།	དཔེར་བརྗོད།
སྤྱི་བཏང་གི་གནས་ཚུལ།	-ing	work--working study--studying go--going see--seeing stay--staying
གསལ་བྱེད་མཐའ་མ་ནི e ཡིན་ལ་དེ་ཡི་སྒྲ་མི་འདོན་པ།	e འདོར་ཏེ ing སྒྲོར་བ།	have--having live--living argue--arguing take--taking
སྒྲ་གཅིག་མཐའ་མ་ནི་སྒྲ་གཅིག་དྲག་པོར་ཀློག་དགོས་པའི་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གཅིག་དང་། གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་མཐའ་མ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་དང་དེའི་བློན་དུ་བཏང་ཡིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ།	ལས་ཚིག་དེའི་མཇུག་ཏུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡང་བསྒྲར་བྱེས་ཏེ། ing སྒྲོར་བ།	cut--cutting run--running begin--beginning stop--stopping plan--planning shut--shutting forget--forgetting regret--regretting admit--admitting get--getting prefer--preferring permit--permitting

མཆན། (1) ལས་ཚིག་གི་མཇུག་མཐར ie ཡོད་ན། ie དེ y རྒྱབ་ཏོས་ནས ing སྒྲར་ན་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན die-dying lie-lying tie-tying ལྟ་བུ།

(2) ལས་ཚོགས་གི་མཇུག་མཐར་སྒྲ་དྲག་པོར་མི་གློག་བའི་དབྱངས་ཡིག་ཅིག་དང l ཡིན་སྒྲབས། l ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེing སྒྲར་ན(ཨ་རིའི་ དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཉིས་འབྲི་མི་བྱེད།)ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

travel--travelling (དབྱིན་རི།) traveling (ཨ་རིའི།)

quarrel--quarrelling (དབྱིན་རི།) quarreling (ཨ་རིའི།)

སྐད་ཆ།

1. would ཞེས་པ་ལས་ཚོགས་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་ཞེག་གི་གོང་དུ་སྒྲར་ན། བཙུ་བཀུར་ཀྱི་ངོས་ནས་ལས་ཀ་སོགས་གནང་ཡོང་མིན་འདུ་ སྲོལ་ཡོད། would you like to … ནི་ཚོག་གྱུབ་ཅིག་ལ་ངོས་བཟུང་བློ་འཛིན་དགོས། དེའི་དོན་ནི“ཁྱེད་ཀྱིས…(བྱེད)འདོད་ དམ།” ཞེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Would you like to have some tea? (ཁྱེད་ཀྱིས་གསོལ་ཇ་འཐུང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།) ལྟ་བུ།

2. we’d love to ནི་བསྟུས་ཚོག་ཡིན། འདི་རjoin you ཞེས་པ་བསྟུས་ཡོད། we’d = we should

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

ལས་ཚོག་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཐའ་རuing སྒྲར་ན། མིང་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། do some reading, do some shopping, do some washing. སོགས་ལས reading, shopping, washing བཅས་ནི་མིང་ཚོག་ཡིན། སོ་སོའི་དོན་ནི་གློག་ འདོན་དང་ཉོ་སྒྲུབ། གཙང་མར་འགྲུ་བ་བཅས་སོ།།

གཤར་སྒྲུང།

འདི་གཞི་ལྟ་བའི་ལན།

1) watches	2) is watching	3) is writing	4) writes
5) does not listen	6) is listening	7) does not smoke	8) is smoking
9) have	10) are having		

སྒྲ་གདངས་སྐོར་གྱི་མཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་དབྱངས་ཡིག་ལྷ་བོ་སྟེ། a, e, I, o, u རྣམས་སྒྲབས་འགར་སྒྲ་རིང་བོར་གློག་དགོས་ལ། སྒྲབས་འགར་སྒྲ་ཐུང་བར་གློག་ དགོས། གློག་ཐབས་གཅོ་བོ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར།

དབྱངས་ཡིག	སྒྲ་ཐུང/དཔེ	སྒྲ་རིང/དཔེ
a	[æ] back	[ei] take
e	[e] bed	[i:] he
i	[i] sit	[ai] like
o	[ɔ] not	[əu] no
u	[ʌ] but	[ju:] student

2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་མང་ཚོས་ལ་ཁག་འགའ་ཡོད་པས་དེ་རེ་རེར་སྒྲ་གདངས་ཟེར། དཔེར་ན student ནི stu དང dent བཅས་ ཁག་གཉིས་སུ་བགོས་ཚོག་ཕྱིར་སྒྲ་གདངས་གཉིས་ཅན་ཡིན། tomorrow ནི to-mor-row བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད་ཕྱིར་སྒྲ་ གདངས་གསུམ་ཅན་ཡིན། ཐ་སྙད་འགའ་ཤས་ལ་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ཅན་ཟེར། དཔེར་ན third, watch ལྟ་བུ། སྒྲ་གདངས་གཅིག་ལ་ཆེས་ཉུང་ནའང་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་འདུ་བ་ཡིན། དཔེར་ན I. གནས་ཚུལ་མང་པོའི་

འོག་ཏུ་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་དུ་མ་འདུ་བ་ཡིན་པ་དབེར་ན། go (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག), sit (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཉིས།), film (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གསུམ།)

3. ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་དང་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ནི་རྒྱུན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲ་གདངས་རིགས་གཉིས་ཡིན། གོང་གི་སྒྲ་རིང་པོར་གློག་པའི་ཐ་སྙད་ཚང་མ་ནི་ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། སྒྲ་ཕྱང་བར་གློག་པའི་ཐ་སྙད་ཚང་མ་ནི་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་དཔེར་བརྗོད་ལས་མཐོང་ཕྱབ་པ་ལྟར། ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་གྲུབ་སྟངས་ནི "མིང་གཞིའི་ཡི་གེ + དབྱངས་ཡིག (+ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ + e)" དང་། ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ནི "(མིང་གཞིའི་ཡི་གེ) + དབྱངས་ཡིག + མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་གཉིས"ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན།

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. ཡིག་གསར་ནང་གི talk, walk, dance, visit སོགས་ཐ་སྙད་ཀ་ཤས་ཤིག་ལས་ཚོག་བྱེད་ཚོག་ལ་མིང་ཚོག་ཀྱང་བྱེད་ཚོག་ དང་ཡིར་ན། ལས་ཚོག་ལ་འཇུག་པ་དང་མིང་ཚོག་ལ་འཇུག་པ་རེ་བཀོད་ན།

Which cities are you going to visit? (ཁྱེད་རང་གྲོང་ཁྱེར་གང་ལ་ལྟད་མོར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།)

Is this your first visit to China? (ཁྱེད་རང་གྱུང་གོར་ཐེངས་དང་པོར་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ།)

Who are talking? (སུས་སྙན་ཞུ་འབྱུལ་བཞིན་ཡོད།)

How do you like his talk? (ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་ན་ཁོས་སྙན་ཞུ་ཕྱལ་བ་ཅི་འདྲ་རེད།)

Let's walk around. (ང་ཚོ་འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ།)

Let's take a walk around. (ང་ཚོ་འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ།)

They are dancing. (ཁོ་ཚོས་བྱོ་འཕྲུབ་བཞིན་ཡོད།)

Are you going to the dance? (ཁྱེད་རང་ཞབས་བྱོའི་འདུ་ཚོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་དམ།)

2. something ནི some དང thing (དངོས་པོ།) གཏོགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་ཞིག་ཅིས་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་ཡོད། some, any, no བཅས་བཀོལ་ན་གོང་གི་ཐ་སྙད་འདྲ་བ་ཐོན་ཕྱུབ། དཔེར་ན someone, something, anyone, anything, none, nothing ལྟ་བུ། ཏེ་ཚོག་དང་དགག་ཚོག་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་རྟགས་པ anyone, anything ལྟ་བུ་བཀོལ་ཡོད། སྟོང་ཚན་གྱི་ཡིན་དུ་གསལ།

3. such དང་ཡི་དོན་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན་ནའང། བཀོལ་སྟངས་ལ་མི་འདྲ་ས་ཡོད། such ནི་རྒྱུན་ཚོག་ཡིན་པས་སྟྲིར་བཏང་དུ་མིང་ཚོག་གསལ་འདོན་བྱེད་ལ། so ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་ ཡིན་ཞིང་། སྟྲིར་བཏང་དུ་རྒྱུན་ཚོག་དང་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་གསལ་འདོན་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། It's such a fine day. (ནམ་རྒྱ་ཧི་འདྲའི་བཟང་བ་ལ།) It's so beautiful. (དེ་ནི་ཧི་འདྲའི་ཡག་པ་ལ།) You sing so well. (ཁྱེད་ཀྱིས་གླུ་ལངས་པ་དེ་འདྲའི་བཟང་བ་ལ།)

སྒྲོབ་ཚན།

1. it བཀོལ་ནས་དུས་ཚོད་སྟོན་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན། It’s three o’clock. (དུས་ཚོད་གསུམ་རེད།) It’s a fine day. (དེ་ནི་ནམ་རྒྱ་བཟང་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་རེད།)ལྟ་བུ།

གཞན་སྒྲུང་།

1. What about…? ཡིས“ཅི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།” “…ཅི་འདུ་རེད།”སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཡོད། འདི་ཉིད་ཁ་སྐད་ནང་དུ་སྒྲོད་རྒྱ་ཆེ། དཔེར་ན། I’m going. What about you? (ང་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།)ལྟ་བུ།
2. གཞན་སྒྲུང་ལ་བའི་ནང་དུ། review ནི“གཞན་སྒྲུང་།”གི་དོན་ཡིན་ལ། “mending”ནི“འཚེམ་བཟོ” be out ནི“ཡུལ་ན་མེད།”ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། Peter is with his teacher. (ཕེ་ཐེར་ཁོས་དགེ་རྒན་དང་མཉམ་དུ་ཡོད།)

མིང་གི་དབྱེ་བ། (The parts of speech)

ནང་གསེས།	དབྱིན་ཡིག་གི་མིང་།	བྱེད་ནུས།	དཔེར་བརྗོད།
མིང་ཚིག	Nouns (n.)	མི་འམ་དངོས་པོའི་མིང་མཚོན་བྱེད།	book, student
ཚབ་ཚིག	Pronouns (pron.)	མི་འམ་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཚབ་བྱེད་པ།	we, many, other
རྒྱན་ཚིག	Adjectives (adj.)	མི་འམ་དངོས་པོའི་ཁྱད་རྫས་མཚོན་བྱེད།	good, big, old
གྲངས་ཚིག	Numerals (num.)	གྲངས་ཀ་འམ་གོ་རིམ་མཚོན་བྱེད།	one, first
འགས་ཚིག	Verbs (v.)	བྱ་སྒྲོད་དམ་ངང་ཚུལ་མཚོན་བྱེད།	go, know, like
བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག	Adverbs (adv.)	འགས་ཚིག་གམ་རྒྱན་ཚིག བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་གསལ་བོར་སྟོན་བྱེད།	fast, very, so
སྒྲོར་ཚིག	Prepositions (prep.)	འདིའི་རྗེས་མའི་ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་གཞན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚོན་བྱེད།	of, in, for
སྦྱོལ་ཚིག	Conjunctions (conj.)	ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་དམ་ཚིག་དང་ཚིག་སྦྱོལ་བྱེད།	and, but, if
དགར་ཚིག	Articles (art.)	འདིའི་རྗེས་འབྲང་མིང་ཚིག་གི་ནང་དོན་སྟོན་བྱེད།	a (an), the,
འབོད་སྒྲ	Interjections (interj.)	སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཀྱི་བརྡེ་དུང་སོགས་མཚོན་བྱེད།	oh, hello

དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ལ་དེའི་ནང་དོན་དང་ཚིག་ཆང་ནང་གི་བྱེད་ནུས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་ཅིང། དེ་ལ་མིང་གི་དབྱེ་བ་ཆེར།

སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. Sunday, Monday བཅས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེ་དག་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་མི་སྦྱོར།
2. TV-set ཡིས་བརྙན་འཕྲིན་འཕྲུལ་ཆས་སྟོན་པ་ཡིན། བརྙན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་ཞེས་པ་དེ་དབྱིན་སྐད་ནང་དུ watch TV དང་ཡང་ན watch television ཟེར།
3. དབྱིན་ཡིག་གི་མིང་ཚོག་ལ་གཙོ་བོར་རིགས་གཉིས་ཏེ་མིང་ཚོག་དགུས་མ་དང་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན། མིང་ཚོག་དགུས་མ་ལའང་ཁ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚོག་དང་བགྲང་མིན་མིང་ཚོག་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད་ཅིང། flower, song སོགས་ནི་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚོག་དང། tea, love སོགས་ནི་བགྲང་མིན་མིང་ཚོག་ཡིན། ས་ཆ་དང་མི། རྒྱ་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་མཚོན་པའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག(proper names)གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་དང་པོ་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས། དབེར་ན། Lhasa, Sunday, America ལྟ་བུ། park, house སོགས་ནི་མིང་ཚོག་དགུས་མ་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་དགར་ཚོག་ནི་ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་ངེས་དགར་ཚོག a (an) དང་ངོས་བཟུང་དགར་ཚོག the བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། དགར་ཚོག་ཅིག་མིང་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་བཀོལ་ན། མི་ངེས་དགར་ཚོག་གིས་སྒྲུ་བྱེད་ཤིག་སྟོན་ལ། ངོས་བཟུང་དགར་ཚོག་གིས་ཚོས་ཤིག་དམིགས་སུ་དགར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང a ནི་གཙང་ས་ཀྱི་ཐོག་མ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་ལ་སྦྱོར་ཞིང། an ནི་གཙང་ས་ཀྱི་ཐོག་མ་དབྱངས་ཡིག་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དབེར་ན། a book, an engineer, an old woman, an hour ངོས་བཟུང་དགར་ཚོག the ཡི་དོན་ནི་འདི་དང་དེ་ལ་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན།
2. མི་ངེས་དགར་ཚོག a (an)

(1) མི་ངེས་དགར་ཚོག་ནི་གཅིག་གི་དོན་ཏེ་ཞིག་སོགས་དང་འདྲ་བས། སྒྲིར་བཏང་དུ་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚོག་ཆིག་གཅས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བཀོལ་བ་ཡིན། དབེར་ན། It is a park. (དེ་ནི་གླིང་གི་ཞིག་རེད།) There is a lake in it. (དེའི་ནང་ན་མཚོ་འདུ་ཞིག་ཡོད།)

(2) བགྲང་མིན་མིང་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲིར་བཏང་དུ་མི་ངེས་དགར་ཚོག་མི་སྦྱོར། དབེར་ན། I don’t like black tea. (ང་རང་ཇ་ནག་ལ་མི་དགའ།) འོན་ཀྱང some དང any བཀོལ་ཚོག་བ་ཡིན། དབེར་ན། Have some tea, please. (ཇ་འཕྲུང་བར་ཞུ།)

3. དམིགས་སུ་འཇོན་པའི་དགར་ཚོག

(1) the ཡི་ནང་དོན་ནི this (these), that (those) དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན། དེའི་རྗེས་ཀྱི་མིང་ཚོག་གིས་བསྟན་པ་ནི་མིའམ་དངོས་པོ་སོགས་གཅིག་གམ་དམིགས་སུ་དགར་བའི་དུ་མ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དངོས་བཟུང་དགར་ཚོག the བཀོལ་བ་ཡིན། དབེར་ན། Look at the picture. (རི་མོ་འདིར་ལྟོས་དང།) The work at the school keeps me busy. (སློབ་གྲྭའི་ནང་གི་ལས་ཀས་ང་ལ་བྱེལ་བ་བཟོས་ཡོད།)

(2) དངོས་པོའམ་མི་གང་རུང་ཞིག་ཐོག་མར་གྱིང་སྒྲབས། སྤྱི་བཏང་དུ་མི་ངེས་དགར་ཚོག་བཀོལ་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་བསྒྲར་གྱིང་བའི་ སྒྲབས་སུ་ངེས་བཟུང་དགར་ཚོག་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སྨྲོ་བ་ཚན་ནང་གི་ཚོག They are boating on the lake. (ཁོ་ ཚོས་མཆོའུ་ནང་དུ་གྱུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།) There are a lot of people in the park now. (ད་ལྟ་གྲིང་གའི་ནང་ན་མི་མང་པོ་ ཡོད།)

4. དགར་ཚོག་མི་འཇུག་པའི་གནས་ཚུལ།

(1) སྤྱི་བྱེར་ཤེག་སྟོན་པའི་མིང་ཚོག་ལས་མང་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག They are students. (ཁོ་ཚོ་སློབ་མ་རེད།)ལྟ་བུ།

(2) ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྤྱི་བཏང་དུ་མི་འཇུག France, Mary, Amdoལྟ་བུ། འོན་ཀྱང་མིང་ཚོག་དགུས་མས་གྱུབ་ པའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་འགའི་སྟོན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དཔེར་ན། the Summer Palace, the United States.

(3) བག་ངང་མིན་མིང་ཚོག་གིས་སྤྱི་བྱེར་ཤེག་སྟོན་སྒྲབས་དེའི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག Would you like tea or coffee? (ཁྱེད་ཀྱིས་ཇ་ འཐུང་འདོད་དམ།ཁ་ཕྱེ་འཐུང་འདོད།)

(4) ལོ་བླུ་དང་གཟའ་ཉིན་ཀྱི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག དཔེར་ན། It’s very hot here in July and August. (ཟླ་བ་བདུན་པ་དང་ བརྒྱད་པའི་ནང་འདི་རུ་ཚ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།) I received his letter on Monday.

(ཁོའི་འཕྲིན་ཡིག་དེ་ང་ལ་གཟའ་ཟླ་བའི་ཉིན་འབྱོར།)

(5) གཏན་ལས་ལ་ཀྱི་ཚོག་ཐུང་འགའི་ནང་དུའང་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། after school (སློབ་གྲྭ་གྲོལ་རྗེས།) out of work (ལས་ ཀ་གྲོལ་རྗེས།)

5. people ཡིས་མི་གཉིས་ཟམ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། two people ལྟ་བུ།

གཞན་སྒྲུང།

བསླབ་བྱའི་མིང་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། History, (ལོ་རྒྱུས།) Political Study (ཚབ་སྲིད་ སློབ་སྦྱོང་།) PT ནི Physical Training ཡི་ཚོག་སྡུད་ཡིན་ལ་རྩལ་སྦྱོང་སློབ་ཕྲན་ཀྱི་དོན་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

ཟླ་བ་སོ་སོའི་མིང་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྲིས་བྱེད་དགོས་ལ། དུས་ཚོགས་སོ་སོའི་མིང་གཟབ་བྲིས་བྱེད་མི་དགོས། སྒྱིར་བཏང་དུ་ཟླ་མིང་དང་དུས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་མི་འཛུག་མོད། སྐབས་འགར་དུས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་འཛུག་པའང་ཡོད།

སྒྲོབ་ཚན།

གནས་གསུམ་གྱངས་ཀ་ཡི་གེའི་ངོས་ནས་མཚོན་ཐབས་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར།

123 one hundred and twenty-three
695 six hundred and ninety-five
430 four hundred and thirty
800 eight hundred

ཡིད་འཛིག་བྱ་དགོས་པ་ནི། (1) hundred ཡི་མཐའ་རྟsmi་འཛུག (2) བརྒྱ་གནས་གྱངས་དང་བཅུ་གནས་གྱངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བར་དུand འཛིག་པ། (3) བཅུ་གནས་གྱངས་དང་གཅིག་གནས་གྱངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་འཕྲེད་ཕིག་ཅིག་གིས་སྒྲེལ་དགོས། སྐད་ཆ། "དེ་རིང་གཟའ་གང་རེད།"ཅེས་པར What day is today? ཞེས་པ་བཀོལ་དགོས། དེ་རིང་གི་ཟླ་ཚེས་འདྲི་བྱེད་ནི། What is the date?

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. སྒྲོང་བའི I'm going to…ལྟ་བྱའི་ནང་གི be going to …ནི"བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏེས་ཡོད།"ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ཉིད་བཀོལ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་བའི་དོན་དག་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན། སྒྲོབ་ཚན་འདིའི་སྒྲོང་གཞི B དང་སྒྲོབ་ཚན་རྗེས་མའི་གཤར་སྒྲུང་ནང་དུ་ཚོག་གྲུབ་འདི་ཉིང་སྒྲོང་བའི་འདྲི་གཞི་མང་དུ་བཀོད་ཡོད། ཚོག་གྲུབ་འདིས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་ཐུབ་པས། མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་སྐབས་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་འོག་ཏུ་འདི་ཉིད་བཀོལ་ཆོག

2. No. ནི number ཡི་ཚོག་སྦྱོར་ཡིན། དཔེར་ན། Building No. 7 (ཁང་བཅུད་གས་བདུན་པ།) No. 2 Hospital (སྨན་ཁང་གཉིས་པ།)ལྟ་བུ།

གཤར་སྒྲུང།

1. འདྲི་གཞི་ལྟ་བ་རྩ་ཟླ་ཚོས་ཀྱི་ཀློག་ཐབས་སྒྲོང་དགོས། May 1st ནི May First དང་ཡང་ན May the First ཞེས་བཀླག་དགོས། June 22nd ནիJune twenty-second དང་ཡང་ན June the twenty-second ཞེས་བཀླག་དགོས། དེ་ལྟར་ཀློན་ལ་རིགས་བསྒྲེ་བར་བྱ།

2. འདྲི་གཞི་བདུན་པའི་ལན།

1) is taking	2) takes	3) isn't studying	4) studies	5) have	6) are having
7) is taking	8) takes	9) is getting	10) gets		

སྒྲོབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་བ།

ཡིག་གསར།

talk ལ་ཁ་བརྡའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སྒྲོབ་ཚན།

བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བས་སྒྲབས་འགར་བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཅིས་བྱེད་པའི་བྱ་སྒྲོད་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། He’s flying to Shanghai next week.(ཁོ་རང་གཟའ་འཕོར་རྩེས་མར་གནམ་གྱུར་བསྡད་དེ་ཧྲང་ཧེར་འཕུར་རྒྱུ་རེད།) ལྟ་བྱ། ལྟག་པར་དུ་སྒྲད་ཆའི་ནང་གི་ལས་ཚོག་ནི go, come, arriveལྟ་བྱ་ཡིན་སྒྲབས། ཁ་སྒྲད་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་དེ་ལྟར་བཀོལ་ཡོད་དེ།

Are you going to the talk? (ཁྱེད་ ཀྱིས་སྟན་ཞུ་འདིར་ཕན་རྒྱ་ཕེ་ཡིན།)

She is coming. (མོ་སྒྲིབས་བྱུང་།)ལྟ་བྱ།

སྒད་ཆ།

a friend of mine ནི་ངའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འདིའི་ནང་གི mine དང my གཉིས་ཀ་ནི “ང་ཡི” ཡི་དོན་ཡིན་ལ། ཚོག་གི་སྟོན་ལ my འབྲི་ཞིང་མཇུག་ཏु mine འབྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན།

His family is in Shanghai, mine is in Beijing. (ཁོའི་བཟའ་མི་རྣམས་ཧྲང་ཧེ་རུ་ཡོད་ལ། ངའི་བཟའ་མི་རྣམས་པེ་ཅིན་དུ་ཡོད།)

If you don’t have a pen, you can have mine. (ཁྱེད་ལ་ཡུགས་སྒྲུག་མེད་ན་ངའི་དེ་བཀོལ་ཆོག)

This is not your watch. It’s mine. (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ཚོད་འཁོར་ལོ་མ་རེད། དེ་ངའི་རེད།)

སྒྲོང་བ།

theirs དང their ནི “ཁོ་ཚོའི” དོན་ཡིན། theirs ཡང mine དང་འདྲ་བར་ཚོག་གི་མཇུག་ཏु་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། their ནི་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་བཀོལ་དགོས།

གཤར་སྒྲུང།

1. what do you think of …? ནི “ཁྱེད་ཀྱིས་བལྟས་ན…ཅི་འདྲ་རེད”ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཡན་འདེབས་སྒྲབས་རྒྱུན་པར I think …(ངས་བལྟས་ན།)ཞེས་འགོ་འཛུགས་དགོས།

2. Take Room 305 ནི “ཁང་རྩིག305 ཅན་དེ་དགོས”ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

3. འདི་གཞི་བྲིག་པ་རྒྱུས་གསུམ་གྱི་མཚོན་ཕབས་བསྟན་ཡོད། དེ་དག་མདོར་བསྟུས་ན།

(1) རྒྱུན་ལྟན་རང་བཞིན་ནམ་གོམས་གཤིས་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྒྲོད་ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བས་མཚོན་པ་ཡིན།

(2) གནས་སྒྲབས་དེར་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་བཀོལ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན།

(3) ཚོག་གྲུབ be going to ཡིས་འབྲུང་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྲ་གདངས་འདོན་ལུགས།

1. ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྒྲིར་བཏང་དུ་དེར་གཏོགས་དབྱངས་ཡིག་གི་བཀླག་ཐབས་ལྟར་གློག་དགོས། take /teik/, he /hi:/, like /laik/, no /nəu/, student /ˊstu:dent/.
2. ཟུམ་བའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྒྲིར་བཏང་དུ་སྒྲ་ཐུང་བར་གློག་དགོས། གློག་ཐབས་གཤམ་གསལ་ལྟར། back /bæk/, bed /bed/, sit /sit/, not /nɔt/, but /bʌt/.
3. ar སྒྲིར་བཏང་དུ/a:/ལྟར་གློག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། car, park, far, star.

སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. leave for ནི“(ས་ཆ་གཅིག་མོར)བསྐྱོད་རྒྱུ་རེད”ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། She’s leaving for home. (མོ་རང་དང་ལྟ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།)ལྟ་བུ།
2. miss ལ་རྟེས་མ་ཟིན་པའམ་མ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། He missed the train to Beijing. (ཁོ་རང་པེ་ཅིན་ལ་འགྲོ་བའི་མེ་འཁོར་གྱི་རྟེས་སུ་མ་ཚོད།) Miss ནི་གཉིན་བསྒྲིག་བྱས་མེད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ན་ཞེས་སའི་འབོད་སྒྲངས་ཡིན།
3. till ནི་སྒྲིར་ཚོག་ཅིག་སྟེ། “(དུས་ཚོད་གཅིག་མོ)ལ་ཐོན་རགས་བར་དུ”ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I’ll work till ten. (ངས་དུས་ཚོད་བཅུ་བའི་བར་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།) ལྟ་བུ།

སློབ་ཚན།

1. things ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་གནས་རྫུལ་ཡོངས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།
2. you all ནི་ཁྱེད་ཚོ་ཚང་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།
3. སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་གྱིས་རྟོག་དེའི་བྱ་སྒྲོད་དམ་རྟམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲངས་དང། རང་དོས་ཀྱི་བསམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོག can, may, must བཅས་ཀྱི་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I can’t come tomorrow. (ང་རང་ས་ང་ཉིན་ཡོང་མི་ཐུབ།) He may want to go. (ཁོ་རང་ཕལ་ཆེར་འགྲོ་བར་སྲོལ།) You must do it this week. (ལས་ཀ་འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་གཟའ་འཁོར་འདིའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས།)

འདི་དག་ལས་ཀྱང may ལ་དཔེར་བརྗེད་ངེས་ནས་རགས་ཙམ་འགྲེལ་ན།

We may leave for Xi’an on June 1st. ནི་ང་ཚོ་ཞི་ཨན་ལ་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་འགྲོ་ལས་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། may ནི“ཆོག་པ”(=to be allowed, to be permitted)ཡི་དོན་ཏེ། སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་དེ་འཕད་པའམ་བཤད་ཡུལ་ཉིད་འཕད་པའི་རེ་བ་ཞུ་བ་ལ་འཇུག་ དཔེར་ན། You may go. (ཁྱེད་རང་སོང་ཆོག) You may take it away. (ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ཁྱེར་ཆོག) May I come in? (ང་རང་ནང་ལ་ཡོང་ཆོག་གམ) Yes, you may. (ཡོང་ཆོག) No, you may not. (མི་ཆོག) ལྟ་བུ།

may ལ་དུ་དུང་(དེ་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན) “འབྱུང་སྲིད”དང“ཕལ་ཆེར” ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། He may come today. (Perhaps he will come.) (ཁོ་དེ་རིང་ཐོན་ཀྱང་སྲིད།) He may not be right. (ཕལ་ཆེར་ཁོ་རང་ནོར་བ་རེད།)ལྟ་བུ།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

འདི་རྒྱུས་ཀྱི་རྟམ་བཞག་ལས་སྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ་བསྟན་ཡོད། སྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ(the simple future tense) ནི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དམ་གནས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན། སྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པའི་གྲུབ་སྟངས་ནི།

shall/will + ལས་ཚིག

དེ་ཡི་བཀོལ་སྟངས་ནི། I དང we ལ shall(ཡང་ན will)བཀོལ་དགོས་ཤིང་། you, he, she, they བཅས་ལ will བཀོལ་དགོས། shall དང will བསྟས་ཏེ ll ལྟར་བྱིས་ཚིག་སྟེ། དཔེར་ན། I'll go, he'll come ལྟ་བུ། དེ་དག་གི་དབེ་བཟློད་ནི། I'll be back tonight. (ངར་དང་དོ་དགོང་ཕྱིར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།) Who will go with me? (མི་སུ་ཞིག་ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།) ལྟ་བུ།

གཞན་སྒྲུང།

want somebody to do something ནི་ཚིག་གྲུབ་ཅིག་ཡིན། དེ་ནི་ཆེ་གེ་མོས་བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། They want him to work hard. (ཁོ་ཚོས་ཁོ་ལ་རྩལ་བརྩོན་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་བཅུག) I don't want you to go. (ངས་བྱེད་རང་འགྲོ་རྒྱུ་འཇུག་མི་འདོད།)

སྟོབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

ཡིག་གཟར།

1. plan, hope, try སོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་རྟམ་པ“to + ལས་ཚིག”འབྲེལས་ཏེ་ཡུལ་ཚིག་སྟོན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། hope to do something (བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་འདོད།) Try to do something. (བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་རྩེས་བྱ།) རྟམ་པ་འདི་རིགས་ཚིག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བློར་འཛིན་པར་བྱ། གལ་ཏེ་གོང་གི་དཔེ་བཞི་བཤད་ལས་ལས་ཚིག་བརྟེས་ན་ཚིག་གཞན་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I hope to see you soon. (ངས་བྱོད་རང་མི་འགྱངས་བར་མཐོང་ན་འདོད།) Try to come back tonight. (དོ་དགོང་ཕྱིར་ཡོག་ཕེ་ཐུབ་ལ་བལྟ།) ལྟ་བུ།
2. shall ནི་ལས་ཚིག་གི་ཚིག་གོགས་ཤིག་སྟེ། ལས་ཚིག་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲུར་ན་མ་འོངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི“བྱ་རྒྱ”ཡིན་ཞེས་པ་དང་འདྲ། དཔེར་ན། We shall come tomorrow (ངཚོ་ཕང་ཉིན་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།) shall ཡིས་སྐད་ཆ་བཤད་མ།ལན་གྱི་འདུན་པ་དང་ཆོད་ཟེམས་ས་ཁགས་ཀྱང་མཚོན་ཐུབ་ལ། སྐབས་འདིར“ངེས་པར་དུ”ཞེས་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་དཔེར་ན། I shall pass the exam! (ངས་རྒྱགས་དེ་འཐོད་དུ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན།)

སློབ་ཚན།

1. སྒྲིར་ན will ནི་གང་ཟག་གཞིས་པ་དང་གསུམ་པར་འཇུག་མོད། གང་ཟག་དང་པོའི་ལས་ཚིག་དང་འབྲེལ་ནས་བཀོད་ཡོད་ན་བློ་ལ་འཕད་པའམ་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་དོན་མཚོན་པ་ཡིན།
2. you know ནི་ཁ་སྐད་ཀྱི་ཚིག་གསར་ཅིག་ཡིན། དེ་ཉིད་མེད་ནའང་སྐྱོན་མེད་མོད། ཁ་སྐད་ནང་དུ་དེ་འདྲ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། He’s my brother, you know. (ཁོ་ནི་ངའི་སྤུན་ཡིན།) It’s going to rain, I think. (དས་བསམ་ན་ཆར་འབབ་རྒྱུ་རེད།)
3. go swimming ནི་ཚིག་གྲུབ་ཅིག་ཡིན། འདི་ཡི་གྲུབ་སྟངས་ནི “go ད་ལྟ་བའི་མིང་རྫོང”ཡིན། དེ་རིགས་ཀྱིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད། དཔེར་ན། go boating. (གྲུ་གཏོང་དུ་འགྲོ) go shopping (ཉོ་སྒྲོབ་བྱེད་དུ་འགྲོ) ལྟ་བུ།
4. ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ ing སྒྲར་ན་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྫོང་ལས་མིང་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། do some reading ནང་གི readingsནི་མིང་ཚིག་ཡིན། དེ་དང་མཐུན་པར do some washing, do some shopping སོགས་ལ་རིགས་བསྒྲིས་ཚིག

སྐད་ཆ།

At half past eight ནི་ཆ་མི་ཚང་བའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ལ་འདི་རུ we shall start off བསྟུས་ཡོད། འདི་འདྲའི་བསྟུས་ཚིག་ནི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཁ་སྐད་ནང་དུ་མང་དུ་ཡོད་ལ། ལྟག་པར་དུ་དྲི་ཚིག་ལ་ལན་འདེབས་སྐབས་བཀོལ་ཞུབ་ཆེ།

སྐད་ཆ།

PT classes ནི་རྩལ་སྒྲོང་སློབ་གྲྭ་དོན་ཡིན་ལ། PT ནི Physical Training ཡི་ཚིག་སྦྱོང་ཡིན།

གཞན་སྒྲོང་།

འདྲི་གཞི་དྲུག་པ་རྩོལ་བ་ཚན་བཅུ་བའི་ནང་ངོ་སྒྲོད་བྱས་པའི་དྲི་ཚིག་གི་རིགས་གཅིག་སྟེ་དྲི་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་བསྒྲར་སྒྲོང(tag questions)རགས་ཙམ་བྱས་ཡོད། དྲི་ཚིག་འདི་རིགས་ཁག་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་སུ་བགོས་ཡོད་ལ། ཁག་སྟེ་མ་གས་ལ་བཤད་ལྟ་བུའི་ཚིག་དང་ཕྱི་མ་ནི་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་དྲི་ཚིག་ཅིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁག་སྟེ་མ་ནི་ཐག་ཚོད་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ན། ཁག་རྗེས་མ་རྩ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་དགོས། གལ་ཏེ་ཁག་སྟེ་མ་རྩ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་ཡོད་ན། ཁག་རྗེས་མ་ལ་ཐག་ཚོད་ཀྱི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། You know him, don’t you? (ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ།) You don’t like it, do you? (ཁྱེད་རང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་ནམ།) དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་ཐུབ་པ་ལྟར་ཁག་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དུས་སྐབས་ནམ་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་དགོས། ཁ་སྐད་ནང་དུ་དྲི་ཚིག་འདི་རིགས་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱ།

སློབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གསར།

1. can ནི་ཚིག་མིན་ཀྱི་རི་འདྲན་ཞུ(ཚིག་པ)བར་བཀོལ་ཚིག་ལ། can ནི may ལས་བཀོལ་ཁྱབ་ཆེ། can ཡིས་སྐད་ཆ་བཤད་མ་བན་རང་ཉིད་འཕད་པའམ་དེས་ཚོགས་མཆན་གནང་བ་སྟོན་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཚོགས་པའམ་བྱུང་ཚོགས་པ་

ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཐུབ། may ཡིས་རྒྱུན་པར་ཁག་སྤ་མ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། You can go now. (ཁྱོད་རང་དུ་ལྷ་ས་ཚུན་ཆོག) ལྷ་བྱ།

2. raise ལ་ཡར་བཀྱག་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། to raise one’s hand. (ལག་པ་ཡར་སྐྱེང་བ།)

སྐོབ་ཚན།

1. Attention, please ནི་ཆོག་སྤྱད་ཅིག་ཡིན་ལ་ཆོག་ཟུང་ཆ་ཚང་བ་ནི Let me have your attention, please. ཡིན། འདི་ནི་མང་དགོས་པས་ཁ་སྐད་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འཛིག་བྱེད་པར་ཞུ་ཞེས་པའོ།།

2. “ཕྱི་དྲོར(སྔ་དྲོར)”སོགས་ལྟ་བུin the afternoon (morning, etc.) ཡིས་མཚོན་པ་ཡིན་མོད། “ཉིན་གཅིག་ཕྱི་དྲོར”ལྟ་བུ on ཡིས་མགོ་དྲངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། on Saturday afternoon(གཟའ་སྒྲེན་པའི་ཕྱི་དྲོར།)ལྟ་བུ།

སྐད་ཆ།

1. རེ་འདྲན་ཞུ་བཤམ་གྱོས་གཞི་འདོན་སྐབས may བཀོལ་ན་བཏུ་བཀྱར་བྱས་པའི་དོན་ཡོད། དཔེར་ན། May I help you? ངས་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་ས་ཨ། ངས་ཁྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་བསྒྲབ་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཆོང་བས་མགྱོན་པོར་འདི་ལྟར་འདྲི་སྐབས་དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཀྱེ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན། ང་དུང་ཡོད་དེ། May I carry your bag? (ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁུག་མ་ཁྱེར་ན་ཆོག་གམ།) May I make a suggestion? (ངས་བས་མ་འཆར་ཞིག་འདོན་ཆོག་གམ།)

2. How much is it? (སྐོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།) འདི་ནི་དངོས་པོའི་རིན་གོང་འདྲི་ཐབས་གཙོ་བོ་ཡིན།

3. Here you are. ནི་སྐོར་མོ་འམ་དངོས་པོ་སོགས་མི་ཞིག་ལ་སྟེར་སྐབས་རྒྱུན་པར་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁ་སྐད་དུ་འདི་ལོངས་ཞེས་པ་ཡིན།

4. You’re welcome ནི་གཞན་ཀྱིས་རང་ལ“Thank you.”ཅེས་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་སྐབས། ལན་འདེབས་བྱེད་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་མི་དགོས་ས་མ་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. རེ་འདྲན་ཞུ་བཤམ་གྱོས་གཞི་འདོན་སྐབས Can I …? Can you …?

ལྟ་བུའི་ཆོག་གྲྭབ་བཀོལ་ན་བཏུ་བཀྱར་བྱས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། Can you answer this question ? (ཁྱེད་ཀྱིས་དྲི་ཆོག་འདིར་ལན་འདེབས་ཐུབ་བམ།) Can you come here ? (ཁྱེད་རང་འདི་གར་ཕེབས་ཆོག་གམ།)

2. can’t ནི་དབྱིན་ཇི་རྒ/ka:nt/ ལྟར་གློག་ལ། ཙ་མེ་རི་ཀར/kænt/ལྟར་གློག་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་མི་ཐུབ་དང་ཡང་ན་མི་ཆོག་ཅེས་པ་ཡིན།

གཤར་སྒྲུང།

1. འདྲི་གཞི་བརྒྱུད་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ནང་དོན་ནི། “སྙན་འཛེབས་ཀྱི་ཅོང་སྒྲ་གྲགས་ཆེ། མཚན་མོ་ནི་ཇི་འདྲའི་སྒྱིད་པ་ལ།” lovely་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། bell ནི་ཅོང། ring ནི་གྲགས་པ། sweetly ནི་སྙན་འཛེབས་ཀྱི་དོན་ཡིན།

2. འདི་གཞི་བདུན་པའི་ལན།

buses	cities	radios	children
classes	families	months	teeth
watches	factories	days	men
toothbrushes	universities	places	women

ལས་ཚིག་གི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ།

ལས་ཚིག་ལ་ནང་གསེས་རིགས་འགར་དབྱེ་ཆོག་པ་ལས་ལས་ཚིག་གི་ཚིག་གྲོགས་ཏེ་གྲོགས་ཚིག(aux, v.)ནི་ལས་ཚིག་གཞན་ཞིག་དང་སྦྱར་བས་རྫོད་ཚིག་གྱུབ་ལ། དུས་དང་བཤད་སྒྲས་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I will come.ལྟ་བུ། ལས་ཚིག་གི་ཚིག་གྲོགས་ཀེར་རྒྱང་ལ་ནང་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན།

I don’t know English. (ངས་དབྱིན་ཡིག་མི་ཤེས།)

Shall we go there? (ང་ཚོ་དེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།)

She will join us. (མོ་རང་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཞུགས་རྒྱུ་རེད།)

Would you like to join us? (ཁྱེད་རང་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཞུགས་འདོད་དམ།)

ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚིག(mod. v.)དང་ལས་ཚིག་གཞན་ཞིག་གིས་རྫོད་ཚིག་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། ནང་དོན་དེས་ཅན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན can ལ་མཚོན་ན། (I can’t go.)ལྟ་བུ།

Can you swim? (ཁྱེད་རང་རྒྱ་ལ་རྒྱལ་ཕྱུག་བམ།)

May I go with you? (ང་རང་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཆོག་གམ།)

You must get there tomorrow. (ས་ང་ཉིན་ཁྱེད་རང་དེས་པར་དུ་དེ་གར་ཐོན་དགོས།)

སྒོ་བ་ཚན་བཞུ་དགུ་བ།

ཡིག་གསར།

Japan ནི་འཛར་པན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། མི་ཞིག་གི་རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་པའམ་འཛར་པན་གྱི་རྒྱལ་དམངས(མང་ཚུང་ཅི་རིགས) ཤིག་ཡིན་ཚེ Japanese ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། He is a Japanese (ཁོ་རང་འཛར་པན་པ་རེད།) a Japanese, many Japanese, the Japanese ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ Spanish ནི Spain རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་དང་། རྒྱལ་དམངས་ཀྱི་ཆིག་གྲངས་བརྗེད་སྒྲབས a Spaniard དང་། གཉིས་སམ་མང་པོ་བརྗེད་སྒྲབས paniards བཀོལ་བ་ཡིན། Sweden ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་དང་། རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་ནི Swedish རྒྱལ་དམངས་སྟོན་བྱེད་ནི Swede དང Swedes ཡིན།

སྒོ་བ་ཚན།

little ནི་ཆུང་ཆུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། a little ནི་ཏོག་ཙམ་མམ་ཁྱང་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན།

སྒོ་ཆ།

1. མི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་ཞིག་སྟེ་བར་བྱེད་སྒྲབས་རྒྱུན་བར་སྒྲུལ་ཚོག་བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། Come in. (ནང་ལ་ཕེབས།) Be here at 7. (དུས་ཚོད་བདུན་གྱི་སྟེང་འདི་རུ་ཕེབས་རོགས།) Don't forget (མ་བརྗེད།) དེའི་དགག་ཚིག་ནི་རྒྱུན་བར Don't ཡི་མཚོ་འདྲེན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚོག་འཛམ་པོ་རུ་བྱེད་ན་རྒྱུན་དུ please སྟོར་ཏེ་འདྲེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Please write to me. (ངལ་འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་བར་ཞུ།) Be quiet, Please. (ལུས་མི་རྒྱག་པར་ཞུ།) Please don't leave us. (ང་ཚོ་དང་ཁ་མི་འབྲལ་བར་ཞུ།) Don't tell her, please. (མོ་ལ་མི་བཤད་པར་ཞུ།)

2. must ནི "ངེས་པར་དུ" ཞེས་པའམ "འོས་པའི" དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཅིད་གང་ཟག་དང་པོ་ལ་སྟོར་སྒྲབས་སྒྲད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་དེ་ཡིས་རང་ལ་འོས་འགན་ཡོད་པར་སེམས་པའམ(བྱ་བ་གཅིག་མོ)ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་སེམས་པ་སྟོན་པ་ཡིན། གང་ཟག་གཅིས་པ་དང་གསུམ་པར་སྟོར་སྒྲབས་སྒྲད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་གྱི་བཀའ་འམ་མི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གཅིག་མོ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་འདོན་པ་སྟོན་ཞིང། ཏེ་ཚོག་ནང་དུ་བཀོལ་ན་འདི་ཡུལ་གྱི་བསམ་ཕྱོགས་འདྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན། You must go. (ཁྱེད་རང་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས།) I must go now. (ང་རང་དང་ལྟ་འགྲོ་རུ།) Must I go now? (ང་རང་དང་ལྟ་ཅིད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།) ལྟ་བུ།

7. Make the bed. ནི་མལ་ཐུབ་ས་གསས་ལེགས་པར་བཏང་བའི་དོན་ཏེ་མལ་ཁྲི་གྲལ་དག་བྱོས་ཞེས་པའི་དོན།

སྒོ་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. Can, may, must ནི་ཅམས་འགྲུར་སྟོན་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་གང་ཟག་གང་རྩང་ལ་བཀོལ་ཆོག དེ་དག་བཀོལ་བའི་དགག་ཚིག་ནི can not (བསྡུས་ན can't), may not, must not (བསྡུས་ཏེmustn't) may ལ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གཅིས་ཏེ། གཅིག་ནི "ཆོག་པ"ཡིན་ལ་དེ་བཀོལ་ནས་གཞན་གྱི་འཐད་པ་འདྲི་བ་ཡིན། གཅིག་ནི "ཕལ་ཆེར"རམ "སྲིད"ཡིན། དཔེར་ན།

May I go now? (ང་རང་དང་ལྟ་སོང་ཆོག་གམ།)

Peter may know it. (ཕེ་ཐེར་གྱིས་ཕལ་ཆེར་དེ་ཤེས།)

She may not like it. (མོ་རང་དེར་མི་འཐད་ཀྱང་སྲིད།)

mustn't (བྱ་བ་གཅིག་མོ་དེ)གཏན་ནས་མ་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

དཔེར་ན།

You mustn't leave the room. (ཁྱེད་རང་ཁང་བ་འདི་དང་གཏན་ནས་མ་བྲལ།)

must ཡོད་པའི་ཏྲི་ཚོག་ལ་ལན་འདེབས་སྒྲབས། རྒྱུན་པར must དང་ཡང་ན needn't བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན།

Must I do it? (བས་དེ་ངེས་པར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ས་མ།)

Yes, you must. (ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས།)

No, you needn't. (མི་དགོས།)

གོང་གི་དཔེ་བཞིན་དགག་ཚོག་ནང་དུ་བཀོལ་བའི་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཅམས་འགྲུར་སྟོན་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་ལ། དེ་ཅིད་ལས་ཚོག་གཞན་ལྟར་བཀོལ་ན་རྟེས་སུ་མིང་ཚོག་འབྲང་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན། I need your help. (ང་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་རོགས་རམ་གནང་དགོས།)

2. Call up ནི་“ཆེ་གེ་མོ་ལ་ཁ་བར་རྒྱག་པ” ཡིན་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I'll call you up tomorrow. (ས་དང་ཉིན་རས་ཁྱེད་ལ་ཁ་བར་རྒྱག) ཡུ་བྱ།

གཤན་སྒྲུབ།

འདི་གཞི་བྱུག་པའི་ལན།

1) watches
2) goes
3) brushes
4) studies
5)does
6) teaches
7)flies
8) misses
9) copies
10) plays

སློབ་ཚན་ཉི་ཤུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. flight attendant ནི་གནམ་གྲུ་ནང་གི་ཞབས་ཞུ་མར་གོ།

2. dinner ནི་སྒྲིར་བཏང་དུ་གསོལ་སྟོན་དུ་འཇུག་མོད་དགོང་ཟས་ལ་བཀོལ་བཞང་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་ལ supper བཀོལ་ནས་དགོང་ཟས་སྟོན་པ་ཡིན།

3. French, Italian ནི་རྒྱལ་ཁབ France, Italy སོ་སོའི་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་རྒྱལ་དམངས་གཅིག་རེ་མཚོན་བྱེད་ནི a Frenchman, an Italian དང་། གཉིས་ས་ཁ་མ་མཚོན་བྱེད་ནི Frenchmen, Italians ཡིན།

སློབ་ཚན།

have to ཡི་བྱེད་ནུས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོག་དང་མཚུངས་ལ། ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོག་གཞན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ན་དེ་ཡིས“ངེས་པར་དུ”དང“(མི་སྣྲོབ)ཐབས་མེད”ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱིས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན have to བཀོལ་དགོས་ལ། རང་ངོས་ནས་ངེས་པར་དུ་མཁོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནmust བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། We have to leave early. (ང་ཚོ་སྔ་མོ་ནས་འགྲོ་དགོས།) She has to get back tonight. (མོ་རང་དོ་དགོང་ཕྱིར་ཡོང་ངེས་རེད།) You've got to go and see the teacher. (ཁྱེད་རང་དགེ་རྒན་ལ་མི་ཐུག་གা་མེད་རེད།) I must stop smoking. (ངས་ངེས་པར་དུ་ཐ་མག་གཅོད་དགོས།) ཡུ་བྱ།

སྐད་ཆ།

འདི་རྩོམ་རྒྱལ་ཁོངས་དང་མིང་། ལས་ཀ་འདི་སྲོལ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསལ་བོར་ཡོད་པས། ཕན་ཚུན་བར་ནས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཁ་བརྡ་སྟོང་བརྡར་བྱེད་ཐུབ།

སྐད་ཆའི་སྒྱུར་གཞི།

1. have to བཀོལ་བའི་དོ་ཚོགས་ནང་གི་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་དེའི་སྟོན་ལ do དང་ཡང་ན does བཀོལ་ཡོད། དཔེར་ན། Do we have to do Exercise 3? (ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་གཤར་སྒྱུར་གསུམ་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།) Do you have to go now? (ཁྱེད་རང་ད་ལྟ་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།)ལྟ་བུ།
2. have to ཡི་དགག་ཚིག་ནི have to ཡི་སྟོན་ལ on't དང་ཡང་ནdoesn't སྒྱུར་ནས་གྱུར་པ་ཡིན། དཔེར་ན། You don't have to tell Beima. (ཁྱོད་ཀྱིས་པཏྨ་ལ་བཤད་མི་དགོས།) He doesn't have to go with us. (ཁོ་རང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སོང་ན་ཚོག)ལྟ་བུ།

གཤར་སྒྱུར།

1. འབྲི་གཞི་བདུན་པ་རྒྱས་ཚོག་ཅིག་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྱུར་དགོས་པ་བསྒྱུར་སྒྱུར་བྱས་ཡོད་པས། སྟོབ་ཚན་བཅུ་ལྔ་གཅིག་པའི་མཆན་འགྲེལ་ལ་བལྟ་བར་ཞུ།
2. ལས་ཚོག་གི-ing རྣམ་པ། ལས་ཚོག་གི-ing རྣམ་པ་ནི "ལས་ཚོག + ing"ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་མིང་རྒྱང་ཡིན། དཔེར་ན། She is trying to translate it into Spanish. (ཁོ་མོས་དེ་ས་ཕེན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་རྩིས་ཡོད།)
   We often go swimming in summer. (དབྱར་ཁར་ང་ཚོ་རྒྱུན་པར་ཆུ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།)
   ལས་ཚོག་གི-ing རྣམ་པ་ཡིས་མིང་ཚོག་གི་བྱེད་ནུས་ཀྱང་ཐོན་ཐུབ་པ་དཔེར་ན།
   I like watching TV. (ང་རང་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་བར་དགའ།)
   She enjoys working here. (ཁོ་མོ་འདི་རུ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་དགའ།)

སྟོབ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ།

ཡིག་གསར།

1. country ལ་དོན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞན་ནི་ཞིང་གྲོང་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I love my country. (ང་རང་འདི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ།) She likes living in the country. (ཁོ་མོ་ཞིང་གྲོང་དུ་སྡོད་རྒྱུ་དགའ།) ཞིང་གྲོང་ནི countryside བཀོལ་ནས་ཀྱང་མཚོན་ཐུབ།
2. cake ནི་གོ་རེ་བཀ་ལེབ་བམ་ནང་དུ་སྐོ་ང་བཞེས་པའི་བཀ་ལེབ་སོབ་པའི་མིང་།

སྟོབ་ཚན།

1. སྟོབ་ཚན་འདི་རུ་དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས་སྟྱིར་བཏང་གི་འདས་པ(the simple past tense)བཀོལ་ཡོད། སྟྱིར་བཏང་གི་འདས་པ་ནི་རྒྱུན་པར་ལས་ཚོག་གི་འདས་ཚོག་མཚོན་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེའི་སྒྲ་གྱུར་རྒྱལ་ངོ་སྟོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། གཟུགས་འགྱུར་

ལས་ཚིག་གི་འདས་ཚིག་ལ་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་གི་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་ནི་ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ d དང་ཡང་ན ed སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེའི་ཚོས་ཉིད་ནི་གཤམ་ལྟར།

གནས་རྒྱལ།	སྒྲོར་ཐབས།	དཔེར་བརྗོད།
སྒྲོར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ།	-ed	worked wanted opened answered played obeyed
གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་མཐའ་མ་འདོན་མི་དགོས་པའི eཡིན་པ།	-d	lived moved hoped
མཇུག་མཐའ་ནི“གསལ་བྱེད་ཡི་གེ + y” ཡིན་པ།	y ཉིད i རྣ་བཅོས་ཏེed སྒྲོར་བ།	studied cried carried tried
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་མཇུག་བསྡུས་པའི་ གསལ་གློག་རྒྱམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད།	ཡི་གེ་མཐའ་མ་ཉིས་ འབྲི་བྱས་ཏེ་སྒྲོར་བ།	stopped begged regretted permitted dropped planned

ཤར་སྒྲང་ནང་གི་འདྲི་གཞི་ལྟ་བ་རྣ་སྒྲངས་ཆིན་པའི་ལས་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་གི་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་བྱིས་ཡོད་པས། ཚང་མས་དེ་ཚང་མ་བློར་ བཟུང་བར་བྱ། རྟེས་སུ་ལས་ཚིག་རེ་བསླབ་རྟེས་དེའི་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་ཀྱང་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

2. སྒྲོར་བཏང་གི་འདས་པས་སྟོན་ཚད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་གམ་དུས་ཡུན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་སྒྲོད་དམ་གནས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

I lived in Room 214 last week. (གཟའ་འཕོར་སྟོན་མར་ང་རང་ཁང་པ214རུ་བསྡད་པ་ཡིན།) I met him yesterday. (ང་རང་ཁ་ཕང་ཁོ་ལ་འཕྲད་པ་ཡིན།)

སྐད་ཆ།

not at all ནི་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མིན་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I am not at all tired. (ང་རང་ཐང་ཆད་མེད།) She isn't at all hungry. (མོ་ལ་ལྷོག་ས་སྟང་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མེད།)

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

སྒྲོར་བཏང་གི་འདས་པའི་དྲི་ཚིག་ནི་ཕལ་ཆེར་སྒྲོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་ལ། ལས་ཚིག་གི་ཚིག་གོགས་དེ་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་ དུ་སྒྲུར་དགོས། དགག་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ཡང་གོང་དང་འདྲ་བར do not ཞེས་པ did not (ཚིག་བསྡུས་ནི didn't) རྣ་བསྒྱུར་དགོས། དཔེར་ན།

Did I study? (ངས་སློབ་སྒྲོར་བྱས་ས་མ།)

I did not (didn't) study. (ངས་སློབ་སྒྲོར་མ་བྱས།)

Did you study? (ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྒྲོར་བྱས་ས་མ།)

You did not (didn't) study. (ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྒྲོར་མ་བྱས།)

Did he study? (ཁོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

He did not (didn’t) study. (ཁོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did we study? (ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

We did not (didn’t) study. (ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did they study? (ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

They did not (didn’t) study. (ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

གཤན་སྒྲུང་།

1. have a good time ནི་རྩེད་ནས་ཏ་ཅང་སྐྱིད་པོ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན།

2. I think so. ནི་ངས་བསམ་ན་དེ་འདྲ་རེད་ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ལས so ཡིས་དྲི་ཚོགས་ནང་བཤད་པའི་གནས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི I think they had a good time.དང་དོན་འདྲ།

home ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་བྱས་ནས་ཡུལ་ཚིག་ཏུ་བཀོལ་ཆོག་སྟེ། Let’s go home. (ང་ཚོ་ཡུལ་ལ་འགྲོ།)

3. When did you come home? (ཁྱེད་རང་ཡུལ་ལ་ ནམ་ཡོང་བ་ཡིན།)

ད་དུང་དེ་ཉིད་མིང་ཚོག་བྱས་ནས་ཁྱེད་པོ་དང་ཡུལ་ཚོག་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད།

Where is your home? (ཁྱེད་པོ་བྱས་པ།) (ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད།)

They love their new home. (ཡུལ་ཚོག་བྱས་པ།) (ཁོ་ཚོ་རང་གི་ཁང་བ་གསར་བ་དེར་དགའ།)

She isn’t at home. (སྟོན་བའི་ཡུལ་ཚོག) (ཁོ་མོ་ཡུལ་ན་མི་འདུག)

སྟོན་ཚན་ཉེར་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. last ནི་སྟོན་མའི་དོན་ཏེ། last year ནི་ན་ཧིང་། last summer ནི་ན་ཧིང་གི་དབྱར་ཁ། last week (month) ནི་གཟའ་འཁོར(ཟླ)སྟོན་མའི་དོན་ཡིན།

2. ago ནི་དུས་ཚོད་ཅིག་གི་སྟོན་ལ་ཞེས་བའི་དོན་ཏེ། a week’s ago ནི་གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་སྟོན་ལ་ཞེས་པ་དང་། ten years’ ago ནི་ལོ་བཅུའི་སྟོན་ལ་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན།

སྟོན་ཚན།

1. altogether ནི་བསྟོམས་པས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། There are five of us altogether. (ང་ཚོར་བསྟོམས་པས་མི་ལྔ་ཡོད།) How much is it altogether? (བསྟོམས་པས་སྒོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།)

2. both ནི་“གཉིས་ཀ”ཡི་དོན་ཏེ། ཚབ་ཚོགས་ཡིན། མི་དང་དངོས་པོ་ཅི་རིགས་ལ་བཀོལ་ཆོག དཔེར་ན། Both of us are from England. (ངེད་གཉིས་ཀ་དབྱིན་ཇི་བ་ཡིན།) Both of the rooms are on the second floor. (ཁང་པ་གཉིས་ཀ་ཉིས་ཐོག་ཏུ་ཡོད།) I want both of them. (ང་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དགོས།) both ལ“དེ་གཉིས་ཀ”ཡི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། Both girls are new students. (བུ་མོ་དེ་གཉིས་ཀ་སློབ་མ་གསར་བ་རེད།) Both books are interesting. (དཔེ་ཆ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་རེད།) I'll take both rooms. (ངས་ཁང་པ་དེ་གཉིས་ཀ་གླ་རྒྱུ་ཡིན།)

3. have got ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། She has got a new recorder. (མོ་ལ་སྒྲ་ཕབ་འཛིན་ལོ་གསར་བ་ཞིག་ཡོད།) How many English magazines have you got? (ཁྱེད་ལ་དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་དེབ ཅི་ཙམ་ཐོབ།) I haven't got any picture-books. (ང་ལ་བརྒྱན་པར་དཔེ་ཆ་མེད།)

རྩད་ཚ།

1. be ཡི་འདས་པ།

སྤྱི་བཏང་གི་ལས་ཚོགས་ལ་འདས་པའི་མིང་རྫུང་གཅིག་ཁོ་ན་རེ་ཡོད་མོད། ལས་ཚོགས be ལ་རྟགས་པ་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཆིག་གྲངས་ལ was བཀོལ་དགོས་ཤིང་། གཞན་དག་ལwere བཀོལ་དགོས། She was here last night. (ཁོ་མོ་མདང་དགོང་འདི་རྡུ་ཡོད།) I was only a child then. (སྐབས་དེར་ང་རང་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན།) We were in the same class. (ང་ཚོ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ཡོད།) We were young at that time. (སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ན་གཞོན་རེད།) was དང were བཀོལ་བའི་དགག་ཚོགས་དང་དྲི་ཚོགས་གྱི་གྲུབ་སྟངས་ནི is, are ཡོད་པའི་དྲི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། Was she a student here? (སྟོན་ཆད་ཁོ་མོ་འདི་གའི་སློབ་མ་ཨེ་རེད།) Were they at home? (ཁོ་ཚོ་ཡུལ་ན་ཡོད་དམ།) I wasn't in Beijing. (སྐབས་དེར་ང་རང་པེ་ཅིན་ཏུ་མེད།) The rooms were not very big. (ཁང་པ་འདི་དག་ཆ་ཅང་ཆེན་པོ་མ་རེད།)

2. could ནི can ཡི་འདས་པའི་མིང་རྫུང་ཡིན་ལ། དེའི་དགག་ཚོགས could not རྒྱུན་པར་བསྡུས་ནས couldn't ལྡར་འབྲི་བ་ཡིན།

གཤར་སྦྱང་།

འདྲི་གཞི་ལྟ་བའི་ལན།

1) were 2) was 3) were 4) was 5) was 6) were 7) was 8) were 9) was 10) were
Our homework is corrected by the teachers.

སློབ་ཚན་ཉིར་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. flat ནི་མལ་ཁང་དང་མགྲོན་ཁང་སོགས་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་ཁང་པ་གཅིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པར་མགྲོན་ཁང་དང་། གཟིམ་ཁང་། ཁྲུས་ཁང་། གཡོས་ཁང་བཅས་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ལ་ཟིར་ཞིང་། ཙཱ་མེ་རི་ཀা་རུ apartment ཟིར་ལ། འདི་འདྲའི་ཁང་བརྩེགས་ལ apartment house ཟིར།

2. neighborhood ཡིས་ཉེ་བའི་མཐའ་འཛོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། neighbor ནི་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་དོན་ཡིན།

3. in front of ནི་སྤྱོར་ཚོགས་ཅིག་དང་འདྲ་ཞིང་། རྒྱུན་པར་ས་གནས་སམ་དུས་ཚོད་ཅིག་འདྲེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Who sits in front of you? (ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་ན་སུ་ཞིག་བསྡད་ཡོད།) There were a few trees in front of the house. (ཁང་བའི་མདུན་ན་སྤོང་བོ་འགའ་ཡོད།)

སྨོན་ཚན།

When it rained ནང་དུ། it ཡིས་གནམ་གཤིས་སྤྱིར་བསྡན་པ་ཡིན། it བཀོལ་ནས་དུས་ཚོད་དང་གནམ་གཤིས། ཁོར་ཡུག་སོགས་སྟོན་ཐུབ། དཔེར་ན། What time is it? (དུས་ཚོད་དུ་རེད།) It is summer now. (ད་ལྟ་དབྱར་ཁ་རེད།) Does it often rain there? (དེ་རུ་རྒྱུན་པར་ཆར་བ་འབབ་པ་ཡིན་ནམ།) Was it a fine day? (ཉིན་དེའི་གནམ་གཤིས་བཟང་བམ།) Is it very quiet here? (འདི་རུ་ཏུ་ཅང་ཞུ་སིམ་པ་རེད།)

སྒོ་ཆ།

1. Have a look at it ནི"ལ་བལྟ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། have ནི་མིང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ན་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Have a rest.(ངལ་གསོ་བྱེད།) Have a good sleep. (གཉིད་ཞིམ་པོ་ཞིག་ལོག) Have a walk. (འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ) Have a bath (ཁྲུས་བྱེད།) Have a try. (ཚོད་ལྟ་ཞིག་བྱེད།)

2.& ཡིས་དབྱིན་སྐད་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ནི $ ཡིས་ཡ་སྐད་སྟོན་པ་དང་འདྲ།

3. Have the last word. ནི"ཐག་གཅོད་དབང་ཆ་ཡོད་པ"དང"བཤད་པ་ནང་བཞིན"གྱི་དོན་རེད།

སྒོ་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. use ནི་བཀོལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། take out of ནི"(ཁང་བའི)ཕྱི་རུ་ཁྱེར་བ"ཡི་དོན་ཡིན།

2. What is …like? ནི"(བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དེ)ཡི་རྒྱགས་ཀ་ཅི་འདྲ་རེད"ཅེས་བའི་དོན།

གཤར་སྒྲུང།

ཡང་ཀི་གློག་ཐབས། སྨོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པ་རུ་གནས་གསུམ་གྱི་ཡང་ཀི་གློག་ཐབས་བཤད་ཟིན། གལ་ཏེ་གནས་གྲངས་མང་ན། ཐོག་མར་ཁག་བགོས་ནས་ཕྱིས་སུ་སྟོན་གྱི་གནས་གསུམ་རའི་མཚམས་ལ་རྟགས"་"བྱས་ཏེ། ཁག་རེ་རེ་ལྟར་གློག་དགོས། གཤར་སྒྲུང་ལྟ་བས་གནས་དུག་རྒྱུན་ཕྱིན་ཀྱི་ཡང་ཀི་གློག་ཐབས་བསྡན་ཡོད། གལ་ཏེ་གནས་དུག་ཡན་ཡིན་ན། million (སས་ཡ), billion (དུང་ཕྱུར་བཅུ) སོགས་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན།

5,000,000 five million
160,000,000 one hundred and sixty million
1,000,000,000 one billion
120,000,000,000 one hundred and twenty billion.
གོང་བཞིན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་པར་བྱ།

སྒྲོབ་ཚན་ཁེར་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

སྒྲོབ་ཚན།

1. Tupelo ནི་གྲོང་སྡེའི་མིང་དང་། Mississippi ནི་ཀླུལ་གྱི་མིང་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ་ས་ཆ་ཆུང་བའི་མིང་སྟོན་ལ་འབྲི་བ་ཡིན།
2. things ཡིས་གནས་ཚུལ་སྒྲི་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་ཞིག་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན། དཔེར་ན། How are things at home? (ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་རེད།)
3. Hollywood ནི་ཧོ་ལི་བོལ་ཏེ་ཨ་མེ་རི་གའི་གླིག་བཙན་བྱ་བའི་ལྷེ་བ་ཡིན།
4. ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་སྟེ་མིའི་མིང་དང་། ས་གནས། རྩ་འཛིན་གས་བཅས་གྱི་མིང་ནི་སྒྲོབ་ཚན་འདི་རྣ་ཐུང་མང་སྟེ། Presley, Memphis, the U. S. Army, Hollywood སོགས་ཡོད། ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་ནམ་ཡང་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས།

སྐད་ཆ།

གཞན་སྒྲུང་།

1. then ལ་སྐབས་འགར་"སྐབས་དེར"ཞེས་བའི་དོན་ཡོད།
2. the day before yesterday ནི་གེ་ཞིན་གྱི་དོན།
3. be interested in ནི"…ལ་དགའ་པོ་ཡོད་བའི"དོན།
4. memorize (learn …by heart) བློར་བཟུང་ཞེས་བའི་དོན་ཡིན།

སྒྲོར་ཚིག་བཤད་པ།

1. སྒྲོར་ཚིག་ནི་ཁེར་རྒྱང་དུ་བཀོལ་མི་ཚོག་ལ། ངེས་པར་དུ་མིང་ཚིག(ཡང་ན་མིང་ཚིག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཚིག་གཞན་སོགས) དང་ལྡན་དུ་ཚིག་ཐུང་ཞིག་གྱུབ་པར་བྱས་ནས། ཚིག་ཀུང་ནང་གི་ཚིག་གཞན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན། སྒྲོར་ཚིག་གིས་ཁ་ཕྱོགས་དང་གནས་ས། དུས་ཚོད་སྟོན་པ་ལས་གཞན་དེ་དག་དང་ལས་ཚིག ཆུན་ཚིག མིང་ཚིག་བར་དུ་གཏན་འཁེལ་གྱི་སྒྲོར་ལུགས་ཤིག་ཡོད།

(1) ཁ་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ནི། to the room (ཁང་པ་དེ་ལ།), into the room (ཁང་པའི་ནང་ལ།), from the room (ཁང་པ་དེ་ནས།), out of the room (ཁང་པའི་ཕྱི།), through the room (ཁང་པ་དེ་བརྒྱུད་ན།) སོགས་ཡོད།

(2) གནས་སྟོན་པ་ནི། on the table (མཏུན་ཅོག་སྟེང་ན།) under the table (མཏུན་ཅོག་འོག་ན།) beside the table (མཏུན་ཅོག་གི་འགྲམ་ན།) in front of the table (མཏུན་ཅོག་གི་མདུན་ན།) behind the table (མཏུན་ཅོག་གི་ཕྱག་རྒྱབ་ན།) in the table (མཏུན་ཅོག་གི་ནང་ན།)སོགས་ཡོད།

(3) དུས་ཚོད་སྟོན་པ་ནི། at two o'clock (དུས་ཚོད་གཉིས་པའི་སྟེང་།) in the morning (སྐྱེ་དོར།) on Monday (གཟའ་བླ་བའི་ཉིན།) in a week (གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་།) in a month (ཟླ་གཅིག་གི་ནང་།) in spring (དབྱིད་ཀར།) in a year (ལོ་གཅིག་གི་ནང་།) during holidays (དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ།)སོགས་ཡོད།

(4) ལས་ཚོག་དང་བསྟེབས་ན་ལས་ཚོག་དང་འདྲ་བའི་ཚོག་ཕྱང་ཞིག་གྱུབ་པ་ནི། ask for (དྲིས།) belong to (…ལ་གཏོགས།) put on (སྟེང་ལ་བཞག) call on (བོས།) get to (…རྒྱཕོན།)སོགས་ཡོད།

(5) རྒྱན་ཚོག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། afraid of (སྐྲག) good at (བཟང་།) full of (བཀང་བ།) careful with (དོགས་ཟོན་བྱེད།) angry with (ཁྲོ་བ།) proud of (ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ།) short of (ཕྱང་ཕྱང་།) kind of (རིགས།)སོགས་ཡོད།

(6) མིང་ཚོག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། look at (ལ་ལྟོས།) love for (དགའ་བ།) hate for (སྡང་བ།) interest in (སྤྲོ་སྙིང་ཡོད་པ།) struggle against (ཉེར་བཙོན་གྱིས་ངོ་རྩོལ་བྱེད་པ།) reason for (རྒྱུ་མཚན།) victory over (རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ།)སོགས་ཡོད།

2. སྦྱོར་ཚོག་ཅན་གྱི་ཚོག་ཕྱང་།

སྦྱོར་ཚོག་དང་མིང་ཚོག་གིས་གྱུབ་པའི་ཚོག་ཕྱང་ལ་སྦྱོར་ཚོག་ཅན་གྱི་ཚོག་ཕྱང་ཟེར་ལ། བྱེད་ནུས་མི་འདྲ་བ་འཛིན་ཕྱབ། (རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱོར་ཚོག་ཡིན།)

(1) ལས་ཚོག་དང་རྒྱན་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ནས་རྣམ་པ་དང་ཚད། དུས་ཚོད། གནས་ས་སོགས་གསལ་འདོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཛིན་ཕྱབ་པ་དཔེར་ན།

At the age of 13 he moved *to Memphis.* (གནས་ས་སྟོན་བྱེད།) (ཁོ་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མེམ་ཕྱི་ས་ལ་གནས་སྤྲར།)

After that, things happened quickly. (དུས་ཚོད་སྟོན་བྱེད།) (དེའི་གཞུག་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་།)

(2) མིང་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ནས་ཁོངས་གཏོགས་དང་རང་བཞིན། གླུངས་ཚད་སོགས་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཛིན་ཕྱབ་པ་དཔེར་ན།

His songs started a new period of *American music.* (a new period ཡི་ཁོངས་གཏོགས་བསྟན་ཡོད།) (ཁོའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་བཙུགས།)

He died August 16, 1977 in his home *in Memphis.*
(his home མངོན་པར་བྱས་ཡོད།) (ཁོ་རང1977 ལོའི་ཟླ8 པའི་ཚེས16ཉིན་མེམ་ཕྱི་ས་རྒྱལ་པའི་ཁྱིམ་ནས་སྐུ་གཤེགས།)

(3) ལས་ཚོག be, look སོགས་རྒྱུན་པར་མིང་ཚོག་དང་རྒྱན་ཚོག ཡང་ན་ཚོག་རིགས་གཞན་དང་ཚོག་ཕྱང་དང་ལྷན་དུ་བཀོལ་ན་རྩོད་ཚོག་གྱུབ་ཅིང་གཙོ་ཚོག་གི་ཁྱད་རྟགས་དང་གནས་སོགས་སྟོན་པ་ཡིན། Is this house <u>for sale</u>? (ཁང་པ་འདི་བཙོང་རྒྱ་ཡིན་ནམ།) He was in <u>Shanghai</u> last week. (ཁོ་རང་གཟའ་འཁོར་སྟོན་མའི་ནང་ཧྲང་ཧཻར་ཡོད།)

She is in Class Five. (མོ་རང་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་བར་ཡོད།)

སྒྲོན་ཚན་ཉེར་ལྔ་བ།

ཡིག་གསར།

1. instead ནི་རྒྱུན་པར of དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཚབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་འདྲ། སྐབས་འགར་ཀྱང་འདང་ཡང་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། Instead of finding gold, he found ideas there for his books and

stories. (ཁོས་དེ་གা་ནས་གསེར་མ་རྟེད་ཀྱང་དཔེ་ཆ་དང་གཏམ་རྒྱུད་འབྲི་བའི་བསམ་བློ་སྒྲིས་ཡོང་བ་རེད།) Instead of flying there, she went by train. (དེ་གར་འགྲོ་བར་གནམ་གྲུར་མ་བསྡད་པར་མེ་འཁོར་ལ་བསྡད་པ་རེད།) སྐབས་འགར instead ཁོ་ན་བཀོལ་བཞང་ཡོད་དེ། She didn't fly there. She went by train instead. (མོ་རང་གནམ་གྲུར་མ་ བསྡད་པར་མེ་འཁོར་ལ་བསྡད་ནས་དེ་གར་ཕྱིན་པ་རེད།)

2. become ནི་གྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེས་སུ་མིང་ཆོག་གམ་རྒྱན་ཆོག་དྲངས་ནས་རྟོད་ཆོག་གྱུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། He became rich and famous. (རྒྱན་ཆོག་དྲངས་པ།) (ཁོ་རང་ཕྱུག་པོ་དང་མིང་གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར།)

She soon became a school-teacher. (མིང་ཆོག་དྲངས་པ།) (མོ་རང་མི་འགྱངས་བར་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་དུ་གྱུར།)

སློབ་ཚན།

སྐད་ཆ།

1. Would you …ནི་གྲས་བཀུར་ཀྱི་བཤད་སྒྲངས་ཤིག་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པར་གཞན་ལ་ལས་བཅོལ་བྱེད་པཉམ་རེ་བ་ཞུ་སྐབས་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Would you ring me up tonight? (དོ་དགོང་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁ་པར་བརྒྱབ་ན་ཆོག་གམ།) Would you come to our party? (ཁྱེད་རང་ང་ཚོའི་དགོང་ཚོགས་ལ་ཞུགས་ཐུབ་བམ།)

2. I'd be glad to. ནི I'd be glad to tell her (that) you rang. (ངས་མོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་པར་བརྒྱབ་ཡོང་ཞེས་བཤད་ ཆོག)ཅེས་པའི་ཆོག་སྒྲུད་ཡིན།

གཞན་སྒྲུང།

be in his twenties ནི "ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ཀྱི་ཤུའི་ནང་།"ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ be in her thirties (མོ་རང་ལོ་ཚོད་ སུམ་ཅུའི་ནང་།) be in his fifties (ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ལྔ་བཅུའི་ནང་།)སོགས་ལ་རིགས་བསྟེ་ཆོག

འདི་གཞི་བདུན་པའི་ལན།

1) me (us, him, her, them)
2) you (her, us, me, them)
3) me (us, him, her)
4) us (me)
5) me (us, her, him, you)
6) us (me, them, him, her)
7) me (him, her)
8) you (him, her, them)

སྒྲོབ་ཚན་ཁེར་དྲུག་པ།

ཡིག་གཟར།

1. used to ནི་“སྔོན་ཆད” ཀྱི་དོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་ལྟར་མིན་པ་སྟོན། དཔེར་ན། We used to work together. (ད་ལྟ་ལས་གནས་མི་མཐུན་པ།)

2. lead ལ་འགོ་ཁྲིད་པའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སྒྲོབ་ཚན།

བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བའི་བཀོལ་ཐབས།

1. བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ་ནི་གཅོ་བོར་གཤམ་གྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་གསུམ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན།

(1) འདས་པའི་དུས་ཤིག་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མཚམས་མ་ཆད་པའི་རྒྱུན་པ་སྟོན་པ། She has lived with us since 1970. (མོ་རང1970ལོ་ནས་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་པ་ཡིན།) He has been in bed for a few days. (ཁོ་རང་མལ་ས་ལྟར་སྟེ་ཉིན་འགའ་འགོར།) They have been friends for many years. (ཁོ་ཚོ་ལོ་མང་པོའི་གྲོགས་པོ་རེད།)

(2) གནའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཞིག་སྟོན་པཧམ་ད་ལྟའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་ཞིག་གི་ནང་བསྒྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་པ། དཔེར་ན། I have learned 500 words. (ངས་ཐ་སྙད500སྒྲུབས་ཡོད།) She has written many stories. (ཁོ་མོས་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བྲིས།)

They have been there three times this year. (ཁོ་ཚོ་ལོ་འདིར་དེ་གར་ཕེངས་གསུམ་ལ་སོང་།)

(3) སྔོན་ཆད་བྱུང་བའི་དོན་དག་ཡིན་ཡང་ད་ལྟའི་དུས་དེར་ཤན་ཀྱགས་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་པ། དཔེར་ན།

She has become a nurse. (She is now a nurse.) (མོ་རང་ནད་གཡོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར།)

He has done his homework. (He is free. ད་ལྟ་བྱ་བ་མེད་པ།) (ཁོས་ལས་བྱ་བྲིས་ཚར།)

They have cleaned the room. (The room is now clean.) (ཁོ་ཚོས་ཁང་པ་དེར་གཙང་སྦྲ་བྱས།)

2. བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བའི་གྲྭབ་སྟངས།

བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ་ནི “ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གོགས have + འདས་པའི་མིང་རྫུད”གིས་གྲྭབ་པ་ཡིན་ལ། have ནི་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག་དང་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་པ་རྫུད་པ་ལ has བཀོལ་དགོས་ཤིང་། གཞན་དག་ལ have བཀོལ་དགོས། འདས་པའི་མིང་རྫུད་ལའང་རིགས་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་འགྱུར་ལས་ཚོག་ནི“ལས་ཚོག + ed”ལྟར་གྲྭབ་པ་ཡིན་པས། འདས་པའི་རྒྱུན་པ་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུན་པ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། ལས་ཚོག་རེ་སྦྱངས་རྟེས་དེ་ཡི་རྒྱུན་པ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ད་ལྟ་བའི་མིང་རྫུད་དང་། འདས་ཚོག འདས་པའི་མིང་རྫུད་བཅས་པ་བློ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས། གཤན་སྦྱང་གི་འདྲི་གཞི་ལྟ་བའི་ནང་གི་ལས་ཚོག་གི་རྒྱུན་པ་རྒྱུན་རེ་རེ་བཞིན་བློ་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

3. བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བའི་དྲི་ཚོག་དང་དགག་ཚོག

བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བའི་སྒྲུབ་ཚོག་དང་། དགག་པ། དྲི་བའི་རྒྱུན་པ་རྒྱུན་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་གཤམ་ལྟར།

4. a few ནི་འགའ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན།

I have a few questions to ask. (ང་ལ་དྲི་བ་འགའ་ཞིག་འདྲི་རྒྱུ་ཡོད།)

སྒྲུབ་ཚིག	དགག་ཚིག	དྲི་ཚིག
I have got it. (ང་ལ་དེ་ཡོད།)	I haven't got it. (ང་ལ་དེ་མེད།)	Have I got it? (ང་ལ་དེ་ཡོད་དམ།)
You have got it. (ཁྱེད་ལ་དེ་ཡོད།)	You haven't got it. (ཁྱེད་ལ་དེ་མེད།)	Have you got it? (ཁྱེད་ ལ་དེ་ཡོད་དམ།)
He has got it. (ཁོ་ལ་དེ་ཡོད།)	He hasn't got it. (ཁོ་ལ་དེ་མེད།)	Has he got it? (ཁོ་ལ་དེ་ཡོད་མ།)
She has got it. (ཁོ་མོར་དེ་ཡོད་དམ།)	She hasn't got it. (ཁོ་མོར་དེ་མེད།)	Has she got it? (ཁོ་མོར་དེ་ཡོད་དམ།)
We (You, They) have got it. (ང་ཚོར་/ཁྱོད/ཁོ་ཚོར) དེ་ཡོད་དམ།	We (You, They) haven't got it. (ང་ཚོར/ཁྱེད་ཚོར/ཁོ་ཚོར) དེ་མེད།	Have we (you, they) got it? (ང་ཚོར/ཁྱེད་ཚོར/ཁོ་ཚོར)དེ ཡོད་དམ།

I saw her a few days ago. (དས་མོ་རང་ཉིན་འགའི་སྔོན་ལ་མཐོང་བ་ཡིན།)

5. hear ནི་ཉན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

I often hear him sing this song. (དས་ཁོའི་གླུ་དབྱངས་འདིར་རྒྱུན་དུ་ཉན་པ་ཡིན།)

"hear somebody do something" (ཚེ་གེ་མོས་བྱ་བ་གཅིག་མོ་བྱེད་པ་ཐོས་པ།) ནི་ཚིག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བློར་བཟུང་བར་བྱ།

6. harder ནི hard ཡི་ཚད་མཐོན་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པར than དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཞིང། "…ལས་དཀའ་ཚོགས་ཆ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། འདི་རིགས་སྒྲོན་ཚན་ས་གཅིག་པ་རྒྱགས་ལ་བོར་བསྟན་ཡོད།

སྐད་ཆ།

1. David Black speaking. ནི་ཁ་པར་རྒྱག་སྐབས་བཤད་མ་གན་སུ་ཡིན་སྟོན་པའི་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཁ་པར་རྒྱག་མ་གན David Black ཡིན་ཞེས་པའི་དོན།

2. have a word with … ནི"…དང་སྐད་ཆ་བཤད་པ"ཡི་དོན་ཡིན།

3. Could you take a message? ནང་གི could ནི can ཡི་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗེ་བཀྱར་གྱི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ལ་དེའི་ནང་དོན་ནི་ཕལ་ཆེར can དང་འདྲ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཁྱེར་ཚོག་གམ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

སྒྲོབ་ཚན་ཉེར་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

BBC ནི British Broadcasting Corporation ཡི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ། དབྱིན་རིའི་རྒྱང་སྒྲོག་ས་ཚོགས་ཤིག་གི་མིང་།

སྒྲོབ་ཚན།

1 བརྡ་སྒྲོད་རིག་བའི་སྐོར།

(1) དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གི་བསྟན་སྒྲོང་།

མིག་སྟར་ང་ཚོས་དབྱིན་ཡིག་ནང་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི་དུས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལས་རིགས་ལྔ་སྟེ། སྒྲོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བ་དང་། སྒྲོར་བཏང་གི་འདས་པ། སྒྲོར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ། བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ་རྣམས་སྒྲུབས་ཟིན་པས། དེ་དག་གི་བཀོལ་ཕབས་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་བསྡུས་སྒྲོས་བཤད་ན།

དུས་ཀྱི་ནང་གསེས། བཀོལ་ཕབས་གཙོ་བོ།

སྒྲོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བ། རྒྱུན་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྒྲོད་དམ་ད་ལྟའི་རྣམ་པ། བརྟེད་བྱའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བཅས་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྲོར་བཏང་གི་འདས་པ། སྟོན་ཚད་བྱུང་བའི་དོན་དག་སྟོན་པ།

སྒྲོར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ། མ་འོངས་པར་འབྱུང་རྒྱའི་དོན་བྱ་སྟོན་པ།

བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་སྒྲོད་སྟོན་པ།

བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྟོན་ཀྱི་དུས་ཡུན་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལམ་སྟོན་ཚད་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟའི་ གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཤན་ཤུགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྒྲོད་སྟོན་པ།

དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཏ་ཙང་གལ་ཆེ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་ཚོག་རེ་རེ་དུས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་བཀོལ་ཕབས་ལ་ཡིད་འཛིག་གཟབ་ནན་བྱས་ན་དཔེ་དེ་དག་ཡང་དག་སྒྲོས་བཀོལ་ཤེས་པ་རེད།

2. ལས་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ལྔ།

ལས་ཚོག་རེ་སྒྲོབ་སྐབས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལྔ་བོ་ཡང་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

(1) ད་ལྟ་བ། (ལས་ཚོག་རྒྱང་བ།)

(2) འདས་པ། (གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོག་གི་མཐའ་རུ ed སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

(3) འདས་པའི་མིང་རྒྱང་། (གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོག་གི་མཐའ་རུ ed སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

(4) ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་། (ལས་ཚོག་རྒྱང་བའི་མཐའ་རུ ing སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ།)

(5) གང་ཟག་གསུམ་པའི་ཆིག་རྒྱང་གི་ད་ལྟ་བ། (ལས་ཚོག་རྒྱང་བའི་མཐའ་རུ s སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

ལས་ཚོག་གི་མཐའ་རུ ed དང་ ing, s བཅས་སྒྲོར་སྐབས་མཉམ་འགྲོག་བྱ་དགོས་པ་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ལྟར།

དེ་ལས་གཞན། ཡི་གེ་མཐའ་མ s, z, x, ch, sh ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ es སྦྱར་ན། གང་ཟག་གསུམ་པ་ཆེག་རྒྱང་གི་སྦྱོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བ་གྱུབ་པ་ཡིན།

གནས་རྒྱལ།	ed སྦྱོར་ཐབས།	-ing སྦྱོར་ཐབས།	-s སྦྱོར་ཐབས།
སྦྱོར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ e སྦྱར་ཏེ་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	-d ཁོ་ན་སྦྱོར་བ།	e དོར་ཏེ -ing སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
སྒྲ་དྲག་པོར་གློག་པའི་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གཏངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ།	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ed སྦྱོར་བ།	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ingསྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ y ཡིས་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	y དེ i རྒྱ་བཅོས་ནས་ སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར -ing སྦྱོར་བ།	y དེ i རྒྱ་ བཅོས་ནས -es སྦྱོར་བ།
l ཡི་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	དབྱིན་ཇི་ནས l ཉིས་འབྲི་ བྱས་ཏེ-ed སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཨ་རིས་ཉིས་འབྲི་མི་བྱེད།	དབྱིན་ཇི་ནས l ཉིས་འབྲི་ བྱས་ཏེ-ing སྦྱོར་ལ། ཨ་ རིས་ཉིས་འབྲི་མི་བྱེད།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།

གོང་གི་རྣམ་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་པ་བྱེད་དགོས། གཤན་སྦྱང་གི་འཕྲི་གཞི་དྲུག་པ་རྒྱུན་རྣམ་པ་འདི་དག་བསྐྱར་སྦྱང་བྱས་ཡོད།

3. next door neighbor ནི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་གྱི་དོན།

4. the month after next དང the week after next སོ་སོ་ནི“ཟླ་བ་རྗེས་མའི་རྗེས་མ”དང“གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་རྗེས་མ”ཡི་ དོན་ཡིན།

5. have been to ནི“(ས་ཆ་གཅིག་ཏུ་མོར)ཕོན་པ”འམ་ཡང་ན“(སྟོན་ཏག་ཏུ)ས་ཆ་གཅིག་ཏུ་མོར་ས་ཕར་བ”ཡི་དོན།

What’s on? ནི“སྟོན་བཞིན་པའི་གློག་བརྙན་ཅི་རེད”ཅེས་པའི་དོན།

ཤད་ཚའི་སྦྱང་གཞི།

1. my aunt’s ནི“ཏའི་སྲུ་མོ་ཚང”གི་དོན་ཡིན།

2. a couple of ནི་ཚ་ཞིག་གམ་གཅིག་གཉིས་རེའི་དོན། དཔེར་ན། I'll stay there for a couple of days. (ང་རང་དེ་གา་རུ་ཉིན་རེ་གཉིས་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན།)

སྟོབ་ཚན་ཉེར་བརྒྱད་པ།

སྟོབ་ཚན།

1. I've just received a letter from my brother, Tim. ཞེས་པའི་ཚོག་འདི་ལས Tim ཡིས my brother སྒེ་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་ང་ལ་སྟོན་ཕི་འམ་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འབྱོར་མ་ཐག་ཡིན། འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

My teacher, Professor Jones, is from Britain. (ངའི་དགེ་རྒན་ཏེ་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་ཇོན་སི་ནི་དབྱིན་རྒྱས་ཡོང་བ་ཡིན།)

This is Mary, my younger sister. (འདི་ནི་མྱ་རོས་ཏེ་ངའི་སྲིང་མོ་ཡིན།)

He has gone to Alice Springs, a small town in the center of Australia. (ཁོ་རང་ཨོ་སི་ཀྱི་ཡའི་ལྷེ་བར་ཡོད་པའི་གྲོང་རྡལ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་སྟེ Alice Springs ལ་སོང་ཡོད།)

2. A number of ནི "མང་པོ" ཡི་དོན། number ཡི་སྟྲོན་ལ་རྒྱན་ཚོག་ཀྱང་སྟྲར་ཚོག

A number of people come to this city every year. (གྲོང་ཁྱེར་འདི་ལ་ལོ་རེར་མི་མང་པོ་ཡོང་བ་ཡིན།)

He bought a large number of books. (དཔེ་ཆ་མང་པོ།) (ཁོས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཉོས།)

Only a small number of students like it. (སྟོབ་མ་ཁུང་ཤས་ཤིག་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན།)

སྐད་ཆ།

1. We'd like ནི we would like ཡིས་བསྟུས་འབྱི་ཡིན། would like ཡང་བརྗེ་བཀུར་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ཡིན། དཔེར་ན། I'd like to have a talk with you. (ངས་ཁྱེད་ལ་ཁ་བརྡ་ཞིག་བྱེད་འདོད།) གལ་ཏེ want བཀོལ་ཡོད་ན་བརྗེ་བཀུར་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན།

2. Stay for another month ནི "ད་དུང་ཟླ་གཅིག་ལ་འདུག་པ"ཡི་དོན་ཡིན། another བཀོལ་ནས་རྒྱུན་པར "ད་དུང"...གཅིག...”གི་དོན་སྟྲོན་པ་ཡིན་ཏེ།

Have another cup of tea.(ད་དུང་ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་འཐུང་རོགས།)

I'll tell you another story. (ངས་ཁྱེད་ལ་ད་དུང་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་བཤད།)

3. See as much as we can ནི "ང་ཚོས་བཟླ་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་ལྟ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། as much as we can ནི "ང་ཚོས་ལྟོག་ཚད" ཀྱི་དོན་ཡིན། Try to eat as much as you can. (བཟའ་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་ཟོ།)

Tell me as much as you can. (ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ཚོད་ཅིག་ཤོད།)

གཞན་སྟྲུང།

1. Why don't you …? ནི "ཁྱེད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི(ཁྱེད)..."ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་བཀོལ་ནས་རང་གི་བསམ་སྟངས་བརྗོད་ཚོག

2. not yet ནི་“དེ་དུང་མེད(མིན་སོགས)”ཀྱི་དོན། ཚོག་ཆུང་ཟུལ་བོ་ནི“I have not …it yet.”ཡིན། ཁ་སྐད་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་ བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྟོབ་ཚན་ཉར་དགུ་བ།

ཡིག་གསར།

1. different ནི་རྒྱུན་ཚོག་ཡིན་ཞིང་། “མི་འདྲ་བའི”དོན་ཡིན། They live in different buildings. (ཁོ་ཚོ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད།) We have different problems. (ང་ཚོར་མི་འདྲ་བའི་གནད་དོན་ཡོད།)

difference ནི་དེ་ཡི་མིང་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན། དེ་ཡིས“ཁྱད་པར”ཀྱི་དོན་སྟོན་ཏེ། What’s the difference between the two words? (ཡི་གི་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རེད།)

སྟོབ་ཚན།

1. have got

have got ནི་དབྱིན་ཡིག་ནང་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི་ཚོག་གྲུབ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དོན་ཕལ་ཆེར have དང་མཐུན་ ཞིང་། ཁ་སྐད་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་ཁྱབ་ཆེ།

Have you got (= Do you have) a TV-set? (ཁྱེད་ལ་བརྡུན་འཕྲིན་ཡོད་དམ།)

Who has got (= Who has) a typewriter? (སུ་ལ་མཇུག་གཅོན་ཡུག་དཔར་ཡོད།)

He hasn’t got (= He doesn’t have) much money. (ཁོ་ལ་སྒྲོར་མོ་མང་པོ་མེད།)

འདི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་སྟངས་ཐད་ནས་བྱས་ཟིན་དུ་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

2. བྱས་ཟིན་དུ་ལྟ་བ་དེ་དཔེར་ན“བྱ་བ་ཀ་གི་མོ་ཞིག་བྱུང་རྗེས”ཞེས་པའི་དུས་སྟོན་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།

Return the book to me when you have finished reading it. (དཔེ་ཆར་བལྟས་ཚར་རྗེས་ང་ལ་བྱིན།)

We’ll leave when the rain has stopped. (ཆར་བ་འབབ་མཚམས་བཞག་རྗེས་ང་ཚོ་འགྲོ།) ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

3. Two years older than Ted ཡིས Ted ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན། ཚོག་ཆུང་འདི་རིགས་ལ་སྟོབ་ཚན་སོ་གཅིག་པར་ འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

4. Same ནི་རྒྱུན་པར as དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན།

She is in the same class as Rose.(མོ་དང Roseནི་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ཡོད།) I have the same question as you. (ང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མཐུན་པའི་དྲི་བ་ཡོད།)

སྐད་ཆ།

How much is (are)…? ནི་དངོས་པོ་ཅི་སྐད་མང་དུ་བཀོལ་བའི་རིན་གོང་འདྲི་སྟངས་ཡིན། དེའི་དོན་ནི“…ལ་སྒྲོར་མོ་ཅི་ཙམ་ ཡིན”ཞེས་པའོ།། དཔེར་ན།

How much is this camera? (པར་ཆས་འདི་ལ་སྒྲོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།)

How much is it a pound? (ཕོན་གཅིག་ལ་སྒྲོར་ཅི་ཙམ་དགོས།)

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

one བཀོལ་ནས་སྟོན་ལ་གློང་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་བཟང་ཏུས་ཆོག་སྟེ།

Has he got a car? No, he hasn't got one at present. (ཁོ་ལ་རྒྱུངས་འཁོར་ཆུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཁོ་ལ་ད་ལྟའང་མེད།)

Will he got one(=a car) next year? (ཁོས་ཕྱི་ལོར་ཅི་རྒྱུ་ཞེ་རེད།)

one ཡིས"དངོས་པོ་གཅིག"སྟོན་པའང་ཡོད་ལ། "དེ"ཞེས་བསྒྲུར་ཆོག

I want the red one. (ང་ལ་དམར་པོ་དེ་དགོས།)

Which ones do you want? (ཁྱེད་ལ་གང་དག་དགོས།)

གཞན་སྒྲུང།

1. བཀྲང་ཕྱབ་མིང་ཆོག་དང་བཀྲང་མིན་མིང་ཆོག

མིང་ཆོག་ལ་བཀྲང་ཕྱབ་མིང་ཆོག་དང་བཀྲང་མིན་མིང་ཆོག་བཅས་རིགས་གཉིས་སུ་དགར་ཆོག་ལ། ཁ་གྲངས་ལེན་ཕྱབ་པའི་མིཀམ་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་བཀྲང་ཕྱབ་མིང་ཆོག་ཡིན། ཁ་གྲངས་ལེན་ཕབས་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་བཀྲང་མིན་མིང་ཆོག་ཡིན། དཔེར་ན།

boy(s), room(s), apple(s) སོགས་ནི་བཀྲང་ཕྱབ་མིང་ཆོག་ཡིན། water, gas, food སོགས་ནི་བཀྲང་མིན་མིང་ཆོག་ཡིན། བཀྲང་མིན་མིང་ཆོག་ལ་སྒྲིར་བཏང་དུ་མང་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མེད་ལ། མང་པོ་ཞིག་སྟོན་པར much བཀོལ་བ་ལས many བཀོལ་མི་ཆོག གཞན་སྒྲུང་གི་འདྲི་གཞི་བྱུག་པས་མིང་ཆོག་རིགས་འདི་ཤན་འབྱེད་པར་རོགས་རམ་བྱེད་ཕྱུབ།

2. འདྲི་གཞི་བྱུག་པའི་ལན།

1) much 2) many 3) much 4) much 5) many
6) much 7) much 8) many 9) many 10) much

སྒྲོག་ཚན་སུམ་བཅུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. not any more ནི"ཡང་བསྒྲར་མི(བྱེད)"ཀྱི་དོན་ཡིན།

དཔེར་ན། He isn't interested in it any more. (ད་ལྟ་ཁོ་རང་དེ་ལ་དགའ་པོ་མི་འདུག)

སྒྲོག་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཆོག་རང་དབང་དང་གཞན་དབང་གི་སྐད་དོད་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། རང་དབང་སྐད་དོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག་དེ་བྱ་སྟྲོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་འདོན་མཁན་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

He wrote a book. (ཁོས་དཔེ་ཆ་ཞིག་བྲིས་པ་རེད།)

གལ་ཏེ་བརྩོད་བྱའི་གང་ཟག་གི་བྱ་སྤྱོད་བསྟན་པ་མིན་པར། གང་ཟག་དེ་བྱ་སྤྱོད་མྱོང་མཁན་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དབང་སྒྲུབ་དོད་ཡིན། དཔེར་ན།

The book was written by a soldier. (དཔེ་ཆ་འདི་ནི་དམག་མི་ཞིག་གིས་བྲིས་པ་རེད།)

གཞན་དབང་སྒྲུབ་དོད་ནི "be + འདས་པའི་མིང་རྩྭ་།"ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། འདིའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལས་ཚིག be ཡིས་སྟོན་པ་ཡིན།

What language is spoken there? (དེ་གা་རྒྱབས་སྤྱོད་པའི་སྐད་རིགས་གང་རེད།)

The camera was made in China. (པར་ཆས་འདི་ནི་གྱུང་གོས་བཟོས་པ་རེད།)

A new house will be built here. (འདི་རྒྱབ་པ་གསར་བ་ཞིག་བཙུག་རྒྱུ་རེད།)

The bicycle is being sent to his home by train. (ལྷུགས་རྟ་དེ་མེ་འགོར་གྱིས་ཁོ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེལ་བཞིན་པའི་སྐད་རེད།)

The book has been translated into many languages. (དཔེ་ཆ་འདི་སྐད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྒྱུར་ཟིན།)

2. འདས་པའི་མིང་རྩྭ་གིས་འདོད་བློ་ཞིག་གམ་རྟམ་པའང་སྟོན་ཐུབ་སྟེ།

He is not worried any more. (ཁོས་སེམས་འཁྱུར་མང་པོ་བྱེད་ཀྱིན་མེད།)

Ted was most surprised. (ཐེ་ཏི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚར་བ་རེད།)

They are very interested in the work. (ཁོ་ཚོ་ལས་ཀ་འདིར་རྩ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད།)

The door is closed. (སྒོ་དེ་གཏན་ཡོད།)

འདས་པའི་མིང་རྩྭ་གིས་ད་དུང་མིང་ཚིག་གས་ལ་འདོན་བྱེད་ནུས་ཤིང་། རྒྱུན་པར་དེ་ལ་གཞན་དབང་གི་ནང་དོན་ཡོད།

the stolen bicycle (བརྐུས་སོང་བའི་ལྷུགས་རྟ།)

closed door (སྒོ་གཏན།)

3. had been found ནི "རྙེད་ཟིན་པ"ཡི་དོན་ཡིན། འདི་ནི་གཞན་དབང་སྒྲུབ་དོད་ཀྱི་བྱས་ཟིན་འདས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡིས་འདས་པའི་ དུས་ཚོད་གা་གི་མོ་ཞིག་ལ་བྱ་སྤྱོད་གা་གི་མོ་ཞིག་ཇོ་གས་ཟིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྲུབ་ཆ།

are to be put up next year ཡིས"ཕྱི་ལོར་བཞེངས་རྒྱུ"ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡིན། "be + ངས་མིན་ཚིག"ཡིས་རྒྱུན་པར་མ་འོངས་པའི་ བྱ་སྤྱོད་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན།

How are we to go there? (ང་ཚོ་དེ་གར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།)

Who is to do the work? (སུས་ལས་ཀ་འདི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།)

སྒྲུབ་ཚའི་སྒྲུངས་གཞི།

སྟོབ་ཚན་འདི་རྣ་ཐུང་བའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག་འགའི་ཀློག་ཐབས།

Germany /ˈdʒɜːməni/ འཇར་མན།

German /ˌdʒɜːmən / འཇར་མན་གྱི་སྐད།

Spain /ˈspeɪn/ སི་པན།

Spanish /ˈspæniʃ/ སི་པན་གྱི་སྐད།

France /frɑːns, fræns/ ཕྲ་རན་སི།

French /frentʃ/ ཕྲ་རན་སིའི་སྐད།

Italian /iˈtæliən/ ཨི་ཐ་ལིའི་སྐད།

Holland /ˈhɔlənd/ ཧོ་ལན།

Dutch /dʌtʃ/ ཧོ་ལན་གྱི་སྐད།

Mexico /ˈmeksikəu/ མེ་སི་བོ།

Belgium པེ་ཛུས།

Austria /ˈɔstriə/ ཨོ་ཏྲིཡ།

སྒྲོན་ཚན་སོ་གཅིག་པ།

སྒྲོན་ཚན།

1. བར་སྒྲོད་རིག་པའི་སྐོར།

(1) རྒྱུན་ཚོག་དང་བསྟན་ཚོག་ལ་གཤིན་བསྟར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཤིན་བསྟར་རིམ་པས“… …ལས(མཐོ་བ)”སྟོན་ཞིང་། ཆེས་མཐོའི་རིམ་པས“ཆེས་མཐོ་བ”སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། hard, harder (དཀའ་སྡུག་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་པ།) hardest (ཏ་ཙང་དཀའ་སྡུག་ཆེ་བ།) old, older (ལོ་ན་མཐོ་བ།) oldest (ལོ་ན་ཆེས་མཐོ་བ།) early, earlier (ཐུང་ཙམ་སྟ་བ།) earliest (ཏ་ཙང་སྟ་བ།)

གཤིན་བསྟར་རིམ་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱུན་པར་སྒྲེལ་ཚོག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ནས“…དང་བསྟར་ན…”ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡིན།

Life was harder then than it is today. (སྐབས་དེའི་འཚོ་བ་ནི་ད་ལྟ་ལས་དཀའ་སྡུག་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།)

She is older than me. (མོ་རང་ང་ལས་ལོ་མཐོ།)

He gets up earlier than I do. (ཁོ་རང་ང་ལས་ཡར་ལངས་སྟ།)

ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་ཡོད་སྐབས་རྒྱུན་པར་དེ་ཉིད་བསྟར་ཡུལ་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཤིག་བསྟན་ཡོད།

She is the oldest among us. (མོ་ཤེ་ང་ཚོའི་གྲས་ནས་ལོ་ན་ཆེས་མཐོ་བ་ཡིན།)

In our room he gets up (the) earliest. (ང་ཚོའི་ཁང་པའི་ནང་ནས་ཁོ་རང་མལ་ལས་ལངས་ཆེས་སྟ།)

2. གཤིན་བསྟར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་གྲྭབ་ཚུལ།

(1) སྒྲ་གདངས་གཅིག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ er དང་ est སྒྲོར་བ།

small	smaller	smallest
young	younger	youngest

གསལ་བྱེད་ཡི་གི་མཐའ་མ e ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཐའ་རུ er དང་ཡང་ནst སྦྱོར་དགོས།

large	larger	largest
late	later	latest

ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་གལ་ཏེ་མཇུག་མཐའ་རུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ན་གསལ་བྱེད་ཡི་གི་དེ་ཉིས་འབྲི་བྱེད་དགོས།

big	bigger	biggest
thin	thinner	thinnest

(2) མཇུག་མཐའ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གི +y ཡིན་ན། y དེ i རུ་བཅོས་ནས་མཇུག་ཏུ er དང st སྦྱོར་བ།

busy	busier	busiest
dirty	dirtier	dirtiest

(3) སྤྱིར་བཏང་གི་སྒྲ་གདངས་གཉིས་ཅན་ནམ་སྒྲ་གདངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་ལ more དང most སྒྲ་ནས་རིམ་པ་དགོ་སྟོན་པ་ཡིན།

successful	more successful	most successful
pleasant	more pleasant	most pleasant

ཐ་སྙད་འགའ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཤིབ་བསྟུར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད།

good	better	best
bad	worse	worst
many (much)	more	most
little	less	least

གཤན་སྒྲུང་ནང་གི་འདྲི་གཞི་ལྟ་བས་རྣམ་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ།

3. ཐ་སྙད་མཚན་འགྲེལ།

(1) millions དང hundreds, thousand རྣམས་ཡང་ཀྱིའི་ནང་བཀོལ་སྒྲབས་རྒྱུན་པར་ཆིག་གྲངས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡོད།

nine hundred teachers (དགེ་རྒན་དགུ་བརྒྱ།)

twenty thousand students (སློབ་མ་ཁྲི་གཉིས།)

six million books (དཔེ་ཆ་ས་ཡ་དྲུག)

(2) all the year round ནི“ལོ་ཕྱེལ་བོ”ཡི་དོན་ཡིན།

It’s hot there all the year round. (དེ་རུ་ལོ་ཕྱེལ་བོར་ཚ་བ་ཆེ།)

They work in the fields all the year round. (ཁོ་ཚོས་ལོ་ཕྱེལ་བོར་ཞིང་ནང་དུ་དལ་རྩོལ་བྱེད་པ་ཡིན།)

(3) which was spoken in Italy 2,000 years ago ཡིས“སྒྲ་རིགས་འདི་ནི(ལ་ཐྲིན་སྒྲ)ལོ་ཉིས་སྟོང་གི་ཡར་སྟོན་ལ་ཨི་ཐ་ལིས་བཀོལ་བའི་སྒྲ་ཆ་ཡིན”ཞེས་པའི་དོན་སྟོན། འདི་ལས“Which” ནི་འབྲེལ་བའི་ཚབ་ཚོགས་ཡིན།

སྐད་ཚའི་སྒྲུང་གཞི།

as…as ཡིས“…དང་འདྲ་བ”སྟོན་པ་ཡིན།

I’m as busy as you. (ང་ནི་ཁྱོད་དང་འདྲ་བར་བྱེལ་བ་ཆེ།)

I don’t speak English as well as Tenzen. (ངས་བསྟན་འཛིན་གྱི་དབྱིན་སྐད་དེ་འདྲ་ཡག་པོ་རྒྱག་མི་ཤེས།)

སློབ་ཚན་སོ་གཉིས་པ།

ཡིག་གཟར།

1. gentleman ནི་སྐྱེས་པའི་ཞེ་ས་འི་མིང་ཡིན་ལ། “སྐུ་ཞབས”ཞེས་བསྒྲུར་ཆོག This gentleman wants to see you. (སྐུ་ཞབས་འདིས་ཁྱེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཞིར།)

2. Ladies and gentleman, attention please. (ཡུམ་མོ་རྣམ་པ་དང་སྐུ་ཞབས་རྣམ་པས་ཐུགས་མཉམ་འཛོག་པར་ཞུ།)

སློབ་ཚན།

1. སྒྲིར་ན who ཡི་དོན་ནི“ས”ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཁ་ཤས་སུ who ཡིས་སྟོན་ལ་བསྟན་པའི་མ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚབ་བྱེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན།

Do you know the girl who came here this morning? (ཏ་ནངས་འདི་རུ་ཡོང་བའི་བུ་མོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བོ་ཤེས་ས་མ།)

Those students who want to go can write down their names here. (འགྲོ་འདོད་པའི་སློབ་མ་དག་གིས་འདི་རུ་མིང་ཕྱོ་འགོད་པར་ཞུ།)

2. སྒྲིར་ནwhich ནི“གང”དང། that ཡི་དོན་ནི“དེ”ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ལ་ལ་རuwhich དང that ཡིས་སྟོན་ལ་སློས་པའི་དངོས་པོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚབ་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

It’s a small plane which can carry seven passengers. (དེ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་པ་བདུན་ཕེག་པའི་གནམ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན།)

We’d better catch the train that leaves at 7:30. (རང་ཡིན་ན་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་བདུན་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟེང་བཟློད་པའི་མེ་འགོར་གྱི་རྟེས་ཆོད་ན་ལེགས།)

3. གཤམ་གསལ་ལྟར་གྱི་ཚོག་ཆང་ནང་དུ་རྒྱུན་པར whom དང which, that རྣམས་བསྟུས་ཏེ་མ་བྱིས་ཀྱང་ཆོག

This is the man (whom) you want to see. (འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་ཐུག་འདོད་པའི་མི་དེ་རེད།)

Is this the radio (which) you bought? (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉོས་པའི་སྒྲ་སྒྱུད་འགོར་ལོ་ཡིན་ནམ།)

Here are the books (that) you left here. (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞུར་བའི་དཔེ་ཆ་དག་རེད།)

4. སྒྲིར་ན where ནི“(ས་ཆ)གང”དང། when ནི“དུས་ནམ” གྱི་དོན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཆང་ཁ་ཤས་སuwhere གྱིས་དེ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེས་སྟོན་པའི་ས་གནས་དེ་སྟོན་ལ། when གྱིས་དེའི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེས་བསྟན་པའི་དུས་ཚོད་དེ་སྟོན་པ་ཡིན།

This is the room where we stayed last year. (འདི་ནི་ན་ཧི་ང་ཚོ་བསྡད་པའི་ཁང་པ་དེ་རེད།)

They talked about the days when they were together. (ཁོ་ཚོས་ཁོ་ཚོ་མཉམ་དུ་བསྡད་པའི་དུས་སྐབས་དེ་གྲོང་བ་རེད།)

5. སྒྲོར་ན whose ཡི་དོན་ནི "སུ་ཡི"ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཆང་ཁ་ཤས་སུ whose ཡིས་དེའི་སྤྲོན་ཀྱི་མིང་ཚོག་གིས་བསྟན་པའི་མི་དེ་ཡི་ཞེས་པ་སྟོན།

I met a girl, whose father is your friend. (ང་རང་འཕྲད་པའི་བུ་མོ་དེའི་ཕ་ཕ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རེད།)

6. སྤྲོན་འཛུག་དང་རྟེས་འཛུག

དབྱིན་ཡིག་ནང་གི་ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་སྤྲོན་འཛུག་གམ་རྟེས་འཛུག་སྦྱར་བས་རྒྱུན་པར་ཐ་སྙད་གཞན་ཞིག་གྱུར་པ་ཡིན། ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་སྤྲོན་འཛུག་སྦྱར་བ་དཔེར་ན།

usual (རྒྱུན་ལྡན།) unusual (རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པ།)

tell (བཤད་པ།) retell (ཡང་བསྐྱར་བཤད་པ།)

un དང re གཉིས་ཀ་སྤྲོན་འཛུག་ཡིན། ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་རྟེས་འཛུག་སྦྱར་བ་དཔེར་ན།

excite (དགའ་བར་བྱེད་པ།) exciting (དགའ་བ།)

serve (ཞབས་འདེགས།) service (ཞབས་འདེགས་རང་བཞིན་གྱི་ཆེད་ལས།)

wonder (ཡ་མཚན།) wonderful (ཡ་མཚར་བ།)

danger (ཉེན་ཁ།) dangerous (ཉེན་ཁའི།)

གོང་གསལ་ལས་ལྡ ing དང ice, ful, ous བཅས་ནི་རྟེས་འཛུག་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ལ་སྤྲོན་འཛུག་དང་རྟེས་འཛུག་ཆ་ཅང་མང་ཞིང། ཐ་སྙད་ཁ་ཤས་ཤིག་ནི་དེ་དག་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཕྱིར། སློབ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་རིགས་ལ་ཡིད་འཛོག་འཚལ།

7. Welsh ནི"Wales" ཡི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། Welsh ནི Wales ཡི་རྒྱུན་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

1. even betterནི"…ལས་ཤིན་ཏུ"ཡི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། This sentence is difficult. That one is even more difficult. (ཚོག་ཆང་འདི་ནི་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚོག་ཆང་གཞན་དེ་ནི་སྔ་མ་དེ་ལས་ཀྱང་རྩོག་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།)

He works hard. She works even harder. (ཁོས་ལས་ཀར་ཏུང་བརྩོན་བྱེད་ལ། མོས་དེ་ལས་ཀྱང་ཏུང་བརྩོན་བྱེད་པ་རེད།)

2. A friend of Peter's ནི"Peter ཡི་གྲོགས་པོ་ཞིག" ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་དང་མཐུན་པར a friend of mine (his, hers, ours, theirs) བའི(ཁོའི། མོའི། ང་ཚོའི། ཁོ་ཚོའི།) གྲོགས་པོ་ཞིག་བཅས་ལའང་ཚོག་སྒྲོན་མེད།

གཤར་སྦྱང།

around ནི"ཉེ་འདབས"ཀྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན།

Are there any restaurants around? (ཉེ་འགོར་ན་ཟ་ཁང་ཡོད་དམ།)

སྒྲོལ་ཚན་སོ་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

to hold (a festival) དུས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་སྒྲིལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ་རྒྱུན་པར་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བེད་སྤྱོད་པ་ཡིན། དབེར་ན། Tibetan New year is held magnificently in my hometown. The exhibition was held last week.

སྒྲོལ་ཚན།

passive voice ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་ནི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པཉམ་ཡང་ན་དེ་གཙོ་བོ་མིན་པའི་སྒྲབས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། Rice is grown in India. ཞེས་པའི་ཚོག་འདིར་མཚོན་ན་ཚོག་གི་གནད་ནི་རྒྱ་གར་ནས་འབྲས་སྐྱེས་པ་སྟོན་པ་ལས་སུས་བཏབ་པ་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་མིན་པས་འདིར་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོག་བཀོལ་ན་བཟང་བ་འདུག གཞན་ཡང། This school was built in 1980. He was invited for dinner. བཅས་ལ་མཚོན་ནའང་ཚོག་གི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་རེ་རེར་སྒྲོལ་གྱ་དེ་༡༩༨༠ལོར་བཞུགས་པ་དང་ཁོ་དགོང་སྟར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཟིན་པ་སྟོན་པ་ལས་སུ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ན་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ནི། be + འདས་ཟིན་ཚོག་གི་རྣམ་པ(written, seen, spoken)ལྟར་ཡིན། ཡང་གཅིག་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་ཇིས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འོག by ཚོག་ཕྱང་བཀོལ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་ཚོག་སྟེ། དབེར་ན། The letter was mailed by Zhaxi. The teacher was invited by Zhoma. ཚོག་གི་རྣམ་པ་ནི be + འདས་ཟིན་ཚོག་གི་རྣམ་པ(written, seen, spoken) + by ཚོག་ཕྱང"ལྟར་ཡིན། འདིར་དབེར་བཟློད་གཞན་འགའ་བཞག་སྟེ་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་དང་གཞན་དབང་ཅན་གཉིས་ཐུང་བསྟུར་ན།

ཕྱད་རང་དབང་ཅན།

The teacher corrects our homework.
The news surprised me.
Bob has mailed the package.
I will open the door.
I was surprised by the news.

ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

The package has been mailed by Bob.
The door will be opened.
Our homework is corrected by the teachers.

འདིར་སྒྲོལ་ཚན་ནང་གི་ཚོག་འགའ་དྲངས་ཡོད་པས་སྤྱོད་བ་བྱོས།

The horses are ridden at full gallop across the grassland.
Songs are sung in both Tibetan and Chinese.
Dances are performed by men and women together.

སྒྲོལ་ཚན་སོ་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

1. herdsmen ནི་འབྲོག་པའི་མང་ཚོག་ཡིན་ལ། དེའི་གཅིག་ཚོག་ནི herdsman ཡིན། འབྲོག་པ་ལ་ད་དུང nomad ཡང་ཟེར།

2. butter tea ནི་མར་འཕངས་པའི་ཇའུམ་ཇ་སྲུབ་མ་ཡི་དོན་ཡིན། ཇ་སྲུབ་མ་ལ butter churned tea ཡང་ཟེར།

3. worship ནི་གོང་དུ་བཀུར་བཤམ་མཆོད་འབྱུལ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན།

4. mountain god ནི་རི་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྲེ་གཞི་བདག་ཏུ་དོས་འཛིན་ལ། local deity ཡང་གཞི་བདག་གི་མིང་ཡིན།

སྷོ་ཚན།

1. yak, cow, goat, horse ས་སོའི་མང་ཚོག་ནི yaks, cows, goats, horses བཅས་ཡིན་ལ། sheep ནི་གཅིག་ཚོག་དང་མང་ཚོག་གཉིས་ཀ་སྲེ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་ཡིན།

2. yak ནི་གཡག་དང་། female yak ནི་འབྲི་ཡི་མིང་ཡིན། འདིའི་ནང་གི female ནི་མོ་སྦྲི་འི་མིང་དང་། male ནི་དེའི་ཕད་ཀའི་ཚོག་སྲེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ལས་ཕོ་ཡིན།

3. roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar. ནི་ནས་བཏོས་མ་བཏགས་པ་དང་། ཕྱུར་བ། མར། ཇ་དང་ཀ་ར་ཁྱང་ཙམ་བཅས་བསྲེས་པ་སྲེ་རྩམ་པ་བཏོས་པ་ཡིན་ལ། རྩམ་པ་ལ parched grain flour དང zamba ལྟར་འབྲི་བ་ཡང་ཡོད།

4. would you …བཀོལ་ནས་དགའ་ཕྱོགས་འདྲི་བཤམ་རེ་བ་སོགས་ཤུས་ན་བཙུ་བཀུར་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་སྒོལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

Would you like to have some tea? (ཁྱེད་ཀྱིས་ཇ་བཞེས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།)

Would you take a seat? (ཁྱེད་རང་བཞུགས་འདོད་དམ།)

Would you mind my smoking? (ངས་ཐ་མག་འཐེན་ཆོག་གམ།)ལྟ་བུ།

སྷོ་ཚན་སོ་ལྟ་བ།

ཡིག་གསར།

1. founder ནི found ཡི་རྟེས་སུ-er སྒྲུར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས found ནི་གསར་གཏོད་བྱེད་པཤམ་སྒོལ་འབྱེད་པ་ཡི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེས་སུ er སྒྲུར་ནས་སྒོལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར er ནི་བདག་སྒྲ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། work, teach, love, lead སོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ-er སྒྲུར་བས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་བ་དང་དགེ་ཆན། དགའ་ས། འགོ་ཁྲིད་སོགས་གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་ཡོད།

2. chanting ནི་ལས་ཚོག་ཅིག་སྟེ(གླུ)ལེན་པཤམ་དབྱངས་ཀྱིར་ནས་འདོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས chant ནི་མིང་ཚོག་ཡིན་ལ་མགྱར་མ་དང་བསྟོད་པའི་སྒྲན་ཚོག་གི་དོན་ཡིན།

3. lama ནི་བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་པའི་མིང་ཡིན་ལ། monk ཡང་གྲྭ་བའི་མིང་ཡིན།

4. kowtowing ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། prostration ཡང་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཡིན།

སྒོ་བ་ཚན།

1. Buddha ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། Buddhism ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས། Buddhist ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན།
2. image ནི་སྐུ་འདྲའི་དོན་ཡིན་ལ། statueཡང་རིར།
3. prayer wheel ནི་མ་ཏི་འཁོར་ལོའི་མིང་ཡིན་ལ། མ་ཏི་ལག་བསྐོར་ལ hand operated prayer wheelཞེར།
4. burning conifer needles ནི་ཤུག་ལོ་བསྲེགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བསངས་ཕུད་པ་ལ burning incense ཞེར།

སྒོ་ཚན་སོ་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. seclusion ནི་དབེན་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཚམས་ལ་བསྡད་པར to meditate ཞེར་ཞིང་། མཚམས་པ་བ་ལ hermit ཞེར།

8. accomplished ནི་བྱ་ཚོགས་གི་རྫ་བའི་རྟམ་པ accomplish ལ-ed སྒྲུར་པས་དུས་འདས་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག་མངོན་པར་འགྲུར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་མིང་ཚོགས་གི་རྟམ་པ་ནི་accomplishment ཡིན་ལ་གྱུབ་འབྲས་ལ་གོ་ དཔེར་ན great accomplishment ལྟ་བུ་ཡིན།
9. architecture ནི་ཨར་ལས་རིག་པ་དང་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། architect ནི་ཨར་ལས་པ་དང་བཟོ་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན།
10. administrative districts ལས administrative ནི་སྲིད་འཛིན་ནམ་མངའ་འོག་གི་ཞེས་པའི་དོན་དང"། district ནི་ས་ཁོངས་ལ་གོ་བ་དང -sསྒྲུར་པས་མང་ཚོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ན་འདིར་རྒྱལ་བོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རིང་གི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་རྟམས་ལ་གོ་ དགོས།
11. historical material སྒྲིར material ནི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ཆར་གོ་ནའང་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤུལ་ཕྱས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

སྒོ་བ་ཚན།

1. སྒོ་བ་ཚན་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣ་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲིར་བཏང་གི་འདས་ཚོག་མང་དུ་བཀོལ་ཡོད་པ་ཡིན།
2. སྒོ་བ་ཚན་ནང་གི emperor ནི་གོང་མའི་དོན་ཡིན
3. one of his ministers ནི་ཁོས་བློན་པོ་མང་པོ་ལས་གཅིག་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་མང་པོའི་གྲལ་ནས་གཅིག་ལོགས་སུ་འགེར་བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་ཡིན། དཔེར་ན། one of my students. one of your brothers.ལྟ་བུའོ།
4. in the cause of peace ནི་ཞི་བདེ་ལ་དམིགས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན།

སྒོ་ཚན་སོ་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

1. altitudes ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ཀ་འདྲ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། elevation ཡང་དོན་གཅིག་གོ

2. efficient adaptations ལས efficient ནི་ནུས་པ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལ་གོ་བ་དང adaptation ནི་གོམས་པ་" དང་འཕྲོད་པའི་དོན་ཡིན། -sསྒྲུར་བས་མང་ཚོགས་སྟོན་པས་ན་ཚོགས་སྒྲིའི་དོན་ནི་ཁོར་ཡུག་གང་ཞིག་ལ་གོམས་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟོན་ནོ།

3. cope with བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ལ་ཁ་གཏད་པ་དང་གནད་དོན་སོགས་ཐག་གཅོད་པའི་ཡིན། དཔེར་ན། cope with problems. གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། cope with difficulties. དཀའ་སྡུག་ལ་ཁ་གཏད་པ།

4. bathe ཚུ་ལ་ཁྲུས་བྱེད་པའི་དོན་དང bath ཡང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།

5. uncontrolled ལས controlled ནི་ཚོད་འཛིན་ཐེབས་ཡོད་པའི་དོན་དང་དེའི་སྟོན་ལ un སྒྲུར་བས་དགག་སྒ་སྟོན་པ་ཡིན། རིགས་བསྒྲེས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། changed དང unchanged, able དང unable, defined དང undefined

6. shun contact ལས shun ནི་དཀོན་པའི་དོན་དང contact ནི་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚོགས་སྒྲིའི་དོན་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་མེད་པ་ཞེས་པའོ།

སྒོམ་ཚན།

1. It is estimated that there are now around 10,000 wild yaks. ཚོད་རྩིས་བྱེད་པ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་འགྲོང་ཆོད་ཁྲི་གཅིག་ཡས་མས་ཡོད། It is estimated that . . .ནི་རྒྱགས་ཆེ་བའི་ཚོགས་གི་བཀོལ་སྐྱངས་ཤིག་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བཀོལ་ཚུལ་ལ་ད་དུང་It was discovered that… སོགས་ཡོད་དོ།

2. As far east as Gansu Province ཤར་ཏུ་གན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ལ་ཐུག་རས་བར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། as far as ནི་སྨོ་ལ་ཆོག་ཅིག་ཡིན་ཏེ་དོན་ནི་གནས་ཤིག་ལ་ཐུག་རས་བར་དང་དུས་ཤིག་ལ་ཐོན་རས་བར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ དཔེར་ན། I traveled as far as New York.

3. This means they obtain more oxygen from and this allows them to live comfortably at high altitudes. (ཕྲ་ཕུང་མང་པོ་ཡོད་པ་)དེས་ཁོ་ཚོས་མཁའ་དབྱུགས་ལས་དབྱང་དབྱུགས་མང་དུ་འཐོན་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ དང་དེས་ཁོ་ཚོ་མཐོ་སྒང་ནས་བདེ་ཐང་ངང་འཚོ་བ་རོལ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་རེད།

4. A lead yak makes the trail and the others follow in single file carefully stepping in the leader's footsteps. སྟ་དཔས་མཁན་གྱི་གཡག་ཆོད་ཅིག་གིས་ལམ་ཁྲིད་ཅིང་གཞན་པ་རྣམས་བསྟར་ཕྲེང་གཅིག་ཏུ་ བསྒྲིགས་ཤིང་དལ་བྱར་ངང་སྟ་ཁྲིད་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་ཞིང་འགྲོ།

5.After a gestation period of nine months. ཟླ་དགུའི་མངལ་སྐྱེམ་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ།

6. It is probable that wild yaks follow the calving pattern of domesticated yaks of giving birth to a single calf in alternate years. འབྲོང་ ཆོད་ ཡང་ ཁྱིམ་ ཐོག་གི་ཕྱུ་ གུ་ བཅོས་ སྐྱངས་ དང་ ' འདྲ" བར་ལོ་ རེར་བེའུ་གཅིག་རེ་བཅའ་བ་ཡིན་ཤས་ཆེ།

གཤད་སྒྲུབ།

Have you seen a wild yak? ཁྱོད་ ཀྱིས་ འབྲོང་ ཆོད་ ཅིག་ མཐོང་ ཡོང་ ངམ། Have you seen (འདས་ ཟིན་ ལས་ ཚོག)...སྟོན་ཚད་བྱེད་ཡོང་ལ་ནམ་བྱེད་པའི་དུས་གསལ་བོ་མི་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་འདྲི་བའི་སྒྲབས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ་བྱ་ཚོག་ གི་ འདས་ ཟིན་ ལས་ ཚོག་ གི་ རྣམ་ པ་ཡིན་ དགོས། དཔེར་ ན། Have you written your homework? Have you met your new teacher? Have you been to Beijing? བཅས

ལས written དང་ met དང་ been རྣམས་ནི་འདས་ཟིན་ལས་ཚོག་ཡིན།

སྒོ་བ་ཚན་ས་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གསར།

larva འབུ་ཕྲུག་གི་དོན་ཡིན་ལ་དེའི་མང་ཚོག་ནི་རྣམ་ནི larvae ཡིན།

A

a /eɪ/ (དྲག), /ə/ art. (ཞན།) ཅིག ཞིག ཤིག

a couple of ཚ། གཉིས།

a cup of ཇ་ཕོར་གང་།

a lot of མང་པོ།

a few འགའ་ཞིག

a little ཉུང་ཙམ། ཏོག་ཙམ།

about /ə'baʊt/ ad. ཐད་ཀྱི། འཁྲོལ་ཡོད།

abroad /ə'brɔ:d/ ad. ཕྱི་རྒྱལ་ལ།

accomplished /ə'kʌmplɪʃ/ vt. མངོན་གྱུར། ཡོངས་ འགྲུབ།

AD (*Anno Domini*) /ˌeɪ 'di:/ སྤྱི་ལོ།

administrative /əd'mɪnɪstrətɪv/ adj. སྲིད་འཛིན་ ཐད་ཀྱི། ཡུལ་ཀྱི་དབང་རིས།

afraid /ə'freɪd/ a. སྐྲག་པ།

afternoon /ˌɑ:ftə'nu:n/ n. ཕྱི་དྲོ།

again /ə'gen; ə'geɪn/ ad. ཡང་བསྐྱར། སྐྱར་ཡང་།

ago /ə'gəʊ/ ad. སྔོན་ལ།

flight attendant མཁའ་སྒྲོད་སྲས་མོ།

airline /'eəlaɪn/ n. འཕྲུར་སྐྱོད་ཀྱང་ཟེ། མཁའ་ལམ།

all /ɔ:l/ a. & ad. ཚང་མ།

all right བཟང་། ཆོག

allergy /'ælədʒi/ noun སྨན་ལོག

allergic /ə'lɜ:dʒɪk/ adj སྨན་ལོག་བྱུང་བའི།

all the time མཚོ་ནས་མཇུག་བར། (དུས་ཚོད།)

alphabet /'ælfəbet/ n. གསལ་ལ་བྱེད་ཡི་གེ།

already /ɔ:l'redi/ ad. (བྱས) ཟིན་པ། ཚར་བ།

also /'ɔ:lsəʊ/ ad. དང་དུང་། ཀྱང་། འང་། ཡང་།

alternate years ལོ་རེས་མོས་སུ།

altitudes རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་ མཐོ་ཚད།

altogether /ˌɔ:ltə'geðə/ ཁྱོན་བསྡོམས།

always /'ɔ:lweɪz/ ནམ་ཡང་།

am /ˌeɪ 'em/ vi. ཡིན།

American /ə'merɪkən/ n. ཨ་མེ་རི་ཀ་བ།

amused /ə'mju:zd/ a. སྐྱིད་པོར་སེམས་པ།

and /ənd; ən; ænd/ conj. དང་དུང་། དང་།

annoucement /ə'naʊnsmənt/ noun བརྡ་ཐོ།

another /ə'nʌðə/ a. & pron. གཞན་ཞིག

answer /'ɑ:nsə/ vt. ལན། ལན་བཏབ་པ།

any /'eni/ a. & pron.འགའ་ཞིག

anyone /'eniwʌn/ pron. མི་ཞིག་ མི་གང་རུང་།

anywhere /'eniweə/ ad. ས་ཆ་གང་རུང་།

apartment /ə'pɑ:tmənt/ n. ཁང་པ་སྒྲ་འཛིན་ས།

appear /ə'pɪə/ vi. ཕྱིར་མངོན་པ།

April n ཟླ་བཞི་པ།

archery /'ɑ:tʃəri/ n. མདའ་རྩལ།

architect /'ɑ:kɪtekt/ n. བཟོ་བསྐྲུན་འཛིན་འགོད་པ།

are /ɑ:/ v. ཡིན། རེད།

army /'ɑ:mi/ དམག ཟླམ་དམག

around /ə'raʊnd/ perp. མཐའ་འགོར། ཡས་མས།

atmosphere /'ætməsfɪə/ ཁོར་ཡུག མཁའ་དབྱིགས།

at the age of ལོ་ཚོད (གཞི་མོའི) སྟེང་དུ།

attention /ə'tenʃn/ n. དོ་སྣང་། མཉམ་འཛིན

August /'ɔ:gəst/ n. ཟླ་བ་བརྒྱད་པ།

aunt /ɑ:nt/ n. སྲུ་མོ། ཨ་ནི།

Australian /ɔ´streiliən/ ཨོ་ས་ཏྲི་ཡའི་མི།

autumn /'ɔ:təm/ n. སྟོན་ཀ

away /ə'weɪ/ ad. ཐག་རིང་གི་ས་ར། ཕར།

awful /'ɔ:fl/ a. ཐབས་རྡུགས།

B

bad /bæd/ a. བཙོག་པོ།

barley /'bɑ:li/ n. ནས། འབྲུ་རིགས།

basket /'bɑ:skɪt/ n. སྒྲུག་གཟེབ། སྐྱོ་མ།

basketball /'bɑ:skɪtbɔ:l/ དྲ་འཕེན་སྐྱོ་ལོ། ལྷང་ལི།

bath /bɑ:θ/ n. ལུས་འཁྱུ་བ།

bathroom n. /'bɑ:θru:m; -rʊm/ ཁྲུས་ཁང་།

BBC /¸bi: bi: 'si:/ n. དབྱིན་རིའི་རྒྱང་བསྒྲགས་ཀྱང་ཟེ། སྦི་སྦི་ས།

be born སྐྱེས། འཁྲུངས་པ།

be called (མིང་ལ་གཏི་མོ)ཟེར།

be out ཁྱིམ་ན་མེད་པ། ཕྱི་ན་ཡོད་པ།

beautiful /'bju:tɪfl/ a. མཛེས་སྡུག

because /bɪ'kɒz/ conj. རྒྱ་མཚན་གྱིས།

become, became /bɪ'kʌm/ /bɪ'keɪm/ link-v འགྱུར་བ། གྱུར་བ།

bed /¸bi: 'ed/ n. མལ་ཁྲི།

before /bɪ'fɔ:/ prep. (ཡི) སྔོན་ལ།

begin /bɪ'gɪn/ vt. འགོ་རྩོམ་པ།

behind /bɪ'haɪnd/ prep. ལྷག་རྒྱབ།

Belgium n. པེ་ཅུམ།

bicycle /'baɪsɪkl/ n. ལྕགས་རྟ།

big /bɪg/ ཆེ། ཆེན་པོ།

black /blæk/ a. སྨན་ནག ནག་པོ།

blackboard /'blækbɔ:d/ n. སྐོ་ས་མ།

block /blɒk/ n. དཔར་ཤིང་། ཤིང་ལེབ།

blood cells ཁྲག་གི་ཕྲ་ཕུང་།

boat /bəʊt/ n. གྲུ(གཏོང་བ)།

book /bʊk/ n. དཔེ་ཆ།

bookcase /'bʊkkeɪs/ n. དཔེ་སྐྱོ་མ། དཔེ་སྟེགས།

both /bəʊθ/ a. གཉིས་ཀ

boy /bɔɪ/ n. བུ་ཚུང་།

bread /bred/ n. གོ་རེ།

breakfast /'brekfəst/ n. ནངས་ཟ།

bring, brought /brɪŋ/, /brɔ:t/ vt. (ས་ཆ་གཏི་མོར)ཁྱེར་བ།

brother /'brʌðə/ n. བུ་སྤུན། གཅེན་གཅུང་།

Buddha /'budə/ n. ས་ངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ།

Buddhism /'bʊdɪzəm/ n. ས་ངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས།

Buddhist /'bʊdɪst/ n. ནང་བ་ས་ངས་རྒྱས་པ། ས་ངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ།

Buddhistic ས་ངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི།

build /bɪld/ vt. འཛུགས་བསྐྲུན། གསར་བཞེངས།

building /'bɪldɪŋ/ adj. ཁང་བཟྱུགས། ཐོག་ཁང་།

burning conifer needles ཤུག་ལོ་སྲེག་པ།

businessman/'bɪznəsmæn; 'bɪznəsmən/ n. ཚོང་བ།

but /bət; bʌt/ conj. འོན་ཀྱང་།

butter /'bʌtə/ n. མར།

butter sculpture མར་བཟོས་སྐུ་འདྲ།

butter tea དཀར་གསོ་ཇ། མར་ཇ།

buy /baɪ/ vt. ཉོ་བ།

C

cake /keɪk/ n. སྦྲ་ངའི་བཀ་ཤེས།

call (at) /kɔːl/ vt. འཚམས་འདྲི།

can /kən; kæn/ v ཐུབ། སྲིད།

Canada ཀ་ན་ཌ།

captain /'kæptɪn/ n གྲུ་དཔོན།

carry /'kæri/ vt. སྐྱེལ་བ། ཁྱེར་བ།

cause /kɔːz/ n. འབྱུང་རྒྱུན། རྒྱུ་རྒྱུན།

center /'sentə/ n. ལྟེ་བ།

certainly /'sɜːtnli/ ad. སྨོས་མ་དགོས་པ (ཆོག་པ།)

chair /tʃeə/ n. རྩྭ་སྟེགས།

chanting /tʃɑːntɪŋ/ v.མགུར་མ་སོགས་འདོན་པ།

cheese /tʃiːz/ n. ཕྱུར་བ།

chemist /'kemɪst/ n. ཇ་ས་འགྲུར་མཁས་པ། སྨན་སྦྱོར་ མཁན་པོ།

chess /tʃes/ n. མིག་མངས།

child(ren) /tʃaɪld/, /'tʃɪldrən/ n. བྱིས་པ (ཚོ།)

China /'tʃaɪnə/ n. གྱུང་གོ

Chinese /ˌtʃai´niːz/ རྒྱ་ཡིག རྒྱ་སྐད།

cinema /'sɪnəmə/ n. གློག་བརྙན་ཁང་།

city /'sɪti/ n. གྲོང་ཁྱེར།

class /klɑːs/ n. སློབ་ཁྲིད། འཛིན་གྲྭ།

classroom /'klɑːsruːm; -rʊm/ n. སློབ་ཁང་།

clean /kliːn/ a.7 གཙང་མ།

clean /kliːn/ vt. ཕྱིས་པ། གཙང་སྦྲ་བྱས་པ།

clock /klɒk/ n. རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

clothes /kləʊðz/ n. ལྷ།

coat /kəʊt/ vt. བྱུགས། བསྐུས།

coffee /'kɒfi/ n. ཀ་ཕེ།

cold /kəʊld/ n. ཚམ་པ། a. གྲང་མོ། འཁྱུག་པ།

college /'kɒlɪdʒ/ n. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

come /kʌm/ vi. ཡོང་།

commentary /'kɒməntri/ n. དཔྱད་གཏམ། དཔྱད་ མཆན།

company /'kʌmpəni/ n. ཀུང་ཟི།

complete /kəm'pliːt/ a. ཡོངས་འགྲུབ།

comrade /´kɔmreid/ བློ་མཐུན།

cope with ཀ་གཏད་པ་དང་ཐག་གཅོད་ཀ་ཅོད་པ།

conversation /ˌkɒnvə'seɪʃn/ n. སྐད་ཚ། ཀ་བརྗ།

cost /kɒst/ n. བྱིན་པ། བཅོང་བ། (སྒྲོར་ཅི་ཙམ།)

copy /'kɒpi/ v. དཔར་བ། བྱིས་པ།

counter /'kaʊntə/ n. སྒྲོམ་སྟེགས།

country /'kʌntri/ n. རྒྱལ་ཁབ། ཞིང་ གྲོང་།

cover /'kʌvə/ vt. བཀབ་པ།

cream /kriːm/ n. འོ་སྦྱི།

crowded /'kraʊdɪd/ a. འཚང་ཁ་བརྒྱབ་པ།

D

dance /dɑːns/ n. བྱོ་འཕྲུལ་པ། ཞབས་བྱོ།

dangerous /'deɪndʒərəs/ a. ཉེན་ཁ་ཆེ་བ།

daughter /'dɔːtə/ n. བུ་མོ།

day /deɪ/ n. ཉིན། ཉི་མ།

dear /dɪə/ a. & n. བཙུ་བའི། སྙིང་ཉེ་བའི།

decide /dɪ'saɪd/ vt. ཐག་གཅོད།

degree /dɪ'gri:/ n. ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་།

deity /'deɪəti/ n. ལྷ།

demonstration /ˌdemən'streɪʃn/ n. འཁྲབ་སྟོན།

department /dɪ'pɑ:tmənt/ n. སྡེ་ཁག

desk /desk/ n. ཅོག་ཙེ།

dictionary /'dɪkʃənri/ n. ཚིག་མཛོད།

die /daɪ/ ཤི་བ།

difference /'dɪfrəns/ n. མི་འདྲ་ས།

different /'dɪfrənt/ a. མི་འདྲ་བ།

dinner /'dɪnə/ དགོང་ཟས། གསོལ་སྟོན།

director /daɪ'rektə; dɪ-/ n. བདག་གཉེར་འགོ་གཙོ།

district /'dɪstrɪkt/ n. ས་ཁུལ། ས་ཁོངས།

dirty /'dɜ:ti/ a. མི་གཙང་བ། བཙོག་པོ།

doctor /'dɒktə/ n. སྨན་པ།

door /dɔ:/ n. སྒོ།

draw /drɔ:/ vt. & vi. (རི་མོ)འབྲི་བ།

drill /drɪl/ n. སྦྱོང་བ།

drive, drove /draɪv/, /drəʊv/ vi. ཁ་ལོ (བྱེད་པ།)

dry /draɪ/ a. སྐམ་པོ།

during /'djʊərɪŋ/ prep. དེའི་སྐབས་སུ།

dynasty /'dɪnəsti/ n. རྒྱལ་རབས།

E

each /i:tʃ/ a. རེ་རེ།

each other ཕན་ཚུན།

eager /'i:gə/ adj. སྐོམ་པ་ཚུ་འདོད་ལྡན་གྱི།

early /'ɜ:li/ a. སྔ་མོ།

easy /'i:zi/ a. སླ་མོ།

eat, ate /i:t/, /et/ vt. ཟ་བ། ཟོས་པ།

efficient adaptations ཕན་ཚེའི་ཚ་རྒྱུན། འཕྲོད་ཚེའི་ཚ་
རྒྱུན་དང་ནུས་པ།

eight /eɪt/ num. བརྒྱད།

eighteen /ˌeɪ'ti:n/ num. བཅོ་བརྒྱད།

elder /'eldə/ n. ལོ་ན་མཐོ་བའི།

electricity /ɪˌlek'trɪsəti/ n. གློག

eleven /ɪ'levn/ num. བཅུ་གཅིག

end /end/ n. མཇུག ཐུག་མོ།

engineer /ˌendʒɪ'nɪə/ n. བཟོ་འགོད་པ།

engineering /ˌendʒɪ'nɪərɪŋ/ n. བཟོ་སྒྲུན་རིག་པ།

England /'ɪŋgləɴd/ n. དབྱིན་རྒྱ།

English /'ɪŋglɪʃ/ a. དབྱིན་ཡིག

enjoy /ɪn'dʒɔɪ/ vt. སྦྱོ་བ། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ།

Europe /´juərəp/ n. ཡོ་རོབ་གླིང་།

ever /'evə/ ad. སྟོན་ཚད།

every /'evri/ a. རེ་རེ།

everywhere /'evriweə/ ad. གཅ་ས་གང་།

examination /ɪgˌzæmɪ'neɪʃn/ n. རྒྱུགས། ཡིག
ཚད།

exciting /ɪk'saɪtɪŋ/ vt. སྦྱ་སྐྱིད་ལྡན་པ།

excuse /ɪk'skju:s/ vt. དགོངས་སལ།

expect /ɪk'spekt/ vt.ཚོད་དཔག ཤེས་འདོད་པ།

explain /ɪk'spleɪn/ vt. འགྲེལ་བཤད།

extinct རྒ་མེད་གཏོང་བཤམ་རིགས་རྒྱུད་མེད་པར་བཟོ་བ།

extension /ɪk'stenʃn/ n. ཁ་པར་ནང་མ།

F

factory /'fæktri; -təri/ n. བཟོ་གྲྭ།

family /'fæməli/ adj. ཁྱིམ་ཚང་།

famous /'feɪməs/ adj. མིང་དུ་གྲགས་པ།

farmer /'fɑ:mə/ n. ཞིང་བ།

father /'fɑ:ðə/ n. ཨ་ཕ།

February /'februəri/ n. རྒྱ་གཉིས་པ།

feel /fi:l/ link--v. ཚོར་བ། བསམ་ཚུལ།

festival /'festɪvl/ n. དུས་ཆེན།

field /fi:ld/ n. ཞིང་ཁ།

fifth /fɪfθ/ num.ལྔ་བ།

fill (in) /fɪl/ vt. ཁ་སྐོང་བ། འབྲི་བ།

film /fɪlm/ n. གློག་བརྙན།

find, found /faɪnd/ /faʊnd/ vt. འཚོལ་བ། རྙེད་པ།

fine /faɪn/ adj. བཟང་པོ།

finish /'fɪnɪʃ/ vt.ཡོངས་འགྲུབ། ཚར་བ།

firm /fɜ:m/ n. ཀུང་ཟི།

first /fɜ:st/ num. དང་པོ།

five /faɪv/ num. ལྔ།

flat /flæt/ n. ཁང་པ་སྟོ་འཛིན་མས།

flight /flaɪt/ n. འཕྲུར་བ།

flower /'flaʊə/ n. མེ་ཏོག

floor /flɔ:/ n. བཙུག་ས་རིམ།

food /fu:d/ n. ཟ་མ།

for /fə; fɔ:/ prep. ཆེད་དུ།

for sale འཚོང་།

foreign /'fɒrən/ a. ཕྱི་རྒྱལ་གྱི།

forget /fə'get/ vt. བརྗེད་པ།

form /fɔ:m/ vt. རིལ་མིག

four /fɔ:/ num. བཞི།

founder /'faʊndə/ n. སྲོལ་འབྱེད་མ།བན།

fourth /fɔ:θ/ num. བཞི་བ།

French /fra:ns, fræns/ n.ཕྲ་རན་སི་འི་སྐད།

ཕྲ་རན་སི་འི་མི།

Friday /'fraɪdeɪ; -di/ n. གཟའ་པ་སངས།

friend /frend/ n. གྲོགས་པོ།

friendly /'frendli/ a. མཛའ་བཅུ་ལྡན་པས།

friendship /'frendʃɪp/ n. མཛའ་མཐུན།

from /frəm; frɒm/ vt. ནས། (འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པ)

fruit /fru:t/ n. ས་ལ་ཏོག

funny /'fʌni/ a. དགོད་བྱོ་བ།

G

garden /'gɑ:dn/ n. མེ་ཏོག་རུ་བ།

gas /gæs/ n. སོལ་རླངས།

gentleman /'dʒentlmən/ n. སྐུ་ཞབས།

German /ˌdʒɜ:mən / a. & n. འཇར་མན་སྐད།

འཇར་མན་གྱི་ཡི་གེ

get along འབྲེལ་འདྲིས།

get up མལ་ལས་ལངས་པ།

girl /gɜ:l/ n. བུ་མོ།

glad /glæd/ a. དགའ་བ།

go /gəʊ/ vi. འགྲོ།

goat /gəʊt/ n. ར་མ།

good /gʊd/ a. ཡག་པོ། བཟང་།

government /'gʌvənmənt/ n. སྲིད་གཞུང་།

gracefully /'greɪsfli/ adv. སྒྲིག་ཅམས་ལྡན་པར།

grandfather ཕྱི་བོ།

grandmother རྒྱ་མོ།

grassland རྩྭ་ཐང་།

graze /greɪz/ vi. vt. (ཕྱུགས) འཚོ་བ།

great /greɪt/ a. རྒྱས་ཆེན།

great accomplishment གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ།

grow /grəʊ/ vt. སྐྱེས་པ། འདེབས་འཛུགས།

H

half /hɑːf/ a. & n. ཕྱེད་ཀ

hall /hɔːl/ n. ཚོགས་ཁང་། ཚོམས་ཆེན།

happen /'hæpən/ vi. བྱུང་བ།

hard /hɑːd/ a. ཏུང་བརྩོན།

harder དཀའ་དལ་ཅུང་ཅམ་ཆེ་བ།

harsh highlands གྲང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྒྲང་།

has got ཡོད་པ།

have to མི་སྒྲུབ་ཀ་མེད། ངེས་པར་དུ།

he /hiː/ pron. ཁོ།

health /helθ/ n. བདེ་ཐང་།

hear /hɪə/ vt. ཐོས་པ།

hello, hi /hə'ləʊ/, /haɪ/ int ཀྱེ (འབོད་པའི་སྒྲ)

help /help/ vt. & vi. རོགས་རམ།

herdsmen /həːdmən/ n. འབྲོག་པ།

high /haɪ/ a. མཐོན་པོ།

hill /hɪl/ n. རི་ཀུང་།

history /'hɪstri/ n. ལོ་རྒྱུས།

hold /həʊld/ vt. བཟུང་བ།

home /həʊm/ n. & ad. ཡུལ།

horse /hɔːs/ n. རྟ།

hospital /'hɒspɪtl/ n. སྨན་ཁང་།

hot /hɒt/ a. ཚ་བ།

hotel /həʊ'tel/ n. མཁྱོན་ཁང་།

house /haʊs/ n. ཁང་པ།

how /haʊ/ ad. རྗེ་ལྟར།

husband /'hʌzbənd/ n. ཁྱོ་གོ

Hydatid ས্ফ্ন্ন্ন্ন

I

I /aɪ/ pron. ང་།

idea /aɪ'dɪə/ n. དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ།

if /ɪf/ conj. ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ།

important /ɪm'pɔːtnt/ a. འགངས་ཆེན།

impression /ɪm'preʃn/ n. བག་ཚགས། འཚར་སྣང་།

in /ɪn/ prep. ནང་།

in front of (ཡི) སྟོན་ན།

India /ˊɪndiə/ རྒྱ་གར།

instead /ɪn'sted/ adv. ཚབ་བྱས་པ།

interested /'ɪntrəstɪd/ a. དགའ་སྣང་སྨོན་བ།

intestine /ɪn'testɪn/ noun རྒྱ་མ།

is /iz/ རེད།

island /ˊailənd/ n. གླིང་ཕྲན།

Italian /i'tæljən/ n. ཨི་ཐ་ལི་མི (སྐད།)

Italy /iˊtəli/ n. ཨི་ཐ་ལི།

J

Japanese /ˌdʒæpəˊniːz/ n. འཇར་པན་གྱི་སྐད།

འཇར་པན་པ།

job /dʒɔb/ n. ལས་ཀ།

join /dʒɔɪn/ vt. ཞུགས་པ། ལྷན་དུ།

journey /'dʒɜ:ni/ n. ལྷ་སྐོར།

July /dʒu'laɪ/ a. ཟླ་བདུན་པ།

June /dʒu:n/ n. ཟླ་དྲུག་པ།

just /dʒʌst/ a. དཔལ་རང་། དེ་མ་ཐག

K

king /kɪŋ/ n. རྒྱལ་པོ།

kitchen /'kɪtʃɪn/ n. གཡོས་ཁང་།

know /nəʊ/ n. ངོ་ཤེས། ཤེས་པ།

kowtowing གྱས་ཕྱག་འཚལ་བ།

Kumbum སྐུ་འབུམ།

L

Ladakh ལ་དྭགས།

lady /'leɪdi/ n. ལྷམ་མོ།

lake /leɪk/ n. མཚོ་ལྭ

Lama བླ་བ།

land /lænd/ vi. ས་རང་འབབ་པ།

large /lɑ:dʒ/ a. ཆེན་པོ།

larva ཕྱིན་འབུ།

last /lɑ:st/ a. སྟོན་མ། (ཟླ་བ་ས་གསུམ།)

later /leitə/ adj. རྗེས་སུ།

Latin /ˈlætin, ˈlætn/ ལ་ཏིན་སྐད།

lead /li:d/ n. (འཚོ་བ།) རོལ་བ།

leap year n. ཚེས་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ།

learn /lɜ:n/ vi. སློབ་སྦྱོང་།

left /left/ a. ལྷག་མ།

lemon /'lemən/ n. ལེ་མན། (རྒྱ་སྐད་དུ་ཞིན་ལུན་ཟེར།)

lesson /'lesn/ n. སློབ་ཕྲན།

letter /'letə/ n. འཕྲིན་ཡིག

life /laɪf/ a. ཚེ་སྲོག

like /laɪk/ prep དགའ་བ། vt. འདྲ་བ།

line /laɪn/ vi. སྐུད་པ། (གློག) སྐུད།

listen /'lɪsn/ vi. ཉན་པ།

live /lɪv/ vi. སྡོད་པ།

liver /'lɪvə/ noun མཆིན་པ།

liverworm མཆིན་སྲིན།

living-room མཁྱེན་ཁང་། གཟིམ་ཁང་།

livestock /'laɪvstɒk/ n. ཐོག་ཕྱུགས།

local /'ləʊkl/ adj. ས་གནས་ཀྱི།

London /ˈlʌndən/ n. ལྷན་ཏྲེན།

long /lɒŋ/ a. རིང་བོ། ཡུན་རིང་།

love /lʌv/ vt. ཡིད་འཕྲོག་པ། དགའ་བ།

lovely /'lʌvli/ adj. ཡིད་དུ་འོང་བ།

lucky /'lʌki/ a. ལས་ཅན།

lunch /lʌntʃ/ n. གུང་ཚོགས། དོས་ཏ།

M

mainly /'meɪnli/ adv. གཙོ་བོར།

major(in) /'meɪdʒə/ vi. ཆེད་སློབ་།

ཆེད་གཉེར་བསླབ་བྱ།

make /meɪk/ vt. བཟོ་བ།

man /mæn/ n. གོ། སྐྱེས་པ།

map /mæp/ n.ས་ཁྲ།

March /mɑ:tʃ/ n. ཟླ་གསུམ་པ།

married /'mærɪd/ a. གཉེན་བསྒྲིགས་པ།

marvellous./'mɑ:vələs/ a. ངོ་མཚར་ཆེ་བའི།

ཏ་ལས་རྒྱུའི།

match /mætʃ/ vt. འཛུ་རིས་འགྲན་བསྟར།

May /meɪ/ n. ཟླ་ལྷ་བ།

may /meɪ/ mod. & v. ཆོག་པ། ཐུབ་པ།

me /mi:/ pron. ང་ལ།

meat /mi:t/ n. ཤ

medicine /'medsn/ n. སྨན།

Mediterranean རྒྱ་སྐད་དུ་ཏི་གྱུང་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

meet /mi:t/ n. ངོ་ཕྱག་པ།

meeting /'mi:tɪŋ/ n. ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

ཚོགས་འདུ།

message /'mesɪdʒ/ n. འཕྲིན། ཁ་ལན།

middle /'mɪdl/ a. & n. བར། དཀྱིལ།

mile /maɪl/ n. དཀྱིན་ལེ།

milk /mɪlk/ n. འོ་མ།

million /'mɪljən/ n. ས་ཡ།

mine /maɪn/ pron. ང་ཡི། ངའི།

minute /'mɪnɪt/ n. (དུས་ཚོད) སྐར་མ།

ministers /'mɪnɪstə(r)s/ n.བློན་པོ།

miss /mɪs/ vt. དྲན།

mixed /mɪkst/ adj. མཉམ་དུ་བསྲེས་པའི།

modern /'mɒdn/ a. དེང་རབས་ཀྱི།

moment /'məʊmənt/ n. ཡུན་ཙམ། ཐུག་ཙམ།

Monday /'mʌndeɪ; -di/ n. གཟའ་ཟླ་བ།

money /'mʌni/ n. སྲོར་མོ།

month /mʌnθ/ n. ཟླ།

morning /'mɔ:nɪŋ/ n. སྔ་དྲོ།

most /məʊst/ a. ཏ་ཅང། མང་ཤོས།

motto /'mɒtəʊ/ noun

ལེགས་བཤད་དམ་གཏམས་བཀ

mother /'mʌðə/ n. ཨ་མ།

mountain /'maʊntən/ n. རི་བོ།

move /mu:v/ v. སྐྱོ་བ།

museum /mju'zɪəm/ noun འགྲེམ་སྟོན་ཁང་།

much /mʌtʃ/ a. & ad. ཏ་ཅང་མང་པོ། འབོར་ཆེན།

music /'mju:zɪk/ n. རོལ་དབྱངས།

musical /'mju:zɪkl/ a. སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི།

mutton /'mʌtn/ n. ལུག་ཤ

my /maɪ/ pron. ང་ཡི།

N

name /neɪm/ vt. མིང་།

nasty /'nɑ:sti/ adj ཐབས་རྩུགས་པོ།

nationality /ˌnæʃə'nælətɪ/ n.རྒྱལ་ཁོངས།

nearly /'nɪəli/ ad.ཕལ་ཆེར། ཉེ་བ།

neighbor /'neɪbə/ n. ཁྱིམ་མཚེས།

needle /'ni:dl/ n. ཁབ།

neighbourhood /'neɪbəhʊd/ n. ཉེ་འཁོར།

Nepal བལ་བོ།

Netherlands ནེ་ཐྲན་ལན།

never /'nevə/ ad. གཏན་ནས།

new /nju:/ a. གསར་བ།

New Year's holiday ལོ་གསར་དུས་ཆེན།

newspaper /'nju:zpeɪpə/ noun ཚགས་པར།

next /nekst/ adj. རྗེས་མ།

nice /naɪs/ a. ཏ་ཅང་ལེགས་པ།

nine /naɪn/ num. དགུ།

no /nəʊ/ མ་རེད། མིན། མེད། (དགག་སྒྲ)

north /nɔːθ/ n.བྱང་ཕྱོགས།

northeast ཤར་བྱང་།

not /nɒt/ ad. མིན། (དགག་སྒྲ)

not any more ཡང་བསྐྱར་མི(བྱེད)

number /'nʌmbə/ vt. ཨང་རྟགས།

nurse /nɜːs/ n. ནད་གཡོག

O

o'clock /ə'klɒk/ n. དུས་ཚོད།

ocean /'əʊʃn/ n. རྒྱ་མཚོ།

of /əv; ɒv/ prep. གི་སོགས་འབྲེལ་སྒྲའི་དོན།

of course སྐོས་མ་དགོས་པ།

office /'ɒfɪs/ n. གཞུང་ལས་ཁང་།

often /'ɒfn; 'ɒftən/ ad. རྒྱུན་པར།

OK /ˌəʊ'keɪ/ a. & ad. ཆོག་པ། བཟང་བ།

old /əʊld/ a. རྒན་པ།

olive /'ɒlɪv/ n. ཨ་རྒྱ་ར།

on /ɒn/ prep. & ad. སྟེང་ན།

one /wʌn/ a. གཅིག

only /'əʊnli/ a. ཁོ་ན།

or /ɔː/ conj. ཡང་ན།

orange /'ɒrɪndʒ/ n. ཚ་ལུ་མ།

other /'ʌðə/ a. & pron. གཞན་པ།

over there ཕ་གཞི་ན།

overseas /ˌəʊvə'siːz/ ad. ཕྱི་རྒྱལ།

own /əʊn/ n. རང་ཉིད་ཀྱི།

P

palace /'pæləs/ n. ཕོ་བྲང་།

Palace of Unchanging Compassion
ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་།

parents /'peərənts/ n. ཕ་མ་གཉིས་ཀ

park /pɑːk/ n. གླིང་ཀ

particularly /pə'tɪkjələli/ adv. ལྷག་པར་དུ།

pass /pɑːs/ vt. འདང་བ། བརྒལ་བ།

passenger /'pæsɪndʒə/ n. འགྲུལ་བཞུད་པ།

passport /'pɑːspɔːt/ n. ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཕྱེར། ལམ་ཡིག

past /pɑːst/ a. & n. འདས་པ།

pay /peɪ/ vt. (སྐོར་མོ) སྤྲོད་པ།

payment /'peɪmənt/ n. སྐོར་མོ་སྟེར་བ།

peace /piːs/ n. ཞི་བདེ།

pen /pen/ n. ཡིག་སྐྱུག

pencil /'pensl/ n. ཞ་སྐྱུག

people /'piːpl/ n. མི (མང་ ཚོག)

perhaps /pə'hæps; præps/ ad. ཕལ་ཆེར།

period /'pɪəriəd/ n. དུས་སྐབས།

permission /pə'mɪʃn/ n. ཆོག་མཆན་གནང་བ།

piano /pi'ænəʊ/ n. རྡོ་སྒྲོང་།

pick /pɪk/ vt. འཐུ་བ། བཏོག་པ།

picnic /'pɪknɪk/ n. བྱོ་ག

pictorial /pɪk'tɔːriəl/ n. & a. བརྒྱན་པར།

picture /'pɪktʃə/ n. རི་མོ། འདྲ་པར།

pilgrim /'pɪlgrɪm/ n. གནས་མཇལ་བ།

pilot /'paɪlət/ n. གནམ་གྲུའི་ཁ་ལོ་བ།

plan /plaːn/n. འཚར་གཞི་འགོད་པ།

plane /pleɪn/ n. གནམ་གྲུ།

play /pleɪ/ vi. རྩེད་པ།

pleasant /'plezɳt/ a. སྙིན་པོ།

please /pliːz/ vi. གནང་དགོས། ཞུ།

police-man བདེ་སྲུང་པ། ཁེན་རྟོག་པ།

political /pə'lɪtɪkl/ adj. ཚབ་སྲིད།

poor /pɔː/ a. དབུལ་བོ། ངན་ངོན།

pound /paʊnd/ n. ཕོན་ ཏེ། (ལྷོད་ ཚད་ ཀྱི་ རྩིས་ གཞི་ ཞིག)

precaution /prɪ'kɔːʃn/ noun སྔོན་འགོག

present /'prezɳt/ a. ད་ལྟ།

probably /'prɒbəbli/ ad. ཕལ་ཆེར། ཡིན་སྲིད།

problem /'prɒbləm/ n. གནད་དོན།

professor /prə'fesə/ n.དགེ་རྒན་ཆེན་མོ།

program /'prəʊgræm/ n.ལེ་ཚན། ལྟད་མོ།

publishing room དཔར་ཁང་།

put /pʊt/ vt. བཞག

Q

quarter /'kwɔːtə/ n. སྒོར་མ་བཅོ་ལྔ།

question /'kwestʃən/ n. གནད་དོན། དྲི་བ།

quickly /'kwɪkli/ ad. མགྱོགས་པོ།

quiet /'kwaɪət/ a. ཁུ་སིམ་པ།

R

race /reɪs/ n. འགྲན་བསྡུར།

radio /'reɪdiəʊ/ n. སྒྲ་སྡུད་འཕར་ལོ།

rain /reɪn/ n. ཆར་འབབ་པ།

rainy /'reɪni/ a. ཆར་འབབ་པ།

receive /rɪ'siːv/ vt. འདྲོར་བ།

record /'rekɔːd/ vt. སྒྲ་ཕབ་པ།

recorder /'rekɔːd/ n. སྒྲ་ཕབ་འཕར་ལོ།

reform /rɪ'fɔːm/ vt. ལེགས་བཅོས།

refuse /rɪ'fjuːz/ vt. ཁས་མ་བླངས་པ།

religion /rɪ'lɪdʒən/ n. ཆོས་ལུགས།

religious /rɪ'lɪdʒəs/ adj. ཆོས་ལུགས་ཀྱི། ཆོས་དང་ཀྱི།

reign /reɪn/ n. དབང་སྒྱུར།

religious and political commentaries ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

remain /rɪ'meɪn/ vi. ཤུལ་བཞག ཤུལ་རྟེན།

request /rɪ'kwest/ vt. རེ་བ། བླང་བྱ་འདོན་པ།

rest /rest/ vi. & n. ངལ་གསོ། ངལ་གསོ་བ། ལྷག་མ།

return /rɪ'tɜːn/ vi. ཕྱིར (ལོག་པ།)

review /rɪ'vjuː/ vt. བསྐྱར་སྐྱོང་།

rich /rɪtʃ/ a. ཕྱུག་པོ།

right /raɪt/ a. ཡང་དག་པ།

ring, rang /rɪŋ/, /ræŋ/ vt. & vi. དྲིལ་བརྡ་གཏོང (བཏང) བ། ཁ་པར་བརྒྱབ།

road /rəʊd/ n. ལམ།

room /ruːm; rʊm/ n. ཁང་པ།

S

safety /'seɪfti/ n. བདེ་འཇགས།

same /seɪm/ a. གཅིག་འདྲ།

Saturday /'sætədeɪ; -di/ n. གཟའ་སྦེན་པ།

school /sku:l/ n. སློབ་གྲྭ།

school-boy སློབ་བུ།

school-girl བུ་མོ་སློབ་གྲྭ་བ།

scientist /'saɪəntɪst/ n. ཚན་རིག་པ།

scripture /'skrɪptʃə/ vt. & vi. དམ་པའི་གསུང་རབ། ཆོས་དཔེ།

season /'si:zn/ n. དུས་ཚིགས།

seclusion /sɪ'klu:ʒn/ n. ཁེར་ཕྱུང་། དབེན་གནས།

second /'sekənd/ num. གཉིས་པ།

sect /sekt/ n. གྲྭབ་མཐའ།

secretary /'sekrətri/ n. དྲུང་ཡིག

see /si:/ vt. & vi. མིག་གིས་མཐོང་བ།

seldom /'seldəm/ ad. ཏ་ཅང་ཉུང་བ།

sell /sel/ vt. བཙོངས་པ།

sold /səʊld/ vt. བཙོང་བ།

send /send/ vt. སྐྱེལ་བ།

sent /sent/ vt. བསྐྱལ་བ།

sentence /'sentəns/ v. &. n. ཚིག

September /sep'tembə/ n. ཟླ་དགུ་བ།

serve /sɜ:v/ vt. ཞབས་འདེགས།

seven /'sevn/ num. བདུན།

seventeen /ˌsevn'ti:n/ num. བཅུ་བདུན།

several /'sevrəl/ a. & n. འགའ་ཞིག ཁ་མ།

shall /ʃəl; ʃæl/ aux. v. (བསྐྱབ) ཀྱུ།

she /ʃi:/ pron. མོ།

sheep /ʃi:p/ n. ལུག

shop /ʃɒp/ n. ཚོང་ཁང་།

shopping /'ʃɒpɪŋ/ n. ཉོ་སྐྱབ།

shower /'ʃaʊə/ n. ཆར་འབྱུག

shut /ʃʌt/ vt. གཏན་པ།

sight /saɪt/ n. ལྟ་སྐོར་བྱེད་སའི་ཡུལ་ལྷོངས།

significance /sɪg'nɪfɪkəns/ n. དོན་སྙིང་།

simple /'sɪmpl/ a. སྟབས་བདེ། སྙིར་བཏང་བ།

since /sɪns/ conj. & prep. (དུས་ཚོད)ནས་བཟུང་།

sing /sɪŋ/ vt. (གླུ་སོགས)ལེན་པ།

single /'sɪŋgl/ a. མི་གཅིག་ཅན་གྱི། མི་ཕྱུང་།

sister /'sɪstə/ n. གཅེན་མོ་དང་གཙུང་མོ།

six /sɪks/ num. དྲུག

sleep /sli:p/ vi. གཉིད་པ།

sleeve /sli:v/ n. ཕུ་ཐུང་།

small /smɔ:l/ a. ཆུང་ཆུང་།

smile /smaɪl/ vi. འཇུམ་པ།

smoke /sməʊk/ vi. & vt. དུ་བ། དུ་བ་འཕྱུར་བ།

snow /snəʊ/ n. & v. ཁ་བ།

so /səʊ/ a. དེའི་ཕྱིན་ཀྱིས།

soldier /'səʊldʒə/ n. དམག་མི།

some /səm; sʌm/ ad. & n. འགའ་ཞིག

something /'sʌmθɪŋ/ pron. དངོས་བོ་ཞིག དངོས་བོ་གང་རུང་།

son /sʌn/ n. བུ།

Songtsen Gampo རྩེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

song /sɒŋ/ n. གླུ། གླུ་དབྱངས།

soon /su:n/ ad. མི་འགྱངས་པ། མགྱོགས་པོ།

sorry /'sɒri/ a. དགོངས་པ་མ་ཚོམ།

sound /saʊnd/ n. སྒྲ།

Spain /ˈspæn/ n. ས་པེན།

Spanish སི་པེན་སྐད(ཀྱི)

spinning prayer wheel མ་ཉི་འཁོར་ལོ།

speak /spiːk/ vi. བཤད།

spring /sprɪŋ/ n. ཚུ་མིག ས্ལོན་ཁ།

start /stɑːt/ vt. & vi. འགོ་རྩོམ་པ།

state /steɪt/ n. རྒྱལ། གྲོག

station /ˈsteɪʃn/ n. ས་ཚིགས། ས་གནས།

stay /steɪ/ vi. འདུག་པ། བསྡད་པ།

steal, stole, stolen /stiːl/ vt. བཀྲུ་པ། བཀྲུས་པ།

still /stɪl/ ad. དེ་རྗེ། དེ་རག་བར།

stop /stɒp/ vi. (ལས་མཚམས) བསྡད་པ།

མཚམས་བཞག་པ།

story /ˈstɔːri/ n. གཏམ་རྒྱུད།

storybook སྐྱོང་དཔེ།

strange /streɪndʒ/ a. རྒྱས་མེད་པ། ཡ་མཚར་བ།

street /striːt/ n. ས্ལང་ལམ།

student /ˈstjuːdnt/ n. སློབ་མ།

study /ˈstʌdi/ vt. སློབ་སྦྱོང་།

subject /ˈsʌbdʒɪkt/ a. བསླབ་བྱ།

successful /səkˈsesfl/ a. ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ།

such /sʌtʃ/ a. དེ་འདྲ།

summer /ˈsʌmə/ n. དབྱར་ཁ།

Sunday /ˈsʌndeɪ; -di/ n. གཟའ་ཉི་མ།

supper /ˈsʌpə/ n. དགོང་རྟེ།

sure /ʃɔː/ a. ཁོ་ཐག་ཆོད་པ།

surprised /səˈpraɪzd/ a. ཡ་མཚར་བ།

Sweden སི་ཝེ་ཌན།

symptom /ˈsɪmptəm/ noun ནད་རྟགས།

T

table /ˈteɪbl/ n. མདུན་ཅོག ཅོག་ཙེ།

take a seat ས্ལན་ལ་བཞུགས།

talk /tɔːk/ n. ས্ལན་ཞུ། vi. & vt. བཤད།

Tang Dynasty ཐང་རྒྱལ་རབས།

tax /tæks/ n. ཁྲལ་དངུལ།

taxi /ˈtæksi/ n. གླ་བྱེད་རྟགས་འཁོར། (གནམ་གྱུ)

tea /tiː/ n. ཇ།

teacher /ˈtiːtʃə/ n. དགེ་རྒན།

technical /ˈteknɪkl/ a. བཟོ་རྩལ།

technician /tekˈnɪʃn/ n. ལག་རྩལ་པ།

telephone /ˈtelɪfəʊn/ n. ཁ་པར།

television /ˈtelɪvɪʒn/ བརྙན་འཕྲིན།

tell /tel/ vt. བཤད།

ten /ten/ num. བཅུ།

tent /tent/ n. སྒ্ར་གུར།

text /tekst/ n. སློབ་ཚན།

than /ðən; ðæn/ conj. བསྡུར་བ།

thank /θæŋk/ n. ཐུགས་རྗེ། བཀའ་དྲིན།

thanks /θæŋks/ vt. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

the /ðə; ði; ðiː/ art. འདི།

them /ðəm; ðem/ pron. ཁོ་ཚོ། དེ་ཚོ།

then /ðen/ ad. རྗེས་སུ།

these /ðiːz/ pron. འདི་དག

thing /θɪŋ/ n. དངོས་པོ།

third /θɜːd/ num. གསུམ་པ།

thirty /ˈθɜːti/ num. སུམ་བཅུ།

this /ðɪs/ pron. འདི།

Thonmi Sambhota ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ།

those /ðəʊz/ དེ་ཚོ། དེ་དག

three /θriː/ num. གསུམ།

Thursday /'θɜːzdeɪ; -di/ n. གཟའ་ཕུར་བུ།

Tibetan robe བོད་ལྷ་ཤམ་རིང་ཅན།

Tibetan Plateau མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་།

tidy /'taɪdi/ a. གྲལ་འགྲིགས་པོ།

till /til/ vt. དེའི་བར། (དུས་ཚོད་ཅིག་ལ)ཐོན་རགས་བར་བུ།

time /taɪm/ n. དུས་ཚོད།

tired /'taɪəd/ a. ཐང་ཆད་པ།

to /tə; tuː; tu; tuː/ prep. ལ། (ལ་དོན་གྱི་སྒྲ)

together /tə'geðə/ ad. མཉམ་བུ།

tomb /tuːm/ n. ས་ཁ་ཉིན།

tomorrow /tə'mɒrəʊ/ n. ས་ཁ་ཉིན།

tonight /tə'naɪt/ n. དོ་དགོང་།

too /tuː/ ad. ཆ་ཅང་། ཀྱང་། འང་། ཡང་།

town /taʊn/ n.གྲོང་རྡལ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་བ།

toothbrush /'tuːθbrʌʃ/ n.ས་འཁྲུད།

train /treɪn/ n. མེ་འཁོར།

translation /trænz'leɪʃn/ n. ལོ་ཐུ། བསྒྱུར་ཆོས།

translate /trænz'leɪt/ vt. ཡི་གེའམ་སྐད་བསྒྱུར་བ། ལོ་ཐུ།

travel /'trævl/ vi. ཡུལ་སྐོར་སྒྲོ་འཚམ།

tree /triː/ n. ཤིང་བོ།

Tsongkhapa ཙོང་ཁ་བ།

trip /trɪp/ n. སྒྲོ་འཚམ། ས་ཆ་གཅི་མོ་ལ་འགྲོ་བ།

try /traɪ/ vt. ཚོད་ལྟ། འབད་བརྩོན།

tube /tjuːb/ n. སྒྲ་གྱུ།

Tuesday /'tjuːzdeɪ; -di/ n.གཟའ་མིག་དམར།

TV བརྙན་འཕྲིན།

TV-set བརྙན་འཕྲིན།

twelve /twelv/ num. བཅུ་གཉིས།

twenty /'twenti/ num. ཉི་ཤུ།

two /tuː/ num. གཉིས།

U

uncle /'ʌŋkl/ n. ཞ་ཁུ། ཞ་ཞང་།

unchanging མི་འགྱུར་བ།

under /'ʌndə/ prep. འོག་ཏུ། འོག་ནས།

unite /juː'naɪt/ vi. མཉམ་འབྲེལ།

understand /ˌʌndə'stænd/ vt. ཤེས་པ། ཁ་གོ་བ།

university /ˌjuːnɪ'vɜːsəti/ n. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

unusual /ʌn'juːʒuəl; -ʒəl/ ad. རྒྱུན་ལྡན་མིན་པ།

use to བྱེད་ཡོད།

usually /'juːʒuəli; -ʒəli/ ad. རྒྱུན་པར།

V

valid /'vælɪd/ a. ནུས་པ་ལྡན་པ།

very /'veri/ ad. ཆ་ཅང་།

village /'vɪlɪdʒ/ n. ལྷ་བ། གྲོང་ཚོ།

violent /'vaɪələnt/ adj དྲག་ཤུགས་ཀྱིས།

visit /'vɪzɪt/ vt. འཚམས་འདྲི།

W

walk /wɔːk/ a. འགྲོ་བ།

wall /wɔːl/ n. ཀྱང་།

want /wɒnt/ vt. དགོས་པ། དགོས་མཁོ།

wardrobe /ˈwɔːdrəʊb/ n. ལྷ་སྒྲོམ།

wash /wɒʃ/ v. & n.བཀྲུ་བ།

watch /wɒtʃ/ vt. བལྟ་བ། n. ལག་འདོགས་ཆུ་ཚོད་ འཁོར་ལོ།

way /weɪ/ n. ལམ།

we /wiː/ pron. ང་ཚོ།

weather /ˈweðə/ n. གནམ་གཤིས།

Wednesday /ˈwenzdeɪ; -di/ n. གཟའ་ལྷག་པ།

welcome /ˈwelkəm/ vt. དགའ་སྟེ།

well /wel/ n. བཟང་པོ།

western /ˈwestən/ a. ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི།

what /wɒt/ pron. ཅི་ཞིག

when /wen/ conj. ནམ། ཚེ།

where /weə/ ad. གང་ནས། གང་དུ།

which /wɪtʃ/ pron. གང་ཞིག

who /huː/ pron. སུ།

whole /həʊl/ n. རྒྱལ་བོ།

why /waɪ/ ad. ཅིའི་ཕྱིར།

will /wɪl/ aux. (བྱེད)རྒྱུ། (གྲོགས་ཚོག)

window /ˈwɪndəʊ/ n. སྒེའུ་ཁུང་།

winter /ˈwɪntə/ n. & a. དགུན་གཏ།

with /wɪð; wɪθ/ prep. མཉམ་དུ།

woman /ˈwʊmən/ n.མོ། བུད་མེད།

wonder /ˈwʌndə/ vt. སྨོན་རྩིས། ...སེམས་པ།

wonderful /ˈwʌndəfl/ a. ཁྱད་མཚར། ཡ་མཚན།

wood /wʊd/ n. བང་ལེབ། དབར་ ཤིང་།

word /wɜːd/ n. ཡི་གེ། ཐ་སྙད།

work /wɜːk/ vi. ལས་ཀ

worker /ˈwɜːkə/ n. བཟོ་བ།

world /wɜːld/ n. འཇམ་གླིང་། ས་འི་གོ་ལ།

worried /ˈwʌrid/ a. སེམས་ཁྱུར་བྱས་པ།

would /wəd/ aux. v. (ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་གྲོགས།)

would like འཐད་པ།

wrestle /ˈresl/ v. & n. ཤེད་ཤུགས་འགྱན་པ། འཛུ་རེས།

write /raɪt/ vt. & vi. འབྲི་བ།

writer /ˈraɪtə/ n. རྩོམ་པ་པོ།

Y

yak གཡག

year /jɜː; jɪə/ n. ལོ། ལོ་ཚེས།

Yellow Sect of Tibetan Buddhism དགེ་ལུགས་ པའི་གྲྭ་མཐའ།

yogurt /ˈjɒgət/ a. ཞོ།

young /jʌŋ/ a. ན་གཞོན།

younger /ˈjʌŋgə/ a. ལོ་ན་གཞོན་པའི།

your /jə; jɔː/ pron. ཁྱེད་ཀྱི། ཁྱོད་ཚོའི།

Phonetics

སྒྲ་གདངས།

དབྱངས་ཡིག་སྤྱི་བཤད་པ།

1. དབྱངས་ཡིག་གི་ནང་གསེས།

དབྱིན་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན་དང་དབྱངས་ཡིག་འཕར་མ་ཅན་རིགས་གཉིས་སུ་བགར་ཡོད།

(1) དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན།

སྒྲ་འབྱིན་སྐབས་ལྷེ་རོས་ཀྱི་འབྱར་དུ་ཐོན་སའི་སྟ་གཞུག་ལ་བརྟེན་ནས་དགར་ན།

1) ལྷེ་རྩེའི་དབྱངས་ཡིག [iː] [i] [e] [æ]

2) ལྷེ་རྩིང་དབྱངས་ཡིག [uː] [u] [ɔː] [ɔ] [aː] [ʌ]

3) ལྷེ་དཀྱིལ་དབྱངས་ཡིག [əː] [ə]

སྒྲ་འབྱིན་བའི་སྐབས་སུ་མཆུ་ཏོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན་ལ་ནང་གསེས་དགར་ན།

1) མཆུ་ཅོར་ཅོར་གྱི་སྒྲ། [uː] [u] [ɔː] [ɔ]

2) མཆུ་འཕྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ། [iː] [i] [e] [əː]

3) རང་བཞིན་པ། [ə] [ʌ] [æ] [aː]

སྒྲའི་རིང་ཐུང་གི་ཆ་ནས་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བར་ནང་གསེས་དབྱེ་ན།

1) སྒྲ་རིང་། [iː] [uː] [ɔː] [aː] [əː]

2) སྒྲ་ཐུང་། [i] [e] [æ] [u] [ɔ] [ʌ]

དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བའི་སྒྲ་འབྱིན་ས་ནི་གཤམ་གྱི་རི་མོའི་ནང་དུ་བསྟན་ཆོག

2 . དཔེར་བརྗོད།

(1) ལྷེ་རྩེའི་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་ལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲར་སྦྱོང་བྱེས།

[ɪː]	see, evening, jeep, tree, sheep, street, wheel, key

[i]	is, it, morning, evening, pick, sickle, pig, big, fish, picture, river, village, city, window

[e]	very, well, Helen, pen, pencil, bed, desk, bench

2). Read and compare. (གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།]

[i:]	[i]	[e]	[æ]
[pi:t]	[pit]	[pek]	[pæk]
[bi:t]	[bit]	[beg]	[bæg]
[ti:k]	[tik]	[tek]	[tæk]
[di:d]	[did]	[ded]	[dæd]
[ki:p]	[kip]	[kept]	[kæp]
[gi:k]	[gig]	[get]	[gæt]

(2) ཕྱི་ཏེང་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་ལ་ཀྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུབ་སྦྱོང་བྱོས།

a:]	afternoon, car, cart, star, park, Carter, basket, pass, glass, classroom

[ɔ]	box, fox, dog, mop, cock, sock, lock, clock, watch, bottle, comrade, Bob, John, tomorrow
[u]	good, book, hook, notebook, bullet,
[u:]	do, boot, stool, room, broom, school, spoon, shoe, ruler, afternoon, you
[ʌ]	bus, cup, mug, gun, truck, drum, brush, bucket

2) Read and compare. (ཀློག་པ་དང་བསྡུར་བ།]

[a:]	[ʌ]	[ɔ:]	[ɔ]
[ka:t]	[kʌt]	[kɔ:t]	[kɔt]
[ba:n]	[bʌn]	[pɔ:t]	[pɔt]
[ba:k]	[pʌk]	[tɔ:t]	[tɔt]
[ha:m]	[hʌm]	[sɔ:t]	[sɔt]

[u:]	[u]	[æ]	[a:]
[ku:p]	[kuk]	[kæt]	[ka:t]
[fu:d]	[fut]	[fæt]	[fa:t]
[bu:t]	[buk]	[pæk]	[pa:k]
[pu:p]	[put]	[bæk]	[ba:k]

(3) ལྷ་དཀྱིལ་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུབ་སྦྱོང་བྱེས།

[ə:]	her, bird, shirt, nurse, purse, turnip

[ə]	latter, mister, miner, driver, afternoon, teacher, husband, soldier, peasant, student

(4) དབྱངས་ཡིག་འཚར་མ།

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྟར་སྦྱོང་བྱེས།

[ei]	name, latter, plane, plate, spade, radio, table, train
[əu]	boat, bowl, notebook, hoe, stove, hello, tomorrow
[ai]	I, fine, night, wife, bike, kite, knife, rifle, my, goodbye
[au]	how, cow, plough, blouse, house
[ɔi]	boy [bɔi], toy [tɔi], coin [kɔin], oil [ɔil]
[Iə]	here [hiə], hear [hiə], beer [biə]
[ɜə]	their [ðɜə], Mary [ˊmɜəri]
[uə]	poor [puə], sure [ʃuə], tour [tuə]

2) Read and compare: (གློག་ལ་དང་བསྟུར་བ།)

[ə:]	[əu]	[e]	[ei]
[fə:]	[fəu]	[letə]	[leitə]
[bə:θ]	[bəuθ]	[sped]	[speid]
[də:t]	[dəut]	[get]	[geit]
[kə:k]	[kəuk]	[tek]	[teik]
[gə:t]	[gəut]	[det]	[deit]
[hə:st]	[həust]	[fed]	[feid]

[əu]	[au]	[ɔ:]	[ai]	[æ]
[kəu]	[kau]	[kɔ:]	[kait]	[kæt]
[həu]	[hau]	[hɔ:]	[gaid]	[gæd]
[rəu]	[rau]	[rɔ:]	[taip]	[tæp]
[təut]	[taut]	[tɔ:t]	[daid]	[dæd]
[bəut]	[baut]	[bɔ:t]	[paip]	[pæp]
[ʃəud]	[ʃaud]	[ʃɔ:t]	[baik]	[bæk]
			[sait]	[sæt]
			[fait]	[fæt]
			[rait]	[ræt]
			[hait]	[hæt]

3) Read and compare. ཀློག་པ་དང་བསྡུར་བ།

[e]	[æ]	[a:]	[ai]
[bet]	[bæt]	[ba:t]	[bait]
[fed]	[fæt]	[fa:t]	[fait]
[rest]	[ræt]	[ra:sp]	[rait]
[tʃek]	[tʃæt]	[tʃa:t]	[tʃaid]
[step]	[stæk]	[sta:t]	[stai]
[bed]	[bæd]	[ba:k]	[bait]

གསལ་བྱེད་སྒྲོར་བཤད་པ།

1. གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་ནང་གསེས།

(1) སྒྲ་འབྱིན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན།

1) བཀག་དབྱེ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [p] [b] [t] [d] [k] [g]

2) ཐོགས་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [s] [z] [ʃ] [ʒ] [f][v] [θ] [ð] [r] [h]

3) ཕྱད་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [ts] [dz] [tʃ] [dʒ] [tr] [dr]

4) སྣ་སྒྲེས་ཡི་གེ། [m] [n] [ŋ]

5) ཕྲེ་འགྱམ་ཡི་གེ། [l]

6) དབྱངས་གསལ་ཅིས་ལྡན་ཅན། [w] [j]

(2) སྒྲ་འབྱིན་སའི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན།

1) མཆུ། [p] [b] [m] [w]

2) སོ་དང་མཆུ། [f] [v]

3) སོ་དང་ལྟེ། [θ] [ð]

4) སོ་དང་རྩེ་ལ། [t] [d] [s] [z] [ts] [dz] [n] [l]

5) སོ་དང་རྩེ་ལ་གྱི་ནང་ཐོགས། [r] [tr] [dr]

6) ཤན་དང་སོ་རྩེ་ལ། [ʃ] [z] [tʃ] [dʒ]

7) ཤན། [j]

8) ཀྱེ་ལྡན་ [k] [g] [ŋ]

9) ས་ཧ། [h]

(3) གྲ་བ་ཡོ་འགྱུར་བྱེད་མིན་གྱི་ཚ་ནས་དབྱེ་ན།

1) དྲངས་པའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ།	[p]	[t]	[k]	[s]
	[ʃ]	[f]	[θ]	[ts]
	[tʃ]	[tr]	[h]	
2) སྒྲོག་པའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ།	[b]	[d]	[g]	[z]
	[ʒ]	[v]	[ð]	[dz]
	[dʒ]	[dr]	[r]	[m]
	[n]	[ŋ]	[l]	[w]
	[j]			

2. དབྱིར་བརྗོད།

(1) བཀག་དབྱེ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

1). Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲར་བྱོས།

[ɪ:]	see, evening, jeep, tree, sheep, street, wheel, key
[i]	is, it, morning, evening, pick, sickle, pig, big, fish, picture, river, village, city, window
[e]	very, well, Helen, pen, pencil, bed, desk, bench
[p]	pen, pencil, pig, pick, picture, jeep, sheep, map

[b]	bag, bed, bench, good-bye, big, blackboard
[t]	tank, tomorrow, afternoon, that, tractor, jacket, city
[d]	do, desk, good, and, bed, blackboard, window
[k]	key, thank, tank, cap, comrade, tractor, picture, pick, sickle, jacket, blackboard
[g]	good, bag, big, pig, flag

2). Read and compare. (ཀློག་པ་དང་བསྡུར་བ།]

	[ɪ:]	**[ɪ]**	**[e]**	**[æ]**
[p]	[pi:p]	[pip]	[peg]	[pæd]
[b]	[bi:t]	[bit]	[bet]	[bæt]
[t]	[ti:k]	[tid]	[ted]	[tæp]
[d]	[di:d]	[did]	[ded]	[dæd]
[k]	[ki:p]	[kip]	[kept]	[kæt]
[g]	[gi:k]	[gig]	[get]	[gæp]

(2) ཐོག་ར་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

[f]	fine, afternoon, fish.
[v]	very, evening, village
[θ]	thank
[ð]	these, that
[s]	see, miss, sickle, sock, saw, stool, school, this, bus, pencil, desk, pass, glass, horse
[z]	Is
[ʃ]	she, shoe, shirt
[ʒ]	pleasure
[r]	room, river, very, comrade, tomorrow
[h]	hello, how, horse, hall

(2) ཕྱད་རིགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

[tʃ]	bench, teacher, watch, picture
[dʒ]	jeep, John, jacket, village, soldier
[ts]	boats, boots, shirts, skirts, plates, kites, carts, baskets, bullets, streets, jackets
[dz]	birds, comrades, spades, blackboards
[tr]	tree, train, tractor, truck, street
[dr]	driver, drum

(4) སྣ་སྒྲོས་ཡི་གེ།

[m]	morning [ˊmɔːniŋ], my [mai], name [neim]
[n]	night [nait], name [neim], nurse [nəːs], fine [fain], son [sʌn]
[ŋ]	morning [ˊmɔːniŋ], evening [ˊɪːveniŋ], thank [θæŋk]

(5) ལྷེ་འགྲམ་ཡི་གེ།

1) (གསལ་བར་གློག་པ།) later [ˊleitə], hello [ˊheˊləu], London [ˊlʌndən], Helen [ˊhelin]

2) (གསལ་བར་མི་གློག་པ།) well [wel], hospital [ˊhɔspitl], school [skuːl], Hall [hɔːl]

(6) དབྱངས་གསལ་ཉིས་ལྡན་ཅན།

[w]	well [wel], wife [waif], worker [ˊwəːkə], what [wɔt], wheel [wiːl]
[j]	you [juː], your [jɔː], young [jʌŋ]

Exercises

སྦྱོང་གཞི།

1. Read and compare. གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།

Table One.

[i]	**[e]**	**[e]**	**[ei]**	**[ɪː]**
[it]	[et]	[bet]	[beit]	[biːt]
[mid]	[met]	[pet]	[peid]	[piːt]
[nit]	[net]	[met]	[meit]	[miːt]
[pin]	[pen]	[net]	[neim]	[niːd]
[tin]	[ten]	[led]	[leid]	[liːd]
[din]	[den]	[bel]	[beil]	[piːl]
[tint]	[tent]	[sel]	[seil]	[siːl]
[mint]	[ment]	[ʃed]	[ʃeid]	[ʃiːt]
[tim]	[temz]	[fel]	[feil]	[fiːl]

Table Two.

	[e]	[æ]	[ai]
[b]	[bet]	[bæt]	[bait]
[d]	[ded]	[dæd]	[daid]
[s]	[set]	[sæt]	[sait]
[n]	[net]	[næp]	[nait]
[l]	[led]	[lait]	[læp]
[p]	[pel]	[pæl]	[pail]
[t]	[temsz]	[tæp]	[taip]
[m]	[met]	[mæt]	[mait]

Table Three.

[əu]	[ɔ:]	[əu]
[bəut]	[bɔ:t]	[bəu]
[dəup]	[dɔ:]	[dəut]
[pəuz]	[pɔ:z]	[ˊpəudə]
[kəut]	[kɔ:t]	[kəutʃ]
[ʃəud]	[ʃɔ:t]	[ʃəut]
[ləud]	[lɔ:d]	[ləud]
[təun]	[tɔ:n]	[təun]
[kəuz]	[klɔ:z]	[kləudz]

Table Four.

[a:]	[ʌ]	[ɔ]
[ka:t]	[kʌt]	[kɔt]
[ʃa:k]	[ʃʌt]	[ʃɔp]
[kla:k]	[klʌb]	[klɔk]
[ba:k]	[bʌks]	[bɔks]
[dʒa:]	[dʒʌg]	[dʒɔb]
[ba:z]	[bʌs]	[bɔs]
[ba:m]	[bʌmp]	[bɔm]
[ba:n]	[bʌn]	[bɔnd]

Table Five.

[əu]	[u:]	[u]
[bəut]	[bu:t]	[buk]
[həu]	[hu:]	[huk]
[rəuu]	[ru:d]	[rum]
[kəul]	[ku:l]	[kud]
[pəul]	[pu:l]	[pul]
[ʃəu]	[ʃu:]	[ʃud]
[nəut]	[nu:s]	[nuk]